

R. P. R.

DOS. Nr. 40005

VOL. Nr. 147

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta

1531974

P 000148, Vol. 147

Data

P 148/147

Urmează Vol. Nr. 148

- PROCES VERBAL -

de
2
3
3

Astăzi: Joi anul 1952 luna Februarie ziua 19
Noi. Lt. Cristea Ion

Din Direcțiunea Generală a Securității Statului

Având în vedere autorizația Parchetului Tribunalului
Militar Regiunea București Militară Nr. 3157/15 de a efectua o percheziție domiciliară la locuința numitului Eidlitz
Foltan din București str. Turgheniei Nr. 30
apt. 2 în scopul de a găsi material de interesază ordinea și securitatea Statului, ne-am deplasat la adresa de mai sus, însoțiți fiind de asistenții de mai jos, unde am găsit prezent pe Eidlitz Foltan căruia declinându-i celitatea și scopul venirii noastre ne-am pus la dispoziție apartamentul ce-l ocupă fiind compus din două camere, Hall, baie

pod. nu erau și pituita
Procedând la efectuarea percheziției domiciliare, rezultatul a fost

S-au ridicat următoarele: Cartușe de vânătoare, cul
16 - 346 buc. - două încărcătoare cu două cartușe
9. scurt - un încărcător cu 5 buc. cartușe Abolubt.
6 (sare) cartușe 93x62 - 0,41 buc. tuburi goale
de ferite - 16 (sare) buc. cartușe p. tr. păsări
una luneta de armă vânătoare - un atlas geo-
grafic - douăsprezece mape cu diferite manus-
crise - patru agenda - două cești - un notes - de ferite
scrieri și notite p. tr. țiere și un cești - Nu s-au ridicat
brani drept p. tr. care au încheiet prezentul proces verbal
spre cele legale.

OFITER DE SECURITATE

Lt. Cristea

PERCHEZITONAT

2/19

ASISTENȚI

Eiditz Elisabeta
Cristea Nicolae

UNITATEA BJ

de 4³
Sef Nr. 105

PROCES VERBAL Nr. 71
DE DEPUNERE ȘI PERCHEZIȚIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 19. VII - 1952. ora 18⁰⁰ în București

Noi, IBodila din D.S.S.

în vederea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor

a suspectului EIDLITZ ZOLTAN născut la 2 FEBRUARIE 1912 în comuna Satin Mare

Raionul Satin Mare fiul lui Ienac și Fani

de profesie Funcționar căsătorit cu Elisabeta domiciliat în București

Tulehner Nr. 30 primit conform ordinului
raportului

Nr. _____ din _____

Procedând la percheziția corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte și valori:

Zece lei, porțelan pe mose, servietă pe mose, curea de piele, două orărești, perutoi dinți cu taci, perutoi albi, una pastă dinți, una săpun, două perchezi, una dobet și una ceorț una cotișă, Binay populotii, cosnet F.S.M. permis port armă 346 buști cortuză armă vânătoare colibrui 16 și 20, două încheietori cu două cortuză ș. scurt, un încheietor

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

IBodila OFITER DE SERVICIU, cu 5 cortuză? _____

Percheziționat

Transferat la _____ conform Ordinului Nr. _____ din _____

Am predat,
OFITER DE SERVICIU,

Am primit,
reținutul și obiectele
menționate în prezen-
tul proces verbal.

D O V A D Ă

Am primit obiectele și valorile menționate în prezentul proces verbal.

Data _____

6. corinuse 35x62. Povuzer si unu luteru
gole diferite, si ai prezee buoti pentru
pōsōri, una luneta cu serea 20575,
unu atlas geografic, doua prezee mopl
cu diferite notite, potru agende,
dono. coiete, unu notes, diferite scrisori
si notite, pentru bere, unu coiet,

Encluse

REPUBLICA POPULARA ROMANA
PARCHETUL CURTII BUCURESTI

Cab.1 Instrucție
Criminali de război

MANDAT DE ARESTARE Nr. 1030.

In numele legii și al Prezidiului Republicii Populare Române;
Noi, Gh. Diaconescu, Procuror Sef al Curții de Apel București;
Având în vedere toate actele de procedură aflate în dosarul
Cab.Nr. _____ încheiate în contra lui EIDLITZ ZOLTAN, născut la 2
Februarie 1912 în Satu Mare Reg. Baia Mare, fiul lui Ignățiu și Fania,
sătorit, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev
Nr. ___ se face vinovat crimă contra umanității prin aceea că între
anii 1940-1944 a furnizat informații siguranței burgheze în urma
căruia au fost arestați și supuși unor tratamente neomenoase și de-
feriți justiției mai mulți luptători din ilegalitate.-

Având în vedere că din cercetările făcute în cauză și din
actele dosarului rezultă sarcini și indicii grave de culpabilitate
contra acuzatului.

Având în vedere că faptele mai sus expuse și prevăzute de
art. 3. lit. c. din Decretul 207/1948 ce se pedepsește cu muncă silnică
pe viață.-

Văzând și dispoz. art. 6 alin. 1 din aceeași lege.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

D i s p u n e m ă

Arestarea preventivă a acuzatului EIDLITZ ZOLTAN.-

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca în conformitate
cu legea, să aresteze și să-l conducă la Penitenciarul Jilava.-

Invităm pe toți depozitarii forței publice să dea concursul
cuvenit pentru executarea acestui mandat, care s'a semnat de noi.-

Agentul însărcinat cu executarea acestui mandat este dator să
lăsa copie de pe dânsul inculpatului și să se conformeze dispoz. art.
258, 259, 260 și 442 codul de procedură penală.-

Dat în Cabinetul nostru din Palatul Justiției din București,
astăzi 19 Iunie 1952.-

Dosar Nr. / 195

MANDAT DE ARESTARE Nr. 27

Data: 1 septembrie 1952

În numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Maj. UNGUREANU I. Procureur Milit. al Procuraturii Milit. Terit. Buc.
Instructor penal

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit EIDLITZ
ZOLTAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1912, luna februarie, ziua 2, în comuna Satu Mare

Raionul Regiunea, având ocupația funcționar
cu domiciliul în comuna București, str. Ivan Turgheniev, Nr. 30 etaj apartament

Raionul Regiunea București, fiul lui IGNATIE

și al FANY, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit-a
D. 199/950 cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
EIDLITZ ZOLTAN
întra susnumitului inculpat

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
pe EIDLITZ ZOLTAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 septembrie 1952 până la data de 1 noiembrie 1952

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 septembrie 1952

PROCUREUR MILITAR,

MAJ. DE JUSTITIE

I. Ungureanu

Dosar Nr. / 195

Grosce Dumitru
25 x 1904 Căminău
Co

MANDAT DE ARESTARE Nr. 175

Data: 1 noembrie 1952

În numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Maj. UNGUREANU I. Procuror Milit. al Procuraturii Milit. Terit. Buc.

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit EIDLITZ

ZOLTAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut în anul 1912, luna februarie, ziua 2, în comuna Satu Mare

Raionul Regiunea, având ocupația funcționar

cu domiciliul în comuna București, str. I. Turgheniev Nr. 30 etaj apartament

Raionul Regiunea București, fiul lui IGNATIE

și al FANY, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru crima de sabotarea economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit-a D.199/950 cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate întra susnumitului inculpat EIDLITZ ZOLTAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9 din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și să conducă la Penitenciarul JILAVA pe EIDLITZ ZOLTAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și să-l rețină dela data de 1 noembrie 1952 până la data de 1 februarie 1953

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 noembrie 1952.

PROCUROR MILITAR,

~~Instructor penal~~

LT. MAJ. DE JUSTITIE

Ungureanu I.

Dosar Nr. .... / 195.....

7
8
8

MANDAT DE ARESTARE Nr. 471

Data: 1 februarie 1953

In numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Maj. UNGUREANU I., Procuror Milit. al Procuraturii Milit. Terit. Buc
~~Instructor penal~~

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit EIDLITZ
ZOLTAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1912, luna februarie, ziua 2, în comuna Satu Mare
Raionul ..... Regiunea ....., având ocupația funcționar
cu domiciliul în comuna București, str. I. Turgheniev Nr. 30 etaj ..... apar-
tament ....., Raionul ....., Regiunea București, fiul lui IGNATIE
și al FANY, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crimă de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a
D. 199/950 cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
întra susnumitului inculpat EIDLITZ ZOLTAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
pe EIDLITZ ZOLTAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 februarie 1953 până la data de 1 mai 1953

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 februarie 1953

PROCUROR MILITAR,

~~Instructor penal~~

LT. MAJ. DE JUSTITIE

I. Ungureanu

Dosar Nr. .... / 195.....

MANDAT DE ARESTARE Nr. 175

Data: 1 mai 1953

În numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Maj. UNGUREANU I. Procuror Milit. al Procuraturii Milit. Terit. Buc.
Instructor penal

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit EIDLITZ

ZOLTAN (se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1912 luna februarie, ziua 2, în comuna Satu Mare

Raionul ..... Regiunea ....., având ocupația funcționar

cu domiciliul în comuna București, str. I. Turgheniev Nr. 30 etaj ..... apar-

tament ....., Raionul ....., Regiunea București, fiul lui IGNATIE

și al FANY, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a
D, 199/950 muncă silnică
cu închisoare dela .....

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
întra susnumitului inculpat EIDLITZ ZOLTAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA

pe EIDLITZ ZOLTAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 mai 1953 până la data de 1 august 1953

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 mai 1953.

PROCUROR MILITAR,

Instructor penal

REPUBLICA JUSTITIE

Ungureanu I.

Dosar Nr. / 195

10

10 11

MANDAT DE ARESTARE Nr. 275

Data: 1 august 1953

În numele legii și al Poporului;

Noi, MAIOR DUMITRESCU N. ~~Instructor penal~~ ^{Procuror Milit.} al Procuraturii Milit. Terit. Buc.

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit EIDLITZ ZOLTAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut în anul 1912, luna februarie, ziua 2, în comuna Satu Mare

Raionul Regiunea, având ocupația funcționar

cu domiciliul în comuna București, str. I. Turgheniev Nr. 30 etaj apartament

Raionul Regiunea București, fiul lui IGNATIE

și al FANY ²¹⁸ urmărit potrivit art. din codul de proc. penală, pentru

crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209³

cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate

întra susnumitului inculpat EIDLITZ ZOLTAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9

din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și

să conducă la Penitenciarul JILAVA

pe EIDLITZ ZOLTAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și

să-l rețină dela data de 1 august 1953 până la data de 1 noembrie 1953

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 august 1953

PROCUROR MILITAR,

~~Instructor penal~~

MAIOR DE JUSTITIE

N. Dumitrescu

Dosar Nr. / 195

10
11
11

MANDAT DE ARESTARE Nr. 275

Data: 1 noembrie 1953

In numele legii și al Poporului;

Noi, Maior DUMITRESCU N. Procuror Milit. al Procuraturii Milit. Terit. Buc.
~~Instructor penal~~ EIDLITZ

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit ZOLTAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut în anul 1912, luna februarie, ziua 2, în comuna Satu Mare

Raionul Regiunea, având ocupația funcționar cu domiciliul în comuna București, str. I. Turgheniev Nr. 30 etaj apartament

Raionul Regiunea București, fiul lui IGGATIE

și al FANY, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209³ cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate inra susnumitului inculpat EIDLITZ ZOLTAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9 din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și să conducă la Penitenciarul JILAVA pe EIDLITZ ZOLTAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și să-l rețină dela data de 1 noembrie 1953 până la data de 1 februarie 1954

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 noembrie 1953

PROCUROR MILITAR,

~~Instructor penal~~

MAIOR DE JUSTITIE

N. Dumitrescu

Dosar Nr. / 195

11
9
12/12

MANDAT DE ARESTARE Nr. 275

Data: 1 februarie 1954

În numele legii și al Poporului;

Noi, Maior DUMITRESCU N.

Procuror Milit al Procuraturii Milit. Terit. Buc.
Instructor penal

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit EIDLITZ

ZOLTAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut

în anul 1912, luna februarie, ziua 2, în comuna Satu Mare

Raionul Regiunea, având ocupația funcționar

cu domiciliul în comuna București, str. I. Turgheniev Nr. 30 etaj apar-

tament Raionul, Regiunea București, fiul lui IGNĂȚIE

și al FANY, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru

crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209^b

cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate

întra susnumitului inculpat EIDLITZ ZOLTAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA

pe EIDLITZ ZOLTAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 februarie 1954 până la data de 1 mai 1954

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 februarie 1954

PROCUROR MILITAR,

Instructor penal.

MAIOR DE JUSTITIE
N. Dumitrescu

Dosar Nr. .... / 195.....

10
13
13

MANDAT DE ARESTARE Nr. 275

Data: 1 mai 1954

În numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Col. DUMITRESCU N. ~~Instructor penal~~ ^{Procuror Milit.} al Procuraturii Milit. Terit. Buc.
EIDLITZ

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit ZOLTAN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1912, luna februarie, ziua 2, în comuna Satu Mare
Raionul ..... Regiunea ....., având ocupația funcționar
cu domiciliul în comuna București, str. I. Turgheniev Nr. 30 etaj ..... apar-
tament ....., Raionul ....., Regiunea București, fiul lui IGNATIE
și al FANY, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209³
cu închisoare dela ..... muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
întra susnumitului inculpat EIDLITZ ZOLTAN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

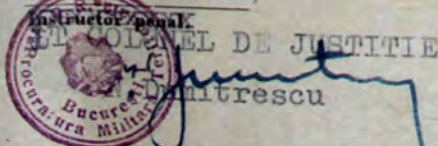
PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
pe EIDLITZ ZOLTAN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 mai 1954 până la data de 1 august 1954

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 mai 1954

PROCUROR MILITAR,

R.P.R.
CURA MILITARA TERRITORIAZA
BUCURESTI

No. 00275-15
din 27 Iulie 1954

ca tre,

MINISTERUL AERERILOR INTERNE

La adresa Nr. 0075000/1954 ;

Vă facem cunoscut că mandatul de arestare Nr. 275-
54, privind pe Eidlitz, Zoltan. se prelungește pînă la
data de Noembrie 754

După efectuarea cercetărilor, vă rugăm a se trimite
dosarul cauzei.-

PROCURORUL PROCURATURII MILIT. TERRE. BUC.
Lt. Col. de antimie

antimie

N=93

R.P.R.
JURĂ MILITARA TERITORIALĂ
BUCUREȘTI

15 15
No. 275
din 9 noiembrie 1954

Strict secret

C ă t r e ,
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
U.M. 0123/0

Vă facem cunoscut cămandatul de arestare
No. 275/S/954, privind pe EIDLITZ ZOLTAN, se prelungeste
până la data de 1 ianuarie 1955.-

După efectuarea cercetărilor, vă rugăm a ne
trimite dosarul cauzei.-

PROCURORUL JURĂTORIILOR MILITARE TERIT. BUC
Lt. Col. 83 213 6616

[Signature]
Dumitrescu

BM/sc
1 ex.

R. P. R.

URATURA MILITARA TERITORIALA
BUCURESTI

16

16
18

1
Nr. 275/1954/~~1954~~
din 7.ian.1955.-

C ă t r e ,

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
U.M.0123 0.

La adresa nr. 0084938/1954 ;
Vă facem cunoscut că mandatul de arestare
nr. 275/1954 privind pe EIDITZ ZOLTAN, se prelungeste
până la data de 1 Martie 1955.-

După efectuarea cercetărilor vă rugăm
a ne trimite dosarul cauzei.-

PROCURORUL PROCURATURII MILIT TERIT BUC,
Lt.Col.de Justitie

N. Dumitrescu,

SECRETARUL PROCURATURII,
I.Târâianu,

CA. 2 ex.-

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
PROCURATURA MILITARĂ TERITORIALĂ
BUCUREȘTI

STRICT SECRET

17
Nr. 275/54 din 7 Ianuarie 1955
Anexa 14
17

Către

Ministerul Afacerilor Externe U.N. 0123/0

La adresa Dvs. Nr. 007500/1954;

Vă facem cunoscut că se autoriză efectuarea percheziției domiciliare la
numitul Bidlitz Zoltan domiciliat în București
Str. Șerut Turghenilor Nr. 30 în scopul urmărit, cu respectarea
formelor legale și dresare de acte.

Dosarul cu conținutul rezultatului se va înainta acestei Procuraturi.

Procurorul Procuraturii Militare Teritoriale București

lt. Col. - Maier de Justiție

SECRETAR,

Cubolăuș

(Opus)

Astăzi patrușprazeci februarie anul unu
mie nouă sute cincizeci și cinci, la București:

Noi, Lt. Maj. Lucăscu Ion și Lt. Dumitru Ion
ombii din Ministerul Afacerilor Interne, în
baza autorizației de percheziție N° 275/54 din
7 ianuarie 1955 aprobată de Lt. Col. de Justiție Dumitru
sau Niculșe Procuror al Procuraturii Militare

Teritoriale București; în fața asistentilor Hossu
Maria și Chihana Susana, ambele cu domiciliu
în București, Str. Ocolului N° 8 ap. 1, am pro-
cedat la operarea bunurilor mobile și imo-
bile ce aparțin lui Eidlitz Loltan născut la
2-11-1912 în Satu Mare fiul lui Ignat și
Fani de profesie funcționar cu domiciliu
în București, Str. Rom Turghienesc N° 30
Raionul IV. Stalin, după cum urmează:

- 1-1- unu aparat de radio marca Rifa N° 157
- 2-1- unu în stare de funcțiune
Studen tapisat cu stofă gri finour
it cu o nua care în valtea de țigări
- 3-1- unu bufet de sufragerie culoare nua
cu patru uși și două sertare în desupra
are vitrină
- 4-1- unu birou cu două lămpuri și trei sertare
- 5-1- unu bibliotecă cu (8) opt uși cu geam și
șase sertare culoare nua

%

- 6-1-(una) picup si cizmele de placi.
- 7-1-(una) blanozi de urs culoare maro roscat
- 8-1-(una) masca de sufragerie cu cristal si
trei sertare.
- 9-1-(una) sifonier cu trei usi, una cu geam
culoare viu, panel.
- 10-1-(una) luneta pentru camera marca OIGER
N° 121699, Berlin.
- 11-2-(doua) fotoli tapitate cu stofa gri.
- 12-2-(doua) centuri pentru vana toare, port-
cartasiera, noi.
- 13-1-(una) pereche cizme de cauciuc lungi
culoare verzui.
- 14-1-(una) geanta din piele cu plasa.
- 15-1-(una) pardier din stofa gri uzat
- 16-1-(una) costum din stofa gri purtat.
- 17-1-(una) costum din stofa neagra bun
- 18-1-(una) costum din stofa neagra in lungi
- 19-1-una costum din stofa gri deschis
- 20-1-una costum din stofa gri inchis
- 21-1-una costum din bluzi dec si pantal-
on din stofa gri deschis.
- 22-1-una pereche pantaloni din stofa gri
inchis bufant.
- 23-1-una pereche pantaloni din stofa in
lungi golf.
- 24-1-una pereche pantaloni gri inchis
- 25-1-una masuta pentru radio.

./.

19
21
10

- 26-1- (un) pulovăr cu mîncei, pri,
- 27-1- (un) pulovăr mare cu fătă de piele
- 28-1- (un) haină de casă din stofă bej.
- 29-2- două perechi pantalon (sort) dintre care unul alb și altul gri.
- 30-4- (patru) perechi pijamale complete din diferite culori și materiale.
- 31-4- (patru) perechi de indispensabili din flanel și una flanelă cu mîncei
- 32-4- (patru) perechi de chiote, albi.
- 33-1- (un) pantolon din finet.
- 34-9- (nouă) cîmăși din diferite culori și materiale
- 35-1- (una) pereche bocanci din piele mare pentru schi, cu sarmuri
- 36-2- (două) perechi de pantofi mari cu sarmuri și store purtate.
- 37-1- (una) pereche pantofi negri cu sarmuri
- 38-1- (un) pereche sandale, mare cu sarmuri
- 39- (una) pereche papuci de casă din piele
- 40-1- (una) pălărie culoare bleumarin
- 41-2- două săpi și două pășeci pentru câine și pisică
- 42-1- (una) plajonă cu cearșaf și o fermă cu fătă
- 43-1- (un) geamantan din carton.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces-verbal în partuzeci și trei de prozitate în trei exemplare și cele legale

Bunurile, cele în cauză, au fost luate în custodie
 către sale Edlitz Elxabela domiciliată în București, Str.
 Ocolului N. 8. pînă la indicările M.A.J. custodie
Edlitz E.

St. Filipa M.A.J.
 St. Mihail Gherasim
 St. Dumitru

Prezenta
 Chihara Sargu
 Hoșșan Alășian

u / 18
21

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

20 Iunie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 23.-
" s'a terminat " 24.-

Eu Major de Securitate NEGREA VASILE, am interogat în calitate de anchetator prim pe reținutul EIDLITZ ZOLTAN, născut la 2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cetățean român, de naționalitate evreu, membru P.M.R. din 1935, studii 8 clase de comerț, de profesie funcționar - Director General la Departamentul Laptelui din Ministerul Industriei Alimentare, cu ultimul domiciliu în Str. Turgheniev Nr.30, căsătorit cu ELISABETA GUTMAN de 37 ani, croitoreasă, cu 2 copii ANA 5½ ani și GEORGE de 1½ an, origina socială mic burghez -comerciant, activitatea politică până în anul 1947 - membru P.C.R. din 1935, iar din 1928 membru U.T.C., a participat la alegerile din 1946 și 1948, decorat cu medalia Eliberării și Ordinul Muncii, serviciul militar satisfăcut la Bat.6 Administrativ-Cluj, neinstruit, soldat ctg. 1934, nu a fost prizonier, când a fost copil a mers în Ungaria la bunica sa, a fost judecat în 1933 pentru activitate dușmănoasă și a fost achitat.-

Întrebare :

Arată d-ta după terminarea studiilor cu ce te-ai ocupat ?

Răspuns :

In 1931 am intrat ca ucenic la atelierul electro-mecanic SZEL și SCHVALB din Oradea și am lucrat până în 1932, când am intrat la o firmă textilă ca practicant.-

In 1933-35 am lucrat la depozitul de textile al fabricii Buhuși dela Brașov.-

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

././.

In 1935-1941 am lucrat la depozitul fabricii textile Dorobanțul în București, când am fost concediat.- u
17
22

In Iunie 1941, am plecat la Turda și am lucrat ca ajutor contabil, neîncadrat, la firma Acvila Română, am lucrat croitorie și am predat lecții de gimnastică.-

După 23 August 1944 până în Decembrie 1944, am fost activist P.C.R. la Județeană Turda.-

Decembrie 1944- Mai 1945, am fost secretarul Județenei P.C.R. - Satu-Mare.-

Mai 1945 - Martie 1947 responsabil cu cadrele Regionalei P.C.R. Satu-Mare - Oradea.-

Martie 1947 - Septembrie 1947 responsabil cu cadrele Județenei P.C.R. - Bihor.-

Din Noembrie 1947 până în Martie 1952 la Ministerul de Finanțe.- La început șeful Corpului de Control pe lângă Cabinet și în 1949 directorul Secretariatului până în Martie 1952, când am fost mutat la Direcția Lapelui din Ministerul Industriei Alimentare.-

Intrebare :

Care au fost cauzele mutării d-tale din Ministerul de Finanțe la Ministerul Industriei Alimentare ?

Răspuns :

Cauzele mutării mele dela Ministerul de Finanțe se datoresc următoarelor fapte :

1/. Dela venirea mea în Ministerul de Finanțe, am observat că în acest Minister se duce o politică de cadre antimuncitorească și de promovare și apărare a elementelor dușmănoase ca : PEPE DUMITRESCU inspector general, MITI DUMITRESCU inspector general, SURDU, administrator Financiar și alții.-

2/. Am arătat în adunări, ședințe și chiar lui VASILE LUCA personal, că în Ministerul de Finanțe se găsesc elemente dușmănoase și că sunt apărate de CRAIU.- Atitudinea lui VASILE LUCA era cunoscută printr'un discurs pe care l-a ținut în fața administratorilor financiari și organelor de control în care arăta că singurul criteriu pentru promovarea în funcții administrative sunt cunoștințele profesionale.- Acest discurs a apărut și în revista "Finanțelor".-

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

././.

Față de aceste acțiuni dușmănoase, am sesizat organele de Securitate prin note scrise și verbale.- De exemplu, am sesizat problemele reparațiilor de război și întreținerea armatei că se fac afaceri cu societățile particulare, în urmă cărui fapt au fost arestați mai mulți inspectori dela Ministerul de Finanțe precum și generalul PRETORIAN, general BATCU și alți ofițeri superiori dela Intendență.-

Fiind în Comisie la Administrația Livrărilor, am sesizat că societățile petrolifere, fraudează Statul cu sume foarte mari de bani, lucrare pe care am depus-o la procurorul general al R.P.R.-VOITINOVICI.-

Am mai sesizat tot în cadrul Administrației Livrărilor, afacerea cu MALAXA care consta din livrarea unui furnal în contul Armistițiului, urmând ca el să cumpere altul din Cehoslovacia, cu valută sau prin export de alimente.- MALAXA a făcut cumpărături mari pe piață cu banii Statului, grăbind inflația.-

Împreună cu Maiorul FIREA dela Miliție și cu alții dela Direcția Miliției Capitalei, am descoperit mai multe afaceri cu timbre false.-

Am descoperit și am trimis în Justiție numeroase luări de mită și falsificări în cadrul Administrațiilor Financiare, în urma cărui fapt s'a început o acțiune împotriva corpului de control de către IACOB ALEXANDRU și CRAIU ION, care arătau că în Uniunea Sovietică nu există un astfel de corp pe lângă Cabinet și controlul se face din partea Direcțiilor operative și corpul de control al Cabinetului se ocupă numai cu verificarea rezolvării corespondențelor în cadrul Ministerului.-

În urma acestui fapt corpul de control a fost desființat. Ultima acțiune a acestui organ a fost o acțiune pe teren în Județele Bihor și Sălaj, unde s'a constatat că majoritatea chiaburilor nu-și plătesc impozitele, iar CRAIU și IACOB susțineau contrariul.

Am mai sesizat diferite acțiuni dușmănoase și Comitetului Central prin Tov. VALDEMAN, SZABO, Tov. COSTACHE și alții.-

După măsurile care s'au luat la Ministerul de Finanțe în urma acțiunilor dușmănoase întreprinse, am fost mutat la Ministerul Industriei Alimentare.-

Prezentul Proces-Verbal a fost citit de mine, cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine.-

MAIOR DE SECURITATE,
V. Negra

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

20 Iunie

1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 23 și — minute. Interogatoriul s'a terminat la 24 și — minute.

Eu, Major de Securitate Negres Vasile
am interogă în calitate de anchetator prim

1. Numele: Eidlitz (pe arestatul, reținutul, martorul)
2. Pronumele: Zoltan
3. Anul, luna și ziua nașterii: 2 Februarie 1912
4. Locul nașterii: Satu-Mare - Ignație și Favi
5. Cetățenia: Român
6. Naționalitatea: Evreu
7. Apartenența politică: P.M.R. din ce an: 1935
8. Studii: 8 clase de comerț.
când, unde și ce școală a absolvit.
9. Profesia: funcționar
10. Ultimul loc de muncă și
numele: Director General la Departamentul Legăturii din M. Jud. Aluta
11. Ultimul domiciliu: Turghenieș. nr. 36
12. Situația familială: casătorit cu Elisabeta Gutman de 37 ani, croi-
toasă, doi copii Ana 5 1/2 ani și George de 1 1/2 ani
(soția, copiii, numele lor, vârsta lor, domiciliul și ocupația)

13. Origina socială: mic burgez - comerciant.
(averea părinților până la 25 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947: Membru P.C.R. din 1935.
în 1928 membru U.T.C. (în ce partide politice a fost.
Participare în alegeri).

A participat la alegerile din 1946 și 1948

Iscălitura: [Signature]

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale *Medalia Eliberării*
(Înainte și după 23 August 1944)

Ordinul Muncii

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție *Bat. 6 administrativ*
Cluj - meistrant-soldat etg 1934

17. Dacă a fost prizonier *nu a fost.*
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când, și în legătură cu ce *sând a*
fast copil, în Ungaria la o bunici a sa.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare
nu —

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat *A fast judecat în 1933 pentru activități demo-*
crată și a fast achitat.

Întrebare: *Arată d-ta, după terminarea studiilor lor cu*
ce te-ai ocupat.

Răspuns: *În 1931 am intrat ca ucenic la atelierul*
electro-mecanic Szél și Schvab din Oradea și
am lucrat până în 1932 când am intrat la o
firmă textilă ce produceau.

În 1933-1935 am lucrat la depozitul de textile
al fabricii Buhari de la Brașov.

În 1935-1941 am lucrat la depozitul fabricii
textile Dorobantul, în București, când am fi
concediat.

În Iunie 1941 am plecat la Turda și am lu-
cra ca șofeur la meșteșugărie la firmă

Îscălitura

Urmare: Activitate românească, am lucrat criterie și am predat lecții de gimnastică.

După 23 August 1944 până Decembrie 1944 am fost activist P.C.R. la județeană Turda.

Decembrie 1944 - Mai 1945 am fost membru al Județului P.C.R. - Satu Mare.

Mai 1945 - Sept. 1947 responsabil în cadrul Regim. local P.C.R. Satu Mare - Craieva.

Sept. 1947 - Sept. 1947 responsabil în cadrul Județului P.C.R. Bihor.

De la Decembrie 1947 până în Martie 1952 la Ministerul de Finanțe. La început șeful corpului de control pe lângă Cabinet și în 1949 directorul Secretariatului până în Martie 1952, când am fost mutat la Direcția Leptului din Ministerul Industriei Alimentare.

Întrebare: Care au fost cauzele mutării de la Ministerul de Finanțe la Ministerul Industriei Alimentare?

Răspuns: Cauzele mutării mele de la Ministerul de Finanțe se datorase următoarelor fapte:

1. De la venirea mea în Ministerul de Finanțe am observat că în acest Minister nu dădea o politică de cadre continuă și de promovare și operare a elementelor duse înainte de: Popé Dumitrescu inspector general, Moți Dumitrescu inspector general, Surdu, administrator Financiar și alții.

Am arătat în adunări, reuniuni și chiar lui Vorilă Luca personal, că în Ministerul de Finanțe nu găseam elemente duse înainte și că sunt operați de Craieva. Atitudinea lui Vorilă Luca era cunos-

Urmare: cuta printre discurs pe care s-a tinut in fata administratorilor financiari in organele de control in care creta ca singurul criteriu pentru promovarea in functii administrative sunt cunostințele profesionale. Acest discurs a apărut și în Revista Finantelor.

Fata de acest actiuni duse in vigoare, au vizat organele de securitate prin note scrise si verbale. De exemplu: au vizat problemele reperitilor de robori si intretinerii armatei ca n fac o parte cu societati particulare, in urma carui fapt au fost arestati mai multi inspectori de la Ministerul de Finante precum si generalul Pretorian, general Bateu si alti ofitieri superiori de la Juteu de tuta.

Tinut in comisie la Administratie Livrarilor au vizat ca societatile petrolifere, fraudau statul cu sume foarte mari de bani, livrari pe care au duse la procurorul General al R.P.R. Vaitinovici.

Au mai vizat tot in cadrul Administratiei Livrarilor, afacerea cu Malaxa care consta din livrarea unui furnel in contul armistitiului, urmand ca el sa cumpe altul din Cehoslovacia, cu volute sau prin export de elemente. Malaxa a facut cumperaturi mari pe piata cu banii statului gratind inflatie.

In prima cu maiorul Fires de la Militia si cu altii de la Dir. Militiei Capitalei au deservit mai multi ofitieri cu tute pre false.

Observatie: Fiecare pagina a procesului verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagina și de către anchetator,

Urmare: Au descoperit si au trimis in justitie numeroase
luări de mită si falsificări în cadrulAdminis-
tratiilor Financiere, în urma cărui fapt
s'a început o actiune împotriva corpului de
control de către Jacob Alexandru si Traian
Jou, care arătau că în Uniunea Sovietică
nu există un astfel de corp ^{pe lângă Cabinet} si conturul se
face din partea Directiilor operative si corpul
de control al Cabinetului si ocupă numai
cu verificarea rezolvării a corespondențelor
în cadrul Ministerului.

În urma acestui fapt, corpul de control a
fost desființat, ultima actiune a acestui organ
a fost o actiune pe teren în județele Bihor si
Sălaj, unde s'a constatat că majoritatea chie-
surilor nu si plătesc impozitele, iar Traian
si Jacob susțineau contrariu.

Au mai vizitat diferite actiuni dinomanoase
si Comitetului Central prin tov. Valdeanu,
Spabo, tov. Bostache si alții.

După măsurile care s'au luat la Ministerul
de Finante în urma descoperirii actiunilor des-
memoase întreprinse, au fost mutat la
Ministerul Industriei Alimentare.

Preputul proces-verbal a fost citit de mine
cuvânt cu cuvânt si corespunde întocmai cu cele
declerate de mine.

Moara de Securitate

Iscălitura,

Urmare: .....

est n; Ecteria
200 1952 ref contobili

Iscălitura,

X 22

27

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat el Bidlitz Zoltan, de profesie functionar născut
la 2 Februarie 1912 în Sateu Mare, fiul lui Ignatie și Terzi
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
în ultimul domiciliu în București str. Traian Turghenieț nr. 30

21 Iunie 1952

Orașul București

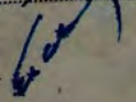
Interogatoriul a început la ora 12 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 15 și - „

Intrebare: Aratăți d-Te ce știți în legătură cu activitatea
criminală dusă de Braiu sau în Ministerul de Finanțe?

Răspuns: Recunosc pe Braiu sau din noiembrie 1947
când am venit la Ministerul de Finanțe și unde
avea oarecum funcția de secretar general și coordo-
narea celei două Direcții de venituri.

Prințul act deosebit al lui Braiu pe care-l cunosc
este că la prima restructurare care s'a făcut
în Ministerul de Finanțe în 1947 a fost că
sau Braiu a scos din Minister elemente capa-
bile, politicește corespunzători ca: Doris fost
inspector general care astăzi lucrează la Uzină
23 August, Teodoru sau Teodorcaiu, care în timpul
războiului a avut legătură cu partizanii și alții.
Am menționat în cadrul Ministerului de Finanțe
elemente legionare, oameni corupti (spertoci)
ca: Năstă Dumitrescu, Pepe Dumitrescu, Surdu fost
administrator financiar fost legionar, Nicolau

Iscălitura,

Urmare: fost inspector general, Gore Hlieru fost inspector
general, Turcu fost inspector și alții.

Alte acțiuni dumănoase întreprinse de Braiu
Ion ajutat și de Leont Alexandru, a fost că nu
a urmărit realizarea veniturilor agricole,
a urmărit numai cifric fără să vadă de unde
provin aceste nume, omitând urmărirea
chiaburilor. Fapte concrete se pot arăta: la
un control făcut în județele Bihor și Sălaj
precum și la Oltenița s'a stabilit că dila
chiaburi nu se încercau impozitele conform
hotărârilor Guvernului și Partidului.

A dus o acțiune de defăimare a conducătorilor;
de exemplu: despre tov. Vintă a spus că este
incapabil și oriunde a fost a distrus.

De Pronea, de Vaida, Diaconescu și alții
ministri proveniți din elemente nomenclaturi
au fost defăimati de el ca incapabili.

A întreprins acțiuni pentru a îndepărta din
posturi de răspundere elemente triviale de
partid ca: Bernicica, ing. Vicoș, Bălan
Marcel și Fulga Nicolae.

În legătură cu fondul de rufament, știu
că Ion Braiu a dus o acțiune dumănoasă
nedotând de timp sau dotând cu fonduri
de rufament insuficiente întreprinderile indus-
triale care din această cauză au fost ne-
voite să facă împrumuturi la bănci, scun-
pind prin această prilej de cost și pro-
vocând întârzieri de livrări. Pot să dau câteva
fapte concrete; directorul Teju din Cabinetul
de Confecții Gheorghiu Dej, Abraham Paraschiva

Iscălitura,

Jr mare: directorii generale ce s-au născut se vor născu-
toje și la fel și, Aurea Moșaros, consilieră
la Ministerul Industriei Alimentare, Radu Ha-
nescu director general la E. D. P., care mi-au cerut
sprijin și cărora le-am dat acest sprijin
în măsură posibilităților, intervenind la
brazii sau la Direcțiile respective.

În legătură cu beneficiul planificat, Ministerul
Finanțelor, Secția Veniturilor de Stat, a fixat bene-
ficiul planificat mai mare decât posibilită-
țile întreprinderilor obligându-le ca la sfârșitul
anului să verse suma fixată chiar dacă nu au
realizat-o, obligând întreprinderile să dea chiar
din fondurile lor de bază.

De exemplu: Ilea Melinescu, consilieră la Minis-
terul Sănătății mi-a arătat că Ministerul de
Finanțe a fixat Industriei Farmaceutice
beneficiul planificat peste posibilitățile de
realizare ale acestei industrie.

Specialiștii din acea industrie, probabil elemente
dusmănoase, i-au propus ca să micșoreze con-
ținutul medicamentelor, ca să poată realiza
beneficiul cu care Industria Farmaceutică
a fost planificat. Ilea Melinescu a respins
această propunere și mi-a cerut sprijinul.

Au intervenit la brazi și problema a fost
reprobata; întrucât, consilieră Ilea Melinescu nu
a mai revenit.

Abraham Marta, directorul publerăriei Ducești,
la fel mi-a spus că Ministerul de Finanțe
i-a fixat un beneficiu planificat prea mare
și pe care nu-l putea realiza. Și ea mi-a

Iscălitura,

Urmare: spus ca specularea puterilor, i-au spus si schimbari compozitiile prevazute in actiile de sarcini pentru a realiza beneficiile planificate.

Acesti cazuri le cunoaste eu, dar probabil ca mai sunt si alti cazuri in Industrie in general. Multe rebuturi si marfuri cu defectiuni se datoreaza acestor masuri luate de Ministerul de Finante.

Intrebare: De cine a fost ajutat Craiu sau pentru a si duce la indeplinire actiunile lui criminale?

Raspuns: Craiu sau a fost ajutat in actiunile sale duse la indeplinire de intragul aparat vechin care nu a fost schimbat, de Baghinea director general al veniturilor de stat, Coiculescu director adjunct la veniturile populatiei si de Jacob Alexandru

Intrebare: Cine mai cunoaste aceste actiuni criminale duse de Craiu sau in Ministerul de Finante?

Raspuns: Acesti actiuni criminale ale lui Craiu sau sunt cunoscute de urmatorii: Bernicea Dumitru vice prezidinte la Cooperatie, Weiss sau director general la Banca de Credit pentru Investitii, Rukicau Ota directorul Bugetului, Modoran Vasile si Patru Marcu director general la "Fruct Export" si Glean Samoilă director de cadre la Ministerul de Finante.

Dupa prezintul proces verbal a fost citit de mine curant cu curant si corespunde intocmai cu cel de clarate ale mine.

Minister de Securitate

Iscaitura

Strict Secret

39 19
34

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====
Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satul-Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr.30.-

24 Iunie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 23,30
" " s'a terminat " 0,35

Intrebare :

Mai ai ceva de adăugat în legătură cu activitatea criminală dusă de IACOB ALEXANDRU la Ministerul de Finanțe ?

Răspuns :

Altă activitate a lui IACOB ALEXANDRU, este că înainte de reforma bănească, în loc să oprească încasarea impozitelor conform dispozițiilor primite din partea Partidului și Guvernului, a forțat încasarea impozitelor chiar și în lunile Decembrie 1951 și Ianuarie 1952, dând și premii funcționarilor care au făcut încasări mai mari.- Aceasta o știu pentru că banii pentru premii era din fondul special pe care îl dețineam eu.- Conform planului, în lunile Decembrie 1951 și Ianuarie 1952, trebuiau intensificate achizițiile din sectorul țărănesc.- Despre acest plan am auzit dela VASILE LUCA cu ocazia discutării ajutorării comisiilor de Partid, care lucrau în cadrul Ministerului de Finanțe.-

Stiu că IACOB a sancționat pe șeful Secției Financiare din Galați, deoarece acesta pe baza cererii organizației locale de Partid, a dat funcționari din cadrul sectorului Financiar, uni-tăților care se ocupau cu achiziții din sectorul țărănesc.-

Hotărârea Consiliului de Miniștri prevedea înființarea Colegiilor Ministeriale, formate din ministru, miniștrii adjuncți, consilieri ministeriali și directorii Direcțiilor principale.-

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

././.

Acest colegiu nu a ținut ședință niciodată.- Acest proiect de hotărâre trebuia în mod normal să treacă prin Direcția Secretariatului, însă IACOB l-a trimis direct.- Mai adaug că au fost scoși dela Administrația Livrărilor colonelul ing. IONITA și funcționare PRETORIAN pentru că dădeau informații Securității, în legătură cu neregulile care se petreceau la Administrația Livrărilor.-

Am aflat dela tovarășa BOJAN că în 1945, IACOB ALEXANDRU împreună cu BALAS EGON, au învățat limba engleză.- Acestea sunt faptele pe care le cunosc despre IACOB ALEXANDRU și mai trebuie să adaug atitudinea antisovietică a lui CRAIU ION în legătură cu Sovrom-urile.- În cursul anului 1950 într'o discuție avută într'un grup unde cred că se afla și WEIS, CRAIU ION s'a exprimat că este ușor să fie pildă Sovrom Construcția, deoarece aceștia primesc lucrările cele mai importante și au prioritate la aprovizionarea cu materiale de construcție.-

Alt caz a fost, într'o discuție avută între CRAIU ION și WEIS ION și NISTOR ALEXANDRU, vorbind despre vârsta lui CHURCHIL, TRUMAN și conducătorului U.R.S.S., CRAIU s'a exprimat : "toți sunt niște racile bătrâne".-

După apariția comunicatului cu demiterea lui IACOB, CRAIU ION mi-a comunicat că încă în toamna anului 1951, au discutat cu directorul BAGHINA că IACOB ALEXANDRU va duce de răpă finanțele și au vrut să meargă cu această problemă la VASILE LUCA, însă au avut frică de IACOB ALEXANDRU.-

Prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu, a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine.-

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

MAIOR DE SECURITATE,

Negrea V.

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Biditz Loltan de profesie funcționar născut la
 2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui Ignatie și Fani, cu ulți-
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 mum domiciliu în București str. Traian Vușkiewicz nr. 30

24 Iunie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 23 și 30 min.
 „ s'a terminat la „ 0 și 35 „

Intrebare : Știi ai ceva de adăugat în legătură cu activitatea
 criminală dusă de Iacob Alexandru la Ministerul de Finanțe ?

Răspuns : Alte activitatea duse în urmărire a lui Iacob Alexandru
 este că înaintea de reformă bănească în țară se apăsese
 în casare inproprie conform dispozițiilor primite din
 partea partidului și guvernului, a fostet în casare in-
 proprie chiar și în luna Decembrie 1951 și Ianuarie 1952
 dând și premii funcționarilor care au făcut în casări
 mai mari. Știu pentru că banii pentru premii
 erau din fondul special pe care îl dețineam eu. Conform
 planului, în luna Decembrie 1951 și Ianuarie 1952 trebuiau
 întreprinse achizițiile din sectorul țărănesc. După acest
 plan am avut date Verile luna în ocazia discutării
 autorității comuniste de partid care lucrau în cadrul
 Ministerului de Finanțe.

Știu că Iacob a sancționat pe xful Secției Financiar
 din Galați deoarece acesta pe baza cererii organizației
 locale de partid a dat funcționarilor din cadrul Secției

Iscălitura, *[Signature]*

Urmare: rubrici Financiere unităților care se ocupau cu activități din sectorul țărănesc.

Hotărârea Consiliului de Miniștri prevede înființarea colegiilor Ministeriale formate din ministru, miniștri adjuncți, consilieri ministeriali și directorii direcțiilor principale. Acest colegiu nu a ținut sedință niciodată. Acest proiect de hotărâre trebuia în mod normal să treacă prin Direcția Secretariatului Însă Jacob s-a trîns direct. Mai adaug că au fost scosi din Administrație diversi colouchi ing. Ponite și funcționari Pretoriani pentru a obține informații Securității în legătură cu neleguile care se petreceau la Administrație țărănească.

Am aflat de la tovarăsa Bojan că în 1945, Jacob Alexandru împreună cu Babas Logou au învățat limba engleză. Acestea sunt fapte pe care le cunosc despre Jacob Alexandru și mai trebuie să adaug o atitudine antisovietică a lui Brain Iou în legătură cu Sovrom. În cursul anului 1950 într-o discuție avută într-un grup unde cred că a fost și Weis, Brain Iou s'a exprimat că este ușor să fie pe lădă Sovrom constructiv deoarece aceste primere lucrări cele mai importante și au prioritate la aprovizionare cu materiale de construcție.

Alt caz a fost într-o discuție avută între Brain Iou Weis Iou și istoric Alexandru, vorbind despre vârstă lui Churchill, Tammou și conducătorul U.R.S.S. Brain s'a exprimat: „toti sunt niște raie bătrâne”. După apariția comunicatului în demiterea lui Jacob, Brain Iou mi-a comunicat că încă în toamnă anului 1951 au discutat cu directorul Băghine că Jacob Alexandru va duce de răpă finanțele și au

Iscălitura,

rmare: voua nu mergea cu aceeași mărime
dusa, însă au avut frică de Jacob Alexandru.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu a fost citit de
mine curvânt cu curvânt și corespunde întocmai
cele declarate de mine.

Moșier de Securitate

[Handwritten signature] 32
42
32

Iscălitura,

33
50

~~43~~

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====
Arestatul EIDLITZ ZOLTAN de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turghenief Nr.30.-

26 Iunie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 21,45

" s'a terminat "

Intrebare :

În procesul verbal anterior, d-ta ai cerut timp de gândire în legătură cu fondurile sioniste.- Ancheta îți cere să arăți dacă mai ai ceva de adăugat în această problemă ?

Răspuns :

Am de adăugat că aranjamentul inițial cu sioniștii, era că plata celor 500.000 de dolari, atrage după sine stingerea întregii acțiuni atât fiscală cât și valutară.- Dintr'o scăpare însă, s'a judecat numai partea valutară care depindea de Banca de Stat.-

Oamenii au depus banii și așteptau să fie eliberați.- GABOR GAVRIL mi-a spus că primește zilnic telefoane dela KOHEN și chiar venea la Minister zilnic și bătea capul lui GABOR.-

GABOR a dat dispoziții ca să nu mai fie primit în Minister, totuși KOHEN reușea să pătrundă în Minister, iar din cercetarea făcută de mine, am aflat că intrarea lui KOHEN în Minister se făcea prin șeful de cabinet al lui CRAIU ION.-

Eu dela început am comunicat lui CRAIU că trebuie să rezolve și partea fiscală a problemei.- CRAIU nu a rezolvat.- KOHEN a persistat și chiar și din partea C.D.E-ului BERCU FELDMAN a cerut ca să rezolvăm problema.- Atunci m'am dus la VASILE LUCA și după ce i-am arătat cum stă aceasta chestiune a dat lui IACOB

././.

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

ALEXANDRU ordin să rezolve problema.- Sioniștii au mai plătit o sumă de bani în lei pentru impozit după care am fost puși în libertate.-

Intrebare :

In această problemă mai ai ceva de adăugat ?

Răspuns :

In afară de cele arătate mai sus, mai am de adăugat că Miliția, a procedat din nou la arestarea lor după ce am fost eliberați pentru acelaș lucru.- Fiind întrebat de ZAHARESCU șeful poliției aurului, ce poziție are Banca de Stat în această chestiune, la care după ce am vorbit cu VASILE LUCA am comunicat că dacă pentru acelaș caz pentru care deja au fost odată judecați vor să-i trimită încă odată, să nu-i mai trimită.-

Intrebare :

Cum explici d-ta că la începutul interogatoriului în legătură cu fondurile sioniste arăți că C.D.E-ul, a denunțat întreaga problemă ca să vii acum să spui că C.D.E-ul a făcut intervenții pentru eliberarea lor ?

Răspuns :

Da este o contradicție, însă nu pot să dau nici o explicație.-

Intrebare :

Ce conducători sioniști ai cunoscut d-ta ?

Răspuns :

Am cunoscut pe KOHEN și BENVENISTI.- In problema tratată mai sus, au fost la mine KOHEN și BENVENISTI.-

Intrebare :

Ancheta îți cere să arăți tot ce știi în legătură cu problema sionistă.- Altfel vei fi pus în situația să fii prins cu mineiuna.- ?

Răspuns :

In 1949 sau 1950, un prieten al meu cu care am lucrat în ilegalitate și care astăzi se află în străinătate, anume HERSCHE HARI, a scris la cumnata lui ca să mă caute pe mine să o ajut la eliberarea bărbatului ei care a fost arestat de organele Securității.- Mi-a dat un telefon la Minister, mi-a cerut audiență, fără să-mi spună la telefon în ce problemă.- Am fost de acord cu venirea ei la Minister.-

././.

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

La venirea ei, am discutat cu ea și mi-a spus ca lucrează la Legația Statului Israel, că bărbatul ei este arestat și mi-a arătat scrisoarea lui HIRSCH HARI, care avea un conținut convențional și în care scria că pentru boala fratelui să se adreseze la mine.- 45 52

Când am aflat unde lucrează nu i-am dat nici un răspuns și i-am spus că o să ne mai vedem.- 35

Am luat legătură imediat cu Tov.VICTOR dela Serviciul Special și i-am spus cine a venit la mine și cu ce problemă.-

Tov.VICTOR mi-a comunicat să mai țin legătură cu ea, lucru ce l-am și făcut.- I-am dat un telefon și i-am spus să mă aștepte acasă.- Mergând la ea, am discutat încă odată despre bărbatul ei, care era arestat și i-am promis că voi interveni pentru eliberarea lui.- Cu această ocazie m'a rugat s'o plasez în alt loc de muncă, deoarece vrea să părăsească serviciul dela Legația Statului Israel.- I-am promis că o voi plasa.- Această vizită a durat cca 20 minute.- Peste câteva zile, legătura mea VICTOR mi-a comunicat că acest caz nu este interesant, după care cumnata lui HIRSCH mi-a telefonat mereu, însă eu nu i-am mai răspuns.- Am mai revăzut-o iarna aceasta la teatru și la ieșire mi-a comunicat că vrea neapărat să vorbească cu mine, la care eu i-am răspuns să-mi telefoneze.- Nu am primit nici un telefon și nici nu am mai văzut-o.- Această întâlnire am comunicat-o organelor de Securitate.-

Am mai aflat prin ing.KLEIN din Satu-Mare care venise pentru rezolvarea bugetului municipiului și că un caz interesant mi-a povestit că la Legația Israelului se află în serviciu un văr al său cu numele GHILADI fost KLEIN, originar din Sălaj fost ziarist și care a plecat din țară în anul 1920.- Acest caz l-am comunicat legăturai mele VICTOR și l-am întrebat dacă e un caz interesant și dacă să facem legătură cu el.- In caz contrar ar fi bine să plece din țară, întrucât are rude foarte multe la noi în țară.- Tov.VICTOR mi-a comunicat că acest caz nu-l interesează.- După aceea am aflat că GHILADI a plecat în Israel și nu s'a mai întors.-

Menționez că într'una din zile, cumnata lui HIRSH HARI mi-a comunicat că bărbatul ei a fost eliberat de organele Securității.-

Prezentul Proces-Verbal a fost citit de mine cuvânt cu

///.

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

Cu vânt și corespunde înlocuiri cu cele declarate de mine.

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

MAIOR DE SECURITATE,

Negrea V.

303
46

SE/5 ex.

37 54
47

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Edișșip Zoltan de profesie funcționar născut la 2 Februarie
1912 în Satu Mare, fiul lui Ignatie și Fani, cu ultimul domiciliu
în București str. Traian Turghenieș nr. 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

26 Iunie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 21 și 45 min.

” s'a terminat la ” și ”

Intrebare: În procesul verbal anterior, d-ște ai cerut timp de gândire în legătură cu fondurile sioniste. Anchi-
ta îți cere să arăți dacă mai ai ceva de adăugat în
această problemă?

Răspuns: Am de adăugat că aranjamentul inițial cu
sionistii era să plătească celor 500.000. de dolari streși
după mine stingerea întregii activități atât fiscale cât
și valutare. Dintr-o scăpare însă, s'a judecat numai
partea valutară care depindea de Banca de Stat.

Oamenii au spus banii n' așteptau să fie eliberați.
Și Gabor Gavril mi-a spus că primise zilnic telefoane
de la Kohen și chiar venea la Minister zilnic și bătea
capul lui Gabor.

Gabor a dat dispoziții ca să nu mai fie primit
în Minister, totuși Kohen reușea să pătrundă în
Minister, iar din cercetarea făcută de mine am
aflat că intrarea lui Kohen în Minister n' fusese
prin refuzul de cabinet al lui Crăin Ișu.

Iscălitura,

Urmare: Ea date început am comunicat lui Graim
că trebuie să rezolve și partea fiscală a problemei.
Graim nu a rezolvat. Kohen a persistat și chiar din
partea C. D. E. lui Beren Edman a cerut ca să re-
zolvăm problema. Atunci m'am dus la Varile Luca
și după ce i-am arătat cum stă această chestiune
a dat lui Jacob Alexandru ordin să rezolve pro-
blema. Sionistii au mai plătit o sumă de bani
în lei pentru impozit după care au fost puși în
libertate.

Întrebare: În această problemă mai ai ceva de adău-
gat (în această problemă)?

Răspuns: În afara de ce l-am arătat mai sus, mai am
de adăugat că Militarii, a procedat din nou la are-
stare lor după ce au fost eliberați pentru aceluși
lucru. Fiind întrebăți de Zoharescu nful politiei
aurului, ce poziție are Banca de Stat în această
chestiune la care după ce am vorbit cu Varile
Luca am comunicat că dacă pentru același caz
pentru care după au fost odată judecați vor
să-i trimite încă odată să nu îi mai trimite.

Întrebare: Cum explici de la începutul
interrogatorului în legătură cu fondurile sioniste
arăți că C. D. E. și a denunțat întregă problema
ca să vii acum să spui că C. D. E. și a făcut
intervenții pentru eliberarea lor?

Răspuns: Da este o contradicție, însă nu pot să dau
nici o explicație.

Întrebare: Ce conducători sionisti ai cunoscut de te?

Răspuns: Am cunoscut pe Kohen și Benvenisti.

În problema tratată mai sus, au fost la mijloc
Kohen și Benvenisti.

Urmare: putre vace: Auehata de cere sa arate tot ce stiu cu
legatura cu problemele sioniste. Altfel vei fi pus in si-
tuatie sa fii prins cu minciuna? 48 55

Răspuns: In 1949 sau 1950, un prieten al meu cu care am
lucrat in ilegalitate si care astazi se afla in strainatate
nume Hirsch Hori, a scris la cumnata lui ca sa
ma caut pe mine sa o ajut la eliberarea bar-
batului ei care a fost arestat de organele Securitatii.
Mi-a dat un telefon la Minister, mi-a cerut audien-
ta fara sa-mi spuna la telefon in ce problema.
Am fost de acord sa venim ei la Minister.

La venirea ei, am discutat cu ea si mi-a spus
ca lucreaza la legatia statului Israel, ca barba-
tul ei este arestat si mi-a aratat scrisoarea lui
Hirsch Hori, care avea un continut conventional,
si in care scria ca pentru toate fratelui sa se adre-
seze la mine.

Cand am aflat unde lucreaza nu i-am dat niciun
raspuns si i-am spus ca o sa ne mai vedem.

Am luat legatura imediat cu Tor. Victor de la Ser-
viciul Special si i-am spus cine a venit la mine
si cu ce problema.

Tor. Victor mi-a comunicat sa-mi tin legatura cu
ea, lucru ce l-am si facut. I-am dat un telefon
si i-am spus sa ma astepte acasa. Mergand la
ea, am discutat inca odata despre barbatul ei
care era arestat si i-am promis ca voi interveni
pentru eliberarea lui. Cu aceasta ocazie mi-a su-
gert sa o plasez in alt loc de munca, deoarece
vroia sa parasiasa serviciul de la legatia statului
Israel. I-am promis ca o voi plasa. Aceasta
vizita a durat cca 20 minute. Peste catorva zile

Iscălitura,

Urmare: legatura mea Victor mi-a comunicat ca ace-
est nu este interesant, dupa care cumnata lui
Hirsch mi-a telefonat mercur, insa eu nu
i-am mai raspuns. Au mai repropus-o iarma
acestea la teatru si la iesire mi-a comunicat ca vasa
nceparat sa vorbeasca cu mine la care eu i-am
raspuns sa-mi telefoneze. Au am primit niciun tel-
fon si nici nu am mai vazut-o niciodata. Acestea in-
taluire au comunicat-o organelor de Securitate.

Au mai aflat prin ing Klein din Satu-Mare care venise
pentru rezolvarea bugetului municipiului si ca
un caz interesant mi-a povestit ca la Legatia
Israelului si a flori in noaptea un var al senei cu
numele Ghiladi este Klein, originar din Satej este
zionist si care a plecat din tara in anul 1920. Acest
caz l-am comunicat legaturii mele Victor si l-am
intrebat daca e un caz interesant si daca sa facem
legatura cu el. In caz contrar ar fi bine sa
plece din tara, intrucat are ruda foarte multa
la noi in tara. Tot Victor mi-a comunicat ca acest
caz nu-l intereseaza. După aceea am aflat ca
Ghiladi a plecat in Israel si nu s-a mai interesat.

Menționez că într-una din zile, cumnata lui Hirsch
Hori mi-a comunicat că bărbatul ei a fost eliberat
de organele Securității.

Prezentul proces verbal a fost citit de mine curant cu
curant și corespunde întocmai cu cel dictat de mine

Mania de securitate
Wegien

Iscălitura,

39
61
49

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satul Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turghiniev Nr. 30.-

3 Iulie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 22,20

" s'a terminat la " 0,40.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți tot ce știi despre activitatea lui VASILE LUCA?

Răspuns:

În anul 1948 sau 1949 se afla la Sinaia mai mulți conducători ai Partidului celor ce muncesc din Ungaria în concediu de odihnă, printre care se afla și RAYK.- Stiu de la ZSOK LUDOVIC și POPOVICI MILAN că au fost vre-o săptămână dați de VASILE LUCA pentru a merge la Sinaia pentru a-l însoți pe RAYK oriunde se ducea și să facă pe călăuza și pe translatorii. Stiu deasemeni că RAYK trimitea în repetate rânduri cartușe de vânătoare lui VASILE LUCA prin CZELER LUDOVIC și BIRTAS GAVRIL.-

De menționat că translatorii nu au fost trimiși de partid ci de VASILE LUCA.-

În anul 1950 în cabinetul lui VASILE LUCA unde se aflau IACOB ALEXANDRU, NISTOR ALEXANDRU, CRAIU ION și subsemnatul, NISTOR ALEXANDRU a ridicat problema că Ministerul de Finanțe ar fi atacat din toate părțile din cauza aplicării unor măsuri care face greutăți unităților industriale și comerciale de Stat, la care VASILE LUCA a răspuns; că dacă unitatea internă din Ministerul de Finanțe se va menține, nu trebuie să aibă frică de nimeni și să aplicăm toate măsurile, cât de rigurose, deci acest lucru în cadrul Ministerului de Finanțe a fost ca o linie introdusă de VASILE LUCA.- Ceilalți au fost de acord în totul cu VASILE LUCA.- Într'o discuție avută mai târziu cu NISTOR ALEXANDRU, acesta mi-a spus că e greu să fii la Ministerul de Finanțe și va fi vai de capul nostru dacă ne va prinde vreodată.-

ss/Eidlitz Zoltan.

././.

Din această afirmație a lui NISTOR ALEXANDRU am văzut că el aplică linia trasată de VASILE LUCA deși nu era convins că această linie este justă.- 50 820

În problema investițiilor precizez că documentațiile care se cereau pentru deschiderea finanțărilor prescrise de legile existente erau foarte greu de executat la timp, din cauza lipsei de proiectanți, totuși Banca de Credit pentru Investiții cerea mereu aceste documentații chiar când se țineau în loc investiții importante.- Am discutat de mai multe ori cu WEIS directorul general al Băncii de Credit pentru investiții (B.C.I.) această problemă și care mi-a arătat că este obligat ca întotdeauna să aplice legea fiind constrâns de IACOB și chiar dacă s'a dus la VASILE LUCA, problemele au rămas tot nerezolvate.- Stiu că în această problemă VASILE LUCA avea poziția fermă că fără documentația prescrisă de lege, nu deschide finanțarea.- În această problemă VASILE LUCA aplica legea în mod rigid, neținând seama de interesele celorlalte ministere, afirmând în permanență că trebuie să aplicăm legea pentru a se introduce disciplina de Stat.-

O altă problemă pe care o cunosc dela VASILE LUCA și dela WEIS directorul general al B.C.I. este în legătură cu aplicarea H.C.M. 1108 care se referea la crearea condițiilor ca în sectorul socialist la sfârșitul anului să avem 1.000.000 porci, pentru a asigura hrana muncitorilor și ca o măsură pentru a combate specula chiaburilor.-

În această problemă VASILE LUCA susținea o teorie că trebuie să construim utilaj modern care necesită ciment, cărămizi și mână de lucru calificată, lucru care în momentul de față nu se putea executa, deoarece în țară se execută construcții mari și toate aceste materiale sunt materiale dirijate.- El arăta că utilajul făcut din posibilități locale, ca scânduri, chirpici etc., nu sunt economice, că intră șobolanii în ele și deci în patru-cinci ani trebuiesc construite altele.- El nu ținea cont că problema alimentației muncitorilor trebuie rezolvată acum și nu peste 5 ani, lucru pe care l-a susținut președintele Consiliului de Miniștri GHEORGHIU DEJ.-

În legătură cu bugetul pe anul 1952 s'a impus cu sume mari mici meseriași și liberei profesioniști, care sume sunt prevăzute în partea de venituri a bugetului pe anul 1952.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

Discutând această problemă cu CRAIU ION acesta mi-a arătat că știe că sumele respective sunt imposibil de realizat și că despre această a prevenit atât pe IACOB cât și pe VASILE LUCA, care totuș au menținut aceste sume.-

In vara anului 1951, am prezentat lui VASILE LUCA o tăietură din ziarul SZOAGAD NEP, organul central al Partidului celor ce Muncesc din Ungaria, care evidenția comunele care sunt în fruntea predării colectării de ouă și l-am întrebat de ce nu introducem și noi acest sistem de colectare, la care VASILE LUCA mi-a răspuns că nu este justă politica maghiară de colectare și că noi trebuie să tindem către desființarea colectărilor că în timpul construirii socialismului schimbul între oraș și sat este piață.-

Prezentul proces verbal a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine.-

ss/Eidlitz Zoltan.

MAIOR DE SECURITATE

Negrea Vasile.

BN/ 5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Eidlitz Loftan de profesie funcționar născut la
2 Februarie 1912 în Satus Moece fiul lui Ignatie și Fani, cu ultimul
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
domiciliu în București str. Traian Turghenieu nr. 30

3 Iulie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 22 și 20 min.

„ s'a terminat la „ 0 0 și 40 „

Intrebare: Auehita it'i care se arăti tot ce știți despre activitatea
lui Vasil Luca?

Răspuns: În anul 1948 sau 1949 se afla la Sibiuia mai
mulți conducători ai Partidului celor ce nuncie din
Ungaria în concediu de odihnă printre care se afla
și Rayk. Știu de la Zolt Ludovic și Popovici Milau că
au fost vreo săptămână dati de Vasil Luca pentru
a merge la Sibiuia pentru a-l însoți pe Rayk ori
unde se ducea și să facă pe călăuză și pe transla-
torii. Știu de asemenea că Rayk trimitea în repetate
rânduri cartuș de vânătoare lui Vasil Luca prin
Gyula Ludovic și Birtas Gavril.

De menționez că translatorii nu au fost trimiși de
Partid ci de Vasil Luca.

În anul 1950 în cabinetul lui Vasil Luca unde se
aflau Zolt Alexandru, Hristo Alexandru, Craințan
și subsecretarul, Hristo Alexandru a ridicat problema
că Ministerul de Finanțe ar fi eteiat din țară par-

Iscălitura

Urmare: din cauza aplicării unor măsuri care fac greutăți
unităților industriale și comerciale de stat, la care Va-
șile luca a răspuns; că dacă unitatea internă din Mi-
nistrul de Finante și va mentine, nu trebuie să aibă
frica de nimic și să aplicăm toate măsurile, cât
de rigurose, deci acest (acest) lucru în cadrul Mi-
nistriului de Finante a fost ca o linie introdusă
de Vașile luca. Ceilalți au fost de acord în totul
cu Vașile luca. Într-o discuție avută mai târziu
cu Victor Alexandru, acesta mi-a spus că e greu
să fii la Ministerul de Finante și va fi vai de ca-
put nostru dacă ne va prinde vreo dată. Din această
afirmație a lui Victor Alexandru am văzut că el
aplică linia trasată de Vașile luca și nu era conștient
că această linie este justă.

În problema investițiilor precizez că documentațiile care
se cereau pentru deciziile financiare prevăzute de
legile existente erau foarte greu de executat la timp,
din cauza lipsei de proiectanți, totuși Banca de Credit
pentru Investiții cerea mereu aceste documentații chiar
când se țineau în loc investiții importante. Am dis-
cutat de nenumărate ori cu Weiss directorul general
al Băncii de Credit pentru Investiții (B.C.I.) această
problemă și cere mi-a arătat că este obligat ca în
totdeauna să aplice legea fiind conștient de faptul
și chiar dacă s'a dus la Vașile luca, problema
nu rămâne tot neapăsată. Știu că în această pro-
blemă Vașile luca avea poziția fermă că fără do-
cumentatie prescrisă de lege, nu decizie fără
fără. În această problemă Vașile luca aplica legea
în mod rigid, netinând seama de interesele celorlalți
Ministere, afirmând în permanență că trebuie să aplicăm

Iscălitura,

(S)

O altă problemă pe care o curioasă de la Vasile Luca și de la
Weis directorul general al B. S. T. este în legătură cu aplicarea
cu H. C. N. 1108 care se referă la creșterea condițiilor ce în sec-
torul socialist la sfârșitul anului să avem 1000.000.000.000
pentru a asigura hrana muncitorilor și ce o măsură
pentru a combate specula chiburilor.

În această problemă ^{Vasile Luca} susține o teorie că trebuie să con-
struim utilități moderne care necesite ciment, cărămidă
și mână de lucru calificată; lucru care în momen-
tul de față nu se poate executa, deoarece în țară se
execută construcții mari și toate aceste materiale sunt
materiale dirijate. El arată că utilitățile făcute din
~~posibilități~~ locale, ca scânduri, chirpici etc. nu sunt eco-
nomice, că între sobolanii în ele și cei în patru-cinci
ani trebuie construite altele. El nu ține seama că
problema alimentării muncitorilor trebuie rezolvată
acum și nu peste 5 ani, lucru pe care l-a susținut
președintele Comitetului de Miniștri Gheorghiu Dej.

În legătură cu bugetul pe anul 1952 s'a impus cu sume
mari micii muncitori și liberii profesioniști, care sume
sunt prevăzute în partea de venituri a bugetului
pe anul 1952. Discutând această problemă în Brașov
sau aceste mi-a arătat că stie că micșii respective
sunt imposibil de realizat și că despre aceasta a pre-
venit statul pe scot că și pe Vasile Luca, care totuși
au menținut aceste sume.

În vara anului 1951, am prezentat lui Vasile Luca
o teoretică din ziarul Szabad Nep, organul central al
Partidului celor ce Muncesc din Ungaria care evidențe
comunele care sunt în drumul producerii colectării de
ovă și lăm întrebat dacă nu introducerea și noi.

Iscălitura,

răspuns că nu este justă politica maghiară de cehitate
și că noi trebuie să tindem către desființarea colecțiilor
că în timpul construirii socialismului se luptă între
oameni și sărăcie.

Prezentul proces verbal a fost citit de mine curant în curant
și corespunde întocmai cu cele declarate de mine.

Meșter de securitate

Ungurea

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Lidly Zoltan de profesie funcționar născut la 2
 Februarie 1912 în Satei Moare, fiul lui Ignatie și Fani, cu ulti-
 mul domiciliu în București str. Traian Vușchevici n. 30
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

5 Julie

1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 11 și 10 min.
 „ s'a terminat la „ 16 și 50 „

Intrebare: Când ai fost numit în Ministerul de Finanțe?

Am fost numit în Ministerul de Finanțe la înce-
 putul lunii noiembrie 1947.

Intrebare: Ce grad și funcții ai avut în timpul
 cât ai funcționat la Ministerul de Finanțe?

Răspuns: De la data încadrării mele în Minis-
 terul de Finanțe și până în Martie 1949 am fost
 numit consilier administrativ. Din Martie 1949
 până în Martie 1952 când am plecat din Minis-
 terul de Finanțe, am funcționat ca director al
 Secretariatului.

Intrebare: S-au fost atribuite ți d-tale în cali-
 tate de consilier administrativ?

Răspuns: În calitate de consilier administrativ
 nu primit din partea lui Varilă luca sarcina ca
 să „ miros - tot ce se putea în Ministerul de Fi-
 nanțe și nimic altceva. Spătim de-mă cu herminea
 Dumitru și cu Stăncu Constantin care era director pe

Iscălitura,

Urmare: carnet, sau incepu sa ma informez despre oca-
zii din Minister cercetand dosarele personale ale functio-
narilor si creiand cunostinte printre functionarii din
Ministerul de Finante. Am au avut mica decizie prin care
sa mi se fixeze atributiunile in calitate de consilier ad-
ministrativ. Totusi in urma rezilierii primite de ca-
binet impotriva unor functionari incerti din Mi-
nisterul Finantelor si impotriva unor speculanti si
afaceristi, impreuna cu Serviciile Dumitru directorul
general al personalului si cu Stănescu Constantin
am hotarat sa-i infiintam un corp de control
pe langa cabinetul conducerea mea, fara
a avea o numire oficiala in aceasta calitate.

Intrebare: Cine a mai facut parte din acest
corp de control?

Raspuns: Din acest corp de control, la inceput a
facut parte Tautu Vasile iar peste cativa sap-
tamani ne-a fost adaugati Dobrescu, Nicolae,
Bisoiu si doua functionari anonimi: Stănescu Maria
sotia lui Stănescu Constantin si Victor Lupulescu
notie lui Victor Alexandru. Ulterior ne-au
mai fost repartizati Tomas Pompiliu, Gabar Gar-
bit si Bogdanescu Constantin. Au mai fost repar-
tizati Stanovici, Georgehită si alții al caror nume
nu mi s'au mai amintit.

Intrebare: Cănd si in ce împrejurari ai cunoscut pe
Tautu Vasile?

Raspuns: Pe Tautu Vasile l-am cunoscut prin luna de-
cembrie 1947 prin Serviciul Dumitru la care v-
a pentru a fi reprimis in Ministerul de Finante
de un dosar scos de legionari in anii 1940-1941.

Intrebare: Cine a dispus reprimirea lui Tautu Va-

Răspuns: Împreună cu Bernicea Dumitru am fost la Vasil Vasile și i-am arătat că avem nevoie să-l angajăm pe Tăutu Vasile pentru a mă ajuta la cercetări ce urmau să fie făcute de corpul de control. 57

De asemenea i-am mai spus că Tăutu a fost șeful Ministerului de Legionari în 1940-1941 și că Ion Braiu este împotriva angajării lui. Totuși noi am susținut că trebuie angajat lucrul ce s-a și făcut.

De apoi Tăutu am stat de vorbă și cu Alexandru dela Comitetul Central al P. M. R., care mi-a spus că nu cunoaște trecutul lui, însă a făcut diferite servicii Comitetului Central și că este de acord să fie angajat la Ministerul de Finanțe.

Întrebare: Ce activități a desfășurat Tăutu Vasile în cadrul Ministerului de Finanțe după angajare sa?

Răspuns: Pe baza informațiilor pe care le-a avut Tăutu Vasile dela Friedman Avram și Vasilescu Albu a făcut descinderi la societățile „Sincrom” și „Exara” unde s-au descoperit fraude mari. Extinzându-se cercetările s-au descoperit fraude (pentru) în cadrul librărilor pentru armistitiu. Tăutu Vasile a condus cercetările care au dus la descoperirea fraudelor dela Uzina de Textile din Sf. Gheorghe, precum și la alte întreprinderi comerciale unde au fost descoperite furturi în care erau implicați o serie de funcționari dela Ministerul de Finanțe, care au fost arestați. Această activitate a desfășurat-o până în vara anului 1948, când a fost scos din Ministerul de Finanțe.

Întrebare: Cine a dispus scoterii lui Tăutu Vasile din Ministerul de Finanțe?

Răspuns: Tăutu Vasile a fost scos din Ministerul de Finanțe

mine să faci acest lucru.

Întrebare: Ce te-a determinat să-l scoti pe Tăutu Vasile din Ministerul de Finanțe?

Răspuns: În urma anchetei făcute la Parchetul General împotriva mea, am bănuț că Tăutu Vasile și Vasilescu Albu au deslăuit această anchetă, și în urma cărui fapt am determinat pe Bernicea Dumitru să-l scoată din Minister pe Tăutu și aceste ca o săptu-
mare. De alt fel, împotriva lui Tăutu am avut și un suspiciuni că se fi încercat în anchetă pe care le făc

Întrebare: Împotriva lui Tăutu Vasile ai avut vre-o probă materială pentru a-l suspiciune?

Răspuns: Proba materială nu am avut împotriva lui Tăutu Vasile

Prezentul proces verbal a fost citit de mine cu-vânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine.

Arhitector

Urmaj. I. Niculescu

5673/46

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satul Mare, fiul lui IGNATIU și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr. 30.-

9 Iulie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 23
" s'a terminat la "

Intrebare:

Ai cunoscut d-ta pe un anume ERLICH DAVID?

Răspuns:

Da, l-am cunoscut.-

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut?

Răspuns:

L-am cunoscut cam prin luna Ianuarie 1948, când a venit inspectorul TAUTU VASILE la mine comunicându-mi că un anume ERLICH i-a făcut propunerea să primească 6.000.000 lei că să nu fie arestat în legătură cu fraudele descoperite la livrările pentru armistițiu.- TAUTU a venit cu propunerea, ca să meargă cineva din Ministerul de Finanțe pentru a asista la discuția pe care o va avea cu ERLICH în legătură cu mita de 6.000.000 lei pe care acesta i-o oferise.- M'am dus personal cu tov. ZSOK LUDOVIC la restaurantul "ATHENEE PALACE", unde ne-am așezat la o masă, lângă moi aflându-se la o masă vecină TAUTU însoțit de doi oameni.- Am ascultat la discuțiile dintre ei, iar din cele auzite ne-am dat seama că este vorba de cele sesizate de TAUTU, iar după terminarea discuției, am consemnat cele discutate de TAUTU cu DAVID ERLICH într'un proces verbal în care am neționat că eu și cu ZSOK LUDOVIC am auzit că DAVID ERLICH discuta despre cele 6.000.000 lei și despre livrările în cadrul armistițiului, și de aici am înțeles că este vorba de cele 6.000.000 lei pe care urma să le primească TAUTU ca mită.-

ss/Eidlitz Zoltan.

././.

Procesul verbal a rămas la ZSOK IUDOVIC și nu mai știu
ce s'a întâmplat cu el.-

Intrebare:

După ce te-ai convins că DAVID ERLICH este un bandit
și caută prin mită să scape de arestare, ce acțiune ai întreprin
dtav?

Răspuns:

Împreună cu TAUTU VASILE ne-am dus la firma "Inpexrom"
unde lucra ERLICH să stăm de vorbă cu el și să vedem ce activi-
tate depune în cadrul "Inpexromului" și totodată am stat de
vorbă cu conducerea firmei punându-le în vedere că vrem să-l
arestăm pe ERLICH, iar conducerea firmei ne-a arătat că este
singurul specialist în problema cărnii și că ne va spune totul
fără să fie arestat.- Noi le-am spus că ne temem că ERLICH
va fugi peste graniță însă doctorul NEGREA ARNOLD și HARI
SIMON și MUND WILHELM ne-a asigurat că nu va fugi.- Revin
asupra afirmației că am fost la firma "Inpexrom" împreună cu
TAUTU VASILE, deoarece am fost singur.-

Intrebare:

Cu ce scop ai arătat mai sus că ai fost cu TAUTU la
"Inpexrom", când mai jos revii și spui că ai fost singur?

Răspuns:

Nu mi-am adus aminte, însă ulterior mi-am amintit că
nu am fost cu TAUTU deoarece nu era just, TAUTU fiind cunoscut
de ERLICH.-

Intrebare:

Cu ce scop te-ai dus d-ta să stai de vorbă cu un
bandit care știai că va trebui să fie arestat pentru fraudele
care le comisese în legătură cu livrările?

Răspuns:

M'am dus la ERLICH cu scopul că să scot dela el tot
ce știe în legătură necorectitudinea funcționarilor care lucrau
în cadrul armistițiului, promițându-i lui că îl vom salva de
arestarea care-l urmărea pentru fraudele pe care le săvârșise
în timpul cât a avut firma sa personală.-

Intrebare:

După ce ai stat de vorbă cu DAVID ERLICH și i-ai
făcut promisiunea că îl vei salva de arestare, ți -a arătat
pe funcționarii care erau necinstiți din cadrul livrărilor.-
Adică ți-ai atins scopul pe care-l urmăreai?

ss/Eidnitz Zoltan

Răspuns:

Nu mi-am atins scopul.- Mai mult, el mi-a răspuns că nu este denunțător de meserie.-

Intrebare:

Ce ai întreprins atunci când ai văzut că DAVID ERLICH nu vrea să denunțe pe acei cu care făcuse fraude și mai mult, oferise și mita de 6.000.000 lei lui TAUTU?

Răspuns:

Nu am întreprins nimic.-

Intrebare:

Ancheta fți cere să arăți de ce te-ai dus la DAVID ERLICH singur și de ce nu ai dat ordin de arestarea lui din moment ce el refuzase să colaboreze cu organele de Stat?

Răspuns:

După ce am participat la discuția dela Athenee Palace dintre ERLICH, TAUTU și FRIDMAN, auzind frânturi din convorbirea lor în legătură cu sperțul de 6.000.000 lei, ne-am întors la Ministerul de Finanțe unde am încheiat un proces verbal iscălit de nime, ZSOK și TAUTU.- După încheierea procesului verbal problema a rămas închisă, deoarece nu știam cine este David ERLICH și nici unde lucrează.- După câteva săptămâni, TAUTU mi-a raportat că este necesar să fie arestat și DAVID ERLICH.- Am fost de acord cu propunerea lui TAUTU.- Revin asupra acestei afirmații, deoarece colonelul PESTRITU a cerut arestarea lui ERLICH întrucât avea nevoie în vederea anchetei pe care o făceau împreună, împotriva ofițerilor superiori generalului PRETORIAN, general BATCU și alții în problema livrărilor.-

Menționez că înainte de a fi vorba de arestarea lui ERLICH, am discutat cu TAUTU VASILE care mi-a arătat că este necesar să trecem la acțiune împotriva lui ERLICH care în acea vreme lucra la firma "Inpexrom".- Când am auzit că este vorba de "Inpexrom", i-am arătat despre ce firmă este vorba și este necesar să vorbim cu conducerea firmei.- Ne-am deplasat la "Inpexrom" și am luat contact cu Dr. NEGREA și KERTESZ STEFAN care ne-au spus că ERLICH lucrează bine și este un om necesar pentru ei, după care am plecat dela firmă.-

După ce col. PESTRITU ne-a cerut arestarea lui ERLICH în vederea anchetei, am discutat împreună cu PESTRITU, TAUTU, cred și cu procurorul VLADESCU, că informațiile dela ERLICH se pot lua și fără să fie arestat.-

ss/Eidlitz Zoltan.

Propunerea ca ERLICH sa nu fie arestat am facut-o eu. - Totodata am facut propunerea ca eu sa ma deplasez la ERLICH la firma Inpexrom, pentru a lua informatiile necesare cercetării. ^{59. 76} am deplasat la firma Inpexrom, unde am stat de vorba cu ERLICH într'un birou între patru ochi. - I-am pus în curent cu ancheta care se ducea în problema livrărilor și i-am cerut informații în această problemă. - El a refuzat categoric spunându-mi că nu este informator de meserie. - Eu am comunicat conducerii firmei că trebuie să-l reținem pe ERLICH, la care dr. NEGREA și KERTES m'au rugat să amân cu 2-3 zile arestarea lui ERLICH întrucât are livrări în curs. -

Intorcându-mă la birou, am comunicat lui PESTRITU, VLADESCU și TAUTU rezultatul negativ, spunându-le că peste 2-3 zile poate să fie arestat. - PESTRITU peste câteva zile revine cu propunerea arestării lui ERLICH, în care scop s'a format o echipă condusă de procurorul VLADESCU, însoțit de IANOS POMPILIU și alții funcționari din biroul special pe care îl conduceam precum și organele din partea poliției, care s'au deplasat la domiciliul lui ERLICH în noaptea în care acesta s'a reîntors din provincie și l-au arestat, depunându-l la Prefec-tură la dispoziția Ministerului de Finanțe, respectiv la dispoziția mea, arestații civili fiind puși la dispoziția mea în (această problemă). - La cercetarea lui ERLICH nu am luat parte efectiv întrucât m'am îmbolnăvit și am stat acasă cca o săptămână. - Menționez că împotriva lui ERLICH am mai primit și un denunț din partea lui SILBERT IOSIF din conducerea "Inpexromului", în care se arăta că ERLICH și-a însușit o mare sumă de bani cu ocazia unor livrări. - Fiind bolnav, am fost ținut în curent cu mersul cercetărilor de către TAUTU și VLADESCU. - Aceasta s'a întâmplat la începutul lunii Martie 1948. -

Cu ocazia unei vizite pe care mi-au făcut-o VLADESCU și TAUTU, VLADESCU mi-a spus că în cercetarea cu militarii col. PESTRITU nu mai are nevoie de ERLICH și el propune să fie pus în libertate deoarece nu a rezultat din cercetări nimic împotriva lui ERLICH. - Eu întrebându-l ce este cu sumele de bani însușite de ERLICH dela livrări, VLADESCU mi-a spus că a primit un răspuns negativ prin telefon. - I-am răspuns că nu poate fi pus în libertate până când nu primim adresă oficială. - ERLICH a rămas arestat în continuare încă 3-4 zile. - După ce m'am însănătoșit, într'o seară la birou fiind de față Col. PESTRITU, TAUTU și VLADESCU, am discutat problema lui ERLICH. -

ss/Eidlitz Zoltan

Col. PESTRITU a spus că el nu mai are nevoie de ERLICH și
VLADESCU a spus că nu mai poate să-l mai țină și a propus să-l
punem în libertate.- TAUTU însă era împotriva punerii în liber-
tate a lui ERLICH.-

Impreună cu VLADESCU am hotărât punerea lui ERLICH
în libertate lucru ce s'a și făcut imediat, ERLICH fiind în
acel moment adus la Ministerul de Finanțe.-

Menționez că cu câteva zile înainte de punerea în
libertate a lui ERLICH, am avut o ședință la Dir. Gen. a
Poliției la BRATUCU, fiind prezenți: POP SIMION, Col. PESTRITU,
TAUTU și eu. La această ședință am discutat cum vom proceda
la ancheta în problema livrărilor, această anchetă urmând
să fie extinsă în toată țara și împotriva furnizorilor, obiectiv
care până la acea dată nu l-am avut.- La această ședință au fost
două păreri: una a lui POP SIMION, care spunea că în vederea
extinderii cercetărilor trebuie să arestăm pe toți furnizorii
care au lucrat pentru livrări, precum și funcționarii de Stat
civili și militari care au ajutat la comiterea acestor fraude
și în acest scop să fie evacuată închisoarea dela Pitești,
unde să fie strânși arestații în această problemă.- A doua
păreră a fost a mea.- Eu am propus ca să scoatem o ca la toți
proprietarii de firme care au lucrat pentru livrări, să le
fie pusă sub sechestru averile și într'un termen ce urma să
fie fixat să-și prezinte fiecare justificarea pentru plata
la zi a pagubelor aduse Statului prin neplata impozitelor.-
Această propunere am făcut-o cu scopul de a încasa pagubele cau-
zate de aceștia/^{și} întrucât era vorba de unii furnizori, nu am
văzut practic altă posibilitate pentru atingerea scopului
arătat mai sus.- În această ședință nu s'a luat nici-o hotărâre
urmând ca conducerea M.A.I. și a Ministerului de Finanțe
să hotărască cum se va proceda.- La această ședință, POP SIMION
ne-a rugat ca după ce terminăm ancheta cu ERLICH, să-l punem
la dispoziția Dir. Gen. a Poliției.-

În seara când am hotărât punerea în libertate a lui
ERLICH, neținând cont de înțelegerea pe care am avut-o cu
POP SIMION ca să i-l predau pe ERLICH după ce terminăm ancheta
în problema livrărilor, procurorul VLADESCU a cerut la telefon
pe POP SIMION dar nu l-a găsit, a găsit însă pe comisarul
IFRIM, căruia VLADESCU i-a comunicat că noi am terminat ancheta
lui ERLICH și că îl punem în libertate.-

ss/Eidlitz Zoltan.

././.

IFRIM mi-a răspuns că a luat cunoștință despre acest lucru.-
Peste două - trei zile ERLICH, a fost căutat de organele Dir.
Gen. a Poliției.- însă acesta fugise din țară.- Trebuie să știi că
că m'am dus singur să duc tratative cu ERLICH crezând că în felu
acesta, voi avea o reușită mai bună asigurându-l că nu va fi
arestat și că nu va ști nimeni de unde avem informațiile
respective.-

Intrebare:

Ancheta constată că în răspunsurile date mai sus nu
ai fost sincer.- Ancheta îți cere să fii sincer în răspunsurile
pe care le dai și să nu faci greutăți în anchetă.- Contrar, vei
suporta consecințele?

Răspuns:

În răspunsurile pe care le-am dat până acum a nu am
ascuns nimic anchetei.- În cazul când mi se va dovedi contrariu
voi suporta consecințele.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți dacă la ședința dela M.A.I.
ținută cu BRATUCU, POP SIMION și ceilalți pe care i-ai arătat
mai sus, d-ta nu ai venit cu un proiect de lege în legătură cu
înlesnirile ce trebuiau făcute bandiților care fraudaseră Statul

Răspuns:

Da, am venit cu un proiect de lege.-

Intrebare:

Cu ce scop ai propus acest proiect de lege?

Răspuns:

Direcția Generală a Poliției a propus să fie arestați
un număr prea mare, pe care eu practic nu îl vedeam cum se va
realiza și în acest scop am venit cu acest proiect de lege.-

Intrebare:

De unde știai că Direcția Generală a Poliției va
veni cu propunerile pe care le-ai arătat mai sus, din moment
ce arăți că nu știai pentru ce erați chemați?

Răspuns:

Cu POP SIMION, discutasesem înainte cu 2-3 zile despre
felul cum urma să se ia măsurile împotriva fraudatorilor, el
preconizând măsurile pe care le-a spus și în ședință, adică
arestarea tuturor fraudatorilor.- După această discuție, am
propus lui VLADESCU și TAUTU să facem un proiect de lege în
legătură cu cele arătate de mine mai sus, ei fiind în totul de
acord.-

ss/Eidlitz Zoltan.

././.

După încheierea proiectului, i-am aratat și lui VASILE LUCA, care a fost de acord cu el.-

Intrebare:

Ai arătat mai sus că după ce l-ai pus în libertate pe DAVID ERLICH acesta a fugit din țară.- Ancheta îți cere să arăți tot ce știi în legătură cu fuga lui ERLICH din țară?

Răspuns:

Stiu dela VLADESCO și IONAS, că în noaptea când a fost pus în libertate, DAVID ERLICH a fugit din București și asta mi s'a adus la cunoștință numai după 2-3 zile.- După ce l-am pus în libertate pe ERLICH, am telefonat la "Inpexrom" și am vorbit cu SILBER căruia i-am spus că l-am pus în libertate pe ERLICH și l-am întrebat dacă acesta s'a prezentat la serviciu, la care SILBER mi-a răspuns că nu s'a prezentat. - Această convorbire am avut-o a doua zi după punerea în libertate a lui ERLICH.-

Intrebare:

Ai spus adevărul în legătură cu fuga lui DAVID ERLICH?

Răspuns:

Da, am spus adevărul.- Altceva în legătură cu fuga lui ERLICH nu mai am de adăugat.- Menționez că la o săptămână după ce ERLICH a fost pus în libertate, am vorbit cu WEIS ION, care se întorsese dela Budapesta și care mi-a spus: "mi se pare că l-am văzut pe prietenul tău ERLICH la hotelul Margareta din Budapesta.-" După cele comunicate de WEIS, am pus mâna pe telefon, am cerut Oradea și am vorbit cu CZELER LUDOVIK comandantul Securității din Oradea căruia i-am spus că ERLICH a fugit cu nevasta și copilul său și după spusele lui WEIS ION se află la Budapesta, după care i-am dat și semnalmentele.- I-am spus lui CZELER să ia legătura cu Siguranța din Budapesta dându-i și adresa unde mi-a spus WEIS că l-a văzut.- După câteva zile CZELER m'a înștiințat că după semnalmentele date au fost arestați mai mulți indivizi, dar nici unul nu era ERLICH, deci nu era posibil să fie găsit.- De acest lucru trebuie să știe și BIRTAS și subalternii săi.-

Intrebare:

De unde știai că CZELER are legătură cu Siguranța din Budapesta?

ss/Eidlitz Zoltan.

././.

Răspuns:

Stiam dela CZELEER că a fost de mai multe ori ^{180/3} Budapesta în timpul cât era șeful Siguranței din Oradea și că avea legătură cu Siguranța din Budapesta.- Despre acest lucru știa și BIRTAS, CERNICICA DUMITRU, BALAN MARCEL și mai mult ⁶³ maiorul IOSIF VASILE dela Direcția Generală a Miliției.-

Intrebare:

Cu ce scop ai telefonat la "Inpexrom" să le comunică că DAVID ERLICH a fost pus în libertate?

Răspuns:

Nu-mi aduc aminte exact.-

Intrebare:

Ancheta îți cere săți amintești cu ce scop ai telefonat la "Inpexrom" și le-ai comunicat că DAVID ERLICH a fost pus în libertate?

Răspuns:

În cursul cercetării voi căuta exact să -mi amintesc cu ce scop am făcut acest lucru.-

Intrebare:

Ancheta revine și îți cere să arăți cine a făcut propunerea de arestarea lui DAVID ERLICH și pe ce se baza această propunere?

Răspuns:

Propunerea de arestare a lui ERLICH a fost făcută de col. PESTRITU, întrucât avea nevoie de mărturia lui în problema ofițerilor arestați, general BATCU, colonel PADUREANU, iar de restul ofițerilor, cer timp să-mi reamintesc.- Deasemeni a venit în discuție și numele generalului PRETORIAN care a lucrat numai cu doi furnizori și anume MARCEL CRUPARU care a murit între timp și DAVID ERLICH.- Din partea lui MARCEL CRUPARU a depus mărturie FANI IORD+NESCU fostă funcționară a acestuia, care ducea plicuri cu bani generalului PRETORIAN.-

Intrebare:

Printre ofițerii de care nu-ți amintești nu cumva era și colonelul DAVID șeful de cabinet al generalului PRETORIAN?

Răspuns:

Nu-mi aduc aminte absolut de numele lui.-

ss/Eidlitz Zoltan.

.//.

Intrebare:

Mai ai ceva de adăugat în legătură cu cele declarate
mai sus? 17
81

Răspuns:

Nu mai am nimic de adăugat.- 64

Intrebare:

Ești conștient când dai un asemenea răspuns?

Răspuns:

Da, sunt conștient și îmi asum întreaga răspundere.-
Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit
de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declara-
rate de mine.

Maior de Securitate.

ss/Eidlitz Zoltan.

V. Negrea.

55
82
65

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Sidlitz Zoltan de profesie functionar, nascut la 2
Februarie 1912 in Satul Mare, fiul lui Ignati si Fani, cu ulti-
(Date de stare civila, ultimul domiciliu)
mul domiciliu in Bucuresti str. Ioan Turgheniev Nr. 30

9 Iulie 1952

Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 23 si   min.
" s'a terminat la "   si   "

Intrebare: Si cunoscut d-ta pe un om nume Erlich David?

Raspuns: Da l-am cunoscut.

Intrebare: Cand si in ce imprejurari l-ai cunoscut?

Raspuns: L-am cunoscut cam prin luna Iunie 1948, cand
a venit inspectorul Tautu Vorik la mine comunicandu-mi
ca un om nume Erlich i-a facut propunerea sa primesc
6.000.000. lei sa se fie arestat in legatura cu fraudele
descoperite la livrari pentru armistitiu. Tautu a venit
cu propunerea, ca sa merg eu cineva din Ministerul
de Finante pentru a asista la discutie pe care o va avea
cu Erlich in legatura cu mita de 6.000.000. lei pe care
acesta i-o oferise. M-am dus personal cu tov. S. S.
Zok Iudovic la restaurantul Stene Pabec, unde ne-am
aperat la o masa, langa noi aflandu-se la o
masa vecina Tautu insotit de doi oaseni. Am
ascultat la discutia dintre ei, iar din cel auzit
ne-am dat seama ca este vorba de cel solicitat de
Tautu, iar dupa terminarea discutiei, am consen-

Isca litura

procur verbal în care am menționat că eu și cu Erik
Ludovic am auzit când David Erlich discuta despre
cele 6.000.000. lei despre livrările în cadrul armistitiului
și de aici am înțeles că este vorba de cele 6.000.000. lei
pe care urma să le primească Tăutu ca mită:

Procurul verbal a rămas la Erik Ludovic și nu știu
stiu ce s'a întâmplat cu el.

Întrebare: După ce te-ai convins că David Erlich
este un bandit și căuta prin mită să scape de ares-
tare, ce acțiune ai întreprins d-tă?

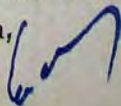
Răspuns: Împreună cu Tăutu Vanik ne-am dus la firma
„Tupexrom” unde luera Erlich să stăim de vorbă cu
el și să vedem ce activități depune în cadrul Tupex-
romului și tot odată am stat de vorbă cu conducerea
firmei punându-le în vedere că vrem să-l arestăm
pe Erlich, iar conducerea firmei ne-a arătat că
este singurul specialist în problema cârnii și că ne
va spune totul fără să fie arestat. Noi le-am spus
că ne temem că Erlich va fugi peste granițe însă
doctorul hebrau Arnold și Hari Simon și Konrad Wil-
helm ne-a asigurat că nu va fugi. Revii asupra
afirmației că am fost la firma „Tupexrom” împreună
cu Tăutu Vanik, deoarece am fost singur.

Întrebare: Cu ce scop ai arătat mai sus că ai fost cu Tă-
utu la „Tupexrom”, când mai jos revii și spui că ai fost
singur?

Răspuns: Nu mi-am adus aminte, însă ulterior mi-am
amintit că nu am fost cu Tăutu deoarece nu era
just, Tăutu fiind unsoț al Erlich.

Întrebare: Cu ce scop te-ai dus d-tă să stai de vorbă cu
un bandit care știai că va trebui să fie arestat pen-

Iscălitura,

Răspuns: M'am dus la Erlich cu scopul să se scot de la el tot ce stie în legatură necorectitudinea funcționarii care lucrau în cadrul armistițiului, promițându-i lui să îl vreau salva de arestare care-l urmăresc pentru fraudă pe care le săvârșise în timpul cât a avut firmă sa personală.

Întrebare: După ce ai stat de vorbă cu David Erlich și i-ai făcut promisiunea că îl vei salva de arestare, ți-a arătat pe funcționarii care erau necinstiți din cadrul livrărilor. Adică ți-ai atins scopul în ceea ce urmăreai?

Răspuns: Nu mi-am atins scopul. Mai mult; el mi-a răspuns că nu este demnitate de mizerie.

Întrebare: Ce ai întreprins atunci când ai văzut că David Erlich nu vrea să dea pe acei cu care făcuse fraude și mai mult, oferise și mite de 6000.000 lei lui Tăutu?

Răspuns: Nu am întreprins nimic

Întrebare: Aueheta îți cere să arăți dovezi te-ai dus la David Erlich singur și deci nu ai dat ordin de arestare lui din moment ce el refuză să colaboreze cu organele de stat?

Răspuns: După ce am participat la discuția de la Atenă la care dintr-o parte Erlich, Tăutu și Fridman, aușind frânturi din conversația lor în legatură cu șperțul de 6000.000 lei, m-am întors la Ministerul de Finanțe unde am încheiat un proces verbal iscălit de mine, Zook și Tăutu. După încheierea procesului verbal problema a rămas închisă, deoarece nu știam cine este David Erlich și nici unde lucrează. După câteva săptămâni, Tăutu mi-a raportat că este necesar să fie

Iscălitura

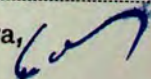
cu propunerile lui Tăutu, Revin asupra acestei
afirmații, deoarece colonelul Peștitu a cerut
arestarea lui Erlich într-ună oare nevoie în
vederea anchetei pe care o făceau împreună,
împotriva ofiterilor superiori, generalul Petrescu,
general Băteu și alții în problema lorăriei.

Menționăm că înainte de a fi vorba de arestarea
lui Erlich, am discutat cu Tăutu Verile care
mi-a arătat că este necesar să trecem la acțiune
împotriva lui Erlich care în acea vreme
lucrea la firma „Tupexrom”. Când am
auzit că este vorba de „Tupexrom”, în-am
arătat despre ce firmă este vorba și este
necesar să vorbim cu conducerea firmei.

Ne-am deplasat la „Tupexrom” și am luat
contact cu dr. Negrea și Keștöz Ștefan
care ne-au spus că Erlich lucrează bine
și este un om necesar pentru ei, după
care am plecat de la firmă.

După ce col. Peștitu ne-a cerut arestarea
lui Erlich în vederea anchetei, am discu-
tat împreună cu Peștitu, Tăutu, cred și
cu procurorul Vlădicescu, că informațiile
de la Erlich se pot lua și fără să fie
arestat. Propunerile ca Erlich să nu fie
arestat am făcut-o eu. Totodată am făcut
propunerile ca eu să mă deplasez la Erlich
la firma Tupexrom pentru a lua informa-
țiile necesare cercetărilor. Ne-am deplasat la
firma Tupexrom, unde am stat de vorbă
cu Erlich într-un birou între patru ochi.

Îscălitura,

în problema livrării și i-au cerut informații
în această problemă. El a refuzat categoric și
măndu-mi că nu este informator de meserie.

Eu am comunicat conducerei firmei că trebuie
să-l reținem pe Erlich, la care dr. Negreș și
Kertész m'au rugat să amân eu 2-3 zile aceste
rea lui Erlich instrucții are livrării în curs.

Întorcându-mă la birou, am comunicat lui
Pestriu, Vlădescu și Tăutu, rezultatul negativ,
spunându-le că peste 2-3 zile poate să fie
arestat. Pestriu peste câteva zile revine cu
propunerea arestării lui Erlich, în care scop
s'a format o echipă condusă de procurorul
Vlădescu, însoțit de Ionas Pampitiu și alți
funcționari din biroul special pe care îl
conduceau precum și organele din partea politiei,
care s'au deplasat la domiciliul lui Erlich
în noaptea în care acesta s'a reîntors din pro-
vincie și l-au arestat, depunându-l la Pre-
fectură la dispoziția Ministerului de
Finanțe, respectiv la dispoziția mea, arestații
civili fiind puși la dispoziția mea în această pro-
blemă). La cercetarea lui Erlich nu am luat
parte efectiv întorcându-mă în behavrit și am
stat oarecând o săptămână. Menționez că
impotriva lui Erlich am mai primit și un
denunț din partea lui Silber Josef din con-
ducerea "Impressariatului" în care se arată că
Erlich și-a învins o mare sumă de bani
cu ocazia unor livrări. Fiind bolnav, am
fost ținut în curent cu mersul cercetărilor

Iscălitura

templu la începutul lunii Martie 1948.

Ca ocazie unei vizite pe care mi-o făcuse Vlădescu și Tăutu, Vlădescu mi-a spus că în ceretoria cu militarii col. Pestruta nu mai are nevoie de Erlich și el propune să fie pus în libertate deoarece nu a reușit să devină ceretori nimic împotriva lui Erlich. Cu întrebând ul ce este cu numele de bani înminte de Erlich de la livrări, Vlădescu mi-a spus că a primit un răspuns negativ prin telefon. Dacă răspunsul este așa nu pot fi pus în libertate până când nu primim ordin oficial. Erlich a rămas arestat în continuarea încă 3-4 zile. După ce mi-am înșănotat, într-o seară la birou fiind de față col. Pestruta, Tăutu și Vlădescu, am discutat problema lui Erlich. Col. Pestruta a spus că el nu mai are nevoie de Erlich și Vlădescu a spus că nu mai poate să-l mai țină și a propus să-l punem în libertate. Tăutu însă era împotriva punerii în libertate a lui Erlich.

Împreună cu Vlădescu am hotărât punerea lui Erlich în libertate lucru ce s-a și făcut imediat. Erlich fiind în acel moment adus la Ministerul de Finanțe.

Menționez că cu câteva zile înainte de punerea în libertate a lui Erlich, am avut o reuniune la Dir. Gen. a Politiei la Brătucu, fiind prezenți: Popoviciu, col. Pestruta, Tăutu și eu. La această reuniune

Iscălitura

chete în probleme, livrării; această au-
chetă urmând să fie extinsă în toate 58
tore și împotriva furnizorilor obicși
cui până la oca data nu s-au avu-
t aceste nedrețuri sau fost două pareri;
una a lui Pop Simion, care spune că
în vederea extinderii cercărilor trebuie
să existe pe toți furnizorii care au
lucrat pentru livrări, precum și func-
ționarilor de stat civili și militari care
au aputat la comiteria acestor fraudă și
în acest scop să fie evocate închișoare
de la Pitești; unde să fie strâși areștați
în această problemă. A doua părere a
fost a mea. Eu am propus ca să se stea
ună hotărâre ^{de} către proprietarii de firme
care au lucrat pentru livrări, să le fie
pusă sub sechestru averile și într'un
termen ce urmează să fie fixat, să-și
prezinte ficare justificarea pentru plăți
la zi a pagubelor aduse statului prin
neplata impozitelor. Această propunere am fă-
cut-o cu scopul de a încasa pagubele cauzate
de acestia și întrucât era vorba de mii de
furnizori, nu am văzut practic altă pos-
ibilitate pentru atingerea scopului arătat mai
sus. În această nedrețură nu s'a luat nicio ho-
tărâre, urmând ca concluzia M. A. T. și a
Ministerului de Finante să hotărâse cum se
va proceda. În această nedrețură, Pop Simion
ne-a rugat ca după ce terminăm anchete

Iscălitura,

Gen. a Politiei.

Te seara când am hotărât pusea în liber-
tate a lui Erlich, netinând cont de înțelegerea
pe care am avut-o cu Pop Simion ce să-i'l predau
pe Erlich după ce terminăm ancheta în problema
livrării, procurorul Vlădescu a cerut la telefon
pe Pop Simion dar nu l-a găsit, a găsit însă
pe comisarul Ibrim, căruia Vlădescu i-a
comunicat că noi am terminat ancheta
lui Erlich și că i'l pusea în libertate.
Ibrim mi-a răspuns că a fost curiozitate
despre acest lucru. Peste două-trei zile Erlich,
a fost căutat de organele Dir. Gen. a Politiei,
însă acesta fugise din țară. Trebuie să adaug
că nu am dus singur săduc tratative cu Erlich
crezând că în felul acesta, voi avea o reunie
mei bune asigurându-l că nu va fi arestat
și că nu vești nimic de unde avem
informații respective.

Intrebare: Ancheta constată că în răspunsurile
date mei rus nu ai fost sincer. Ancheta îți
cere să fii sincer în răspunsurile pe care le
doi și să nu faci greutate în ancheta. Con-
trași vei suporta consecințele?

Răspuns: În răspunsurile pe care le-am dat până
acuma nu am ascuns nimic anchetei. În cazul
când mi se dorește contrariu voi suporta
consecințele.

Intrebare: Ancheta îți cere să arăți dacă la rediinta
dela M. A. I. ținută cu Brătucu, Pop Simion și ceilalți
pe care i-ai arestat mai sus, d-ta nu ai venit cu

Iscălitura,

Urmasare: un proiect de lege in legatura cu inlesnirile ce trebuiesc facute banditilor care fraudasera statul. 59

Raspuns: De cum venim cu un proiect de lege. 86

Intrebare: Cu ce scop ai propus acest proiect de lege? 69

Raspuns: Directia Generala a Politiei a propus sa fie arestati un numar prea mare, pe care eu practic nu i s vedeam cum se va realiza si in acest scop am venit cu acest proiect de lege.

Intrebare: De unde stiai ca Directia Generala a Politiei va veni cu propunerile pe care te-ai aratat mai sus, din moment ce arati ca nu stiai pentru ce erati chemati?

Raspuns: Cu Pop Simion, discutam inainte cu 2-3 zile dupa felul cum urma sa se ia masurile impotriva fraudatorilor, el precizand masurile pe care te-ai spus si in sediinta, adica arestarea tuturor fraudatorilor. După aceasta discutie, am propus lui Vladescu si Tentu sa facem un proiect de lege in legatura cu cele aratate de mine mai sus, ei fiind in totul de acord. După intocmirea proiectului, l-am aratat si lui Vorile Luca, care a fost de acord cu el.

Intrebare: Ai aratat mai sus ca dupa ce l-ai pus in libertate pe David Eslich acesta a fugit din tara. Acheata iti cere sa arati tot ce stii in legatura cu fuga lui Eslich din tara?

Raspuns: Stiu de la Vladescu si Jonas, ca in noaptea cand a fost pus in libertate, David Eslich a fugit din Bucuresti si asta mi s-a adus la cunostinta numai dupa 2-3 zile. După ce l-am pus in libertate pe Eslich, am telefonat la „Impexrom” si am vorbit cu Sieber caruia i-am spus ca l-am pus in libertate pe Eslich si l-am intubat dupa acesta s-a prezentat la ser-

Urmare:

vecu, la care Silber mi-a raspuns ca nu ma
preputat. Aceste convorbiri am avut-o a doua
zi dupa punerea in libertate a lui Erlich.

Intrebare: Ai spus adevarul in legatura cu fuga
lui David Erlich.

Raspuns: Da am spus adevarul. Altcuiva in legatura
cu fuga lui Erlich nu mai am de adaugat. Mentionez
ca la o restrainere dupa ce Erlich a fost pus in libertate,
am vorbit cu Weis sau care se intorse de la Buda-Pesta
si care mi-a spus: „mi s-a parut ca l-am vazut pe pri-
terul tau Erlich la hotelul Margareta din Buda-
Pesta. După ce le comunicat de Weis, am pus mâna
pe telefon, am erut Oradea si am vorbit cu Gze-
ler Ludovik comandantul Securității din Oradea
cărui i-am spus că Erlich a fugit cu nevasta
si copilul său si după spusele lui Weis Ioan si
afte la Buda-Pesta, după care i-am dat si sem-
nalmentele. I-am spus lui Gzeler să ia legatura cu
Siguranta din Buda-Pesta dându-i si adresa unde
mi-a spus Weis că l-a văzut. După câteva zile
Gzeler m'a instiutet că după semnamentele
date au fost arestati mai multi indivizi,
dar nici unul nu era Erlich, deci nu era
posibil să fie găsit. De acest lucru trebuie să știe
si Birtea si subalternii săi.

Intrebare: De unde știi că Gzeler are legatură
cu Siguranta din Buda-Pesta?

Raspuns: Știind că Gzeler că a fost de mai multe
ori la Buda-Pesta in timpul cât era șeful Siguran-
tei din Oradea si că avea legatură cu Siguranta
din Buda-Pesta. Depe acest lucru știe si Birtea,
Lernicea Dumitru, Bălan Marcel si mai mult

Iscălitura,

Urmasare: marionet soviet / anti oltă / reche / secretă a
Noi / liti.

Întrebare: Cu ce scop ai telefonat la „Tupexrom” și le
comunicai că David Erlich a fost pus în libertate? 8760.

Răspuns: Nu-mi aduc aminte exact.

Întrebare: Așcheta îți cere să-ți amintesci cu ce scop
ai telefonat la „Tupexrom” și te-ai comunicat că David
Erlich a fost pus în libertate?

Răspuns: În cursul cercetării voi căuta exact să-mi
amintesc cu ce scop am făcut acest lucru.

Întrebare: Așcheta urmează să-ți ceară să arăți cine a făcut
propunerea de arestare lui David Erlich și pe ce se
bazează această propunere?

Răspuns: Propunerea de arestare a lui Erlich a fost
făcută de col. Petricu, întorcându-se oare nevoie de măr-
turie lui în problema ofițerilor arestați, general
Botcu, colonel Păduraru iar de restul ofițerilor era
timp să-mi reamintesc. Deorenceu a venit în dis-
cutie și numele generalului Pretorian care a
lucrat număi cu doi germani și anume
Marcel Cruparu care a murit între timp și
David Erlich. Din partea lui Marcel Cruparu
a depus mărturie Tani Iordănescu fostă funcționară
a acestuia, care ducea plicuri cu Tani generalului
Pretorian.

Întrebare: Printre ofițerii de care nu-ți amintesci
nu cumva era și colonelul David, șeful de cabi-
net al generalului Pretorian?

Răspuns: Nu-mi aduc aminte absolut de numele lui.

Întrebare: Mai ai ceva de adăugat în legătură cu cele
declarați mai sus?

Răspuns: Nu mai am nimic de adăugat.

Iscălitura,

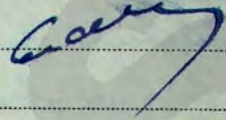
Urmare: unele nu concorda cu ce am declarat
nece răspuns?

Răspuns: Da sunt conștient și în înțelesul întreg
răspundere.

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit
de mine curânt cu curânt și corespunde întocmei
cu cele declarate de mine

Major al securității

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912, în Satu Mare, fiul lui Ignăție și Fani, cu ultimul domiciliu în București str. Ivan Turgheniev nr. 30.-

17 Iulie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 20,00
" s'a terminat " 1.

Intrebare:

Arată d-ta ce salariu primeai în calitate de consilier tehnic și apoi ca director al secretariatului în cadrul Ministerului de Finanțe?

Răspuns:

În calitate de consilier tehnic (administrativ) am avut gradul de director și am primit 30-35.000 lei lunar. Afară de aceasta, am fost membru în consiliul de administrație la fosta societate Astra Vagoane unde am primit 15.000 lei lunar, am fost cenzor la Petrol-Export unde primeam 10.000 lei lunar. La Astra - Vagoane am făcut parte din consiliul de administrație până la naționalizare, iar la Petrol-Export am funcționat încă două-trei luni după naționalizare. Afară de aceasta, din Martie 1948 până în Martie 1949 am încasat prime dela constatările fiscale, care în unele luni se ridicau până la 30.- 40.000 lei. În 1949 am fost numit director al secretariatului cu salariul de 28.000 lei lunar; am fost în comitetul de conducere al Administrației Livrărilor de unde am primit în două rânduri câte 30-40.000 lei. În 1950 am fost numit în comisia de lichidare a pensiilor unde am primit în trei-patru rânduri câte 20-30.000 lei. În afară de salariul primit de bază începând din Februarie 1950 am primit câte 20.000 lei lunar plus 10.000 lunar dela Sovromfilm, fiind în consiliul de administrație. Atât în anul 1950 cât și în 1951 la raportul asupra bugetului, am mai primit câte 30.000 lei.-

Intrebare:

Alte venituri ai mai avut în afară de cele arătate mai sus?

ss. Eidlitz Zoltan

Intrebare:

Alte venituri ai mai avut în afară de cele arătate mai sus?

62
89

72

Răspuns:

Da, am avut dela soția mea care era salariată și primea între 12.000 și 16.000 lei lunar. Am mai primit dela rudele mele diferite alimente fără ca să le plătesc.-

Intrebare:

Ai arătat că atât d-ta cât și soția d-tale câștigați bine. Cum vă întrebuințați salariile?

Răspuns:

Tot câștigul pe care-l aveam atât eu cât și soția mea l-am cheltuit pentru întreținere și diverse cumpărături. Nu am depus decât 43.000 lei la CEC în 1949. Alți bani nu am mai păstrat.-

Intrebare:

Ancheta cunoaște că ai mai avut și alte venituri. Dece nu arăți adevărul?

Răspuns:

Da, am mai avut. Având legături de prietenie cu proprietarul fabricii de vopsele din Timișoara "Guban" acesta, atât mie cât și nevastei mele mi-a făcut încălțăminte de care am avut nevoie începând din 1947 fără să i-o plătesc. Alte venituri în afară de cele arătate mai sus, nu am avut.-

Intrebare:

Arată dacă în posturile pe care le-ai deținut în Ministerul de Finanțe, nu ai făcut și unele afaceri oneroase?

Răspuns:

În timpul cât am funcționat în cadrul Ministerului de Finanțe, nu am făcut nici o afacere oneroasă.

Intrebare:

Dece nu spui adevărul în legătură cu ceasurile?

Răspuns:

Ai dat vre'un ceas cadou sau gratis la cineva?

Răspuns:

Am dat cadou câte un ceas lui BIRO ERNEST, sorei mele, lui BISOK ELENA și HARA GABRIELA.-

Intrebare:

Ai vândut vre'un ceas?

Răspuns:

Dela Banca de Stat am primit circa 65 ceasuri de nichel

ss. Eidlitz Zoltan

marca "Eterna" și 35 ceasuri de aur dintre care am restituit 11 ceasuri de aur lui CONSTANDATOS dela Direcția Participațiilor din Ministerul de Finanțe împreună cu contravaloarea ceasurilor, circa 600.000 lei. Dintre ceasuri de aur am dat: lui VASILE LUCA 3 bucăți, ministrului MALINSCHI un ceas, lui LENUTA PASCULESCU 2 ceasuri, IACOB ALEXANDRU a luat 3-4 bucăți, BOJITA un ceas, MODORAN 2 ceasuri și eu un ceas, GOGU RADULESCU un ceas, MISU ROMAN un ceas. Nu îmi aduc aminte cui am mai dat restul ceasurilor de aur, voi căuta în cursul anchetei să-mi amintesc și celelalte persoane cărora le-am dat ceasuri de aur.-

Ceasurile de nichel le-am dat următoarelor persoane: lui IACOB ALEXANDRU circa 20 bucăți, lui DEJEN din Cluj 6 bucăți, lui GAVRILOVICI 9 bucăți, LENUTA PASCULESCU 3 bucăți, ROMAN MISU 2 bucăți, DUMITRU una bucată, GURAN una bucată, SZABO una bucată, GRUIA SARLOTA una bucată, CONSTANDATOS una bucată, MURESAN VASILE două bucăți, procurorul PASTIA una bucată, lui AFANASE șofer 4 bucăți, unul am luat și eu, de restul ceasurilor voi căuta să-mi amintesc cui le-am dat.-

Am luat dela GRIGORIU dela Miliție 71 ceasuri de nichel provenite din confiscări.-

Aceste ceasuri erau din 3 mărci și anume: 15 bucăți Iacger le Coultre, 20 bucăți Doxa și 36 bucăți "Delbana" din care lui MODORAN am dat un ceas, lui NISTOR ALEXANDRU un ceas, lui CRAIU ION 2 ceasuri, lui WEISZ ION un ceas, lui IACOB ALEXANDRU circa 40 bucăți pentru premierea oamenilor săi, VIJOLI un ceas, RADULESCU GOGU un ceas, 2 - 3 ceasuri au fost luate de funcționari inferiori, AFANASE SISMAN 5 ceasuri (șoferii) și subsemnatul 3 ceasuri. Restul ceasurilor nu-mi amintesc cui le-am dat, dar voi căuta să-mi aduc aminte.-

S'au mai luat ceasuri dela vamă de vre-o 3 ori în total circa 60 bucăți, care au fost predate de BARBU lui IACOB ALEXANDRU pentru prime, lui AFANASE SISMAN circa 20 bucăți, circa 10 bucăți au fost date la oamenii dela cabinete, iar eu am luat 5 bucăți. Pentru aceste ceasuri socoteala se află la BARBU.-

Ceasurile ridicate dela Banca de Stat au fost plătite din contravaloarea încasată dela cei cărora li s'au vândut ceasurile. Restul de ceasuri dela Miliție și dela Vamă, au fost plătite din fondul special și înaintea de reforma monetară încă nu erau decontați banii.-

ss. Eidlitz Zoltan

Am primit dela TOTH ANDREI fratele lui VASILE LUCA, suma de 80.000 lei pentru a-i cumpăra o motocicletă prin luna Octombrie sau Noembrie 1951. Apucându-mă reforma monetară am vândut 10 ceasuri pe care le mai aveam pe bani stabilizați și am obținut 2500 lei pe care i-am dat lui AFANASE pentru a-i da lui TOTH ANDREI, lucru pe care i l-am raportat și lui VASILE LUCA, el fiind mulțumit că am salvat banii fratelui său.-

Intrebare:

In afară de ceasuri te-ai mai ocupat și cu alte afaceri în Ministerul de Finanțe?

Răspuns:

Da, m'am mai ocupat și cu vânzări de tocuri rezervoare pe care le-a primit IACOBESCU MIRCEA dela D.G.M. fiind provenite din confiscări. Din aceste tocuri eu personal am vândut numai 20-30 de bucăți, restul au fost vândute de IACOBESCU MIRCEA, căruia i-am făcut legătura cu diferite instituții de Stat în acest scop. Mai adaug că în vara anului 1951 am schimbat frigiderul personal cu un frigider al Ministerului de Finanțe fără consimțământul celor în drept.

In cursul anului 1950 și 1951, Centrocoopul trimetea cabinetului lunar câte 30 sticle de vin înfundat pentru care nu plăteam nici un ban. Din aceste sticle am dat lui BERCU FELDMAN din când în când câte 5-10 sticle, am mai trimis lui BUCICOV din când în când câte 5-10 sticle, lui MURESAN VASILE câte 5 sticle din când în când câte 5-10 sticle, luam și eu din când în când.

Această situație a dăinuit până când DOLJAN CAROL cenzorul Centrocoopului ne-a sesizat că aceste vinuri apar în contabilitatea Centrocoopului drept cadou pentru cabinetul lui VASILE LUCA, lucru ce nu este just, după care nu ne-a mai trimis. Inainte de a pleca dela Ministerul Finanțelor am împărțit anumite alimente din bufet, conservele le-am dat oamenilor din paza lui VASILE LUCA, biscuiți, o ladă de lămâi de 100 bucăți am dat la creșă. Am mai dat la creșă și următoarele: câteva cutii de cacao și o ladă cu macaroane și 10 kgr. praf de lapte, iar eu am luat o ladă cu 10 kgr. de macaroane. Cheltuielile pe care le-am făcut cu fotografiatul și în alte ocazii le-am acoperit din fondul special. Menționez că toate cheltuielile pe care le făceam cu vânătoria mai mari, erau deasemeni acoperite tot din fondul special.-

Menționez că înainte de plecarea noastră din Ministerul de Finanțe, m'am prezentat la VASILE LUCA și l-am rugat să-mi dea

ss. Eidlitz Zoltan

3000 lei deoarece plecăm din Minister și o să am nevoie. El mi-a aprobat o chitanță iar banii i-am ridicat din fondul speșiei.--

Intrebare:

Cum explici d-ta că GUBAN îți face d-tale și soției d-tale timp de 6 ani încălțăminte gratis?

Răspuns:

Imi explic prin faptul că el ca fabricant ar fi avut anumite greutăți din partea organelor de stat în care eu l-am ajutat. De exemplu, de câte ori a plecat în străinătate, l-am ajutat intervenind la Direcția Valutară să primească valuta. Acest lucru l-am făcut de câte ori a plecat în străinătate. Am intervenit pe lângă M.I.M.I.C. să fie primit pentru a i se repartiza materii prime pentru vopsele. Am intervenit pe lângă organele fiscale în legătură cu plata impozitului. Trebuie să adaug că încălțăminte îi făcea și lui VASILE LUCA și soției sale tot în mod gratuit.--

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți dacă vânzarea de ceasuri cădea în competența d-tale și dacă nu, cu ce scop ai făcut acest lucru?

Răspuns:

Nu cădea în competența mea, însă cu acest lucru am fost însărcinat de IACOB ALEXANDRU care în primăvara anului 1951 mi-a adus ceasurile arătate mai sus. Acest lucru l-am făcut pentru că în funcția mea de director al Secretariatului am avut legături cu diferite cabinete din diferite ministere și să-i servesc când au nevoie.--

Intrebare:

Alt scop nu avea această distribuire de ceasuri și stilouri?

Răspuns:

Nu a avut nici un alt scop.--

Intrebare:

Toate cele arătate sunt compatibile cu calitatea de membru de partid?

Răspuns:

Nu sunt compatibile. Ceeace am făcut eu este nedemn de un membru de partid.--

ss. Eidlitz Zoltan

- 6 -

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine.-

ss.Eidlitz Zoltan 76

MAIOR DE SECURITATE

V.Negrea

CM/5 ex.

67
84

77

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Gidlitz Zoltan de profesie functionar, nascut la 2
Februarie 1912 in Satul Mare, fiul lui Ignatie si Fani cu ul-
timul domiciliu in Bucuresti ste. Ivan Turgheniev Nr 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

17 Iulie 1952

Orașul Bucuresti

Interogatoriul a început la ora 20 și min. —
„ s'a terminat la „ 1 și „ —

Intrebare: Aratați d-ta ce salariu primeai în calitate de
cunșier tehnic și apoi ca director al secretariatului
în cadrul Ministerului de Finante ?

Răspuns: În calitate de cunșier tehnic (administrativ)
am avut gradul de director și am primit 30-35.000
lei lunar. Afară de aceasta, am fost membru în
consiliul de administrație la fostă societate Astra-
vagone-unde am primit 15.000 lei lunar, am fost ce-
șor la Petrol-export unde primeam 10.000 lei lunar.
La Astra-vagone am făcut parte din consiliul de
administratie până la naționalizare, iar la Petrol-
Export am funcționat încă două-trei luni după
naționalizare. Afară de acestea, din Martie 1948
până în Martie 1949 am încasat prime de cu-
staterile fiscale, care în unele luni se ridicau
până la 30-40.000 lei. În 1949 am fost numit
director al secretariatului cu salariul de 28.000
lei lunar, am fost în consiliul de conducere al

Urmare: Adunarea de lucru de unde am primit un
dona rãnduri cãte 30-40000 lei. În 1950 am fost
numit în comisie de lichidare a pensiilor unde am
primit în trei, patru rãnduri cãte 20-30.000 lei.

În afara de salariul de bazã începând din Februarie
1950 am primit 20.000 lei lunar plus 10.000 lunar
de la Sovrombank fiind în comisia de adminis-
trație. Atât în anul 1950 cât și în 1951 la raportul
anual bugetului, am mai primit cãte 30.000
lei.

Intrebare: Alte venituri ai mai avut în afara de cele
arãtate mai sus?

Rãspuns: Da am mai avut de la soția mea care
era solista și primea între 12.000 și 16.000 lei
lunar. Am mai primit de la rudele mele diferite
ajutoare fãrã ca sã le plãtesc.

Intrebare: Ai arãtat cã atât d-ta cât și soția d-tale
cãstigați bine. Cum vã întrețineți salariile?

Rãspuns: Tot câștigul pe care l-aveam atât eu cât
și soția mea l-am cheltuit pentru întreținere și
diverse cumpãrãturi. Nu am depus de cãt 43.000 lei
la C. C. C. în 1949. Alte bani nu am mai pãstrat.

Intrebare: Așcheta cunosti cã ai mai avut și alte venituri. Decu
nu arãti adevãrul?

Rãspuns: Da am mai avut. Având legãturi de priie-
tenie cu proprietarul fabricii de vopsele din Timi-
șoara, Gubanac, a dat mie cãt și nevastăi
mele mi-a fãcut încă plãnuștii de care am
avut nevoie începând din 1947 fãrã sã i-o plã-
tesc. Alte venituri în afara de cele arãtate mai
sus, nu am avut.

Intrebare: Arãtã dacã în pasturile pe care le-ai deti-

afaceri oneroase?

Răspuns: În timpul cât am funcționat în cadrul Ministerului de Finanțe nu am făcut nicio afacere oneroasă.

Interbare: Dece nu s'au adăugat în legătură cu ci'asurile?

Răspuns: Nu am făcut nicio afacere cu ci'asurile.

Interbare: Ai dat vreun ceas cadou sau gratis la cineva?

Răspuns: Am dat cadou ^{câte} un ceas lui Boro Ernest, sorei mele, lui Boro Elena și Hara Gabriela.

Interbare: Ai vândut vreun ceas?

Răspuns: De la Banca de Stat am primit cca 65 ceasuri de nichel marca „Eterna” și 35 ceasuri de aur dintre care am restituit 17 ceasuri de aur lui Constantin de la Direcția Participațiilor din Ministerul de Finanțe împreună cu contravaloarea ceasurilor cca 600.000 lei. Dintre ceasuri de aur am dat: lui Voril Luca 3 bucăți, ministrului Malinchi 1 ceas lui Iemite Pasculescu 2 ceasuri, Jacob Alexandru a luat 3-4 bucăți, Bogdan 1 ceas, Madoran Leon, Șeriu ceas, Ioan Radulescu 1 ceas, Miru Roman 1 ceas. Nu îmi aduc aminte cui am mai dat restul ceasurilor de aur, voi conta însă ce în cursul anchetei să-mi amintesc și cele luate persoane cărora le-am dat ceasuri de aur.

Ceasurile de nichel le-am dat următoarelor persoane: lui Jacob Alexandru cca 20 bucăți, Șeriu din 6 lei 6 bucăți, lui Gavrilaș 9 bucăți, Iemite Pasculescu 3 bucăți, Roman Miru 2 bucăți, Dumitru 1 bucăți, Gurau 1 bucăți, Szabo 1 bucăți, Grina Carlota 1 bucăți, Constantin 1 bucăți, Muresan Voril 2 bucăți, procurorul Pastre 1 bucăți, lui Afanas pentru soferi 4 bucăți, unul am luat și eu

Iscălitura,

dat.

Am luat de la Grigorie dela Noiliti 7 cearuri
de nichel provenite din confiscari.

Aceste cearuri erau din 3 Marci si anume 15 bucati
Jaeger le Boultre, 20 bucati Doxa si 36 bucati
„Delbana” din care lui Modorau i-am dat 1 ceas,
lui Nistor Alexandru 1 ceas, lui Braiu Ion 2 cearuri
lui Weis Ion 1 ceas, lui Jacob Alexandru cca
40 bucati pentru primirea oamenilor sai, Vyohi
1 ceas, Radulescu Gogu 1 ceas, 2-3 cearuri au fost luate
de functionari inferiori, Aflouare Sismanu 5 cearuri,
(papier) si subsemnatul 3 cearuri. Restul cearurilor
nu-mi amintesc cui le-am dat, dar voi cauta
sa-mi aduc aminte.

S-au mai luat cearuri dela vama de vreo 3 ori in
total cca 60 bucati, care au fost preluate de Barbu
lui Jacob Alexandru pentru prime, lui
Aflouare Sismanu cca 20 bucati, cca 10 bucati au
fost date la oamenii dela cabinet, iar eu am
 luat 5 bucati. Pentru aceste cearuri socoteste
sa opte la Barbu.

Cearurile ridicate dela Banca de Stat au fost pla-
tite, din contravaloarea incasata dela cei carora li
s-au vandut cearurile. Restul de cearuri dela Noiliti
si dela Vama, au fost platite din fondul special
si inainte de reforma monetara inca nu erau decu-
tati banii.

Am primit dela Toth Andrei fratele lui Vasile
Luce suma de 80.000 lei pentru a-i cumpara o
motocicleta prin luna Octombrie sau Noem-
brie 1951. Apucandu-ma reforma monetara,

Isclitura,

pe bani stabiliti și am obținut 2500 lei pe care i-am
dat lui Afanas pentru ai-i da lui Toth Sadu
lucru pe care i l-am raportat și lui Vorile Luca,
el fiind mulțumit că am salvat banii fratelui său.
Subțire: În afară de cesuri, te-ai mai ocupat
cu alte afaceri în Ministerul de Finanțe?

Răspuns: De nu am mai ocupat și cu vânzări de țuuri
reprovoare pe care le-a primit Iacobescu Mircea de la
D. G. M. fiind promiși din confiscări. Din aceste țuuri
eu personal am vândut numai 20-30 de bucăți, restul
au fost vândute de Iacobescu Mircea, căruia i-am
făcut legătura cu diferite instituții de stat în acest
scop. Mai adaug că în vara anului 1951 am schimbat
frigidarul meu personal cu un frigider al Ministeru-
lui de Finanțe fără consimțământul celor în drept.
În curgul anilor 1950 și 1951 Bentropicu trimitea
ca biletului lunar câte 30 sticle de vin infundat
pentru care nu plăteam niciun ban. Din aceste
sticle am dat lui Berca Feldman din când în
când câte 5-10 sticle, am mai trimis lui Bucu-
coo din când în când câte 5-10 sticle, lui Mu-
rescu Vorile câte 5 sticle din când în când și
tot câte 5-10 sticle lui și eu din când în când.
Această situație a dăruit până când Dolgan Carol
cenzorul Bentropicu lui ne-a sesizat că aceste
vinuri apar în contabilitatea Bentropicu lui
după codoul pentru cabinetul lui Vorile Luca
lucru ce nu este just, după care ne-a mai
trimis. Înainte de a pleca din Ministerul de Finanțe
am importat anumite alimente din buget, conservele
le-am dat oamenilor din gospodăria lui Vorile Luca

Iscălitura

creșă. Au mai dat la creșă și următoarele: câteva cutii
de cacao și o ladă cu macaroane. Lui Barbu Boursteanu
i-au dat o ladă de 10 Kg. macaroane și 10 Kg.
prof. de lepte, iar eu am luat o ladă de 10
Kg. de macaroane. Cheltuielile pe care le-am făcut
cu fotografiatul și în alte cazuri le-am acoperit
din fondul special. Menționez că toate
cheltuielile pe care le facem cu vânzarea
mei mari, erau din nou acoperite tot din
fondul special.

Menționez că înaintea de plecarea noastră din
Ministerul de Finanțe, mi-au prezentat la Va-
nile Luca și l-am rugat să-mi de-a 3000 lei
dovăde plăcuți din minister și o sumă eu moai.
El mi-a aprobat o chitanță, iar banii i-au
ridicat din fondul special.

Intrebare: Cum explici asta că Gubau îți face d-tă
și totuși d-tă timp de 6 ani în călătorie gratis?

Răspuns: Mi explic prin faptul că el ca febricant
și aret amunită grație din partea organelor de stat
în care eu l-am ajutat. De exemplu, de câte ori
a plecat în străinătate, l-am ajutat intervenind
la Direcția Valutară să primească valută. Acest
lucru l-am făcut de câte ori a plecat în străinătate.
Am intervenit pe lângă M. T. M. T. B. să fie primit pu-
tru și să se repartizeze materii prime pentru vopsele.
Am intervenit pe lângă organele fiscale în
legătură cu plata impozitului. Trebuie să adaug
că în călătorie îi făcea și lui Vanile Luca și soția
să se tot în mod gratuit.

Intrebare: Anchetă îți cere să arăți dovezi vânzarea de

Iscălitura,

cu ce scop ai făcut acest lucru?

97/70

Răspuns: Nu cedez în conștiința mea, însă în acest lucru am fost însărcinat de Nicolae Alexandru care în primăvara anului 1951 mi-a adus ceasurile arătate mai sus. Acest lucru l-a făcut pentru că prin funcția mea de director al secretariatului am avut legături cu diferiți cabinete din diferiți ministere și să-i servesc când am nevoie.

Întrebare: Alt scop nu avea această distribuție de ceasuri și stilouri?

Răspuns: Nu a avut niciun alt scop.

Întrebare: Toate cele arătate mai sus, sunt compatibile cu calitatea de membru de partid?

Răspuns: Nu sunt compatibile deoarece am făcut eu listele și nedeam de un membru de partid.

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele dictate de mine.

Maria de secretar

Iscălitura,

4

112

81

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul BIDLITZ ZOLTAN, născut la 2 Februarie 1912, în Satu Mare, fiul lui Ignățiu și Fani, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București str. I. Turgheniev nr. 30.-

8 August 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 21,30

" s'a terminat " 24,00

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți ce avere mobilă sau imobilă posezi d-ta în țară sau străinătate?

Răspuns:

Nu posed nici o avere imobilă. Înțeleg prin mobilă casă sau teren. Nici în țară nici în străinătate. La fel nici soția mea în afară de a 24-a parte dintr'un imobil constituit dintr'o casă cu etaj care avea 5 apartamente și câteva prăvălii la parter. Altă avere imobilă nu am.-

Bani nu am nimic, nici în țară și nici în străinătate, sub nici o formă.-

Am ca avere mobilă; două studiouri, sufragerie completă, mobilă pentru hall, două aparate fotografice, un aparat de radio, un frigider, am cameră mobilată pentru copii, un covor mare persan, un covor mijlociu persan, trei persane mici, patru scoarte (covoare nepersane) și tacâmurile și veselă de porcelan. Alte obiecte sau lucruri nu am.-

Intrebare:

Bijuterii sau alte obiecte de valoare nu ai?

Răspuns:

Bijuterii nu am. Am singur stilou - Mont Blanc - de aur pe care mi l-a cumpărat fratele meu.-

Intrebare:

Ancheta constată că nu ai răspuns cinstit la întrebările de mai sus?

Răspuns:

Nu am și nu am obiecte de valoare sau bijuterii și nici nu am ascuns anchetei.-

ss. Bidlitz Zoltan

./.

Intrebare:

Cele patru ceasuri pe care le-ai lăsat înainte de a fi reținut la prietenii d-tale pe care le-ai arătat în alt proces verbal de interogatoriu nu-ți aparțin? 72
413

Răspuns:

Da, îmi aparțin și mai am încă trei în plus.- Nu vroiu să le arăt mai sus la întrebarea de mai sus, deoarece n'au constituit pentru mine o valoare ca atare. 82

Intrebare:

Cele 7 (șapte) ceasuri pe care le-ai arătat nu le-ai cumpărat?

Răspuns:

Din cele șapte ceasuri două nu le-am cumpărat ci le-am luat din averea Ministerului de Finanțe, trei le-am cumpărat cu suma de 4.000 lei bucata, unul cu 8000 lei bucat și altul cu 10.000 lei bucata.-

Intrebare:

Constituiau valori pentru d-ta ceasurile pe care le aveai?

Răspuns:

Pentru mine constituiau o valoare.-

Intrebare:

Cu ce scop nu ai voit să declari dela început?

Răspuns:

Am scăpat acest lucru.-

Intrebare:

Ai mai scăpat și alte lucruri?

Răspuns:

Am mai scăpat Aragazul, pianul că nu m'am gândit până la capăt.-

Intrebare:

În acest fel d-ta cauți să faci greutăți și să împiedici mersul anchetei.- Ancheta îți cere să spui adevărul la întrebările puse altfel vei pune organele de anchetă în situația să-ți aplice sancțiuni?

Răspuns:

Eu nu caut să fac greutăți anchetei.-

Intrebare:

Ce avere mobilă sau imobilă au avut părinții și neamurile d-tale?

ss/Eidlitz Zoltan.

Răspuns:

Tata a avut în Ungaria 12 jugăre de pământ. A mai avut 1/3 din prăvălia de postav din Oradea Mare, unul din Marile magazine.- Mama avea o parte dintr'o casă de locuit.- 114

Sora tatălui ETELCA NAIMAN de Peleşul - Mare, avea 73 jugăre pământ plus 14 jugăre în Ungaria.- 83

ZANDEREV SOLOMON, bunicul meu tatăl mamei, a avut un magazin de stofe împreună cu ROZENFELD ISAC și SZEGO EUGEN (ginerii săi) și o casă de locuit.-

Următorii unchi ROZENFELD, SZEGO, Dr. GOLBERGHER, și FARCAS FERDINAND, aveau o casă cu două etaje compusă din 6 apartamente în Cluj, Str. 1 Mai Nr. 4.- Sora soției mele BERTA OSTERCICHER avea magazin mic de porțelanuri.-

Fratele soției GUTMAN ERNEST din Satu Mare avea un magazin mic de încălțăminte.- Vărul meu RATB EMERIC avea atelier de optică cu 16 lucrători.-

Intrebare:

Ai arătat mai sus că atât tatăl d-tale cât și unele din neamuri au avut pământ.- Dacă și astăzi îl mai dețin?

Răspuns:

Pământul tatălui meu l-a moștenit sora mea BERTA EIDLITZ și a schimbat cu o casă de locuit particulară din Oradea

Pământul mătușă BIANCA NAIMAN, l-a predat statului în 1949 când a plecat în Israel împreună cu soțul ei.-

Intrebare:

În timpul reformei agrare cum se explică că pământul lor nu a fost confiscat?

Răspuns:

Nici nu s'a pus problema exproprierii lui.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți dacă nu ai intervenit d-ta la autorități în acea perioadă pentru a nu fi expropriat?

Răspuns:

Nu. Nu am intervenit la nimeni.-

Intrebare:

În ce an a plecat BIANCA NAIMAN împreună cu soțul ei în Israel?-

Răspuns:

Au plecat în mod legal cu pașaport în anul 1949. Pentru aceasta am intervenit pe lângă BERCU FELDMAN.-

ss/Eidlitz Zoltan

Intrebare:

Mai ai pe cineva din rude care au plecat în Statu
Israel?

74
445

Răspuns:

Da. Mai am o verisoară ROTH MAGDALENA, căsătorită
WOLF ZOLTAN, comerciant din Cluj, care a plecat în Israel fără
ajutorul meu.-

Intrebare:

Ai ajutat pe cineva să plece în străinătate?-

Răspuns:

Nu. N'am ajutat pe nimeni să plece în străinătate.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să spui adevărul?

Răspuns:

Pentru vărul meu BERCU FELDMAN a intervenit la
ZAMFIR fiind și eu de față.- Cu această ocazie l-am cunoscut.-

In anul 1950 am intervenit la Colonelul ZAMFIR pentru a
amâna plecarea avocatului din Aleea Valjan Nr. 6 et. 2, dela
care fratele lui VASILE LUCA, TOTH GHEZA cumpărase mobilă.-

Am intervenit la Maiorul HOLBAN pentru a putea obține
pașaport pentru o rudă a mea GHERENTAS MAGDALENA.-

Nu am mai intervenit pentru nimeni.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele declarate de
mine în prezentul proces verbal de interogatoriu, susțin și
semnez.-

Maior de Securitate

ss/Eidlitz Zoltan

V. Negrea.-

BN/5/ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

75
116
85

Arestatul Fidlitz Zoltan, n. la 2.02.912 în Satu Mare
fiul lui Yphatin și Fani, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu
în Buc. Str. J. Turgheniev nr. 30.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

8 August 1952
Orașul Guarești

Interogatorul a început la ora 21 și 30 min.
" s'a terminat la " 24 și 10 "

Intrebare: Cu ceți iti ure să arăți ce avere
mobila sau imobila posezi etc în țară sau străinătate.

Răspuns:

- Nu posed vicio avere imobila - Inteles prin
imobila casa sau teren - nici în țară nici în
străinătate. La fel nici sotia mea în afara
de a 24-a parte dintr-un mobil constituit dintr-o casa
cu etaj care avea 5 apartamente și câteva prăvăli
la parter. Alte avere imobila nu am.

Bani nu am nimic - nici în țară și nici în
străinătate sub vicio formă.

Am ca avere mobila; două studii noi,
un frigidar, am camera mobila pentru copii,
un covor mare persan, un covor mijlociu persan,
trei persoane și trei, patru scaune / covorașe de persan
și tacămile și vesele de porcelan. Alte obiecte

Semnătura,

[Signature]

Urmare sau lucruri nu mai au.

Întrebare - Bijuterii sau alte obiecte de valoare nu ai?

Răspuns.

- Bijuterii nu am. Am rășor st. lou - Mont Blanc de aur pe care mi l-a cumpărat fratele meu.

Întrebare - Achetă constatată că nu ai răspuns ciorătit la întrebările de mai sus.

Răspuns:

- Nu am și nu am obiecte de valoare sau bijuterii și nici nu am scrisoarea achetei.

Întrebare - Cele patru ceasuri pe care le-ai lăsat înaintea de a fi reținut la poartă și pe care le-ai arătat în alt proces-verbal de interogatoriu unde aparțin?

Răspuns:

- Da sunt aparțin și mai am încă trei în plus. Nu am voie să le arăt mai sus la întrebarea de mai deoare. Nu au constituit pentru mine o valoare ca atare.

Întrebare - Cele 7 (sept) ceasuri pe care le-ai arătat unde ai cumpărat?

Răspuns:

- Din cele șapte ceasuri două nu le-am cumpărat și le-am luat ~~de~~ din Oficiul Ministerului de Finante, ^{trei} ~~și~~ le-am cumpărat cu suma de 4000 lei bucata, unul cu 3000 lei bucata și altul cu 1000 lei bucata.

Întrebare - Constituiau valori pentru de ceasurile pe care le aveai? ^{la}

Răspuns:

Semnătura,

Urmare: Pentru mine constitutiv & valoarea -

Intrebare - Cu ce scop au ei vrut sa
declari dela inceput? 76
417

Raspuns:

- Au scapat acest lucru 86

Intrebare - Ai mai scapat si alte lucruri.

Raspuns:

- Am mai scapat Orapaz^{ca}, pianul - ca
nu m'am gandit pana la capat.

Intrebare - In acest fel d-ta cauti sa faci
greutati si sa impiedici mergul anchetei. Ancheta
ti cere sa spui adevarul la intrebarile puse,
altfel vei fi pusa in gata de ancheta in situatia
sa-ti aplici sanctiuni.

Raspuns:

- Eu nu caut sa fac greutati anchetei.

Intrebare - Ce avere mobiliara sau imobiliara
au avut parintii dumneavoastra?

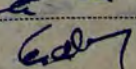
Raspuns:

- Tata a avut in Imperiu 12 injare de pamant.
El mai avea 1/3 din provola de postar din Oradea
Mare, unul din Marele Magazine. Mama avea
o parte din 1/10 casa de lemn.

Sora tatai: Etelca Naiman de Belen-Mare
avea 73 de injare pamant plus 14 injare in Imperiu.

Laddever Solomon - buical sau total manca -
a avut un Magazin de Stoffe impreme ce
Rosenfeld Isaac de Szegö Győr ^(pe vremea) casa
de lemn.

Urmasii lui Rosenfeld, Szegö, Dr. Golberger
si Farcas Ferdinand aveau o casa cu
doua etaje compusa din 6 apartamente in Chij

Semnatura,

Urmare:

Str. 1 Mai 1948. Sora soti mele Berta Ostereich
avea magazin mic de papetelerii.

Intrebari: Gertman Ernest din ~~Str. 1~~ Str. 1
Mare avea un magazin mic de incalzire.
Varul meu Rado Emery avea atelier de
optica - cu 16 lucratori -

Intrebari: Si aratat mai sus ca atat
tatal ateli cat si unele din neamuri au
avut pamant. Daca si astia El mai scriu

Raspuns:

- Pamantul tatalui meu l-a mostenit sora
mea Berta Sidlitz si a schimbat cu o casa
de locuit-particulara - din Oradea.

Pamantul-matusa Blanca Naiman - l-a
predat statului in 1949 cand a plecat in
Israel impreuna cu sotul ei

Intrebari: In timpul Reformei agricole cum
se explica ca pamantul lor nu a fost
confiscat.

Raspuns:

- Nu. Nu da jos problema exproprierii
lui.

Intrebari: Ce dacta iti cere sa arati
daca nu ai intervenit at la autoritati
in acea perioada pentru a nu fi expropriei-

Raspuns:

Nu. Nu am intervenit la timpul

Intrebari: In ce an a plecat Blanca
Naiman impreuna cu sotul ei in Israel.

Raspuns:

- Au plecat in mod legal cu pasaport
in anul 1949. Pentru aceasta am intervenit pe

Semnatura,

78

124

88

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul BIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui IGNATIE și PANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr. 30.-

24 Sept. 1952, București

Interogatoriul a început la ora

" s'a terminat la "

Intrebare:

Cunoști vre-o persoană cu numele SCHNEIDER?

Răspuns:

Cunosc o persoană cu numele SCHNEIDER MAXIMILIAN fost contabil șef la Uzinele Textile Sft. Gheorghe.-

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe SCHNEIDER MAXIMILIAN?

Răspuns:

În primăvara anului 1948, o echipă din biroul special pe care-l conduceam eu a început un control la centrala din București a Uzinelor Textile Sft. Gheorghe. Echipa care făcea controlul era condusă de inspectorul TAUTU VASILE și căuta să descopere fraudele fiscale săvârșite de această întreprindere.-

În timpul cât echipa făcea controlul la centrala Uzinelor Textile Sf. Gheorghe, a venit la mine la Ministerul de Finanțe IOB MARTIN activist al C.C. al P.M.R. împreună cu SCHNEIDER MAXIMILIAN pe care mi l-a prezentat. IOB MARTIN mi-a spus că în timpul războiului a stat în același lagăr cu SCHNEIDER MAXIMILIAN și că acesta a avut o comportare bună și m'a rugat să-l ajut într'o problemă fiscală pe care acesta o avea.-

Cu această ocazie SCHNEIDER MAXIMILIAN mi-a spus că el este contabil șef al Uzinelor Textile din Sf. Gheorghe, că are nereguli fiscale și m'a rugat să-l ajut.-

Ulterior, echipa care a făcut controlul la centrală, s'a deplasat și la Uzinele Textile din Sf. Gheorghe, unde au constatat mari fraude fiscale, care au fost consemnate în procesul verbal

././.

ss/Bidlitz Zoltan.

de constatare.- Cu ocazia cercetărilor SCHNEIDER MAXIMILIAN a predat echipei o listă cu persoanele care au primit sperturi de la Uzinele Textile Sf. Gheorghe sub formă de metraje.- 125

Intrebare:

Cine se făcea vinovat de fraudele fiscale, săvârșite de Uzinele Textile Sf. Gheorghe?

Răspuns:

De fraudele săvârșite la Uzinele Textile Sf. Gheorghe se făceau vinovați directorul RACZ și SCHNEIDER MAXIMILIAN.-

Intrebare:

Ce măsuri ai luat împotriva lor?

Răspuns:

Împotriva lui RACZ nu am luat măsuri deoarece fugise peste graniță.-

Împotriva lui SCHNEIDER MAXIMILIAN nu am luat măsuri deoarece a dat ajutor echipei care a lucrat la constatarea fraudelor și la această a contribuit și faptul că mi-a fost prezentat de LOB MARTIN.-

Intrebare:

Era legal să lași să scape nepedepsit un om care a contribuit la fraudarea statului?

Răspuns:

Când l-am scos din cauză pe SCHNEIDER MAXIMILIAN nu m'am gândit dacă este legal sau nu.-

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.-

ss/ ~~Debrin Gheorghe.-~~

lt. Maj. de Securitate

Eiditz Zoltan.

Miculescu Ion.-

Proces-Verbal de interogatoriu

94

Arestat al Gidlitz Loltan de profesie functionar, nascut la 2
Februarie 1912 in Satu-Mare, fiul lui Ignatie si Florin cu usti-
mul domiciliu in Bucuresti str. Ivan Turgheniev nr. 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

24 Septembrie 1952

Orașul Bucuresti

Interogatorul a început la ora ..... și ..... minute
" s'a terminat la " ..... și .....

Intrebare: Cunoști o persoană cu numele Schneider?

Răspuns: Cunoșc o persoană cu numele Schneider Maximilian
fost contabil șef la Uzinele Textile Sft. George.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe Schneider
Maximilian?

Răspuns: În primăvara anului 1948, o echipă din biroul
special pe care l conduceam eu a început un control la
centrale din București a Uzinelor Textile Sft. George.

Echipa care făcea controlul era condusă de inspectorul
Tăutu Vasile și căuta să descopere fraudele fiscale săvârșite de
această întreprindere.

În timpul cât echipa făcea controlul la centralele Uzinelor
Textile Sft. George, a venit la mine la Ministerul de
Finanțe Lăb. Martin activist al C. C. P. M. R. împreună
cu Schneider Maximilian pe care mi l-a prezentat. Lăb.
Martin mi-a spus că în timpul războiului a stat în
acelaș locaș cu Schneider Maximilian și că acesta a avut
o comportare bună și mi-a rugat să l ajut într-o proble-

Semnătura, *[Signature]*

Urmare: ma' fixata pe care acesta a avea.

Cu aceasta scaria Schneider Maximilian mi-a spus ca el este contabil sef al Uzinelor Textile din Sft. Gheorghe, ca are neputeti fiscale si m'a rugat sa-l ajut.

Ulterior, echipa care a facut controlul la centrala, s'a deplasat si la Uzinele Textile din Sft. Gheorghe unde au constatat mari fraude fiscale, care au fost consemnate in procesul verbal de constatare. Cu scaria secretarilor Schneider Maximilian s' a predat echipei o lista cu persoanele care au primit oportuni de la Uzinele Textile Sft. Gheorghe sub forma de metraje.

Intrebare: Cine se facea vinovat de fraudele fiscale savarsite de Uzinele Textile Sft. Gheorghe?

Raspuns: De fraudele savarsite la Uzinele Textile Sft. Gheorghe se faceau vinovati directorul Raef si Schneider Maximilian.

Intrebare: Ce masuri ai luat impotriva lor?

Raspuns: Impotriva lui Raef nu am luat masuri deoarece fugise peste granițe.

Impotriva lui Schneider Maximilian nu am luat masuri deoarece s' a dat ajutor echipei care s' a lucrat la constatarea fraudelor si la aceasta a contribuit si faptul ca mi-a fost prezentat de Koll Martin.

Intrebare: Era legal sa-l axi sa scape nepedesit un om care a contribuit la fraudarea statului?

Raspuns: Cand facu scos din cauza pe Schneider Maximilian nu m' am gandit daca este legal sau nu.

Procesul verbal de interogatoriu a fost citit de mine curant cu evadent si dupa ce am constatat ca s' a corectat de in totul cu cele ducate de mine si sustin si rezumat.

Auctoritate
L. I. I. Securitati
I. Niculescu

Auctoritate
Semnatura,

81
127
91

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr. 30.-

9 Oct. 1952, București

Interogatoriul a început la ora 23,50
" s'a terminat la " 2,15.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți ce alte lucruri mai cunoști din activitatea lui VASILE LUCA?

Răspuns:

În vara anului 1948 și în primăvara anului 1949 a venit la cabinetul lui VASILE LUCA de vreo trei ori preotul reformat HAVADTOI FOI din com. Covasna, fost deputat din 1946 și i-a cerut lui VASILE LUCA să-i aprobe valute pentru a le trimite fiului său care învață teologia în Elveția.- În convorbirile avute cu HAVADTOI (FOI), acesta mi-a spus că și plecarea fiului său în Elveția a fost posibilă datorită lui VASILE LUCA.- Tot de la el am aflat că atunci când Vasile LUCA mergea la Covasna pentru vânătătoare în 1945-1946, dormea la el.- În 1951, am aflat că HAVADTOI (FOI) este chiabur.- El a făcut și o cerere adresată lui VASILE LUCA prin care cerea ca să nu mai fie socotit chiabur.- Cererea am rupt-o eu fără să o mai arăt lui VASILE LUCA.- În anul 1949 venea des la cabinetul lui VASILE LUCA fostul proprietar al fabricii de postav din Covasna anume PETERFI. Ulterior am aflat că prin VASILE LUCA a fost plasat la Ministerul Agriculturii în calitate de consilier tehnic pentru problema lânii, de unde a fost scos pentru incapacitate.- După ce a fost scos, VASILE LUCA mi-a dat sarcina ca să-l plasez într'un post.- În urma acestei dispoziții l-am plasat la Loteria de Stat din Sighișoara.- Într'o convorbire pe care am avut-o cu VASILE LUCA acesta mi-a spus că PETERFI este tipul fabricantului utopist că nu-și făcea avere și lucra pentru ridicarea nivelului de trai al muncitorilor.-

ss/Eidlitz Zoltan.

In toamna anului 1950 a venit în țară la noi episcopul ortodox al celor două Americi.- VASILE MOLDOVANU.- In timpul sederii sale în țară, VASILE LUCA a luat masa cu el acasă la Patriarh.- In legătură cu vizita episcopului VASILE MOLDOVANU s'a făcut și un film de actualități care a fost finanțat de Ministerul de Finanțe din fondul special.(cca 2 milioane lei).- In vara anului 1951 patriarhul a venit la Ministerul de Finanțe și i-a propus lui VASILE LUCA să aprobe ca cetățeni ai R.P.R.-ului să poată primi ajutoare din America dela rudele lor prin intermediul bisericii ortodoxe din America și a patriarhiei din R.P.R. creind totodată fonduri din aceste tranzacții pentru biserică.- Cetățenii americani depuneau bani la bisericile române din America, episcopatul ortodox cumpăra cu acești bani medicamente pe care le-a trimis pe adresa Patriarhiei împreună cu lista cetățenilor cărora li s'a trimis ajutor.- In această listă erau indicate și sumele pe care urma să le primească fiecare.- Patriarhia a vândut aceste medicamente prin Ministerul Sănătății, iar banii au fost împărțiți celor cărora le-au fost trimiși .-

La începutul anului 1949, VASILE LUCA a ținut o cuvântare la Ministerul de Finanțe în fața întregului personal de conducere atât dela centru cât și din exterior.- In această cuvântare VASILE LUCA a arătat că este necesar ca comerțul particular să intre în legalitate și ca atare să aibă posibilitatea să se aprovizioneze din sectorul de stat.- Tot în această cuvântare VASILE LUCA a arătat că avansările nu trebuiesc făcute pentru merite politice ci primează profesionalul.- Stenograma acestei cuvântări a fost revăzută ulterior de VASILE LUCA, pentru a fi dată la presă cu care ocazie VASILE LUCA susținea că anumite părți din stenogramă nu corespunde cu cele spuse de el în cuvântare.- Stenograma a fost dată pentru a fi stilizată la fostul șef al presei Ministerului de Finanțe care a refăcut-o de vreo trei ori dar nu i-a plăcut lui VASILE LUCA, din care cauză nu a mai fost publicată.- Stenograma respectivă se găsește la Serviciul Presei din Ministerul Finanțelor.- In cadrul politicii în problema cooperăției, VASILE LUCA a dispus cedarea din partea industriei de produse lactate de stat, toate fabricile cu rețeaua de colectare respectivă aparținând soc. Aprodactă, către Cooperăție.- In afară de aceste unități, au mai fost cedate Cooperăției și unitățile naționalizate în 1950 din Muntenia și Moldova, astfel cooperăției îi aparține cca 67% din industria de produse lactate.- Tot în cadrul acestei politici, cooperăția a devenit singurul colector al laptelui de oaie, fiind obligați chiar și fermele de stat să livreze laptele tot cooperăției.-

Industria de produse lactate de stat fiind obligată astfel ca necesarul de lapte de oaie să-l cumpere dela cooperatie.- Stiu deasemeni că VASILE LUCA era în bune relații cu ANA PAUKER și TEHARI GEORGESCU și că la Președinție se întâlnea cu TEHARI GEORGESCU în cabinet la ANA PAUKER.- Aceasta o știu din cauză că a-vânt nevoie să știu unde se găsește VASILE LUCA, telefonam la Președinție și mi se răspundea că VASILE LUCA se află la ANA PAUKER.-

Cu ocazia excursiilor pe care le-am făcut cu VASILE LUCA în Regiunea Stalin la întoarcere, de mai multe ori se oprea la Vila lui TEHARI GEORGESCU, unde lua masa și vedeam acolo și mașina ANEI PAUKER.- Eu nu am fost prezent la niciuna din aceste întâlniri.-

GHEORGHE MAURER după ce a fost numit președinte la Comitetului pentru răspândirea Științei și Culturii, a venit de câteva ori la Ministerul de Finanțe la VASILE LUCA și a fost și la vânătoare cu el.- În două rânduri VASILE LUCA mi-a spus să-i dau lui MAURER câte 50.000 lei din fondul special.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.-

ss/Eidlitz Zolhan.-

Lt. Maj. de Securitate

Niculescu Ion.-

BN/5/ex.

84
130

Proces-Verbal de interogatoriu

94

Arestat ul Edlitz Zoltan, de profesie funcționar, născut la 2 Februa-
rie 1912 în Satu Mare, fiul lui Ignatie și Fani, cu ultimul do-
miciliu în București str. Traian Turgheniev nr. 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

9 Octombrie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 23 și 50 minute

s'a terminat la „ 2 și 15. ”

Intrebare: Achetă ită cere să arăți ce alte succesi
mai cunosti din activitatea lui Vasile Luca?

Răspuns: În vara anului 1948 și în primăvara anului 1949
a venit la cabinetul lui Vasile Luca de vreo trei ori preo-
tul reformist Haradțoi Tăi din com. Covasna, fost deputat
din 1946 și i-a cerut lui Vasile Luca să-i aprobe valute pen-
tru a se trimite fiului său care învâta teologia în Elveția.
În convorbirile avute cu Haradțoi Tăi acesta mi-a spus
că în plecarea fiului său în Elveția a fost posibilă de-
torită lui Vasile Luca. Tot de la el am aflat că atunci
când Vasile Luca mergea la Covasna pentru vânzătoare
în 1945-1946, dormea la el. În 1951, am aflat că Haradțoi Tăi
este chiebur. El a făcut și o cerere adresată lui Vasile Luca
prin care cerea ca să nu mai fie recotit chiebur. Cererea
am rupt-o eu fără să o mai arăt lui Vasile Luca.

În anul 1949 venea des la cabinetul lui Vasile Luca fostul
proprietar al fabricii de postavolin Covasna anume Pterșii.
Ulterior am aflat că prin Vasile Luca a fost plasat la

Urmare: Nousoferul Agriculturii în calitate de consilier tehnic pentru problema țânței, de unde a fost scos pentru incapacitate. După ce a fost scos, Vasile Luca mi-a dat sarcina să se l psozez într'un post. În urma acestei dispoziții s-am plâns la "loteria de Stat" din Sibghivora. Într-o conversație pe care am avut-o cu Vasile Luca această mi-a spus că Păterfi este tipul fabricantului utopist că nu-și făcea avere și lucra pentru ridicarea nivelului de trai al muncitorilor.

În toamna anului 1950 a venit în țară la noi episcopul ortodox al celor două Americi - Vasile Moldovanu - În timpul sedinței sale în țară, Vasile Luca a luat masa cu el și a sosit la Patriarh. În legătură cu vizita episcopului Vasile Moldovanu s-a făcut și un film de actualitate care a fost finanțat de Ministerul de Finanțe din fondul special (cca 2 milioane lei). În vară anului 1951 patriarhul a venit la Ministerul de Finanțe și i-a propus lui Vasile Luca, să approve ca cetățeni ai R.P.R.ului să poată primi ajutoare din America de la ruolele lor prin intermediul bisericilor ortodoxe din America și a patriarhiei din R.P.R. creiind totodată fonduri din aceste tranzacții pentru biserică. Cetățenii americani depuneau bani la bisericile române din America, episcopatul ortodox cumpăra cu acești bani medicamente pe care le-a trimis pe adresa Patriarhiei împreună cu lista cetățenilor cărora li s-a trimis ajutor. În această listă erau indicate și numele pe care urma să le primească fiecare. Patriarhia a vândut aceste medicamente prin Ministerul Sănătății, iar banii au fost împărțiți celor cărora le-au fost trimise.

La începutul anului 1949, Vasile Luca a trimis o cură în țară.

Semnătura, *Viaviv*

Urmare: la Ministerul de Finante în fata întregului personal
de conducere atât de la centru cât și din exterior. În această
curăntare Vorile Luca a arătat că este necesar ca comerțul
particular să intre în legalitate și ca atare să aibă posi-
bilitatea să se aprovizioneze din sectorul de stat. Tot în
această curăntare Vorile Luca a arătat că aransările nu
trebuiesc făcute pentru merite politice ci primă dată profe-
sionalul. Stenograma acestei curăntări a fost revizuită
ulterior de Vorile Luca pentru a fi dată la presă cu care
scopie Vorile Luca susținea că anumite părți din stenogra-
ma nu corespunde cu cele spuse de el în curăntare.

Stenograma a fost dată pentru a fi stilizată. Ea a fost ref-
uzată de presa Ministerului de Finante care a refăcut-o de vreo
trei ori dar nu i-a plăcut lui Vorile Luca, din care
cauză nu a mai fost publicată. Stenograma respec-
tivă se găsește la Serviciul Presă din Ministerul Finantelor.

În cadrul politicii în problema cooperatiei Vorile Luca
a dispus cedarea din partea industriei de produse
lactate de stat, toate fabricile cu rețeaua de colectare
respectivă aparținând roc. Aprobate, către cooperatie.

În afara de aceste unități, au mai fost cedate cooperatiei
și unitățile nationalizate în 1950 din Muntenia și Moldova,
astfel cooperatiei îi aparține ^{cca} 67% din industria de produse
lactate. Tot în cadrul acestei politici, cooperatia a devenit sin-
gurul collector al laptei de oaie, fiind obligate chiar și fer-
mele de stat să livreze laptele tot cooperatiei. Industria
de produse lactate de stat fiind obligată astfel ca nece-
sarul de lapte de oaie să-l cumpere de la cooperatie.

Stiu deosemeni că Vorile Luca era în bune relații cu
Ano Pauker și Teohari Georgescu și că la Presedinție se
întâlnea cu Teohari Georgescu în cabinet la Ana Pauker

Semnătura *Luca*

Urmare: Aceasta a stii din cauza ca avand nevoie sa stii unde
se gaseste Vexile Luce, telefonam la Presedinte si mi s-a ras-
puns ca Vexile Luce se afla la Anu Parker.

Ca ocazia excursiilor pe care le-am facut cu Vexil
Luce si in Regimul Stalin la intoarcere, de mai
multe ori se opresc la Vila lui Teohari Georgescu
unde lui mama si vedeam scola si mama Anu
Parker. Cu noi au fost prezent la niciuna din
aceste intalniri.

George Maurer dupa ce a fost numit presedinte
al Comitetului pentru Raspandirea Stiintei si Culturii,
a venit de catorva ori la Ministerul de Finante la
Vexile Luce si a fost si la vanatoarea cu el. In
candva rãnduri Vexil Luce mi-a spus ca-i dau
lui Maurer cate 50.000 lei din fondul special.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu si
am constatat ca el corespunde in totul cu cele doua parati de mine
si suspiciuni si semne.

Au fost. *trăiesc*

86
132
96

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Atestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 3 Februarie 1912 în Satul Mare, diul lui IGNATIU și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr. 30.-

17 Oct. 1952, București
Interogatoriul a început la ora 20
" s'a terminat la " 24,30.-

Intrebare:

Ce relații ai avut d-ta cu firma Codeco din orașul Stalin.-

Răspuns:

Firma Codeco avea doi proprietari; unul cu numele de GHERBI . . . . . ANDREI și celălalt cu numele de FARCAS pe GHERBI . . . . . ANDREI l-am cunoscut la Oradea locuind împreună în aceeaș casă în anii 1921-33. În anii 1933 și până în 1934 nu l-am mai văzut. După care ne-am revăzut în anii 1934-35, în timp ce lucra la fabrica de confecții MAIMAN M. din anul 1935 până în anul 1948 nu l-am mai văzut.-

Intrebare:

În anul 1948, cu ce ocazie v'ați întâlnit?

Răspuns:

În anul 1948 m'am întâlnit în București cu el, cu care ocazie mi-a spus că este proprietarul unei firme de confecții în Brașov și că lucrează pentru unii membrii din conducerea guvernului, Din Ministerul de Finanțe lucra pentru STANESCU CONSTANTIN și pentru VASILE LUCA.-

Intrebare:

Cine a recomandat pe GHERBI ANDREI să lucreze lui VASILE LUCA.-

Răspuns:

Pe GHERBI ANDREI l-am recomandat eu. L-am recomandat lui VASILE LUCA în care i-a lucrat timp de câteva luni de zile.-

Intrebare:

Cui l-ai mai recomandat pe GHERBI ANDREI?

ss/Eidlitz Zoltan.-

///.

Răspuns:

L-am mai recomandat și lui STANESCU și lui JOCA ^{top} 133
din M.F.-

Intrebare:

Mergeai des la firma Codeco?

Răspuns:

În intervalul 1948-49 am vizitat firma Codeco de patru sau cinci ori împreună cu alte persoane.-

Intrebare:

Cu cine ai mai fost din M.F. la această firmă?

Răspuns:

Eu la această firmă m'am dus împreună cu TAUTU VASILE și odată cu STANESCU CONSTANTIN.-

Intrebare:

Cu ce scop te duceai d-ta la această firmă. -

Răspuns:

Eu la această firmă m'am dus pentru a da comandă de haine și a le proba și pentru anumite informații despre oameni dela administrația financiară din oraș și de el înștiința să vină la M.F. săi ea măsură de haine pentru VASILE LUCA.-

Intrebare:

Pentru mărfurile pe care le cumpărai și se elibera factură ?

Răspuns:

Toate mărfurile cumpărate de mine le-am cumpărat pe bază de factură.-

Intrebare:

Ancheta cunoaște că în anul 1948 ai fost reținut la Ploești de către controlul economic pentru ce ai fost reținut?

Răspuns:

În primăvara anului 1948, venind dela Orașul Stalin în mașina în care eram am avut trei cutii cu confecții o cutie din cele trei îmi aparținea mie, una aparținând lui STANESCU CONSTANTIN fostul director de cabinet la M.F. și a treia cutie aparținea unui colonel, dela M.F.A. al cărui nume era scris pe cutie și numărul de telefon, însă pe el nu-l cunosc pentru cutia mea am posedat factură, iar pentru cele două nu am avut factură la eșirea din Ploești organele controlului economic, controlând mașina și constatând că cele două cutii nu posedă facturi și nici eu nu am avut actele preschimbate pentru București după care am fost condus împreună cu mașina la sediu controlului economic din Ploești după care am dat telefon la cabinetul M.F. și vorbind cu STANESCU CONSTANTIN. ss/Bidlitz Zoltan.

- 2 -

Verificându-mă prin această indentitate mea, m'au pus în libertate cu marfa găsită în mașină.-

Intrebare:

Stiai d-ta ce se găsea în cele două cutii?

Răspuns:

Stiu ce conțineau cele două cutii întrucât au fost împachetate față de mine și au fost desfăcute de controlul economic la Ploești.-

Intrebare:

Cunoșteai că nu este voie să transporti marfă fără factură?

Răspuns:

Stiam că nu este voie să transport anumite mărfuri fără factură însă firma din cauza grăbirii au omis să pună facturile în cutii și nici eu nu am controlat.-

Intrebare:

Dece ai transportat această marfă fără factură?

Răspuns:

Menționez că firma era obligată să pună la cutii o copie după factură ceace a omis-o și nici eu nu am controlat,- și i-am spus să pună pachetele în mașină.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Eidlitz Zoltan.

Lt. de Securitate

Sităruș Gheorghe.-

BN/5/ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul. Eidlitz Zoltan de profesie funcționar
născut la 3. februarie. 1912 în satul nou din lui
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Ignati și Ioni cu ultimul domiciliu în Bunești
Str. Ivan Turghenev nr 30.

17. oct.

1956.

Orașul BuneștiInterogatorul a început la ora 20 și — minute" s'a terminat la " 24 și 30 "

Intrebare: ce relații ai avut deosebite cu
firma Codeco din orașul Iralim.

Răspuns: Firma Codeco are doi proprietari
numi cu numele de Șerbei Andrei și celălalt
cu numele de Forcos Șerbei Andrei lam
cunoscut la orașul locuind în preajmă în acele
casă în anii 1931-33 în anii 1933 și până în anii
1934 nume lam văzut după care m-am revăzut
în anii 1934-35 în timp ce lucra la fabrică de con-
fectii Șaiman M. din anul 1935 până în anul 1948
mi lam mai văzut.

Intrebare: În anul 1948. sau ce ocazie vați
întâlnit.

Răspuns: În anul 1948. m-am întâlnit în Bue-
nești cu el. cu care ocazie mea spus că este
proprietorul unei firme de confectione în Broșov
și că lucrează pentru mi membrii
din conducerea Guvernului din Ministerul de

Urmare: ~~dimanta~~ lucru pentru Stănescu Constantin
și pentru vasele Lucea.

Întrebare. Cine a recomandat pe Șerbei Andrei
să lucreze lui vasele Lucea.

Răspuns. Pe Șerbei Andrei l-am recomandat
eu l-am recomandat lui vasele Lucea în care eu
lucrez timp de câteva luni de zile.

Întrebare. Cui lui mai recomandat pe Șerbei
Andrei

Răspuns. Da, mai recomandat și lui Stănescu
și lui Gocă tot din M.F.

Întrebare. Mergeai des la firma Codeco.

Răspuns. În intervalul 1948-49 am vizitat firma
Codeco de patruzeci sau cincizeci ori. Împreună cu alte
persoane.

Întrebare. Cu cine ai mergei din M.F. la
această firmă.

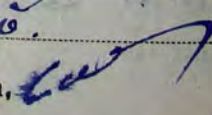
Răspuns. Eu la această firmă mam dus împreună
cu tantu vasele și colotă eu Stănescu
Constantin.

Întrebare. Cu ce scop te duceai dimineea la ace-
astă firmă

Răspuns. Eu la această firmă mam dus pentru
a da comanda de Haine și a le plăti și pentru am-
te informații despre oameni de la administrația
financiară din oraș și de al instanța să vină
la M.F. săi la măsura de Haine pentru vasele
Lucea.

Întrebare. Pentru mărfurile pe care le cumpărați
ți se eliberează factura.

Răspuns. toate mărfurile cumpărate de mine
le-am cumpărat pe bază de factură.

Semnătura,

Urmare: Răspuns. Stilom este un eric val sa 90
transporta amnitate marfuri si se factura 136
si se firma din cauza gralii au omisi 100
sa prima facturi de entii si mie si un
am controlat.

Intrebare Dece ai transportat aceasta
marfa fara factura.

Răspuns. Mentionez ca firma mea obligata
a prima la entii a copie dupa factura
cece a omisa si mie si un am controlat.
si domi spus sa prima pocheti si in morina.
Dupa ce am citit prezentul proces verbal
de interogatoriu si am constatat ca el core-
spunde cu totul cu cele declarate de
mine si sustin si demnez

de Separata.
Sianu I. I.

Anchetat

[Signature]

Semnatura,

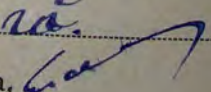
Urmare: Întrebare. Ancheta cunoaște că în anul 1948, ai fost reținut la plești de către controlul economic pentru ce ai fost reținut.

Răspuns. În primăvara anului 1948 venind de la croșul Stalin în marina pe care eram am avut trei entii cu defecte, o curie din cele trei mea apartinea mie una aparținând lui Stăneșen C-tin fostul director de culinet la M.F. și a treia curie aparținuta mii Calomel de la M.F. al cărei nume era scris pe curie și numărul de telefon, însă pe el nul cunoștea pentru că curia mea am posedat factură iar pentru cele două nu am avut factură la birou din plești orgonili controlului economic controlând marina și constatând că cele două entii nu posedă facturi și nici în nu am avut actele prechinate pentru București după care a fost condus ancheta în marina la sediul controlului economic din plești după care au dat telefon la colinetul M.F. și vorbind cu Stăneșen C-tin. Verificându-mă prin actele inoventitate mea, man pur am libertate în marfa găsită în marină.

Întrebare. Trei documente ce se găsesc în cele două entii

Răspuns. Știu ce conțineau cele două entii înțm cât au fost anchetate doar de mine și au fost deșchise de controlul economic la plești.

Întrebare. Cu marile că nu este val să transporti marfa fără factură.

Semnătura,

91
137

101

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie, funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui IGNATIU și FANY, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr. 30.-

29 Octombrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 19

" s'a terminat la 24,30.-

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe IONAS POM-
PILIU.-

Răspuns:

Pe IONAS POMPILIU l-am cunoscut în anii 1930-1932 la Oradea pe terenurile de sport.- Nu am avut relații strânse de prietenie cu el.- Stiu că el era crescut de un unchi al său anume IONAS. (Tatăl său se numea SEROC AUREL și era comandant al pompierilor civili din Oradea).- Din anul 1933 de când am plecat din Oradea, nu l-am mai văzut până în 1948.-

Intrebare:

De cine a fost angajat IONAS POMPILIU la Ministerul de Finanțe.-

Răspuns:

În primăvara anului 1948 m'am întâlnit întâmplător în fața Ministerului de Finanțe cu IONAS POMPILIU și cu fratele său SEROC AUREL fost funcționar la Ministerul Afacerilor Externe.-

Cu această ocazie IONAS POMPILIU mi-a spus că este profesor de contabilitate, este membru de partid și că ar vrea să vină la Ministerul de Finanțe dacă l-aș plasa la un loc bun.- Mi-a spus că îl cunoaște și pe CLEZAN SANUȚIA, care era director adjunct la cadrele Ministerului de Finanțe.- Imediat l-am dus la CLEZAN care deasemenea îl cunoștea și după scurț timp a fost angajat la biroul special condus de mine, în calitate de inspector, unde a funcționat până în Martie 1949 când a fost desființat biroul special.-

///.

ss/Eidlitz Zoltan.

Dela acea dată a trecut la Direcția Normării Contabilității unde a funcționat până la începutul anului 1950 când a fost mutat la Canalul Dunăre-Marea Neagră, fiind numit profesor la o școală de contabilitate.-

Intrebare:

Ce nereguli a săvârșit IONAS POMPILIU în timpul cât a funcționat ca inspector în cadrul biroului special condus de d-ta?

Răspuns:

In vara anului 1948 știu că a fost arestat câteva zile la Parchetul General în timpul cât am fost și eu cercetat.- Nu știu pentru ce a fost arestat deoarece eram preocupat de ancheta care se făcea asupra mea.-

Intrebare:

Cine a intervenit la Parchetul General pentru ca IONAS POMPILIU să fie pus în libertate?

Răspuns:

Nu știu dacă a intervenit cineva pentru punerea în libertate a lui IONAS POMPILIU.- Eu personal nu am intervenit nicăeri pentru punerea în libertate a lui IONAS POMPILIU.-

Intrebare:

Ce alte încurcături a avut IONAS POMPILIU în timpul cât a funcționat la Ministerul de Finanțe?

Răspuns:

In toamna anului 1948, IONAS POMPILIU mi-a spus că are neplăceri la tribunalul dela Oradea pentru un imobil pe care unchiul său l-a cumpărat în 1940 dela un evreu care a murit în Ghetto.- Moștenitorii fostului proprietar au atacat acest transfer motivând că vânzarea a fost numai formală vechiului proprietar neprimind niciun ban și că vânzarea a fost făcută cu scopul de a feri pe fostul proprietar de legile rasiale, urmând ca ulterior să i se restituie imobilul.- In acest proces a fost implicat și IONAS POMPILIU care m'a rugat ca să intervin în favoarea lui.-

Intrebare:

Ce intervenții ai făcut în favoarea lui IONAS POMPILIU și la cine?

ss/Eidlitz Zoltan.-

///.

Răspuns:

L-am trimis pe IONAS POMPILIU la Consilierul MIHALCA¹³⁹ dela Ministerul Justiție, căruia i-am telefonat și l-am rugat să-l ajute pe IONAS POMPILIU în această problemă. Ulterior IONAS POMBILIU mi-a comunicat că problema s'a aranjat, unchiu său înțelegându-se cu reclamantii. ⁹³

Intrebare:

Cu ce scop ai intervenit în favoarea lui IONAS POMPI-
LIU?

Răspuns:

Am intervenit la Consilierul MIHALCA pentru a-l ajuta pe IONAS POMPILIU să termine cu acest proces care se tot amână.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interoga-
toriu și am constatat că el cuprinde în totul cele declarate
de mine îl susțin și semnez.-

ss/Bidlitz Zoltan.-

Lt. de Securitate

Sitaruș Gheorghe. -

BN/5/ex.

940
104

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Lidlitz Zoltan, de profesie funcționar, născut la
2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui Genadi și Tami
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în București str. Ioane Turghe-
liev Nr 30

29 octombrie 1952.

Orașul București

Interogatorul a început la ora 19 și — minute

" s'a terminat la " 24 " și 30 "

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut
pe Zoltan Pompiliu.

Răspuns: pe Zoltan Pompiliu l-am cunoscut în anii 1930
1932 la Oradea pe terenurile de sport. Nu am avut
relații strânse de prietenie cu el. Știu că el era cunoscut de
un unchi al său numele Zoltan. (Totul său se numea
Seroc Aurel și era comandant al pompierilor civili din
Oradea). Din anul 1933 de când am plecat din Oradea,
nu l-am mai văzut până în 1948.

Intrebare: De cine a fost angajat Zoltan Pompiliu la Min-
isterul de Finanțe.

Răspuns: În primăvara anului 1948 m'am întâlnit
întâmplător în fața Ministerului de Finanțe cu Zoltan
Pompiliu și cu fratele său Seroc Aurel fost funcționar
la Ministerul Afacerilor Externe.

Cu această ocazie Zoltan Pompiliu mi-a spus că este
profesor de contabilitate, că este membru de partid și
că ar vrea să vină la Ministerul de Finanțe după l-ar

Semnătura [Signature]

Urmare: plasa la un loc bun. Mi-a spus că îl cunoaște și pe Gheorghe Samoilă care era director adjunct la codurile Ministerului de Finanțe. Imediat l-am dus la Gheorghe care de asemenea îl cunoaște și după scurt timp a fost angajat la biroul special condus de mine, în calitate de inspector, unde a funcționat până în Martie 1949 când a fost desființat biroul special. De la acea dată a trecut la Direcția Națională de Contabilitate unde a funcționat până la începutul anului 1950 când a fost mutat la Canalul Dunării-100. După fiind numit profesor la o școală de contabili Intrebare: Ce nereguli a răvășit Ionuț Pompiliu în timpul cât a funcționat ca inspector în cadrul biroului special condus de d-ta?

Răspuns: În vara anului 1948 știu că a fost arestat câteva zile la Parchetul General în timpul cât am fost și eu cercetat. Nu știu pentru ce a fost arestat deoarece eram preocupat de ancheta care se făcea asupra mea.

Intrebare: Cine a intervenit la Parchetul General pentru ce Ionuț Pompiliu să fie pus în libertate?

Răspuns: Nu știu dacă a intervenit cineva pentru punerea în libertate a lui Ionuț Pompiliu. Cu personal nu am intervenit nicăieri pentru punerea în libertate a lui Ionuț Pompiliu.

Intrebare: Ce alte încercături a avut Ionuț Pompiliu în timpul cât a funcționat la Ministerul de Finanțe?

Răspuns: În toamna anului 1948, Ionuț Pompiliu mi-a spus că are neplăcere la Tribunalul de la Oradea pentru un imobil pe care unchiul său l-a cumpărat în 1940 de la un evreu care a

Semnătura,

[Signature]

În mare: murit în Shetha. Moștenitorii fostului proprietar au atacat acest transfer motivând că vânzarea a fost numai formală veichiiul proprietar negușind niciun ban și că vânzarea a fost făcută cu scopul de a feri pe fostul proprietar de legele rasiliale, urmând ca ulterior săi se restituie imobilul. În acest proces a fost implicat și Tonaș Pompiliu care m-a rugat ca să intervin în favoarea lui.

Întrebare: Ce intervenții ai făcut în favoarea lui Tonaș Pompiliu și la cine?

Răspuns: L-am trimis pe Tonaș Pompiliu la consilierul Mihalea de la Ministerul Justiției, căruia i-am telefonat și l-am rugat să-l ajute pe Tonaș Pompiliu în această problemă. Ulterior Tonaș Pompiliu mi-a comunicat că problema s'a aranjat, unchiul său întorcându-se cu reclamații.

Întrebare: Cu ce scop ai intervenit în favoarea lui Tonaș Pompiliu?

Răspuns: Am intervenit la consilierul Mihalea pentru a-l ajuta pe Tonaș Pompiliu să termine cu acest proces care se tot amână. După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el cuprinde în total cu cele declarate de mine abuziv și senzaș.

Anchetator.

17 de Sec. 1006. Istam, S.E.

Semnătura,

142
96
176

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr. 30.-

30 Octombrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 19,10

" s'a terminat la " 3,10.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți dacă ai săvârșit vreo nelegulă în timpul cât ai mănuit fondul special?

Răspuns:

Da, am săvârșit anumite nereguli de exemplu: Am cumpărat 3 arme de vânatoare pe care le-am plătit din fondul special.- Din aceste arme două le-am luat eu iar una VASILE LUCA. Cheltuelile cu fotografiatul la vânatoare și excursii le-am plătit tot din fondul special. Deasemeni cheltuelile făcute cu ocazia organizării de vânători erau acoperite tot din fondul special.- Cheltuelile făcute pentru cumpărături de undiți, împăieri de animale au fost acoperite deasemeni din fondul special.-

Alte nereguli nu am mai săvârșit.-

Intrebare:

Arată dacă VASILE LUCA ți-a cerut vreo sumă de bani din fondul special?

Răspuns:

VASILE LUCA nu mi-a cerut niciodată bani din fondul special, dar el câteodată dispunea de sume mari pe care le știu că înainte de schimbarea bancnotelor de 1000 lei în anul 1950 mi-a dat să verific o sumă de cca. 3.000.000 lei pentru a vedea dacă nu are în acești bani și bancnote care urmează să fie retrase.- În afară de aceasta înainte de reforma bănească din Ianuarie 1952 mi-a dat 1.000.000 lei ca să cumpăr niște bărci pentru pescuit.- Nedându-mi seama de ce mă grăbește VASILE LUCA să cumpăr bărcile, am târăganat această cumpăratură până când a venit reforma bănească.-

ss/Eidlitz Zoltan.

.//.

In ajunul stabilizării, am plătit câteva facturi ale cabinetului în valoare de 3-400.000 lei, din banii pe care mi i-a dat VASILE LUCA.- Restul de bani i-am depus la fondul special, unde am scos chitanțele semnate de IACOB ALEXANDRU pentru ceasuri și care la acea dată nu erau regularizate. Din ceasurile pe care i le-am dat lui IACOB mi-au fost restituite 5 bucăți pe care le-am oprit eu fără să le plătesc.-

Intrebare:

Câte ceasuri mai ai d-ta din cele cupărate de Ministerul de Finanțe dela Vamă și Miliție?

Răspuns:

Mai am acasă 3 ceasuri, iar 4 ceasuri le-am dat în păstrare; unul lui SILBER IOSIF, două lui KAHANA ERNEST și unul lui WEINBERGER MAURICIU.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți ce te-a determinat să dai în păstrare aceste ceasuri?

Răspuns:

Cu două zile înainte de arestarea mea, m'am dus acasă la CERNICICA DUMITRU, care fusese arestat și am vorbit cu soția lui.- Aceasta mi-a spus că organele care l-au reținut pe soțul ei, au făcut haz de faptul că au multe ceasuri.- In urma acestui fapt și presimțind că voi fi arestat, m'am hotărât ca din cele 7 ceasuri pe care le-am acasă să dau 4 ceasuri în păstrare, lucru pe care l-am și făcut.-

Intrebare:

Unde lucrează SILBER IOSIF, KAHANO ERNEST și WEINBERGER MAURICIU?

Răspuns:

SILBER IOSIF lucrează la Comitetul de Stat, KAHANO ERNEST la Spitalul M.A.I., iar WEINBERGER MAURICIU lucrează la Canal la Constanța.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el cuprinde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Aidlitz Zoltan

lt. de Securitate

Sităruș Gheorghe.-

Proces-Verbal de interogator :

144
98
118

Arestatul Edilite Zoltau de profesie funcționar mă-
surat la 2 Februarie 1912. în Satu-Mare, Sălaj și Șim-
leu și Tani, cu ultimul domiciliu în București
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
str. "Ion Turgheniev" Nr. 30

30 septembrie 1952.

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 19 și 10 min.

" s'a terminat la " 3 și 10 "

Intrebare: Anchetă îți cere să arăți dacă ai săvâr-
șit vrea neregulă în timpul cât ai mămurit
fondul special?

Răspuns: Da am săvârșit anumite nereguli de
exemplu: Am cumpărat 3 arme de vânătoare
pe care le-am plătit din din fondul special.
Din aceste arme două le-am luat eu și am una Vasile
Luca. Cheltuelile cu fotografiatul la vânătoare
și excursii le-am plătit tot din fondul special.
Deasemenea cheltuelile făcute cu ocazia organizării
de vânători erau acoperite tot din fondul special.
Cheltuelile făcute pentru cumpărături de undiți,
împieri de animale au fost acoperite deasemenea din
fondul special.

Alte nereguli nu am mai săvârșit.

Intrebare: Arată dacă Vasile Luca ți-a cerut vrea
sumă de bani din fondul special?

Răspuns: Vasile Luca nu mi-a cerut niciodată

Semnătura

Urmare: Num. din fondul special, dar de etichetare
 de schimbarea banurilor de 100 lei in anul 1950
 mi-a dat sa vada o suma de ca 300000 lei pentru
 a vedea de ce nu era in seergti. Num. n. comente
 ese urmatoare sa de actiuni. In afara de cele
 inainte de reforma banara din 1947 si 1952.
 mi-a dat 100000 lei ca sa ampara mite horei
 pentru generit. Iolanda-mi seama de ea ma
 greleste Vanile dnea sa ampara horele, am
 targuimot ocaate empangaturne gona cand
 a venit reforma banara. In anul 1947 (si
 am plecat cetera actiuni de schimbare in
 valoare de 3-400.000 lei, din. Num. pe care mi-a
 dat Vanile dnea. Partea de bani com depus la fan-
 dui special de unde am nean chitantele sumate
 de decol. Alexandru pentru ceasuri si este de
 asea data mi s-a reglementate. Din ceasuri
 pe care: le-am dat lui decol. mi-ai fost
 ventitat si horei pe care le-am oprit si
 hore sa le hore.

Urmare: Vite ceasuri mai ai de din cele emigrate
 de schimbare de finante dela vama si c. l. l. r. e
 Regnum: Mai am ceasa 3 ceasuri, iar 4 ceasuri de
 am dat in partura, unul lui Filipa doid, alta
 lui Kalama faent si unul lui Weinbenger alon-
 near.

Urmare: Angheta it: care sa aati; ce te a detea
 inot sa dai in partura ceate ceasuri
 Regnum: Cu doua zile inainte de actiunea mea,
 num. din ceasa de schimbare banurilor, care fusese

99
109
Irmare: am statat și am vorbit cu satele lui. Aceasta
mi-a spus că orgamili care l-au reținut pe soțul
ei, au făcut ero de faptul că au mai multe
ceasuri. În urma acestui fapt și presupunând că
ei îi vor stat, mam hotărât ca din cele 7 ceasuri
pe care le am ceasuri să dau 4 ceasuri în păstrare,
lucru pe care l-am și făcut.

Intrebare: Unde lucrează Silher David, Kahana Ernest și
Weinberger Moaniciu?

Răspuns: Silher David lucrează la Comitetul de Stat,
Kahana Ernest la Spitalul M. A. I. iar Weinberger
Moaniciu lucrează la Canal - la Căstăna.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu
și am constatat că el cuprinde în totul cu cele
declarații ale mine îl susțin și semnez.

Anchetator

St. de Sencitate. Stănu, gl.

Anchetat. [Signature]

Semnătura,

160
146

110

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui IGNATIU și PANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Tugheniev Nr. 30.-

4 Noembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora
" s'a terminat la "

Intrebare:

Dacă cunoști d-ta o persoană cu numele de ETVES STEFAN.

Răspuns:

Il cunosc pe numitul ETVES STEFAN începând de la sfârșitul lunii Decembrie 1951, el fiind reprezentabilul magazinului consignației de mobile din Calea Victoriei și unde mergeam să văd niște mobile pentru fiica lui VASILE LUCA care s'a măritat.-

Intrebare:

Cine ți l-a recomandat pe ETVES STEFAN?

Răspuns:

Nu mi l-a recomandat nimeni însă în urma unor vizite repetate de mine la magazinul de mobile l-am cunoscut pe ETVES STEFAN.-

Intrebare:

Ce ocupație avea el ?

Răspuns:

Stiu că este tâmplar de meserie și că în acel timp când eu l-am cunoscut era responsabilul acestui magazin de mobile din Calea Victoriei.-

Intrebare:

De câte ori te-ai întâlnit cu el decând l-ai cunoscut?

Răspuns:

Cu el m'am întâlnit de patru sau cinci ori în luna Decembrie 1951 și în luna Ianuarie 1952, la aceste întâlniri avute cu ETVES STEFAN și cu SISMAN APANASIE am vizitat două locuințe particulare pentru a vedea niște mobile.-

ss/Eidlitz Zoltan.

///.

Intrebare:

Când te-ai întâlnit ultima dată cu **ETVES STEFAN** și unde?

Răspuns:

M'am întâlnit ultima dată cu **ETVES STEFAN** în ziua de Marți înainte de reforma bănească la magazinul de mobile din Calea Victoriei după care de acolo am mers împreună să vedem niște mobilă la un cetățean pe o str. care nu mi-o amintesc, unde am văzut mobila, dar cetățeanul nefiind acasă ne-am întors peste câteva ceasuri.-

Intrebare:

Ce ai discutat cu **ETVES STEFAN** în ziua de Marți înainte de reforma bănească?

Răspuns:

Venind dela persoana unde am văzut mobila însă nefiind de acord să vândă mobila mi-a spus să mai aștept o săptămână, iar eu am insistat să o plătesc imediat însă cetățeanul cu mobila nu a vrut să accept și-a rămas să mă duc peste o săptămână, dar eu tot am mai insistat ca să plătesc mobila iar tot atunci **ETVES STEFAN** m'a întrebat dacă va fi ceva cu bani la care eu i-am spus că nu știu și în mod greșit din partea mea am discutat mai departe despre reforma bănească arătând că am cetit din ziarele maghiare despre reforma bănească că în urma acesteia puterea de cumpărare a salariatilor s'a îmbunătățit.- Mai departe se plângea că are de plătit impozitul și are puși bani deoparte ca să-l plătească la care eu i-am răspuns că dacă are frică că va rămâne cu banii să ducă să-l plătească.- La rugămintea lui în acest scop, i-am dat și mașina mea.-

Intrebare:

De când știai că e să se facă reforma bănească?-

Răspuns:

Eu de reforma bănească n'am știut, dar în ziua de Marți înainte de reforma bănească **IACOB ALEXANDRU** a venit la mine și m'a întrebat dacă am în casă "Cheltueli speciale", bani să-i depun imediat că vine un control din partea guvernului, iar atunci eu am presupus că se va face reforma bănească și am depus banii imediat apoi am plecat în oraș să cumpăr mobilă, dar nu am reușit

Intrebare:

Cum caracterizezi d-ta faptul că ai discutat cu **ETVES STEFAN** despre reforma bănească și l-ai îndemnat să plătească impozitul, când d-ta după cum arăți mai sus ai presupus că se va face reforma bănească?

ss/Bidlitz Zoltan.

- 2 -
Răspuns:

Consider ca o atitudine dușmănoasă întrucât am contribuit și eu la întărirea zvonurilor despre reformă ceace a dăunat, bunei reușite a reformei bănești.- 112 102

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el cuprinde întotul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

Lt. de Securitate: Sităruș Gh.

BN/5/ex.

103
113 149

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatml. Gidditz Goltan de profesie funcționar născut
la 2. Februarie 1912 în satul Chocane din l. Ignatii și Fani
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan
Turgheniev Nr. 30

4 Decembrie 1952.

Orașul București

Interogatorul a început la ora ..... și ..... minute

„ s'a terminat la „ ..... și „

Intrebare: Dacă cunoști dumneata a persoana în
numele de Cotves Ștefan.

Răspuns: El cunoșc pe numitul Cotves Ștefan începând
de la sfârșitul lunii decembrie 1951 el fiind responsabil
la magazinul de consignatiei de molile din
Calea Victoriei și unde mergeam să văd niște molile
pentru sica lui Varile dnea care se măritat.

Intrebare: Cine t-ai recomandat pe Cotves Ștefan.

Răspuns: Eu mi-l recomandat nimeni încă în
urma unor vizite rețutate de mine la magazinul
de molile lam cunoșc pe Cotves Ștefan.

Intrebare: Ce ocupație avea el.

Răspuns: Știu că este tâmplar de mearie și că în
acel timp când eu lam cunoșc era responsabilul
acelui magazin de molile din Calea Victoriei.

Intrebare: Decâte ori te-ai întâlnit cu el și când l-ai
cunoșc.

Răspuns: Cu el m-am întâlnit de puțin să zicem

[Signature]

Urmare: on in luna Decembrie 1951 si in luna Ianuarie 1952

la aceste intalniri avute cu Cotvet Stefan si cu Siman Floroze am vizitat doua locuinte particulare pentru a vedea niște molile.

Intrebare: Când te-ai întâlnit ultima dată cu Cotvet Stefan și unole.

Răspuns: M-am întâlnit ultima dată cu Cotvet Stefan în ziua de marți înainte de reforma hânească la magazinul de molile din coloa victoriei după care de acolo am mers împreună să vedem niște molile la un cetățean pe-o str. care nu, nic-amintesc unde am văzut molila, dar cetățeanul nefiind seară n-am intrat pește câteva coșuri.

Intrebare: Căci discentat cu Cotvet Stefan în ziua de marți înainte de reforma hânească.

Răspuns: Venind de la persoana unde am văzut molila înșă nefiind de acord să vândă molila mia spus să mai aștept o săptămână iar eu am început să a plătesc imediat înșă cetățeanul cu molila nu a vrut să accepte și-a rămas să mă duc pește o săptămână dar eu tot am, mai început să plătesc molila iar totuși atunci Cotvet Stefan ma întrebat dacă va fi ceva cu hani la care eu iam spus că nu știu și în mod greșit din partea mea am discentat mai departe deșpre reforma hânească arătând că am citit din ziarul Mergose deșpre reforma hânească că în urma acesteia puterea de cumpărare a salaritatilor să înbunătățit. Căci departe se plîngea că se de plătit impozitul și are puși hani departe ca să plătească la care eu iam răspuns că dacă se frică că va rămâne cu hani să ducă să plătească.

Semnătura,

halici

Urmare: La rugămintea lui în acest neajur iam dat și măna
mea.

Intrebare: Decând știi că-a răse face reforma hănească

Răspuns: Eu de reforma hănească n-am știut, dar în
zina de marți înainte de reforma hănească Jacob
Alexandru a venit la mine și mă întrebat dacă am
în casa „cheltueli speciale” hăni săi deșu imediat
cō vine un control din partea guvernului, iar duno
n am presupus cō desfășore reforma hănească și
am deșu hăni imediat apoi am plecat în oraș să
cumpar malilă, dar nu am rășpit.

Intrebare: Cum caracterizezi d-ta faptul cō ai
dicietat cu totuș Ștefan deșre reforma hănească și
lai îndemnat să plătească impozitul - cōnd d-ta duno
cum arăți mai dno ai presupus cō se va face
reforma hănească.

Răspuns: Consider cō atitudine dunoșmăncară întmeat
am contribuit și eu la întâierea șvonșilor deșre
reformă ceace a dăunat bunei reșite a reformei
hănești.

Dunoș ce am citit prezentul proces verbal de
interogatori și am constat cō el cupinde în
total cu cele șkelorote de mine îl dunoș și dunoș

Anchetator

B de Securitate

Ștănuș Șteorghe.

Anchetat

Liace

Semnătura,

~~115~~ 105
~~153~~

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul **WIDLITZ ZOIFAN**, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui **IGNATIE** și **FANY**, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr. 30.-

5 Noembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora
" " s'a terminat la "

Intrebare:

Cunoști vre-o persoană cu numele de **RATZ**?

Răspuns:

Personal pe numitul **RATZ** nu l-am cunoscut dar în urma unei verificări fiscale făcute din partea biroului condus de mine la centrala din București a uzinelor **Textile Sfântul Gheorghe**, am aflat că **RATZ** era directorul acestei Unități.-

Intrebare:

Ce știi despre numitul **RATZ**?

Răspuns:

Stiu despre numitul **RATZ** că în urma unei verificări făcute de către organele controlului economic, găsindu-se o serie de fraude făcute de el, în primăvara anului 1948, a fugit din țară, iar după câteva săptămâni a fugit și soția cu copilul.-

Intrebare:

Ai fost vreodată la el acasă?

Răspuns:

La el acasă am fost odată sau de două ori împreună cu **TAUTU VASILE** și cu **CERNICIOA DUMITRU**, fiind invitat de **TAUTU VASILE** să vedem locuința și mobilierul ce exista în ea întrucât locuința era părăsită și organele Ministerului de Finanțe făcea inventarierea în vederea recuperării fraudelor fiscale săvârșite de **RATZ**.-

Intrebare:

Ce obiecte ai luat dela locuința lui **RATZ**?
ss/Eidlitz Zoltan.-

././.

Răspuns:

Din inventarul deja făcut de către organele Ministerului de Finanțe am luat următoarele obiecte casnice ca: aspirator de praf, perie de parchet, o lampă cu . . . . . , niște jucării de copii și un album cu mărci postale.-

Intrebare:

Pentru ce ai luat aceste obiecte?

Răspuns:

Am luat aceste obiecte pentru că am avut nevoie de ele, urmând ca mai târziu să se facă prețul de către comisia de evaluare și să le plătesc.-

Intrebare:

Ai avut nevoie și de albumul de mărci?

Răspuns:

Colecția de mărci nu avea valoare fiind făcută de un copil din școala elementară și am considerat-o ca alte jucării ce am luat. Menționez că albumul propriu zis era frumos.-

Intrebare:

Obiectele pe care le-ai luat dela RATZ se găsea și putea cumpăra dela magazin?

Răspuns:

In general obiectele luate de mine dela locuința lui RATZ se găsea mai mult de ocazie.-

Intrebare:

Pentru ce nu ai cumpărat dela magazin obiectele care îți trebuiau și le-ai luat dela locuința lui RATZ?

Răspuns:

Eu nu m'aș fi dus special să cumpăr aceste obiecte dar văzând aceolo la RATZ, am luat.-

Intrebare:

Ai avut aprobarea dela cineva pentru a lua aceste obiecte?

Răspuns:

Da, am avut aprobarea dela CERNICICA DUMITRU.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el cuprinde întrutotul cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Eidlitz Zoltan.

Lt. de Securitate

Sităruș Gh.

BN/5/ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Lidbitz Joltan de profesie funcționar măsant
 la 2. Februarie 1948. în Satul Mare al lui Ignatie și Foni
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 cu ultimul domiciliu în București Str. I. V. Jucăreanu
 Nr. 30.

5 Noiembrie 1952.

Orașul București

Interogatorul a început la ora ..... și ..... minute

„ s'a terminat la „ ..... și ..... „

Intrebare: Cunoaște vrea persoana cu numele de Ratz.

Răspuns: Personal pe numitul Ratz nu-l am
 cunoscut dar în urma unei verificări locale
 făcute din partea biroului condus de mine
 la centrala din București a Uzinelor Textile
 „Plăntul Ștefan Ștefan” am aflat că Ratz era Directorul
 acestei unități.

Intrebare: Ce știi despre numitul Ratz.

Răspuns: Știu despre numitul Ratz că în urma
 unei verificări făcute de către organele con-
 trolului economic găsimulose o serie de fraude
 făcute de el. în primăvara anului 1948 a
 fugit din țară iar după câteva săptămâni
 a fugit și rația cu copilul.

Intrebare: Ai fost vreodată la el acasă.

Răspuns: La el acasă am fost odată sau de
 două ori împreună cu Tăutu Vasile și cu
Cernicea numitul fiind invitat de Tăutu

Urmare: vreau sa vedem locuinta si mobilisaul ce
existea in ea intrucat locuinta era parazitata si
organele Ministerului de Finante facca inventarierea
in vederea recuperarii fraudelor fiscale sa vândute
de Ratz.

Intrebare: Ce obiecte ai luat dela locuinta lui Ratz

Răspuns: Din inventarul deja făcut de către
organele Ministerului de Finante am luat
umătoarele obiecte carnice, ca: aspirator de
praf, perie de parchet, o borșă cu abajur, niște
gencăii de copii si un album cu mărci postale.

Intrebare: Pentru ce ai luat aceste obiecte.

Răspuns: Am luat aceste obiecte pentru că
am avut nevoie de ele, urmând ca mai târziu
să se facă prețul de către comisia de
evaluare si să le plătesc.

Intrebare: Ai avut nevoie si de albumul de mărci

Răspuns: Colectia de mărci nu avea valoare.

fiind făcută de un copil din școala elementară
si am considerata ca alte gencăii ce am luat,
mentionez că albumul propriu zis era frumos.

Intrebare: Obiectele pe care le-ai luat dela Ratz

se găsea si putea cumpăra dela magazin

Răspuns: In general obiectele luate de mine
dela locuinta lui Ratz se găsea mai mult deoacă

Intrebare: Pentru ce nu ai cumpărat dela magazin obiectele
care iti trebuiau si le-ai luat dela locuinta
lui Ratz.

Răspuns: Eu nu mai fi dus special să cumpăr
aceste obiecte dar văzând acolo la Ratz am
luats

Intrebare: Ai avut aprobarea dela cineva pentru

Semnătura,

E. C. C.

Urmare: a lua acente obisete.

118 108
156

Răspuns: da, am avut aprobarea de la Comisia
Dumitru.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal de inte-
negotiu și am constat că el cuprinde în total cu
cele declarate de mine il nuatin și nemnez.

Finchetator.

Anchetat.

H. de Secușoate

Gait

Grigore Ilie

Semnătura,

113/109
165

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul EIDLITZ ZOILAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui IGNATIE și FANY, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr. 30.-

14 Noembrie 1952, București.-
Interogatoriul a început la ora
" s'a terminat la "

Intrebare:

Cunoști d-ta vreo persoană cu numele FANI IORDANESCU?.

Răspuns:

Cunosc o persoană cu numele FANI IORDANESCU, fostă funcționară la Oficiul de Desfacere al Cărnii (O.D.C.) din București Str. Oituz Nr.

Intrebare:

Când și în ce împrejurări ai cunoscut-o?

Răspuns:

În primăvara anului 1948 pe când conduceam biroul special de anchete depe lângă cabinetul lui VASILE IUCA, birou care se ocupa cu descoperirea elementelor necinstite din aparatul fiscal și cu cercetări speciale ordonate de cabinet sau la sesizarea altor organe de stat, am făcut cercetări la firmele furnitoare în cadrul aplicării convenției de armistițiu, pentru a descoperi elementele necinstite din aparatul fiscal și din cadrul armatei care au ajutat firmele în comiterea fraudelor.-

Pentru aceste anchete am constituit o comisie mixtă militaro-fiscală. În această comisie din partea Ministerului Finanțelor am fost eu, TAUTU VASILE și procurorul VIADESCU, iar din partea armatei Colonelul PESTRITIU și căpitanul magistrat PATRASCANU.-

Printre firmele anchetate de această comisie, a fost și firma Marcel Cruparu, care furnizase zarzavaturi în cadrul aplicării convenției de armistițiu.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

///.

ridicat toată arhiva, a fost găsită în birou dactilografa firmei FANI IORDANESCU și FILIP CRUPARU, fratele defunctului proprietar al firmei.- FILIP CRUPARU împreună cu FANI IORDANESCU au fost conduși la biroul de anchetă pe care îl conduceam eu, cu ca-²⁰ca-⁴⁰⁶zie am cunoscut-o pe FANI IORDANESCU.-

FILIP CRUPARU a fost reținut, iar FANI IORDANESCU a fost pusă în libertate, cu obligația să stea la dispoziția comisiei de anchetă pentru informare până la terminarea cercetării.-

Intrebare:

Ce relații ai avut cu FANI IORDANESCU?

Răspuns:

În timpul cât a durat ancheta, cca 3 săptămâni, FANI IORDANESCU a venit zilnic la biroul de anchetă, unde ne-a dat o serie de informații în urma cărora, a fost arestat generalul PRETORIAN fostul șef al Marelui Stat Major și o serie de ofițeri superiori dela Intendență.- Deasemeni a dat informații și despre PANDELE fostul secretar general dela Ministerul Finanțelor.- FANI IORDANESCU a arătat atunci persoanele la care a fost trimisă de MARCEL CRUPARU cu plicuri în care ea a bănuț că sunt bani, în urma cărui fapt au fost descoperite o serie de elemente necinstite.-

Când ne-am dus la PANDELE acasă pentru a-l aresta, ni s'a spus că acesta a plecat la Sinaia.- M'am dus după el împreună cu un polițist și cu FANI IORDANESCU care îl cunoștea pe PANDELE și știa și casa unde locuște.-

ss/Eidlitz Zoltan.

./././

restitui mașina ridicată dela firma Cruparu întrucât firma nu avea debit de achitat față de fisc.- I-am făcut legătura cu un funcționar anume MLADIU ca să-i rezolve această problemă însă rezultatul nu îl cunosc.-

Intrebare:

Dece a fost arestat colonelul pentru care a intervenit FANI IORDANESCU, dacă după cum afirmi d-ta nu a avut nimic grav în sarcina sa?

Răspuns:

In registrele negre ale firmei "Sincomec" sau "Exara" proprietatea lui MARINESCU BRANISTE și alții al căror nume nu mi le amintesc, figura cu suma de 15 milioane lei nestabilizați și numele colonelului respectiv. La cercetări MARINESCU BRANISTE, a declarat că sumele care figurează în acel registru sunt sperturi date persoanelor care figurează în registru.-

In cursul anchetei a reușit că suma de 15 milioane lei a reprezentat costul meselor unei comisii de recepție a armatei al cărei președinte era acel colonel.-

Nu a reușit că să fi primit și vre-o sumă de bani personal?

Intrebare:

Pentru deplasările pe care le făceau ofițerii din comisia de recepție primeau diurne de deplasare?

Răspuns:

Da primeau.-

Intrebare:

Pentru ce le plătea furnizorii costul meselor?

Răspuns:

Le plătea costul meselor pentru a le câștiga bunăvoința.

Intrebare:

Era legal acest lucru?

Răspuns:

Nu știu dacă era legal, era însă imoral.- Dealtfel, colonelul respectiv nu putea să influențeze recepție definitivă care se făcea de către organele sovietice.-

Intrebare:

Ați luat vre-o măsură împotriva acestui ofițer?

Răspuns:

Deoarece în cursul anchetei nu s'a stabilit nimic altceva în sarcina sa, a fost muștrat de către colonelul PESTRIBIU și a fost semnalat Ministerului Forțelor Armate, după care a fost pus în libertate.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că el corespun-
de în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Eidlitz Zoltán

1108

Lt. Maj.de Securitate

Niculescu Ion.

BN/5/ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat al Bidlitz Lotiu, de profesie functionar, nascut la 2
Februarie 1912 in Sate Mare, fiul lui Ignatie si Tani, cu ul-
timul domiciliu in Bucuresti str Ivan Turgheniev 1-30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

14 Noembrie 1952

Oraşul Bucuresti

Interogatorul a inceput la ora ..... şi ..... minute

„ s'a terminat la „ ..... şi „

Intrebare: Cunosti d-ta preo persoana cu numele Tani Jordanescu?

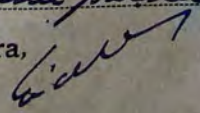
Răspuns: Cunosc o persoana cu numele Tani Jor-
danescu, forta functionar la Oficiul de Destacare al
Carnii (O.D.C.) din Bucuresti str. Cituz. 8.

Intrebare: Cand si in ce impurari ai cunoscut o?

Răspuns: In primavara anului 1948 pe cand condu-
ceam biroul special de ancheta dupa lunga cabinetul
lui Vente Lucu, birou care se ocupa cu descoperirea
elementelor neconstite din aparatul fiscal si cu
ceretari speciale ordonate de cabinet sau la resi-
zarea altor organe de stat, am fcut ceretari la
firmele furnizoare in cadrul aplicarii convon-
tiei de armistitiu, pentru a descoperi elementele ne-
constite din aparatul fiscal si din cadrul armistii
care au ajutat firmele in comiterea fraudelor.

Pentru aceste anchete am constituit o comisie mista
militaro-fiscala. In aceasta comisie din partea Mi-

Semnătura,

Urmare: misterul finantelor au fost eu, Tăutu Venit și procurorul Plădăruș, iar din partea armatei colonelul Restitu și căpitanul magistrat Pătrășcanu.

Printre firmele anchetate de această comisie, a fost și firma Marcel Cruparu, care furnizase țigaraveturi în cadrul aplicării convenției de armistițiu.

Când s'a făcut descinderea la această firmă de unde s'a ridicat toate arhivele, a fost găsită în birou dactilografa firmei Fani Iordănescu și Filip Cruparu fratele defunctului proprietar al firmei. Filip Cruparu împreună cu Fani Iordănescu au fost condusi la biroul de anchetă pe care îl conduceam eu, cu care ocupați am cunoscut-o pe Fani Iordănescu.

Filip Cruparu a fost reținut, iar Fani Iordănescu a fost pusă în libertate, cu obligația să stea la dispoziția comisiei de anchetă pentru informare până la terminarea cercetării.

Intrebare: Ce relații ai avut cu Fani Iordănescu?

Răspuns: În timpul cât a durat ancheta, cca. 3 săptămâni, Fani Iordănescu a venit zilnic la biroul de anchetă, unde ne-a dat o serie de informații în urma cărora, a fost arestat generalul Pretorian fostul șef al Mareșului Stat Major și o serie de ofițeri superiori de la Intendență. Dessemeni a dat informații și despre Pandele fostul secretar general de la Ministerul Finanțelor. Fani Iordănescu a arătat atunci persoanele la care a fost trimisă de Marcel Cruparu cu plăcuți în care ea a bănuț că sunt bani, în urma cărui fapt au fost descoperite o serie de elemente necunoscute.

Când ne-am dus la Pandele acasă pentru a-l aresta,

Semnătura,

E. Călin

Urmare: mi s'a spus ca acesta a plecat la Siria. No am
dus dupa el impreuna cu un politist si cu Fauri Lor-
dănescu care il cunoaste pe Pandele si stia si casa
unde locuiește.

cu alta ocazie, Fauri Lordănescu a intervenit la mine
sa restituii masina ridicata de la firma Cruparu
intrucat firma nu avea debit de achitat fata de
fisc. I-am facut legatura cu un functionar cum
No ladin ea sa-i rezolve aceasta problema insa reful-
tatul nu il cunoase.

Intrebare: Dece a fost arestat colonelul pentru care a intervenit
Fauri Lordănescu, daca dupa cum afirmi d-ta nu a
avut nimic grav in sarcina sa?

Răspuns: In registrile negre ale firmei „Sincomec” sau „Exara”
proprietatea lui Marinescu Brauiste si alti al caror nume
nu mi le amintesc, figura cu suma de 75 milioane lei.

Semnătura,

E. ...

Urmare: nestabilizati si numele colonelului respectiv.

La cercetari, Marinescu Braconi, a declarat ca numele care figureaza in acel registru sunt sperturi date persoanelor care figureaza in registru.

In cursul anchetei, a reesit ca suma de 15 milioane lei a reprezentat costul meselor unei comisii de receptie a armatei, al carei presedinte era acel colonel. Au a reesit ca sa fi primit si vre-o suma de bani personal?

Intrebare: Pentru deplasările pe care le făceau ofițerii din comisia de receptie primeau diurne de deplasare?

Răspuns: Da primeau.

Intrebare: Pentru ce se plătea furnizorii costul meselor?

Răspuns: Se plătea costul meselor pentru a se câștiga bunăvoință.

Intrebare: Era legal acest lucru?

Răspuns: Nu știu dacă era legal, era însă imoral. Desigur, colonelul respectiv nu putea să influențeze recepția definitivă care se făcea de către organele sovietice.

Intrebare: Ați luat vreo măsură împotriva acestui ofițer?

Răspuns: Deoarece în cursul anchetei nu s'a stabilit nimic altceva în sarcina sa, a fost mutat de către colonelul Peștita și a fost reînscris în Ministerul Forțelor Armate, după care a fost pus în libertate.

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine îl sustin și revuez.

Amend
G. G. G.

Anchetat. G. G. G.

Semnătura,

125/15
171

✓ ✓
PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912, în Satu Mare, fiul lui Ignăție și Fani, cu ultimul domiciliu în București str. Ioan Turgheniev nr. 30.-

19 Noembrie 1952, București.
Interogatoriul a început la ora 22,00
" s'a terminat " 24,30

Intrebare:

Cunoști o persoană cu numele de DAVID ERLICH?

Răspuns:

Da. Eu cunosc pe numitul DAVID ERLICH fost comerciant de animale în prezent fugit din țară din anul 1948.-

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut?

Răspuns:

L-am cunoscut în primăvara anului 1948, fiind invitat de VASILE TAUTU să mă deplasez încă cu cineva la Athene Palace unde un anume ERLICH DAVID urma să ofere un șperț de 6.000.000 lei dacă nu este băgat în cercetarea cu livrările pentru armistițiu. Am luat cu mine pe JAC LUDOVIC și ne-am dus la Athene Palace și ne-am așezat la o masă. La masa vecină erau trei sau patru inși dintre care numai pe TAUTU VASILE l-am cunoscut. Am auzit că la masa vecină s'au dus discuții în jurul unei sumede de 6.000.000 lei dar nu cunoșteam oamenii dela masa vecină, nu știam cine cerea sau oferea. Cu această ocazie l-am văzut pe ERLICH dar personal nu l-am cunoscut. După terminarea discuțiilor ne-am întors la Ministerul de Finanțe și împreună cu TAUTU VASILE și JAC LUDOVIC am făcut un proces verbal în care am menționat că am fost prezent la discuțiile avute la Athene Palace unde se discuta în jurul sumei de 6.000.000, menționând în procesul verbal că nu am auzit decât frânturi din discuții. Procesul verbal a fost predat lui JAC LUDOVIC. Incepând cercetările în cadrul armistițiului, colonelul PESTRITIU a cerut arestarea lui DAVID ERLICH care avea legături de afaceri cu generalul PRETORIAN fostul șef al Statului Major. Până la acea dată ss. Eidlitz Zoltan

nu am știut unde lucrează DAVID ERLICH. Când mi s'a spus că lucrează la firma "Impexrom" m'am dus la conducerea firmei la Dr. NEGREA și KERTESZ STEFAN și le-am spus că DAVID ERLICH urmează să fie arestat pentru nereguli săvârșite în cadrul livrărilor pentru armistițiu. La această deplasare a fost prezent și TAUTU VASILE în fața căruia am fost rugat să nu-l arestez deoarece este singurul specialist de care dispunea firma asigurându-mă totodată că ERLICH și așa ne dă tot ajutorul necesar în problema cercetării ce făceam. KERTESZ sau NEGREA mi-a făcut legătură directă cu ERLICH chiar în sediul firmei și l-am întrebat ce știe despre afacerile făcute de generalul PRETORIAN, la care ERLICH a răspuns categoric că nu spune nimic și că nu este denunțator de meserie. Nu i-am făcut atunci nimic dânsului. Colonelul PESTRITIU cerând pe mai departe reținerea lui ERLICH m'am deplasat ca să-l arestăm la care mi s'a cerut de conducerea firmei să amânăm arestarea lui cu două trei zile întrucât au nevoie de el. Am amânat arestarea iar după câțva timp am fost anunțați de conducerea firmei că ERLICH a revenit la firmă și astfel l-am arestat.-

Intrebare:

In ce împrejurări și cu ajutorul cui a fugit din țară DAVID ERLICH?

Răspuns:

După ce a fost arestat DAVID ERLICH și ținut aproximativ zece, douăsprezece zile arestat și după ce ancheta militară spunea că nu mai are nevoie de dânsul, procurorul VLADDESCU cerea dela VASILE TAUTU acte contra lui ERLICH ca să-l poată ține mai departe. Mai mult VASILE TAUTU și procurorul VLADDESCU se deplasau la mine acasă, VLADDESCU susținând că nu-l mai poate ține nelegal întrucât TAUTU VASILE nu dă nici un act contra dânsului. Eu am dispus ca totuși să fie ținut mai departe și să fie verificată nota informativă dată de ZILBER IOSIF în care se arăta că ERLICH ar fi luat niște sume de bani pe nedrept dela sovietici. La această acuzație a firmei sovietice sub semnătura colonelului KRAMOROV ne-a răspuns că sumele au fost luate legal și orișice pagubă ar avea Statul în urma acestui fapt, unitatea sovietică acoperă întrucât este mulțumit de munca lui ERLICH. In zilele cât am

ss. Eidlitz Zoltan

127117
173

mai stat acasă VLADESCU tot mai cerea acte dela TAUTU care nu i-a dat nimic și la prima seară când am fost la serviciu col. PESTRITIU arăta că el nu mai are nevoie de DAVID ERLICH întrucât informațiile de care avea nevoie dela el le-a primit. Procurorul VLADESCU susținea că nu-l mai poate ține, am chemat pe directorul general adjunct al Poliției POP SIMION, care nu era prezent și am vorbit cu comisarul IFRIM care era cu problemele livrărilor spunându-i că noi îi dăm drumul și stă la dispoziția lor. Astfel a luat la cunoștință dar nu l-a preluat. Procurorul VLADESCU arăta că nu-l mai poate ține pe ERLICH și i-am dat drumul. Colonelul PESTRITIU spunea că pe el nu-l mai interesează și VLADESCU și eu i-am dat drumul. A doua zi vorbind la telefon cu firma mi s'a spus că ERLICH nu s'a prezentat la serviciu iar când a fost căutat de poliție nu a mai fost găsit. Peste câteva zile venind din Budapesta VEISZ ION mi-a spus că parcă l-am văzut pe prietenul lui DAVID ERLICH la Hotel Margareta din Budapesta. După aceasta am dat un telefon lui TELER LUDOVIC fostul inspector al Siguranței din Oradea și am dat semnalmente să fie căutat la Budapesta. După câteva zile mi s=a anunțat că nu mai poate fi găsit la Budapesta.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

ss. Eidlitz Zoltan

LT. MAJOR DE SECURITATE

Niculescu Ion

128/118

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Eidlitz Zoltan de profesie functionar, născut la 2
Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui Ignatie și Fani cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
a Stimul domiciliu în București str. Fusu Turghenilor nr. 30

19 noiembrie 1952

Orașul București

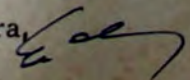
Interogatoriul a început la ora 22 și — min.
„ s'a terminat la „ 24 și 30 „

Intrebare: Cunosti o persoană cu numele de
Savid Belich?

Răspuns: Să-l cunosc pe numitul Savid
Belich fost comerciant de animale în
prezent fugit din țară din anul 1948.

Intrebare: Ținând seama de împrejurările în care
am fost arestat?

Răspuns: L-am cunoscut în primăvara
anului 1948 fiind invitat de Vesile Tăutu
să mă deplasez înăsa pe pînă la
Stena Galace unde un anume Belich
Savid oferea urma să ofere un apart
de 6.000.000 lei decît nu este răgăsit în
persecutarea pe livrările pentru armistitiu
am luat pe mine pe Ioc Ludovic și
ne-am dus la Stena Galace și ne-am
aparat la o masă. La masa aceea
eram trei sau patru juri dintre care

Semnătura,

Urmare: numai pe Tăutu Vasile l-am cunoscut
la purtătorii la masa vecină l-am dus
discuții în jurul sumei sume de 6.000.000 lei
dar nu am cunoscut oamenii dela masa
vecină, nu știu cine cerea sau oferea.
La această ocazie l-am cunoscut pe Belich
dar personal nu l-am cunoscut. După
terminarea discuțiilor ne-am întors la
Sămintea de față și după aceea pe Tăutu Vasile
și Joe Ludovic au făcut un proces verbal în
care au menționat că au fost prezent la
discuțiile avute la Steaua ^{unghi} ~~unghi~~ re
discuția în jurul sumei de 6.000.000, menți-
onând în procesul verbal că nu au
avut decât fragmente din discuții. Procesul
verbal a fost predat lui Joe Ludovic. Într-o
scrisoare în cadrul acordului, colonelul
Pestrică a cerut arestarea lui Saviol Belich
pe baza legăturii de afaceri pe care am
prețuia postul pe al Statului Major.
Până la acea dată nu am știut unde
lucra Saviol Belich. Când mi-a spus
că lucrează la firma „Suproxom” m-am
dus la conducerea firmei la Șt. Negrea
și Kertész Ștefan și le-am spus că
Saviol Belich ar trebui să fie arestat pentru
nereguli săvârșite în cadrul livrărilor
pentru armistitiu. La această deplasare
a fost prezent și Tăutu Vasile în fata
cărora am fost rugat să nu-l arestez
deoarece este singurul specialist de care

Semnătura,

67

mare: dispune firma asigurându-se în mod

ca Belich și așa ne dă tot ajutorul
necesar în problema cercetării pe ¹¹⁹ ~~partea~~ ⁸²⁹¹⁷⁵
Kertesz sau Negrea mi-a făcut legătura
directă cu Belich chiar în sediul firmei
și s-au întrebat pe stii depe așemile
faute de generalul Brestianu, la care
Belich a răspuns categoric că nu știe
nimic și că nu este denunțator de
meserie. Nu i-am făcut atunci nimic
dovăzului. Colonelul Brestianu cerând
pe mai departe petiția lui Belich
ne-am deplasat ca să-l prezentăm la
care mi sa cerut de condus firma
să amânăm arestarea lui cu două,
trei zile întucât au nevoie de el. Am
amânat arestarea iar după câteva timp
am fost anunțati de condus firma
ca Belich a revenit la firma și astfel
l-am arestat.

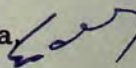
Intrebare: Cu ce împrejurări și cu ajutorul
cui a fugit din țară Savid Belich?

Răspuns: După ce a fost arestat Savid
Belich și ținut aproximativ șase, douăzeci
zile arestat și după ce ancheta militară
spunea că nu mai are nevoie de
dovăzului procurorul Hădeseu pe care
dile Hădeseu ținut acte contra lui Belich
și să-l preta ținea mai departe. Hai
mult Hădeseu și procurorul Hădeseu
se deplasau la mine acasă Hădeseu

Urmare: sustinând că nu-l mai poate fi
nulegea întru cât Tântu trebuie să nu dea nici
un act contra dăunului. Cu am dispus ca
tatun să fie ținut mai departe și să fie
verificată nota informativă dată de Libber
Dorif în care se arată că Brlich ar fi luat
niște sume de bani pe nedrept dela
Soviții. La această acuzație a firmei
Soviții pe penunțura 'Ludw. Hübner
me-a răpuns că sumele au fost luate
legal și ori și se pregătește un act statal
în urma acestui fapt, unitatea Sovietică
acceptă întru cât este multumit de sumele
lui Brlich. Cu zilele pot am mai stat
acasă Hübner tot mai puca acti dela
Tântu care nu ia dat nimic și la prima
perioadă am fost la serviciu Col. Pestrin
arată că el nu mai are nevoie de Sava
Brlich întru cât informațiile de care
avea nevoie dela el le-a primit. Procurorul
Hübner sustinea că nu-l mai poate
ține, am chemat pe directorul general
'adjuca al politiei by Simon care nu
era prezent și am vorbit cu comisarul
Mihail care era pe problemele livrării
spunându-mi că nu-i dău drumul și
stă la dispoziția lor. Astfel a luat la
succesiune iar nu la preluat. Procurorul
Hübner arată că nu-l mai poate ține
pe Brlich și i-am dat drumul. Col.
Pestrin spune că pe el nu-l mai

Semnătura

V V 131 121

177

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912, în Satu Mare, fiul lui Ignățiu și Fani, cu ultimul domiciliu în București str. Ion Turgheniev nr. 30.-

19 Noembrie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 4,00
" s'a terminat " 6,00

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți tot ce știi în legătură cu VASILE LUCA?

Răspuns:

In afară de cele arătate până în prezent menționez că toate cheltuielile pe care VASILE LUCA le făcea cu vânatoarea și pescuitul le acopeream din fondul special pe care îl mânuiam eu, cu știrea lui VASILE LUCA căruia îi prezentam notele de cumpărături pentru articole de vânatoare și pescuit ca: arme, cartușe și undițe și pe care el le aproba.-

Tot din fondul special am plătit și oamenii care gâneau vânatul (gonacii) precum și împăiatul vânatului.-

In vara anului 1951, cu ocazia prezentării unor note de cumpărături făcute pentru VASILE LUCA, cumpărături a căror valoare se ridica la circa 5-600 mii lei dintre care 200 mii lei mobila fratelui său, VASILE LUCA mi-a dat înapoi notele spunându-mi să le revizuesc deoarece este o sumă prea mare.-

Eu le-am revizuit și am scos cheltuielile de vânatoare precum și costul a 3 arme și le-am băgat la cheltuieli speciale și le-am acoperit din fondul special.- Această sumă se ridica la circa 200 mii lei.-

Cu această ocazie din cele 3 arme de vânatoare una i-am dat-o lui VASILE LUCA, iar două le-am oprit eu.-

La începutul anului 1952 nu-mi amintesc precis dacă înainte sau după prelucrarea scrisorii închise, câteva zile înainte de a fi destituit de la Ministerul Finanțelor, VASILE LUCA mi-a spus că dacă se va afla despre cheltuielile de vânatoare că au fost acoperite din fondul special, se va sinucide.-

ss. Eidlitz Zoltan

././.

In afatã de aceste lucruri în momentul de față nu îmi mai amintesc altceva și cer anchetei să-mi dea timp de gândire.

Dupã ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat cã corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.--

ss. Eidlitz Zoltan

178

LT. MAJOR DE SECURITATE

Niculescu Ion

CM/5 ex.

DA

103

133

Proces-Verbal de interogator

Arestat ¹⁷⁹ pe Ștefan Lădan de profesie funcționar născut la 2 Februarie
1912 în Satu Mare, fiul lui Ignatie și Fani, cu ultimul domiciliu
 în București str. Ioan Turghenieș nr. 30
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

19 noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 4- și — min.
 „ s'a terminat la „ 6- și — „

Intrebare: Acheta îți cere să arăți tot ce știi în legătură cu Vasile Luca?

Răspuns: În afară de cele arătate până în prezent, menționez că toate chestiunile pe care Vasile Luca le făcea cu vânzătorii și persecutul de acoperirea din fondul special pe care îl mormănușu, cu stirea lui Vasile Luca cărui îi prezentam notele de cumpărături pentru articole de vânzare și persecut ca arme, cartuse și unelte și pe care el le aproba.

Tot din fondul special am plătit și oamenei care găseau vânatul (gauraci) precum și împaiatul vânatului.

În vara anului 1951 cu ocazia prezentării unor note de cumpărături făcute pentru Vasile Luca, cumpărături a căror valoare se ridică la cca. 5-600 mii lei dintre care 200 mii lei mobile fratelui său, Vasile Luca mi-a dat înapoi notele spunându-mi să le revizuesc deoarece este o sumă prea mare.

Eu le-am revizuit și am scos chestiunile de vânzare precum și costul a 3 arme și le-am legat de

Semnătura, Lădan

Urmare: cheltueli speciale si se-au acoperit din fondul special.

Accosta suma se ridica la cea 200.000 Lei.

La accosta scopuri celi 3 arme de vanatoare una i-am dat
lui Vasile Luca, iar doua se-au sprit eu.

La inceputul anului 1952 nu-mi amintesc precis data insusirii sau
dupa prelucrarea scrisorii inchise, cetera zile insusite de a fi des-
tituit de la Ministerul Finantelor, Vasile Luca mi-a spus ca
daca se va afla despre cheltuelile de vanatoare ca au fost
acoperite din fondul special, se va sinucide.

In afara de aceste lucruri in momentul de fata nu mi
mai amintesc altceva si cer suchetii sa-mi dea timp
de gandire.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu si am
constatat ca corespunde in totul cu cele declarate de mine, il
sustin si semnnez.

Suchetator

Urmas de Securitate

G. Avulescu

Suchetator
E. I. I. I. I.

Semnatura,

V V

134 ny

180

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesiune funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr.30.-

19 Novebrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 19.-
" s'a terminat " 22.-

Intrebare :

In procesul verbal de interogatoriu din 24 Septembrie 1952, ai arătat că deși SCHNEIDER MAXIMILIAN, se făcea vinovat împreună cu directorul RATZ de săvârșirea fraudelor fiscale dela Uzinele Textile Sft.Gheorghe, totuși nu ai luat nici o măsură împotriva lui.- Ancheta îți cere să arăți de ce nu ai luat măsuri de trimiterea lui în Justiție ?

Răspuns :

Intrucât SCHNEIDER MAXIMILIAN mi-a fost prezentat de LÖB MARTIN ca un om cinstit, fiind chiar membru de Partid cu care ocazie m'a rugat să-l ajut în această problemă, am ordonat controlorilor fiscali care au făcut cercetarea să nu-l treacă în procesul verbal de constatare pe SCHNEIDER MAXIMILIAN, pentru a nu fi trimis în Justiție.-

Menționez că încă dela plecarea controlorilor la Sft.Gheorghe, le-am prezentat pe SCHNEIDER, arătându-le că acesta le va pune toate actele de care au nevoie la dispoziție, în schimb ei să aibe grije și să nu-l treacă în procesul verbal de constatare.-

La o deplazare pe care am făcut-o la Sft.Gheorghe, controlorii mi-au raportat că SCHNEIDER i-a ajutat în ancheta, însă și el se face vinovat de fraudele fiscale săvârșite și

././.

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

că Inspectorul TAUTU VASILE le-a spus să-l închidă, și pe SCHNEIDER în procesul verbal de constatate.-

Inainte de a se încheia procesul verbal de constatarea fraudelor fiscale, fraude care se ridicau la cca 300 milioane lei, controlorii m'au întrebat dacă SCHNEIDER să fie trecut în procesul verbal de constatare, la care eu le-am răspuns să nu-l trecă.-

Acest lucru l-am făcut deoarece în favoarea lui SCHNEIDER MAXIMILIAN în afară de LÖB MARTIN au mai intervenit THOT GEZA și SCHUSLER ELISABETA, fratele și sora lui VASILE LUCA, precum și însuși VASILE LUCA, care se interesa de soarta lui SCHNEIDER și îmi spunea că SCHNEIDER este un om cinstit și că are multe greutăți în urma politicei antisemite dusă de ERDELY IOSIF, fostul secretar al Județenei P.M.R. din Trei Scaune.-

Lui VASILE LUCA i-am spus că SCHNEIDER a ajutat echipa care a făcut ancheta și că a fost scos de sub urmărirea Justiției.-

Menționez că TOTH GEZA și SCHUSLER ELISABETA informau mereu pe VASILE LUCA de cercetările care se făceau în jurul lui SCHNEIDER de către organele fiscale, precum și de ancheta făcută de tovarășii POPA EMIL, SLOBODA IOAN și alți delegați ai C.C. al P.M.R. în legătură cu activitatea lui SCHNEIDER, precum și cu alte probleme ale Județului Trei Scaune, în care erau implicați frații lui VASILE LUCA, TOTH GEZA, VARGA GABOR precum și vărul său LUCA MIHAI.-

Intrebare :

Ce ai discutat cu VASILE LUCA despre SCHNEIDER MAXIMILIAN și problemele în care erau implicați frații lui ?

Răspuns :

În discuțiile pe care le-am avut despre SCHNEIDER, VASILE LUCA mi-a spus că toată ancheta împotriva lui SCHNEIDER se datorește lui ERDELY IOSIF, care este antisemit.-

Deasemeni mi-a spus că ERDELY duce o acțiune împotriva sa prin acuzațiile aduse fraților săi în legătură cu devierile de dreapta pe care aceștia le-au săvârșit în problema agrară.- Susținea că frații săi au lucrat bine, iar ancheta făcută din partea C.C. al P.M.R. este îndreptată împotriva lui și caută să cunoască trecutul fiecăruia din delegația care făcea ancheta, susținând că aceasta este ceva organizat con-

///.

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

tra lui, iar prin cunoașterea trecutului lor căuta să-i dis-
crediteze în fața Partidului și să-i schimbe din funcțiile
pe care le aveau.-

Menționez că în 1950 înaintea apariției comunicatu-
lui cu devierile de dreapta din Județul Trei Scaune în orga-
nizarea Gospodăriilor Agricole Colective, VASILE LUCA mi-a
spus că TOTH GEZA este vinovat și l-a făcut de rușine.-

Intrebare :

Cum a reacționat VASILE LUCA față de delegații C.C.
al P.M.R. care au făcut ancheta în Județul Trei Scaune ?

Răspuns :

Nu mi-a spus că ar fi luat vre-o măsură împotriva
lor, însă din discuții am văzut că este pornit împotriva lor,
iar ulterior am aflat că POPA EMIL, SLOBODA ION și ERDELY IO-
SIF au fost schimbați din funcțiile lor.- Ba mai mult, ERDELY
IOSIF a fost un timp suspendat din Partid.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Inter-
rogatoriu și am constatat că corespunde în totul cu cele decla-
rate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

LT.MAJ.DE SECURITATE,

Niculescu I.

SE/5 ex.

137

147

183

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Edilteț Loțean de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1942 în Seta-Mare, fiul lui Ignatie și Fani, cu ultimul domiciliu în București str. Traian Turgheniev nr. 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

19 noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 19 și min.

„ s'a terminat la „ 22 și „

Intrebare: În procesul verbal de interogatoriu din 24 Septembrie 1952 ai arătat că d-nea Schneider Maximilian nu făcuse vînovat în preumă cu directorul Ratz de săvârșirea fraudelor fiscale de la Uzina Textilă Sft. George, totuși nu ai luat nici o măsură împotriva lui. Anchetă îți cere să spui de ce nu ai luat măsuri de trimitere lui în justiție?

Răspuns: Întrucît Schneider Maximilian mi-a fost prezentat de Lăb. Martiu ca un om cinstit, fiind chiar membru de partid, cu care scopuri mă rugat să-l ajut în această problemă, am ordonat controlorilor fiscali care au făcut cercetarea să nu-l treacă în procesul verbal de constatare pe Schneider Maximilian, pentru a nu fi trimis în justiție.

Menționez că încă de la plecarea controlorilor la Sft. George, se-au prezentat pe Schneider, arătându-le că aceste se va pune toată actele de care au nevoie la dispoziție, în schimb ei să aibă grijă și să nu-l treacă în procesul verbal de constatare.

Semnătura,

E. Cioc

Urmare: la o deplasare pe care am făcut-o la Sft. George, controlorii mi-au raportat că Schneider i-a ajutat în anchetă, însă și el se face vinovat de fraude fiscale revărsite și ca inspectorul Tăutu Vasile se-a spus să-l includă și pe Schneider în procesul verbal de constatare.

Trăind de a se încheia procesul verbal de constatarea fraudelor fiscale, fraudă care se ridicau la cca. 300 milioane lei, controlorii mi-au întrebă dacă Schneider se fie trecut în procesul verbal de constatare, la care eu se-am răspuns să nu-l trec.

Acest lucru l-au făcut deoarece în favoarea lui Schneider Maximilian în afara de dobl. Martin au mai intervenit That Gexa și Schuster Elisabeta, sora și sora lui Vasile Luca, precum și unuși Vasile Luca, care se interesa de soarta lui Schneider și mi-a spus că Schneider este un om cinstit și că are multe greutate în urna politice anti-semită dusă de Erdely Tonil fostul secretar al județului P. M. R. din Trei Scane.

lui Vasile Luca i-am spus că Schneider a ajutat echipa care a făcut ancheta și că a fost scos de sub urmărirea justiției.

Menționez că That Gexa și Schuster Elisabeta informau mereu pe Vasile Luca de cercetările care se făceau în jurul lui Schneider de către organele fiscale, precum și de ancheta făcută de tovararii Pope Emil, Șteobada Ioan și alți delegați ai C. C. al P. M. R. în legătură cu activitatea lui Schneider precum și cu alte probleme ale județului Trei Scane în care erau implicați frații lui Vasile Luca, That Gexa, Varga Gabor precum și Horul său Luca Noihai.

Intrebare: Ce ai discutat cu Vasile Luca despre Schneider

Semnătura,

Luca

mare: der Maximilian și prototipul în care erau implicate fra-
ții lui?

138

148

Răspuns: În documentele pe care le-am avut despre Schucider,
Varile Luca mi-a spus că toate anchetele împotriva lui
Schucider se desfășoară la Erdely Lorif care este autisemit.

De asemenea mi-a spus că Erdely duce o acțiune
împotriva sa prin acuzațiile aduse fratilor săi în legă-
tură cu deșirile de dreapta pe care aceștia le-au săvâr-
șit în problema agrară. Sustinea că frații săi au lu-
rat bine iar anchetele făcute din partea C.C. al P.M.R.
este îndreptată împotriva lui și căute să cunoască trecu-
tul fiicărui din delegații care făcea anchete, susți-
nând că aceasta este ceva organizat contra lui, iar
prin cunoașterea trecutului lor căuta să-i discrediteze
în fața partidului și să-i schimbe din funcțiile pe
care le aveau

Menționez că în 1950 înaintea apariției comunica-
tului cu deșirile de dreapta din județul Trei Scune
în organizarea Gospodăriilor Agricole Colective, Varile Luca
mi-a spus că Tot Goga este vinovat și l-a făcut de
pusine.

Întrebare: Cum a reacționat Varile Luca față de delegații
C.C. al P.M.R. care au făcut anchete în județul Trei Scune?

Răspuns: Eu mi-a spus că ar fi fost vreo măsură
împotriva lor, însă din discuții am văzut că este permis în-
potrivă lor, iar ulterior am aflat că Popa Emil, Sloboda
Ion și Erdely Lorif au fost schimbați din funcțiile lor. De mai
măult, Erdely Lorif a fost un timp suspendat din Partid.

După ce am citit prezenta proces-verbal de interogatoriu și
am constatat că coresponde în totul cu cele declarate de
mine, îl susțin și revin.

Mod. 185

Achitat
Dir. de Securitate
I. Niculescu

Achitat
Semnătura, C. C. 14

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr.30.-

25 Noembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 21,15

" " s'a terminat " 3,10

Intrebare :

În procesul verbal-de interogatoriu din 19 Noembrie 1952, ai arătat o serie de fapte în legătură cu VASILE LUCA și ai cerut timp de gândire pentru a-ți aminti și alte fapte în legătură cu activitatea lui VASILE LUCA.- Ancheta îți cere să arăți ce mai știi în legătură cu activitatea lui VASILE LUCA ?

Răspuns :

Pentru ca să-și satisfacă pasiunea sa pentru vânătoare, VASILE LUCA și-a rezervat pentru uz propriu a serie de terenuri de vânătoare.- Astfel în 1948-1949, a arendat terenul de vânătoare Rastolița-Reg.Mureș, fosta proprietate a contelui TELEKI la care a construit și o casă mică de vânătoare.- Terenul de vânătoare și casa a trecut în 1950 la Ministerul Silviculturii, dar a rămas exclusiv tot la dispoziția lui VASILE LUCA.- Banii pentru arendă, construcția casei, amenajarea terenului și plata paznicilor până a trece la Ministerul Silviculturii, au fost plătiți de VASILE LUCA, însă nu știu din ce fond.-

În 1951 s'a format rezervațiunea Oituz-Regiunea Stalin, unde se ducea mereu la pescuit.- Tot în acel an Ministerul Silviculturii a construit o casă de vânătoare și o păstrăvărie.

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

././.

Drumul de acces fiind degradat, a fost reparat din ordinul lui VASILE LUCA.- Bani necesari reparării drumului, au fost dați de mine din fondul cheltueli speciale la ordinul lui VASILE LUCA.- Acești bani în total 720.000 lei, au fost dați directorului HOZNER IADISLAU din Ministerul Silviculturii, care mi-a prezentat chitanțe oficiale dela ocolul silvic respectiv.-

Deasemeni rezervațiunea de Stat pentru fazani din apropierea comunei Potigrafu-Regiunea București, la cererea sa i-a fost pusă exclusiv la dispoziție.-

În aceste rezervațiuni nu putea vâna nimeni fără aprobarea lui VASILE LUCA.-

La începutul anului 1952, am fost de față când VASILE LUCA a vorbit la telefon cu TEOHARI GEORGESCU.- Cu această ocazie am auzit cum TEOHARI GEORGESCU i-a spus că la lacul Mănăstirea- Reg. București, nu mai are voie nimeni să meargă la vânătoare fără autorizație specială din partea M.A.I., afară de VASILE LUCA și însoțitorii săi, ceea ce însemna că și acest teren a fost pus exclusiv la dispoziția lui VASILE LUCA.-

Menționez că VASILE LUCA în cursul anilor 1951 și la începutul anului 1952, a făcut demersuri ca Direcția Vânătoarei din Ministerul Silviculturii să treacă la Președinția Consiliului de Miniștri ca direcție de sine stătătoare și să fie repartizată în sectorul condus de el.-

În primăvara anului 1949, mi-a spus că a fost la el la masă MARTON ARON fost episcop roman-catolic, fiind invitat chiar de el.-

În vara anului 1951, EMILIAN ANGHELIU fost secretar al C.G.M., a trimis o scrisoare lui VASILE LUCA în care îi arăta că se află într'o situație grea, fiind lucrător într'o fabrică, având un salariu mic și îi cerea să-l ajute prin revizuirea situației lui.- VASILE LUCA i-a telefonat Secretarului General al C.C. al P.M.R. și i-a spus că ar fi bine să fie revizuită situația lui ANGHELIU.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

LT.MAJ.DE SECURITATE,

Niculescu I.

141 128

184

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Eduard Loltan de profesie funcționar, născut la
 2 Februarie 1912 în Sateu-Mare, județul Iași și Făru, cu ultimul
 domiciliu în București str. Ivan Turgheniev N. 30
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

25 noiembrie 1952

Orașul București

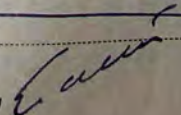
Interogatoriul a început la ora 21 și 15 min.

„ s'a terminat la „ 3 și 10 „

Intrebare: În procesul verbal de interogatoriu din 19 noiembrie 1952 ai arătat o serie de fapte în legătură cu Vasile Luca și ai cerut timp de gândire pentru alți amintiți și alți fapte în legătură cu activitatea lui Vasile Luca. Anchetă îți cere să arăți ce mai știi în legătură cu activitatea lui Vasile Luca.

Răspuns: Pentru ce să-mi satisfacă pasiunea sa pentru vânătoare, Vasile Luca și-a rezervat pentru uz propriu o serie de terenuri de vânătoare. Astfel în 1948-1949, a arădat terenul de vânătoare Rastolite-Reg. Mures, fostă proprietate a contelui Teleki la care a construit și o casă mică de vânătoare. Terenul de vânătoare și casa a trecut în 1950 la Ministerul Sărbătorii, dar a rămas exclusiv tot la dispoziția lui Vasile Luca.

Banii pentru arundă, construcția casei, amenajarea terenului și plata pasnicilor până s'a trecut la Ministerul Sărbătorii, au fost plătiți de Vasile Luca, însă nu știu din ce fond.

Semnătura,

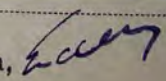
Urmare: In 1951 s'a format rezervatiunea Pituz-Reginca-Stalin, unde si duce mereu la pescuit. Tot in acel an Ministerul Silviculturii a construit o casa de vanatoare si a pastra-varie. Drumul de acces fiind degradat, a fost reparat din ordinul lui Venile Luca. Baii necesari repararii drumului, au fost dati de mine din fondul chel-tueli special de ordinul lui Venile Luca. Acesti baii, in total 720.000 lei, au fost dati directorului Hojner Ladislau din Ministerul Silviculturii, care mi-a prezentat chitante oficiale dela scoala silvic respectiv.

Deosemeni rezervatiunea de stat pentru fapani din apropierea comunei Pitigrafu-Reg. Bucuresti la cererea sa i-a fost pusa exclusiv la dispozitie.

In aceste rezervatiuni nu putea vana nimeni fara aprobarea lui Venile Luca.

La inceputul anului 1952 am fost de fata cand Venile Luca a vorbit la telefon cu Teohari Georgescu. Cu aceasta ocazie am avut cum Teohari Georgescu i-a spus ca la Lacul Manastira-Reg. Bucuresti nu mai are voie nimeni sa mearga la vanatori fara autorizatie speciala din partea M. A. S., afara de Venile Luca si urzitorii sai, ceea ce insumat ca si acest teren a fost pus exclusiv la dispozitia lui Venile Luca.

Menzionez ca Venile Luca in cursul anilor 1951 si la inceputul anului 1952 a facut demersuri ca Directia Vanatoarei din Ministerul Silviculturii sa treaca la Presidiumul Consiliului de Ministri ca directie de rina statatose, si sa fie reorganizata in sectorul condus de el.

Semnatura,

rmare: In primavara anului 1949 mi-a spus că a fost la
el la mare Marton Anou fostul episcop romano-catolic
fiind invitat chiar de el. 143 195

In vara anului 1951, Emilian Augheliu fost secretar
al C. I. M., a trimis o scrisoare lui Vantă Luca în care
ii arăta că se afla într-o situație grea, fiind lucră-
tor într-o fabrică, având un salariu mic și îi cerea
să-l ajute prin rezolvarea situației lui. Vantă Luca
i-a telefonat secretarului general al C. C. al P. M. R.
și i-a spus că ar fi bine să fie rezolvată situația
lui Augheliu.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu și
am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de
mine, îl sustin și semnez.

Archetator
Ministerul de Securitate
I. Niculescu

Archetator
Vantă Luca

143 196 / 133

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr.30.-

26 Noembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 20,30
" s'a terminat " 23,50

Intrebare :

Care a fost atitudinea lui VASILE LUCA în relațiile cu celelalte Ministere din R.P.R. ?

Răspuns :

VASILE LUCA în relațiile sale cu celelalte Ministere, a manifestat o bunăvoință excesivă față de cererile Ministerelor Comerțului Interior și Exterior și Agriculturii, iar față de Ministerele Sănătății, Minelor și Petrolului și al Industriei Alimentare avea o atitudine dușmănoasă.-

Intrebare :

In ce a constat bunăvoința lui VASILE LUCA față de Ministerul Comerțului Interior, Ministerul Comerțului Exterior, și Ministerul Agriculturii ?

Răspuns :

Orice cerere a acestor Ministere a fost acceptată de VASILE LUCA fără obiecțiuni, fiind susținute și de IACOB ALEXANDRU.-

Intrebare :

Cum s'a manifestat atitudinea dușmănoasă a lui VASILE LUCA față de Ministerul Sănătății, Ministerul Minelor și Petrolului și Ministerul Industriei Alimentare ?

Răspuns :

Atitudinea dușmănoasă a lui VASILE LUCA față de Ministerul Sănătății, am văzut-o din felul cum el rezolva cere-

///.

ss/.EIDLITZ ZOLTAN

1954
rile acestui Minister.- De mai multe ori am fost de față când a respins proiectul de investiții ale Ministerului Sănătății și căuta să se lege de fiecare greșeală din acele proiecte sau cereri pentru ca să le respingă, cu aceste respingeri fiind de acord MODORON VASILE și IACOB ALEXANDRU.- De mai multe ori VASILE LUCA s'a exprimat că VASILE MAZA - Ministerul Sănătății ar trebui schimbat.-

Aceiași atitudine a avut-o și față de Ministerul Minelor și Petrolului până în 1951 când Ministrul era VASILICHI GHEORGHE căruia îi făcea greutăți la acordarea de fonduri, în urma cărui fapt Ministrul VASILICHI și-a dat dimisia.- După aceasta VASILE LUCA nu a mai făcut nici o greutate Ministerului Minelor și Petrolului.-

În ce privește Ministerul Industriei Alimentare care deși aparține Sectorului condus de VASILE LUCA, acesta îi făcea multe greutăți, din cauză voia să-l schimbe pe Ministrul DIACONESCU titularul acestui Minister,- cu VIJOLI AUREL sau cu PASCU STEFANESCU.- Faptul că voia să-l înlocuiască pe Ministrul DIACONESCU mi l-a spus VASILE LUCA în Septembrie sau Octombrie 1951.-

Intrebare :

Ce alte lucruri mai știi în legătură cu VASILE LUCA?

Răspuns :

VASILE LUCA făcea parte din Comisia Interparlamentară și în cursul anilor 1948-1949, primea invitații ca să participe la ședințele de lucru, ședințe care se țineau într'un Stat imperialist.- VASILE LUCA și-a manifestat dorința de a pleca în străinătate la aceste ședințe.- Interesul său de a participa la acele ședințe și de a pleca în străinătate, l-am văzut din faptul că se interesa personal la Ministerul de Externe dacă este rost de plecare.-

Deasemeni și în discuțiile pe care le-am avut și-a manifestat această dorință.- Dela Ministerul de Externe, i-a răspuns ANA PAUKER că R.P.R.nu mai participă la acea comisie.-

În primăvara anului 1951, am fost prezent când Lt. Major SISMAN AFANASE care se ocupa cu paza personală a lui VASILE LUCA, i-a cerut acestuia ca să înainteze decorațiile și cadourile primite dela Tito, Ministerul Afacerilor Externe, pentru a fi restituite.- La circa 3-4 săptămâni am fost prezent când AFANASE SISMAN i-a spus din nou lui VASILE LUCA să înainteze aceste obiecte Ministerului Afacerilor Externe, deoarece el este singurul care nu le-a înaintat până la acea dată.-

././.

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

A doua zi VASILE LUCA a adus o declarație, un port-
țigaret și un țigaret pe care i le-a dat lui SISMAN AFANASE
ca să le predea.-

145 198 125

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.-

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

LT.MAJ.DE SECURITATE,

Niculescu I.-

SE/ 5 ex.

199/36

146

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Ghidly Zoltan de profesie functionar nascut la 2
Februarie 1912 in Sate Mare, fiul lui Ignatie si Fani, cu ulti-
mul domiciliu in Bucuresti str. Tran Turghenico N:30
(Date de stare civila, ultimul domiciliu)

26 noiembrie 1952

Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 20 si 30 min.
„ s'a terminat la „ 23 si 50 „

Intrebare: Care a fost atitudinea lui Vasile Luca in rela-
tiile cu celelalte Ministere din R.P.R.

Raspuns: Vasile Luca in relatiile sale cu celelalte Ministere
a manifestat o bunavointa excesiva fata de cererile Minis-
terelor Comertului Interior si Exterior si Agriculturii iar
fata de Ministerul Sanatatii, Minerilor si Petrolului si al In-
dustriei Alimentare avea o atitudine dusmanoasa.

Intrebare: In ce a constatat bunavointa lui Vasile Luca
fata de Ministerul Comertului Interior, Ministerul
Comertului Exterior si Ministerul Agriculturii?

Raspuns: Orice cerere a acestor Ministere au fost accep-
tate de Vasile Luca fara obiectiuni, fiind sustinute si
de Jacob Alexandru.

Intrebare: Cum s'a manifestat atitudinea dusmanoasa
a lui Vasile Luca fata de Ministerul Sanatatii, Minis-
terul Minerilor si Petrolului si Ministerul Industriei Alimentare?

Raspuns: Atitudinea dusmanoasa a lui Vasile Luca
fata de Ministerul Sanatatii, au vazut-o din felul cum

Semnatura, Valeriu

Urmare: el rezolva cererile acestui Minister. De mai multe ori au fost de fata cand a rezolvat proiectele de investitii ale Ministerului Sanatatii si cauta sa se lege de fiecare greutate din acele proiecte sau cereri pentru ca sa le respinga, cu aceste respingeri fiind de acord Modoran Vasile si Prof. Alexandru. De mai multe ori Vasile Luca s'a exprimat ca Vasile Mărga ministrul Sanatatii ar trebui schimbat.

Aceste atitudini a avut-o si fata de Ministerul Muncilor si Petrolului pana in 1951 cand ministru era Vasilechi Gheorghe caruia ii facea greutate la acordarea de fonduri, in urma carui fapt ministrul Vasilechi n-a dat demisia. Dupa aceasta, Vasile Luca nu a mai facut nicio greutate Ministerului Muncilor si Petrolului.

In ce priveste Ministerul Industriei Alimentare, care denumirea Sectorului condus de Vasile Luca, acesta ii facea multe greutate din cauza ca vroia sa-l schimbe pe ministrul Diaconescu titularul acestui Minister cu Vijoli Aurel sau cu Pascu Stefanescu.

Faptul ca vroia sa-l inlocuiasca pe ministrul Diaconescu mi l-a spus Vasile Luca in Septembrie sau Octombrie 1951.

Intrebare: Ce alte lucruri mai stii in legatura cu Vasile Luca?

Răspuns: Vasile Luca facea parte din comisia interpartamentara si in cursul anilor 1948-1949 primesc invitatii sa participe la sedintele de lucru, sedinte care se tineau intr-un stat imperichist. Vasile Luca n'a manifestat dorinta de a pleca in strainatate la aceste sedinte, interesul sau de a participa la acele sedinte si de a pleca in strainatate, s-am vazut din faptul ca se interesa personal la Ministerul de Externe daca este rost de plecare.

Semnatura,

Caeni

mare: Desocumeni și în discuțiile pe care se-au avut și s-au manifestat această dorință. De la Ministerul de Externe i-a răspuns
Ara Parker că R.P.R. nu mai participă la acea comisie. 20/1/57

În primăvara anului 1951 am fost prezent când H. Măgala
Șoman Aflaure care a ocupat cu persoana lui Vasil
Luce i-a cerut acestuia ca să înainteze decorațiile și cadou-
rile primite de la Tito, Ministerului Afacerilor Externe pentru
a fi restituite. În cea 3-4 săptămâni am fost prezent când
Aflaure Șoman i-a spus din nou lui Vasil Luce să înain-
teze aceste obiecte Ministerului Afacerilor Externe deoarece
el este singurul care nu le-a înaintat până la acea dată.
A doua zi Vasil Luce a adus o decorație, un portigan și un
bigan și i le-a dat lui Șoman Aflaure ca să le predice.
După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am
constatat că el corectează în totul cu cele declarate de mine, și
sustin și semnez.

Închietator

Închietat *caș*

Ministru de Securitate

J. Niculescu.

138

202

148

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr.30.-

27 Noembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 20,40

" s'a terminat " 23.-

Intrebare :

Ancheta îți cere să arăți ce știi despre atitudinea lui VASILE LUCA, față de problema construcțiilor socialiste din R.P.R. ?

Răspuns :

In fiecare an, la discuțiile premergătoare alcătuirii bugetului, erau divergențe între Ministerul Finanțelor pe deo parte și C.S.P. și celelalte Ministere pe de altă parte.- Aceste divergențe constau în aceia că C.S.P. prezenta cifre de control cu care Ministerul Finanțelor respectiv VASILE LUCA și MODORAN VASILE nu erau de acord.-

VASILE LUCA susținea că posibilitățile noastre financiare nu pot să asigure aceste sume, iar față de mine s'a exprimat ironic că C.S.P-ul vrea să construiască socialismul într'un an.-

De fiecare dată căuta să mai taie din sumele necesare realizării planului.-

Deasemeni în problema amplasării întreprinderilor noi ce urmau să fie construite în cadrul planului cincinal, a dat dovadă de regionalism prin aceia că a căutat să obțină pe diferite căi să fie repartizați pentru Ardeal și în special pentru Secuime (Trg.Mureș, Sft.Gheorghe, Tg.Secuesc), un număr

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

///.

cât mai mare de întreprinderi.- Astfel a fost cazul fabricii de penicilină care era proiectată să fie construită la Iași.-

VASILE LUCA, a făcut intervenții ca această fabrică să fie construită la Tg.Mureș, însă nu a reușit.- Acest lucru îl știu deoarece mi-s pus să-i comunic lui SOS IOSIF președintele Sfatului Popular din Tg.Mureș că nu s'a aprobat construirea fabricii de penicilină la Tg-Mureș.-

In cursul anilor 1950 și 1951 VASILE LUCA s'a exprimat față de mine în mai multe rânduri că Moldova este prea avantajată în domeniul construcțiilor ce se vor face față de restul țării.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/. EIDLITZ ZOLTAN

LT.MAJ.DE SECURITATE,

Niculescu I.

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

1511

140

204

Arestat ul hidilitz Zoltan de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui Ignatie și Fani, cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
ultimul domiciliu în București str. Traian Turgheniev nr. 30

27 noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20 și 40 min.

„ s'a terminat la „ 23 și — „

Intrebare: Sucheta eti core sa arati ce stii despre ati-
tudinea lui Vaxile huce față de problema construcțiilor
socialiste din R. P. R.?

Răspuns: De fiecare an, la discuțiile premergătoare alec-
tării bugetului erau divergente între Ministerul Finan-
țelor pe deoparte și C. S. P. și celelalte Ministere pe de altă
parte. Aceste divergente consta în acela că C. S. P. prezenta
cifre de control cu care Ministerul Finanțelor respectiv
Vaxile huce și Modoran Vaxile nu erau de acord.

Vaxile huce sustinea că posibilitățile noastre financiare
nu pot să arigure aceste sume, iar față de mine s'a
exprimat ironic că C. S. P. ul vreă să construiască sois-
lisnul într-un an.

De fiecare dată căuta să mai țin din sume le
necesare realizării planului.

De aceleiași în problema amplasării întreprinderilor noi
ce urmas să fie construite în cadrul planului cinci-
nal, a dat avertis de regionalism prin acela că s'

Semnătura, n. d. d. d.

Urmare: cãntat sã obținã pe diferite cãi sã fie repartizate pentru Ardeal n'ã în special pentru Secuime (Tg. Mures, Sft. George, Tg. Secuse), un număr cãt mai mare de întreprinderi. Astfel a fost capul fabricii de penicilinã care era proiectatã sã fie construitã la Tax.

Vasile Luca, a fãcut intervenții ca aceastã fabricã sã fie construitã la Tg. Mures, însã nu i s'ã reușit. Acest lucru îl știu deoarece mi-a spus sã-i comunic lui Șos. Șosif președintele Sfatului Popular din Tg. Mures cã nu s'a aprobat construirea fabricii de penicilinã la Tg. Mures.

În cursul anilor 1950 și 1951 Vasile Luca s'a exprimat fãcã de mine în mai multe rânduri cã Moldova este prea avãntatã în domeniul construcțiilor ce se vor face fãcã de restul țării.

Dupã ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatã cã, corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl sustin și semnez.

Archiator

Ușor de Securitate

H. Ciubescu

Archiator
E. I. C.

Semnãtura,

12/11/1958
Cătuș

151 141
205

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul bidlit, galton de profesie suntanar, născut
la 3 Februarie 1912 în Satu Mare fiul lui Igarat și Fani, cu ul-
timul domiciliu în București sta. Ivan Turgheniev Nr 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

9 Decembrie 1958

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 34 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 01 și - „

Intrebare: Unde sunt armele de vânătoare pe care
le-ai avut.

Răspuns: Am avut 3 arme de vânătoare și toate s-
au rămas la Vasile Luca.

Intrebare: De când le-ai lăsat la V. Luca.

Răspuns: Mai în tot-decuma armele au stat la
V. Luca, ultima dată am fost la vânătoare în
luna Martie 1952 cu V. Luca și de-atunci au rămas
toate armele pe care le dețineam la V. Luca.

Intrebare: Cu ce scop le-ai lăsat la V. Luca acolo?

Răspuns: Eu nu mergeam singur la vânătoare și
mergeam numai cu V. Luca la vânătoare și armele
rămăneau acolo la el și a fost curiozitate cu
cele luate arme ale lui V. Luca după ce am
slecat de la Ministerul de Finanțe nu am mai
fost la vânătoare și din această cauză nu
am mai luat înapoi armele de la V. Luca.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu

Semnătura, [Signature]

Urmare: si am constatat ca corespunde in total cu
cele declarate de mine, el sunt in si pe mine.

Anchetat tot.

Anchetat
civile

St de Securitate.

Semnătura,

152142
296

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul BIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912, în Satu Mare, fiul lui Ignatie și Fani, cu ultimul domiciliu în București str. Ivan Turgheniev nr. 30.-

10 Decembrie 1952, București.
Interogatoriul a început la ora 21,00
" s'a terminat " 5,10

Intrebare:

Ce elemente străine au cerut audiențe la VASILE LUCA, în timpul cât a fost ministru de Finanțe?

Răspuns:

În iarna 1948-1949, a cerut să fie primit în audiență la VASILE LUCA, ministrul Argentinei în R.P.R. al cărui nume nu-l știu, ca să-și ia rămas bun fiind rechemat din țară.-

A fost primit de VASILE LUCA și a stat circa 1/2 oră. În acest timp au fost serviți cu o gustare și cu vin. După câte îmi amintesc a fost de față și IACOB ALEXANDRU la această audiență. După plecarea argentinianului, într-o convorbire pe care am avut-o cu VASILE LUCA, acesta mi-a spus că deși argentinianul este reprezentantul unui Stat fascist, iar el personal este moșier și mare bogătaş, totuși a avut o comportare frumoasă față de R.P.R. și ne-a făcut mari servicii, fără să precizeze în ce au constatat aceste servicii. Din discuțiile pe care le-am avut, a reeșit că se cunoșteau mai de mult și că argentinianul nu a vrut să părăsească țara fără să-și ia rămas bun de la VASILE LUCA.-

În primăvara anului 1949, a cerut să fie primit în audiență la VASILE LUCA, RUBIN, ministrul Izraelului la București, însă nu a fost primit deoarece audiențele pentru corpul diplomatic erau reglementate de Ministerul Afacerilor Externe, unde trebuiau să arate motivul pentru care solicită audiența respectivă. Eu personal l-am îndrumat la Ministerul Afacerilor Externe, însă la Ministerul de Finanțe nu a mai revenit.-

ss. Bidlitz Zoltan

././.

In iarna anului 1950-1951, VIJOLI AUREL a venit ¹²⁰⁷ VASILE LUCA și l-a rugat să intervină la forurile respective ca reprezentantului B.R.P.R. din Elveția, să i se aprobe intrarea în R.P.R., fiindu-i oprită de către Serviciul Special de Informații din motive de securitate, întrucât respectivul a mai fost în țară și era cunoscut de acest organ.-

Stiu că VASILE LUCA a făcut intervențiile necesare și elvețianul a obținut intrarea în R.P.R.- Nu știu dacă a fost primit în audiență la VASILE LUCA și nici dacă a cerut să fie primit.

In timpul cât a stat în țară elvețianul a ținut legătură numai cu VIJOLI AUREL.-

In primăvara și vara anului 1948 am văzut venind de mai multe ori la cabinetul lui VASILE LUCA, o persoană dela Legația Franței însă nu știu dacă a fost primit de VASILE LUCA în audiență. Menționez că această persoană am mai văzut-o și la CRAIU ION. Nu știu pentru ce venea la Ministerul de Finanțe.-

Ulterior pe baza instrucțiunilor primite dela Ministerul Afacerilor Externe, eu l-am oprit să mai vină la Ministerul de Finanțe.-

In cursul anului 1948 și 1949, venea la VASILE LUCA și era primit de acesta, LAZAROVICI LUPU, cetățean al Statului Izrael pe care VASILE LUCA îl cunoscuse cu ocazia călătoriei sale în Orientul Apropiat când a vizitat și Izraelul. Mi-a spus că acesta este membru al Partidului Comunist Izraelian și se ocupă cu creierea de fonduri pentru partid prin tranzacții comerciale.-

De fiecare dată când LAZAROVICI LUPU se întorcea din străinătate se prezenta la VASILE LUCA, căruia în afară de problemele financiare și comerciale îi raporta și unele constatări ale sale făcute cu ocazia călătoriilor în țările capitaliste, ca: Belgia, Franța, etc. Aceasta o știu deoarece am auzit frânturi din discuții când am intrat în cabinet și am fost rugat de LAZAROVICI să-i las singuri deoarece are ceva de comunicat lui VASILE LUCA. Ulterior LAZAROVICI LUPU a fost reținut de organele securității și cercetat timp de 8 luni, fiind bănuit că ar fi lucrat pentru informarea țărilor capitaliste. După eliberarea sa LAZAROVICI LUPU a mai fost primit o singură dată la VASILE LUCA și a fost plasat de acesta la Cooperatie ca director adjunct al Direcției Comerciale.-

ss. Eidlitz Zoltan

154/166
208

Intrebare:

Ce alte persoane străine au mai cerut să fie primite în audiență de VASILE LUCA?

Răspuns:

În timpul cât am lucrat la Ministerul de Finanțe alte persoane străine nu au cerut și nu au fost primite de VASILE LUCA fără aprobarea Ministerului Afacerilor Externe.-

Intrebare:

Ai răspuns sincer la întrebările ce ți-au fost puse în prezentul proces verbal de interogatoriu?

Răspuns:

Am răspuns sincer la întrebările ce mi-au fost puse.-

Intrebare:

Ancheta cunoaște că în audiență la VASILE LUCA odată cu LAZAROVICI LUPU a mai fost primită și o altă persoană și îți cere să arăți cine a fost acea persoană?

Răspuns:

În timpul cât am lucrat la Ministerul de Finanțe nu l-am mai văzut pe LAZAROVICI LUPU venind la VASILE LUCA cu vre-o persoană străină. În cursul anului 1948 a venit de câteva ori însoțit de BERCU FELDMAN președintele Comitetului Democrat Evreesc. Știu de la LAZAROVICI LUPU că în 1948, VASILE LUCA a avut o întrevvedere cu fostul secretar general al Partidului Comunist Izraelian care l-a prezentat pe el (LAZAROVICI) ca însărcinat financiar al Partidului Comunist Izraelian. Fostul secretar general al P.C. Izraelian a murit într'un accident de avion.-

Intrebare:

A cerut să fie primită în audiență la VASILE LUCA vre-o persoană pe care acesta a cunoscut-o cu ocazia călătoriei ce a făcut-o în Orientul Apropiat?

Răspuns:

În timpul cât am lucrat la cabinetul lui VASILE LUCA, începând din toamna anului 1948, nu am văzut și nu am auzit ca vre-o persoană pe care acesta a cunoscut-o cu prilejul călătoriei sale în Orientul Apropiat, să-i fi cerut audiență.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss. Midlitz Zoltan

LT. MAJOR DE SECURITATE

I. Niculescu

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat nr. Gidditz Loltan de profesie funcționar născut la
 2 Februarie 1912 în Sateu Mare, fiul lui Ignatie și Fani cu ulți-
 mul domiciliu în București str. Ioan Turgheniev n° 30
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

10 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 21 și — min.
 „ s'a terminat la „ 5 și 10 „

Intrebare: Be elemente străine au cerut audiență la
Vasile Luca în timpul cât a fost Ministru de Finanțe?

Răspuns: În iarnă 1948-1949 a cerut să fie primit în
 audiență la Vasile Luca ministrul Argentinei în R.P.R.
 al cărui nume nu-l știu, ca să-i i-o rămas bun fiind
 rechemat din țară.

A fost primit de Vasile Luca și a stat cca. 1/2 oră. În
 acest timp au fost servite cu o gustare și cu vin. După
 câte îmi amintesc a fost de față și Iacob Alexandru
 la această audiență. După plecarea argentinianului,
 într-o conversație pe care am avut-o cu Vasile Luca, ace-
 sta mi-a spus că deci argentinianul este reprezentan-
 tul unui stat fascist, iar el personal este moșier și
 mare bogat, totuși a avut o comportare frumoasă
 față de R.P.R. și ne-a făcut mari servicii fără să
 precizeze în ce a constatat aceste servicii. Din discuțiile
 pe care le-am avut a reșcit că se cunoșteau mai de
 mult și că argentinianul nu a vrut să părăsească țara

Semnătura

L. S. Ibr

Urmare: fără să-și ia rămas bun de la Vexile Luca.

În primăvara anului 1948 a cerut să fie primit în audiență la Vexile Luca, fiind ministrul Israelului la București însă nu a fost primit deoarece audiențele pentru corpul diplomatic erau reglementate de Ministerul Afacerilor Externe unde trebuiau să arate motivul pentru care solicită audiența respectivă. Eu personal l-am îndrumat la Ministerul Afacerilor Externe, însă la Ministerul de Finanțe nu a mai revenit.

În iarna anului 1950-1951 Vjoli Aurel a venit la Vexile Luca și l-a rugat să intervină la ferușile respective ca reprezentantul B.R.P.R. din Elveția să-i se aplice intrarea în R.P.R., intrarea fiindu-i oprită de către Serviciul Special de Informații din motive de securitate, întrucât respectivul a mai fost în țară și era cunoscut de acest organ.

Știu că Vexile Luca a făcut intervențiile necesare și Elvețianul a obținut intrarea în R.P.R. - Nu știu dacă a fost primit în audiență la Vexile Luca și nu știu dacă a cerut să fie primit.

În timpul cât a stat în țară elvețianul a ținut legătura numai cu Vjoli Aurel.

În primăvara și vara anului 1948 am văzut venind de mai multe ori la cabinetul lui Vexile Luca o persoană de la Legatia Franței însă nu știu dacă a fost primit de Vexile Luca în audiență. Menționez că această persoană am mai văzut-o și la Grănicul. Nu știu pentru ce venea la Ministerul de Finanțe.

Ulterior pe baza instrucțiunilor primite de la Ministerul Afacerilor Externe, eu l-am oprit să mai vină la Ministerul de Finanțe.

Semnătura

Ormare: În cursul anului 1948 și 1949 venea la Vasile Luca și era primit de acesta, Lazarovici lupu cetățean și sta-
tutului Israel pe care Vasile Luca îl cunoștea cu scopul călătoriei sale în Orientul apropiat când a vizitat și
Israelul. Mi-a spus că acesta este membru al Partidului
Comunist Israelian și se ocupă cu crearea de fonduri
pentru partid prin tranzacții comerciale.

De fiecare dată când Lazarovici lupu se întorcea din străi-
nătate și prezenta la Vasile Luca cărțile în afara de
problemele financiare și comerciale îi raporta și unele
constatări ale sale făcute cu scopul călătoriilor în țările
capitaliste ca: Belgia, Franța etc. Acestea stiu de unde au
auzit frațele și discutii când au intrat în cabinet
și au fost rugat de Lazarovici să-i las singuri deoarece are
ceva de comunicat lui Vasile Luca. Ulterior Lazarovici
lupu a fost reținut de organele Securității și executat
timp de 8 luni fiind lașut că ar fi lucrat pentru in-
formarea țărilor capitaliste. După eliberarea sa Lazaro-
vici lupu a mai fost primit o singură dată de Vasile
Luca și a fost plecat de acesta la Cooperativă ca director
adjunct al Direcției Comerciale.

Întrebare: Ce alte persoane străine au mai cerut să
fie primite în audiență de Vasile Luca?

Răspuns: În timpul cât au lucrat la Ministerul de
Finanțe alte persoane străine nu au cerut și nu au fost
primite de Vasile Luca fără aprobarea Ministerului
Afacerilor Externe.

Întrebare: Ai răspuns sincer la întrebările ce ți-au fost
puse în prezentul proces verbal de interogatoriu?

Răspuns: Am răspuns sincer la întrebările ce mi-au
fost puse.

Semnătura, *in alina*

Urmare: Intrebare: Achetate cunoaste că în audiență la Vasile Luca odată cu Lazarovici Lupu a mai fost primită și o altă persoană și îți cere să arăți cine a fost acea persoană?

Răspuns: În timpul cât am lucrat la Ministerul de Finanțe nu l-am văzut pe Lazarovici Lupu venind la Vasile Luca cu vreo persoană străină. În cursul anului 1948 a venit de câteva ori însoțit de Berca Feldman președintele Comitetului Democrat Evreesc. Știu de la Lazarovici Lupu că în 1948 Vasile Luca a avut o întâlnire cu fostul secretar general al Partidului Comunist Israelian care l-a prezentat pe el (Lazarovici) ca însărcinat financiar al Partidului Comunist Israelian. Fostul secretar general al P.C. Israelian a murit într-un accident de avion.

Intrebare: A cerut să fie primită în audiență la Vasile Luca vreo persoană pe care acesta a cunoscut-o cu ocazia călătoriei ce a făcut-o în Orientul apropiat?

Răspuns: În timpul cât am lucrat la cabinetul lui Vasile Luca începând din toamna anului 1948, nu am văzut și nu am auzit de vreo persoană pe care acesta a cunoscut-o cu prilejul călătoriei sale în Orientul apropiat să-i fi cerut audiență.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde în total cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Achetator
Horia Spiculian

Achetat. *[Signature]*

Semnătura,

157 211 147

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesiune funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ioan Turgheniev No.30.

11 Decembrie 1952- București
Interogatoriul a început la ora 21.

" s'a terminat la ora 5,50.

Intrebare ;

Cum s'a ajuns la efectuarea controlului fiscal la organizațiile sioniste ?

Răspuns;

În vara anului 1948 am primit o informație de la BERCU FELDMAN președintele Comitetului Democrat Evreesc (C.D.E.) că organizațiile sioniste îi fac greutăți și că ar trebui să facem un control fiscal la aceste organizații ca să le găsim ceva să le oprim activitatea.

Intrebare ;

Ce s'a stabilit cu ocazia controlului făcut la organizațiile sioniste ?

Răspuns ;

O echipă de controlori a biroului special de anchete condus de mine s'a deplasat sub conducerea lui GABOR GAVRIL la sediul central al organizațiilor sioniste "Keren Kaemet" și "Keren Haesod" din București Str. Oțetari No.5 și a constatat că aceste organizații funcționau de cca.30 ani fără nici-o bază legală. În acest timp au strâns donații importante de la locuitorii evrei în bani și proprietăți pe care le transformau în devalize și le trimitea peste frontieră în mod clandestin.

Eu și GABOR GAVRIL am presupus că sumele încasate din donații au fost folosite prin Legația Israelului pentru a plăti agenții de spionaj din țară. Această presupunere a noastră se baza pe faptul că organizațiile sioniste nu puteau cheltui în țară sume atât de importante.

Prin strângerea de donații și trecerea lor peste frontieră, organizațiile sioniste s'au făcut vinovate de mai multe infracțiuni fiscale și valutare. Pentru toate infracțiunile constatate au dresat acte de contravenție, am dispus prin Administrațiile

158 212 148

Financiare sigilarea tuturor sediilor organizațiilor sioniste din țară pentru asigurarea drepturilor Ministerului de Finanțe și am arestat pe conducătorii organizațiilor sioniste în frunte cu LEON ITZCAR. Înainte de a trece la arestarea conducătorilor organizațiilor sioniste, am discutat cu BERCU FELDMAN asupra fiecărei persoane ce urma să fie arestată. Pentru 2-3 dintre conducătorii organizațiilor sioniste a intervenit BERCU FELDMAN să nu-i arătăm pentru că sunt mai apropiați C.D.E.-ului și că poate conlucra cu ei. Dintre aceștia, îmi amintesc de MISU BENVENISTI.

Intrebare ;

Cum a fost soluționată această problemă?

Răspuns;

După ce conducătorii organizațiilor sioniste au fost arestați, avocatul lor KOHIN a venit cu o propunere la SABOR GAVRIL arătând că sunt dispuși să acopere pagubele făcute statului român cu condiția ca cei arestați să fie puși în libertate. Cele comunicate de GABOR GAVRIL le-am adus la cunoștința lui VASILE LUCA, care la rândul său a discutat la telefon cu TEOHARI GEORGESCU, personal a discutat în prezența mea cu BARLADEANU și GOGU RADULESCU și mai știu că a vorbit și cu ANA PAUKER.

În urma acestor discuții am fost însărcinat de VASILE LUCA să tratez cu reprezentantul organizațiilor sioniste. Urmând atul lui LAZAROVICI LUPU și BERCU FELDMAN am cerut ca despăgubiri pentru stat suma de 1 milion dolari avocatului KOHIN care mi-a fost prezentat de GABOR GAVRIL. După un timp de tratative am căzut de acord asupra unei sume de 500.000 dolari, deoarece KOHIN a afirmat că nu pot plăti mai mult. Acest lucru l-am comunicat lui VASILE LUCA care a fost de acord cu această sumă. Menționez că suma de 500.000 dolari am acceptat-o în urma consfățuirii pe care am avut-o cu BERCU FELDMAN și LAZAROVICI LUPU care susțineau că o sumă mai mare nu putem scoate de la ei.

După ce am obținut aprobarea lui VASILE LUCA, împreună cu GABOR GAVRIL ne-am dus la avocatul KOHIN acasă unde ne-am întâlnit cu consilierul economic al Legației Israelului din București AGAMY, în prezența a doi delegați ai celor două organizații sioniste. Cu aceștia am fixat forma definitivă a rezolvării problemei. La această întrevvedere am stabilit ca suma de 500.000 dolari să fie depuși în străinătate la băncile indicate de Banca de Stat.

După ce am primit înștiințarea că sumele au intrat în posesia statului, a început procesul și conducătorii sionisti au fost condamnați la 500.000 dolari despăgubire. După terminarea pro-

cesului au fost puși în libertate cu o oarecare întârziere, întrucât la proces am omis să trecem și partea fiscală a problemei. După achitarea amendei fiscale au fost puși în libertate.

La cca. un an după ce au fost puși în libertate au fost arestați din nou de organele Miliției Economice tot pentru aceleaș fapte pentru care am încheiat convenția.

Am fost înștiințat și eu de către organele Miliției despre acest lucru. L-am întrebat pe maiorul IOSIE VASILE motivele arestării și acesta mi-a comunicat că i-a arestat pentru transfer de devize. Deoarece pentru aceste fapte au fost condamnați la 100.000 dolari amendă i-am comunicat lui VASILE LUCA despre această problemă și el mi-a spus să comunic să fie puși în libertate dacă nu au și alte infracțiuni noi, lucru ce am și făcut, cei în cauză fiind puși în libertate.

Intrebare ;

Înainte de a începe tratativele cu avocatul KOHIN ai adus la cunoștința lui VASILE LUCA presupunerile Dtale și ale lui GABOR GAVRIL că sumele încasate din donații au fost folosite prin legăția Israelului pentru plata agenturilor de spionaj din țară?

Răspuns;

Am înștiințat pe VASILE LUCA de presupunerile noastre în momentul când la tratative s'a prezentat și AGAMY atașatul Economic al Legăției Israelului la București despre care GABOR GAVRIL mi-a spus că în timpul războiului antisovietic acesta a stat în România ca refugiat din țările baltice sub numele de AVERBUCH, apoi imediat după 23 August 1944 apare ca reprezentant al unui ziar american, iar în 1947-1948 a venit în țară ca atașat comercial al Israelului la București. Toate aceste lucruri le-am adus la cunoștința lui VASILE LUCA, care mi-a făcut legătura cu șeful Serviciului Special de Informații, căruia i-am arătat această problemă. Deși i-am adus la cunoștință lui VASILE LUCA cele de mai sus, totuși nu ne-a oprit să continuăm tratativele cu avocatul KOHIN.

Intrebare ;

În afară de tratativele cu organizațiile sioniste, ai mai dus alte tratative din însărcinarea lui VASILE LUCA ?

Răspuns;

Alte tratative din însărcinarea lui VASILE LUCA nu am dus în afară de cele arătate în prezentul proces verbal de interogatoriu. Menționez însă că în toamna anului 1951 a venit la mine LAZAR ANDREI, funcționar la Comisia 1108 din București Str. Anastasie

167
21450

Simu No.2 și mi-a spus că sunt 7-8 evrei arestați, pentru diferite chestiuni și că am putea să scoatem dela ei cca. 1 milion dolari, dacă îi punem în libertate și îi lăsăm să plece din țară. Mi-a spus că această intervenție a fost făcută la el de un dentist cu numele MATIAS și de fratele lui LEON ITZCAR.

Acest lucru l-am adus la cunoștința lui VASILE LUCA care l-a chemat pe GOGU RADULESCU și au discutat această problemă. Au fost de acord să încep tratativele cu ei, însă înainte de a începe, să-i aduc lista cu cei arestați. Stiu că a discutat și cu TECHARI GEORGESCU despre această problemă. L-am adus lista în care erau trei persoane în frunte cu LEON ITZKAR. După câteva zile dela primirea listei, VASILE LUCA mi-a comunicat că nu poate fi vorba să fie puși în libertate. Când LAZAR ANDREI mi-a făcut această propunere m'a întrebat dacă este cazul ca el să aducă acest caz la cunoștința legăturii sale dela Securitate. L-am răspuns că nu este nevoie deoarece voi anunța eu Securitate, ceace am și făcut anunțându-l pe BIRTAS GAVRIL.

După ce am citit procesul verbal de interogatoriul și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

LT.MAJ.DE SECURITATE,

ss.EIDLITZ ZOLTAN

I.Niculescu

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Liditz Zoltan de profesie functionar, născut la 2
Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui Ignatie și Fani, cu ultimul
domiciliu în București str. Traian Turghenieș nr=30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

11 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 21 și - min.
„ s'a terminat la „ 5 și 50 „

Intrebare: Cum s'a ajuns la efectuarea controlului fiscal
la organizațiile nouiste?

Răspuns: În vara anului 1948 am primit o informație
de la Berca Feldman președintele Comitetului Democ-
rat Evreesc (C.D.E.) că organizațiile nouiste îi fac
greutăți și că ar trebui să facem un control fiscal
la aceste organizații ca să le găsim ceva și să le opri-
m activitatea.

Intrebare: Ce s'a stabilit cu scopul controlului făcut
la organizațiile nouiste?

Răspuns: O echipă de controlori a biroului special
de anchete condus de mine s'a deplasat sub condu-
cerea lui Gabor Gabor la sediul central al organi-
zațiilor nouiste Keren Kaomet și Keren Haessed din
București str. Otetari nr=5 și a constatat că aceste orga-
nizații funcționează de cca. 30 ani fără nicio lege
egală. În acest timp au strâns donații importante
de la comitarii evrei în bani și proprietăți pe care

Semnătura, *aliti*

Urmare: Se transformau în devizi și le trimitea peste frontieră în mod clandestin.

Eu și Gabor Gavril am primit ca sume încasate din devizi au fost folosite prin Legatia Israelului pentru a plăti agenturile de spionaj din țară. Această presupunere a noastră se baza pe faptul că organizațiile sioniste nu puteau cheltui în țară sume atât de importante.

Prin străngere de devizi și trecere lor peste frontieră, organizațiile sioniste s-au făcut vinovate de mai multe infracțiuni fiscale și valutare. Pentru toate infracțiunile constatate au dressat acte de contravenție, am dispus prin Administrațiile Financiare și Inspectoratul sedilor organizațiilor sioniste din țară pentru asigurarea drepturilor Ministerului de Finanțe și am arestat pe conducătorii organizațiilor sioniste în puncte cu Leou și car. Înainte de a trece la arestarea conducătorilor organizațiilor sioniste, am discutat cu Berca Feldman asupra flicării persoane ce urma să fie arestate. Pentru 2-3 dintre conducătorii organizațiilor sioniste a intervenit Berca Feldman să nu-i arestăm pentru că sunt mai apropiați b. d. ț.ului și că poate colabora cu ei. Dintre aceștia, mi-amintesc de Moise Bensionisti.

Întrebare: Cum a fost soluționată această problemă?

Răspuns: După ce conducătorii organizațiilor sioniste au fost arestați, avocatul lor Kohin a venit cu o propunere la Gabor Gavril arătând că sunt dispuse să acopere pagubele făcute statului român cu condiția ca cei arestați să fie puși în libertate. Cele comunicate de Gabor Gavril se-au adus la cunoștință

Semnătura *hiacint*

Urmare: Sui Vasilie Luca, care la rândul său a discutat la telefon cu Teohari Georgescu, personal a discutat în urma te mea cu Bărlădeanu și Iogu Ladulescu și mai apoi cu o vorbit și cu Ana Pauker.

În urma acestor discuții am fost însărcinat de Vasilie Luca să tratez cu reprezentanții organizațiilor rioniste. Urmând spățul lui Lazarovici după și Beriu Feldman am cerut ca dispăgubiri pentru stat suma de 1 milion dolari avocaților Kohin care mi-a fost prezentat de Gabor Gavril. După un timp de tratative am căput de acord asupra unei sume de 500.000 dolari, deoarece Kohin a afirmat că nu pot plăti mai mult. Acest lucru l-am comunicat Sui Vasilie Luca care a fost de acord cu această sumă. Menționez că suma de 500.000 dolari am acceptat-o în urma consfățuirii pe care am avut-o cu Beriu Feldman și Lazarovici după care susțineau că o sumă mai mare nu puteau scoate de la ei.

După ce am obținut aprobarea lui Vasilie Luca, împreună cu Gabor Gavril ne-am dus la avocatul Kohin ceea unde ne-am întâlnit cu consilierul economic al Legăției Israelului din București Agami în prezența a doi delegați ai celor două organizații rioniste. Cu acestea am fixat forma definitivă a rezolvării problemei. La această întăvedere am stabilit ca suma de 500.000 dolari să fie depusă în străinătate la fauda indicată de Banca de Stat.

După ce am primit voluntărea că suma au intrat în posesia statului, a început procesul și condăcătării rionisti au fost condămnati la 500.000 dolari dispăgubiri. După terminarea procesului au fost puși în libertate cu o cercare întăgăci, intrăcăt se proces au

Semnătura,

Urmare: omnis să trecem în partea fiscală a problemei. După
achitarea amendei fiscale au fost puși în libertate.

La cea. un an după ce au fost puși în libertate au fost
arestați din nou de organele Milităriei Economice tot
pentru același fapt pentru care am încheiat convenția.
Am fost instințat și eu de către organele Milităriei despre acest
lucru. La mi s'arbitrat pe maiorul Tarif Vasile motivele
arestării și acesta mi-a comunicat că i-a arestat pentru
trauză de dezinț. fapt. Deoarece pentru acest fapt
au fost condamnati la 500.000. dolari amenda i-am
comunicat lui Vasile Luca despre această problemă și
el mi-a spus să comunic să fie puși în libertate
dacă nu au și alte infracțiuni noi, lucru ce am
și făcut cei în cauză fiind puși în libertate.

Întrebare: Înainte de a începe tratativele cu avocatul
Kohin ai adus la cunoștința lui Vasile Luca presupune-
rile d-tale și ale lui Gabor Gavril că numele înva-
rate din donații au fost folosite prin Legatia Israelu-
lui pentru plata agenturilor de spionaj din țară?

Răspuns: Am instințat pe Vasile Luca de presupunerile
noastre în momentul când la tratative s'a prezentat și
Agenta atestatului economic al Legatiei Israelului la
București despre care Gabor Gavril mi-a spus că în
timpul războiului antisovietic acesta a stat în Lemnă-
nia ca refugiat din țările baltice sub numele de
Averbuch, apoi imediat după 23 August 1944 apărând
ca reprezentant al unui ziar american, iar în 1947-
1948 a venit în țară ca atașat comercial al Israelului
la București. Toate aceste lucruri le-am adus la cunoș-
tința lui Vasile Luca, care mi-a făcut legătura cu șeful
Serviciului Special de Informații, căruia i-am arătat

Semnătura,

W. A. I.

Urmare: aceasta problema. Deci i-am adus la cunoștință lui

Vanile Luca cele de mai sus, totuși nu ne-a oprit să continuăm tratativele cu avocatul Kohn. — 163

Întrebare: În afara de tratativele cu organizațiile sioniste, ai mai dus alte tratative din însărcinarea lui Vanile Luca? — 217

Răspuns: Alte tratative din însărcinarea lui Vanile Luca nu am dus în afara de cele arătate în prezentul proces verbal de interogatoriul. Menționez însă că în luna augustului 1951 a venit la mine lașăr Andrei funcționar de Comisia 1108 din București str. Anastasie Simu nr. 2 și mi-a spus că sunt 7-8 copii arestați pentru diferite chestiuni și că am putea să scoatem de la ei ca. 1 milion dolari dacă îi punem în libertate și îi lășăm să plece din țară. Mi-a spus că această intervenție a fost făcută la el de un dentist cu numele Motias și de fratele lui Leon Ștycar.

Acest lucru l-am adus la cunoștință lui Vanile Luca care l-a chemat pe Ioan Rădulescu și au discutat această problemă. Au fost de acord să încep tratativele cu ei, însă înainte de a începe, să-i aduc lista cu cei arestați. Știu că a discutat și cu Teohari Georgescu despre această problemă. L-am adus lista în care erau trecute 7 persoane în fața lui Leon Ștycar. După câteva zile de la primirea listei, Vanile Luca mi-a comunicat că nu poate fi vorba să fie puși în libertate. Când lașăr Andrei mi-a făcut această propunere mi-a întubat dacă este cazul ca el să aducă acest caz la cunoștință legăturii sale de la Securitate. L-am răspuns că nu este nevoie de acest voi sunteți în Securitate, ceea ce mi s-a făcut amănunțit.

Semnătura,

Vanile Luca

Urmare: du-l pe Birtas Gavriș.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și
am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de
mine, îl susțin și semnez.

Archetator
Birou de Securitate
I. Brumbar

Archetat. Gavriș

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU.
=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN de profesie funcționar născut la 2 Februarie 1912 în Satul Mare, fiul lui Ignatîu și Fani, cu ultimul domiciliu în București str. Ivan Turghenico nr.30.

18 Decembrie 1952 - București -
Interogatoriu a început la ora 1
" s'a terminat la ora 6,5 min.

Intrebare:

Ce ști despre relațiile lui VASILE LUCA cu BUCUR SCHIOPU?

Răspuns:

La sfârșitul anului 1948 când ma fost numit director al Secretariatului din Ministerul de Finanțe, ministru al Comerțului Interior, era BUCUR SCHIOPU care venea aproape zilnic la VASILE LUCA. Am constatat că VASILE LUCA avea simpatie pentru BUCUR SCHIOPU, fapt pe care l-am dedus, pentru că întotdeauna a fost primit la timp atunci când cerea audiență, iar discuțiile dintre ei decurgeau în mod pașnic fără scandal.

Mai mult, am fost împreună cu VASILE LUCA și BUCUR SCHIOPU la ferma Colentina, care era în construcție și am constatat că tot ce spunea BUCUR SCHIOPU, despre organizarea fermelor alimentare ale Capitalei era aprobat de VASILE LUCA cu toate că a văzut că terenul nu este corespunzător, neavând apă și loc de pășunat pentru vite.

În tot timpul cât a funcționat ca ministru al Comerțului Interior nu am constatat nicio schimbare la VASILE LUCA față de BUCUR SCHIOPU.

În urma unei verificări pe care am făcut-o la

Administrația Livrărilor livrărilor împreună cu NISTOR ALEXANDRU și ZACOPCEANU, am stabilit că ALEXANDRINI fostul ministru al Finanțelor, acordase un avans foarte foarte important societăților petrolifere. Acest avans nu a mai fost restituit de societăți, fiind regularizat prin majorarea de prețuri, aprobată în mod ilegal de comisariatul General al Prețurilor.

Din adresa găsită la dosar, a reeșit că aprobarea ar fi fost dată de către BUCUR SCHIOPU. Despre aceasta am înștiințat pe IACOB ALEXANDRU, care ne-a condus să-i raportăm și lui VASILE LUCA.

După puțin timp am găsit referatul original și am constatat că semnătura nu era a lui BUCUR SCHIOPU, ci a lui MOLDOVAN fost secretar general al Ministerului Industriei și Comerțului. L'am înștiințat imediat pe VASILE LUCA de noua constatate, totuși BUCUR SCHIOPU a fost desărcinat din funcția de ministru al Comerțului Interior, în locul lui fiind numit MALINSKI.

Pela sfârșitul anului 1951 VASILE LUCA mi-a spus că vrea să-l schimbe pe DIACONESCU ministrul Industriei Alimentare și să-l înlocuiască cu PASCU STEFANESCU care era ministru adjunct în acel Minister, iar pe BUCUR SCHIOPU să-l numească în locul lui PASCU STEFAN. Tot în acea convorbire VASILE LUCA mi-a spus că BUCUR SCHIOPU a fost cercetat de Partid și a fost găsit nevinovat.

În vara anului 1952 VASILE LUCA l-a numit pe BUCUR SCHIOPU, consilier ministerial al Departamentului Cărnii laptelui și peștelui din Ministerul Industriei Alimentare.-

Intrebare:

În ce probleme a fost cercetat BUCUR SCHIOPU de către Partid.?

y Răspuns:

Nu cunosc problema pentru care Bucur Schippu a fost cercetat de Partid deoarece VASILE LUCA nu mi-a spus. Știu dela consilierul MIHALEA ADRIAN dela Ministerul Justiției că soția lui BUCUR SCHIOPU avea simpatie accentuată față de țările apusene, iar situația lui din trecut nu este clară.

Deasemeni maiorul DENSKY dela M.F.A. mi-a spus că pe când era șef al corpului de inspectori din Ministerul Comerțului, a găsit acte compromițătoare contra lui BUCUR SCHIOFU în problema de comerț. Tot atunci mi-a spus că a găsit acte compromițătoare și contra lui GOGU RADULESCU, acte care le-a predat Securității și Partidului. Menționez că în primăvara anului 1952 după destituirea lui IACOB ALEXANDRU m'am întâlnit din nou cu maiorul DENSKY. Cu această ocazie mi-a spus că atunci când a informat Securitatea despre GOGU RADULESCU, organele dela Securitate cărui a i-a dat informații și al cărui nume nu mi l-a spus, atunci când i-a dat materialul despre GOGU RADULESCU i-a răspuns că materialul este din domeniul fanteziei.-

Despre BUCUR SCHIOFU, am mai aflat că ar fi avut legături cu profesorul SEILBER încă din timpul războiului

Intrebare:

Cele aflate despre BUCUR SCHIOFU și GOGU RADULESCU le-ai comunicat lui VASILE LUCA?

Răspuns:

Despre BUCUR SCHIOFU nu i-am spus nimic lui VASILE LUCA. Despre GOGU RADULESCU am dat următoarele informații lui VASILE LUCA: În anul 1950 a fugit din țară directorul acordurilor din Ministerul Comerțului Exterior un anume CAROL, despre fuga cărui am aflat dela LAZAR ANDREI, funcționar la comisia 1808 din București str. Anastasiu Simu și dela Rosinger Adolbert director general la Română Export. Aceștia mi-a povestit că acest CAROL^a fost mâna dreaptă a lui GOGU RADULESCU și că divorțase de nevastă care a plecat în Israel. După plecarea ei la cca. 6 luni urma să plece în Apus și CAROL pentru a încheia un acord. Securitatea a dat avuz nefavorabil însă GOGU RADULESCU a insistat și a garantat la Ministerul Afacerilor Externe pentru el, obținându-i viza. După obținerea pașaportului CAROL a plecat din țară cu o zi înainte de ziua hotărârii și fără să i-a scrisorile de împuternicire. I-am relatat și lui VASILE LUCA cele aflate, însă m'a repezit spunându-mi că nu îl interesează.

167157

Intrebare:

Dece voia VASILE LUCA să-l schimbe pe ministrul DIACONESCU?

Răspuns:

VASILE LUCA susține că ministrul DIACONESCU este incapabil și încăpățânat și cu el nu se poate rezolva problema alimentației. Din convorbirile dintre ei pe care le-am auzit, am constatat că DIACONESCU nu era de acord cu VASILE LUCA în toate problemele și își susținea punctul de vedere din care cauză l-am văzut de multe ori infuriat pe VASILE LUCA.

În afară de aceasta VASILE LUCA a acăutat ca să plaseze în posturi de răspundere în sectorul pe care-l conducea el numai oameni care să-i fie devotați lui personal.

Intrebare:

Ce ți-a mai spus VASILE LUCA în legătură cu BUCUR SCHIOPU?

Răspuns:

În afară de cele arătate în prezentul proces verbal de interogatoriu VASILE LUCA nu mi-a mai spus nimic în legătură cu BUCUR SCHIOPU și nici eu nu am mai aflat nimic în afară de cele arătate mai sus.

După ce am citit prezentul procesul verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

LIT MAJ DE SECURITATE

I. Niculescu

ss/ EIDLITZ ZOLTAN

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat al Gidliț Zoltan de profesie funcționar născut la 2 Februa-
ria 1912 în Satu Mare, fiul lui Ignatie și Tani, cu ultimul domiciliu
cămin în București str. Ioan Turghenico nr. 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

18 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 1 și — minute

„ s'a terminat la „ 6 și 5 „

Intrebare: ce știți despre relațiile lui Vasile Luca cu Bucur
Schiopu?

Răspuns: La sfârșitul anului 1948 când am fost numit direc-
tor al Secretariatului din Ministerul de Finanțe, ministru al
Comertului Exterior era Bucur Schiopu care venea aproape zil-
nic la Vasile Luca. Am constatat că Vasile Luca avea simpatii
pentru Bucur Schiopu fapt pe care l-am dedus, pentru că întot-
deauna a fost primit la timp atunci când cerea audiență, iar
discuțiile dintre ei decurgeau în mod pasnic fără scandal.
Mai mult, am fost împreună cu Vasile Luca și Bucur Schiopu
la ferma „Colentina” care era în construcție și am constatat că
tot ce știnea Bucur Schiopu despre organizarea fermelor
alimentare ale Capitalei Vasile era aprobat de Vasile Luca cu
toate că a răput că termenul nu este corectuzator neavând
apă și loc de pășunat pentru vite.

În tot timpul cât a funcționat ca ministru al Comertului
Exterior nu am constatat nicio schimbare la Vasile Luca
față de Bucur Schiopu.

Urmare: In urma unei verificari pe care am facut-o la Admi-
nistratia livrarilor impreuna cu istorii Alexandru si Zacos-
ceanu, am stabilit ca Alexandru fostul ministru al Fi-
nantelor acordara un avans foarte important societatiilor
petrolifere. Acest avans nu a mai fost restituit de socie-
tati, fiind regularizat prin majorare de preturi aprobată
in mod ilegal de Comisarul General al Petroliferor.

Dei adresa gantei la dosar, a reccit ca aprobarea ar fi fost
data de catre Bucur Schiopu. Dupa aceasta am instiintat pe
Jacob Alexandru care ne-a condus sa-i raportam si lui Vasile Luca.
Dupa putin timp am gasit referatul original si am constatat ca
reunatura nu era a lui Bucur Schiopu, ci a lui Moldovanu fost
secretar general al Ministerului Industrii si Comertului.
L'am instiintat imediat pe Vasile Luca de noua constatare, totusi Bu-
cur Schiopu a fost desarcinat din functia de ministru al Comer-
tului Interior in locul lui fiind numit Malinchi.

Pe la sfarsitul anului 1951 Vasile Luca mi-a spus ca vrea sa-si
schimbe pe Diacovescu ministrul Industrii Alimentare si sa-si
inlocuiasca cu Pascu Stefanescu care era ministru adjunct in
aceel Minister, iar pe Bucur Schiopu sa-si numeasca in locul lui
Pascu Stefanescu. Tot in acea cauza Vasile Luca mi-a spus ca
Bucur Schiopu a fost cercetat de Partid si a fost gasit nevinovat.
In primavara anului 1952 Vasile Luca l-a numit pe Bucur Schiopu
consilier ministerial al Departamentului Carnii, Lapteului si Estelui
din Ministerul Industrii Alimentare.

Intrebare: In ce probleme a fost cercetat Bucur Schiopu de catre
Partid?

Raspuns: In cunosc problemele pentru care Bucur Schiopu a fost
cercetat de Partid deoarece Vasile Luca nu mi-a spus.

Stiu de la consilierul Nicolae Abramo de la Ministerul Jus-
titiiei ca stia din Bucur Schiopu avea simptome accen-
tuata fata de tarile apusene, iar situatia lui din trecut nu

Semnatura

[Signature]

Urmare: este clar.

Deasemenea maiorul Densky de la M.F.A. mi-a spus că pe când era
șef al Corpului de Inspectori din Ministerul Comerțului a găsit
acte compromitatoare contra lui Bucur Schiopu în ¹⁶⁹ ¹⁵⁹ ²²³ ²²³
de comerț. Tot atunci mi-a spus că a găsit și alte compromitatoare
și contra lui Iogu Rădulescu acte care se-a predat Securității și
Partidului. Menționez că în primăvara anului 1952 după des-
tituirea lui Teob Alexandru în anul întâi din nou cu maio-
rul Densky. Cu această ocazie mi-a spus că atunci când a
informat Securitatea despre Iogu Rădulescu, organul de Securi-
tate cărui i-a dat informația și ad cărui nume nu mi l-a spus,
atunci când i-a dat materialul despre Iogu Rădulescu i-a răspuns
că materialul este din domeniul fantaziei.

Despre Bucur Schiopu am mai aflat că ar fi avut legături cu
profesorul Sieber încă din timpul războiului.

Intrebare: Cele aflate despre Bucur Schiopu și Iogu Rădulescu se-au
comunicat lui Vasile Luca?

Răspuns: Despre Bucur Schiopu nu i-am spus nimic lui Vasile Luca.
Despre Iogu Rădulescu am dat următoarea informație lui Vasile
Luca: În anul 1950 a fugit din țară directorul acordurilor din
Ministerul Comerțului Exterior un anumit Carol. Despre fuga
caruia am aflat de la Lazăr Andrei funcționar la Comisia 1808
din București str. Anastasie Simu și de la Koringer Adalbert
director general la Romexpo Export. Această mi-au povestit
că acest Carol a fost mișca dreptă a lui Iogu Rădulescu și că
divorțat de nevastă sa care a plecat în Israel. După plecarea
sa la cea 6 luni, urma să plece în Spania și Carol pentru a
încheia un acord. Securitatea a dat orice neclătorabil însă
Iogu Rădulescu a insistat și a garantat la Ministerul Af-
cerilor Externe pentru el, obținându-i viza. După obținerea
pasportului, Carol a plecat din țară cu o zi înainte de plecarea

Urmare: *nu potoleste si fara se i-a scrisorile de ingadunare.*

Am relatat si lui Vanile Luca cele aflate, insa m'a reperit spunandu-mi ca nu i-l intereseaza.

Intrebare: De ce vroie Vanile Luca sa-l schimbe pe ministrul Discovescu?

Raspuns: Vanile Luca sustine ca ministrul Discovescu este incapabil si incompetent si cu el nu se poate rezolva problema alimentatiei. Din convorbirile dintr-un ei pe care le-am auzit, am constatat ca Discovescu nu era de acord cu Vanile Luca in toate problemele si i-a sustinut punctul de vedere din care cauza l-am vazut de multe ori infuriat pe Vanile Luca.

In afara de aceasta Vanile Luca a contat ca sa pleseze in posturi de raspundere in sectorul pe care-l conduce el numai oameni care sa-i fie devotati lui personal.

Intrebare: Ce ti-a mai spus Vanile Luca in legatura cu Bucur Schiopu?

Raspuns: In afara de cele aratate in prezentul proces-verbal de interogatoriu Vanile Luca nu mi-a mai spus nimic in legatura cu Bucur Schiopu si nici eu nu am mai aflat nimic in afara de cele aratate mai sus.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu si am constatat ca consoana in totul cu cele declarate de mine, il sustin si semnez

Arhitaros
Ministru de Securitate
J. Discovescu

Arhitaros

Semnatura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str.Ioan Turgheniev No.30.

19 Decembrie 1952- București
Interogatoriul a început la ora 21.
" s'a terminat la ora 5,30.

Intrebare ;

Ce persoane cu care VASILE LUCA a avut legături în ilegalitate l-au vizitat la Ministerul de Finanțe sau acasă?

Răspuns;

Incepând din anul 1948 când am fost numit directorul Secretariatului din Ministerul de Finanțe și până în primăvara anului 1952 când am fost mutat din Minister am văzut venind la VASILE LUCA următoarele persoane cu care el a avut legături în ilegalitate; SOOS IOSIF, președintele Sfatului Popular al orașului Tg.Mureș, care venea în fiecare an de câteva ori, VERES PAVEL-președintele Sfatului Popular al orașului Cluj a venit în 1949 odată, în cursul anului 1950 de mai multe ori și în 1951 o singură dată, CZELIER LUDOVIC a venit de două ori în cursul anului 1949 și GYARMALY NICOLAE de două ori în cursul anului 1950.

Intrebare ;

Pentru ce a venit SOOS IOSIF la VASILE LUCA?

Răspuns;

SOOS IOSIF venea la VASILE LUCA cu diferite cereri ale Sfatului Popular al orașului Tg.Mureș și cerea lui VASILE LUCA să intervină la forurile competente pentru a i le rezolva favorabil.

Intrebare ;

Ce relații avea VASILE LUCA cu SOOS IOSIF ?

Răspuns;

VASILE LUCA mi-a spus că îl cunoaște pe SOOS IOSIF din anii 1921-1922, că este unul dintre primii membri de partid și că este un bun gospodar. Intre ei, existau relații de prietenie lucru constatat de mine și din faptul că se vizitau și acasă.

VASIIE LUCA de câte ori avea treabă la Tg. Mureș ¹⁷¹ și îl vizita și pe SOOS IOSIF acasă, uneori luând chiar masa la el. Deasemeni fata adoptivă a lui VASIIE LUCA, SASCA GHIZELA care studia medicina la Tg. Mureș, lua masa în fiecare Duminică la SOOS IOSIF ^{25/61}

Intrebare ;

Pentru ce venea VERES PAVEL la VASIIE LUCA ?

Răspuns;

VERES PAVEL venea la VASIIE LUCA și îi cerea să intervină la forurile competente pentru a-i soluționa diferite cereri în legătură cu probleme de construcții ale orașului.

In anul 1950 i-am dat lui VERES PAVEL 1.000.000 lei din fondul special din ordinul lui VASIIE LUCA, căruia el i-a spus fiind și eu de față, că îi trebuiesc acești bani pentru procurarea anumitor piese necesare punerii în funcțiune a mai multor întreprinderi locale, piese pe care nu le putea procura cu forme legale.

Intrebare ;

Ce relații au existat între VASIIE LUCA și VERES PAVEL?

Răspuns;

In discuțiile pe care le-am avut cu VERES PAVEL acesta mi-a spus că se cunoaște cu VASIIE LUCA încă dinainte de război din mișcarea muncitorească. In afară de cele arătate mai sus nu am văzut și nici nu am cunoștință că ar fi existat între ei și alte relații.

Intrebare ;

De câte ori a venit la VASIIE LUCA, CZELLER LUDOVIC și pentru ce ?

Răspuns;

CZELLER LUDOVIC a venit la Ministerul de Finanțe în toamna anului 1948 și primăvara anului 1949 și de fiecare dată a adus câte un pachet cu cartușe de vânătoare lui VASIIE LUCA din partea lui RAYK.

Intrebare ;

Ce relații a avut VASIIE LUCA cu CZELLER LUDOVIC ?

Răspuns;

In timpul cât am fost responsabil de cadre al Regionalei P.M.R. din Oradea (1945-1947), CZELLER LUDOVIC mi-a spus că se cunoaște cu VASIIE LUCA încă din 1929 dela Congresul Sindicatelor Unitare din Timișoara. In primăvara anului 1946, cu ocazia unei vizite a lui VASIIE LUCA la Oradea, CZELLER LUDOVIC a venit la Partid și în fața mea l-a rugat pe VASIIE LUCA să-i rezolve situația de partid arătându-i pe scurt că în 1941 a fost arestat de D.E.F-ul maghiar și că acolo și-a luat angajamentul că le va furniza informații, însă a părăsit imediat Oradea plecând la Buda-Pesta și nu le-a dat nicio informație.

I-a mai spus că în tot timpul războiului a avut legătură cu mișcarea muncitorească dar nimeni nu a văzut în urma lui. I-a mai arătat lui VASILE LUCA pentru susținerea afirmației lui că referințe despre el pentru acea perioadă pot da GYARMATY NICOLAE MARCOVICI ALEXANDRU din Buda-Pesta legăturile lui de partid din acea perioadă. La cele expuse de CZELLER, VASILE LUCA i-a dat un răspuns evaziv, spunându-i că va vedea el.

Intrebare :

L-a ajutat VASILE LUCA pe CZELLER IUDOVIC pentru rezolvarea situației sale de partid ?

Răspuns:

Situația de partid a lui CZELLER nu a putut fi rezolvată. Stiu însă dintr-o discuție care a avut loc la Ministerul de Finanțe că VASILE LUCA s-a ocupat de rezolvarea situației lui CZELLER. În primăvara anului 1949 a venit la VASILE LUCA, CZELLER IUDOVIC și i-a adus un pachet de cartușe de vânătoare din partea lui RAYK. Cu această ocazie, a stat de vorbă cu VASILE LUCA 10-15 minute. La începutul convorbirii am fost și eu prezent și l-am auzit pe VASILE LUCA după câteva cuvinte introductive că i-a spus lui CZELLER că s'a interesat de situația lui. Nu am auzit sfârșitul discuției dintre ei deoarece eu am eșit din cabinet. În afară de cele arătate mai sus nu am cunoștință să fi avut și alte relații.

Intrebare :

De câte ori a venit la VASILE LUCA, GYARMATY NICOLAE ?

Răspuns:

GYARMATY NICOLAE a venit la VASILE LUCA de două ori, odată la sfârșitul anului 1949 și odată la începutul anului 1950. Nu a intrat în cabinetul lui VASILE LUCA ci au discutat la mine în birou. GYARMATY NICOLAE i-a arătat greutățile pe care le întâmpină în munca de achiziții de vite. De fiecare dată convorbirile dintre ei au durat câte 15 minute. În afară de această problemă nu i-am auzit discutând și alte lucruri.

Intrebare :

De când îl cunoaște VASILE LUCA pe GYARMATY NICOLAE și ce relații a avut cu el ?

Răspuns:

VASILE LUCA se cunoștea cu GYARMATY din 1932 dela o conferință de partid ținută de VASILE LUCA la Oradea. Stiu acest lucru dela ROSINGER ADALBERT, director general la Româno-Export care a luat parte la această ședință.

Din discuțiile pe care le-au avut am constatat că au
relații de cunoștințe fără a fi prieteni buni.

163
227

După ce am citit prezentul proces verbal de interoga-
toriu și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de
mine, susțin și semnez.

LT.MAJ.DE SECURITATE,

ss.EIDLITZ ZOLTAN

I.Niculescu,

5 ex./E.M.

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Edlitz Loftau de profesie funcționar, născut la
 2 Februarie 1918 în Satu-Mare, fiul lui Ignatie și Fani, cu ul-
 timul domiciliu în București, str. Ivan Turgheniev nr. 30
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

19 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 21 și — min.
 „ s'a terminat la „ 5 și 30 „

Intrebare: Pe persoane cu care Vasile Luca a avut legături
în ilegalitate și au vizitat la Ministerul de Finanțe sau
acasă?

Răspuns: Începând din 1948 când am fost numit director al
Secretariatului din Ministerul de Finanțe și până în primăvara
anului 1952 când am fost mutat din Minister, am văzut
venind la Vasile Luca următoarele persoane cu care el a
avut legături în ilegalitate: Soos Toxif, președintele Sfatului
Popular al orașului Tg. Mureș, care venea în fiecare au de câteva
ori, Veres Pavel, președintele Sfatului Popular al orașului Băy
a venit în 1949 o dată; în cursul anului 1950 de mai multe
ori și în 1951 o singură dată; Gyeller Ludovic a venit de
dois ori în cursul anului 1949 și Gyarmaty Nicolae de dois
ori în cursul anului 1950.

Intrebare: Pentru ce a venit Soos Toxif la Vasile Luca?

Răspuns: Soos Toxif venea la Vasile Luca cu diferite cereri ale
Sfatului Popular al orașului Tg. Mureș și cererile lui Vasile Luca
să intervină la forurile competente pentru a i se rezolva fa-

Semnătura,

E. I. I.

Urmare: vorăbii.

Întrebare: Ce relații avea Vanile Luca cu Soos, Tonif?

Răspuns: Vanile Luca mi-a spus că îl cunoaște pe Soos, Tonif din anii 1928-1930, că este unul dintre primii membri de partid și că este un bun gospodar. Între ei, existau relații de prietenie. Eu am constatat de mine și din faptul că se vizitau și acasă. Vanile Luca de câte ori avea treabă la Tg. Mureș, îl vizita și pe Soos, Tonif acasă, uneori duând chiar marse la el. De asemenea, fata adoptivă a lui Vanile Luca, Sana Ghizela care studiază medicină ^{la Tg. Mureș}, duce marse în fiecare sâmbătă la Soos, Tonif.

Întrebare: Pentru ce venea Veres Pavel la Vanile Luca?

Răspuns: Veres Pavel venea la Vanile Luca și îi cerea să intervină la forurile competente pentru a-i soluționa diferite cereri în legătură cu probleme de construcții ale orașului.

În anul 1950 i-am dat lui Veres Pavel 1.000.000. Lei din fondul special din ordinul lui Vanile Luca, cârmă și 1-a spus fiind și eu de față, că îi trebuiesc acești bani pentru procurarea anumitor piese necesare punerii în funcțiune a mai multor întreprinderi locale, piese pe care nu se putea procura cu forme legale.

Întrebare: Ce relații au existat între Vanile Luca și Veres Pavel?

Răspuns: În discuțiile pe care le-am avut cu Veres Pavel, acesta mi-a spus că se cunoaște cu Vanile Luca încă dinainte de război din mișcarea muncitorească. În afară de cele arătate mai sus nu am răput și nici nu am cunoștință că ar fi existat între ei și alte relații.

Întrebare: De câte ori a venit Vanile Luca, Gyedler Ludovic și pentru ce?

Răspuns: Gyedler Ludovic a venit la Ministerul de Fi-

Semnătura,

_____

Urmare: rulate în toamna anului 1948 și primăvara anului 1949 și
de fiecare dată a adus câte un pachet cu cartușe de ¹⁶⁵ ~~Vide~~
toare lui Varile Luca din partea lui Rayk. ————— 229

Intrebare: Ce relații a avut Varile Luca cu Gzeller Lu-
dovic? —————

Răspuns: În timpul cât am fost responsabil de cadre la
Regiunea de P.M.R. din Craiova (1945-1947), Gzeller Ludovic
mi-a spus că se cunoaște cu Varile Luca încă din 1929 dela
Congresul Sindicatelor Unite din Timișoara. În primăvara
anului 1946, cu ocazia unei vizite a lui Varile Luca
la Craiova, Gzeller Ludovic a venit la partid și în
fetele mele și-a rugat pe Varile Luca să-i rezolve
situația de partid arătându-i pe scurt că în 1941 a fost are-
stat de D. E. F. ul maghiar și că acolo și-a fost anga-
jamentul că se va furniza informații, însă a părăsit ime-
diat Craiova plecând la Buda-Pesta și nu și-a dat nici un
informație. I-a mai spus că în tot timpul războiului a avut
legătură cu mișcarea nuncitescă, dar nimeni nu a căput în
urma lui. I-a mai arătat lui Varile Luca pentru susținerea afir-
mației lui că referințe despre el pentru acea perioadă pot da
Gyarmaty Nicolae și Marcovici Alexandru din Buda-Pesta legă-
turi de lui de partid din acea perioadă. La cele expuse de Gze-
ller, Varile Luca i-a dat un răspuns evaziv, spunându-i că
va vedea el. —————

Intrebare: L-a ajutat Varile Luca pe Gzeller Ludovic pen-
tru rezolvarea situației sale de partid? —————

Răspuns: Situația de partid a lui Gzeller nu a putut fi rezol-
vată. Știu însă dintr-o discuție care a avut loc la Ministerul
de Finanțe că Varile Luca s-a ocupat de rezolvarea situației
lui Gzeller. În primăvara anului 1949 a venit la Varile
Luca, Gzeller Ludovic și i-a adus un pachet de cartușe de re-

Semnătura,

E. Valer

Urmare: natoare din partea lui Rayk. Cu aceste ocazii, a
stat de vorbă cu Varde Luca 10-15 minute. La început
tul convorbirii am fost și eu prezent și I-am auzit
pe Varde Luca dușă câteva cuvinte introductive și i-a
spus lui Gyarmaty că s'a interesat de situația lui. Nu am
auzit sfârșitul discuției dintre ei deoarece eu am exit din ce-
linet. În afara de cele arătate mai sus nu am cunoștințe
să fi avut și alte relații.

Intrebare: De câte ori a venit de Varde Luca Gyarmaty
Nicolaie?

Răspuns: Gyarmaty Nicolaie a venit de Varde Luca de
două ori; odată la sfârșitul anului 1949 și o dată la
începutul anului 1950. Nu a intrat în cabinetul lui
Varde Luca ci eu discutat de mine în birou. Gyarmaty
Nicolaie i-a arătat greutatea pe care se întâmpină în
munca de arhiziti de vile. De ficcoci dată convor-
biri de dintre ei au durat câte 15 minute. În afara de
această problemă nu i-am auzit discuții și alte
evenuri.

Intrebare: De când ești cunoaște Varde Luca pe Gyarmaty
Nicolaie și ce relații a avut cu el?

Răspuns: Varde Luca se cunoștea cu Gyarmaty din 1932
dele o conferință de partid det ținută de Varde Luca
de Oradea. Știu acest lucru dele Roxinger Károly
Adolbert director general la Romano-Export care a luat
parte la această sedință. Din discuții pe care le-au
avut am constatat că au relații de cunoștințe și
a fi prieteni lui.

Apă ce am citit raportul proces verbal de interogatoriu și am constatat
că corespunde în totul cu cele din sarcinile de mine, și astfel și se știe

Șef de birou ascultător

lt. maj. de Securitate

J. Anulescu

Semnătura,

Archiștat
și arhiv

127/167

Intrebare:

In timpul cât ai mânuit fondul "Cheltueli Speciale" ai săvârșit vre-o neregulă în mânuirea acestui fond?

Răspuns:

Da am săvârșit unele nereguli.

253

Intrebare:

Ce anume nereguli ai săvârșit?

Răspuns:

In toamna anului 1950 am cumpărat pentru mine două arme de vânătoare prin HOLZNER LADISLAU dela Directia Vânătorii din Ministerul Silviculturii. Aceste arme le-am plătit cu 40.000 lei din fondul "Cheltueli Speciale".- Tot în toamna anului 1950 am cumpărat o armă de vânătoare pentru VASILE LUCA dela Slt.DANGA dela Miliția Capitalei căruia i-am dat 20.000 lei tot din fondul "Cheltueli Speciale".-

In primăvara și toamna anului 1950 am cumpărat cartușe de vânătoare în valoare de 500.000 sau 600.000 lei dela cooperativa vânătorilor din București str.Brezoianu.-

In primăvara și toamna anului 1951 am cumpărat cartușe de vânătoare în valoare de circa 500-600.000 lei tot dela acea cooperativă. Cartușele au fost plătite din fondul "Cheltueli Speciale" și au fost cumpărate prin HOLZNER LADISLAU.-

Incepând din anul 1950, în fiecare sezon de vânătoare am cheltuit câte 300.000 lunar pentru gonaci și oameni de pază.

Am mai cumpărat mnelte de pescuit, de vânătoare și diferite articole de sport dela Ferometal din Bd.Ana Ipătescu, dela "Consignația" din str.Academiei, Cooperativa Vânătorilor, dela Munisport din str.Doamnei nr.3 și dela un atelier de specialitate din str.Doamnei nr.5.- Toate aceste cheltueli se ridicau la circa 300.000 lei anual.După aceea am plătit împăierile făcute de atelierul de specialitate "Enăchescu" din București Raionul Stalin. Aceste cheltueli se ridicau la circa 200-300.000 lei anual.-

Tot din fondul "Cheltueli Speciale" am mai plătit cheltueli de fotografiat făcute la firma Eugen Stătescu și Ferometal din Bd.Ana Ipătescu. Aceste cheltueli se ridicau lunar între 1000 și 10.000 lei. Tot din acest fond, în iarna anului 1951 am plătit 25.000 lei pentru cheltuelile făcute cu nunta lui BOJITA ILEANA. Cheltuelile de nuntă ale BOJITEI ILEANA le-am trecut la cheltuelile bugetului Ministerului de

ss.Bidlitz Zoltan

Finanțe. Deasemeni din ordinul lui VASILE LUCA i-am dat ¹⁷⁸ lui BOJITA ILEANA 45.000 lei pentru a-și cumpăra mobilă când s'a măritat din fondul special.-

Menționez că într'o declarație anterioară am arătat că banii care i-au fost dați lui BOJITA ILEANA pentru a-și cumpăra mobilă au fost dați din banii personali ai lui VASILE LUCA.-

In Decembrie 1951 și Ianuarie 1952 am cumpărat dela maiorul GRIGORIU din Comandamentul Militției Capitalei, 71 ceasuri și dela Vamă prin inspectorul GEANOVICI circa 120 bucăți, pe care le-am plătit tot din fondul "Cheltueli Speciale".- Aceste ceasuri le-am cumpărat la cererea lui IACOB ALEX. căruia i-am dat în mai multe rânduri în total circa 70-80 bucăți, 30-35 bucăți le-am vândut eu la diferite persoane din conducerea instituțiilor de Stat. Astfel lui VOITINOVICI i-am vândut un ceas, lui GOGU RADULESCU unu, lui MALINSCHI 1, lui BARLADEANU 1, MURESAN VASILE două bucăți, lui VIJOLI 1, lui MODORAN două, IACOB 4 bucăți, lui CRAIU două, lui NISTOR ALEXANDRU 2, lui WEISZ 1, lui BOGHINA 1, precum și la diferiți funcționari din Ministerul de Finanțe. Din aceste ceasuri am cumpărat și eu 3 bucăți.-

lui AFANASE SISMAN i-am dat circa 35-40 bucăți pentru a le vinde colegilor lui.-

10 bucăți le-am vândut la diferiți funcționari din Minister, iar banii rezultați i-am predat lui AFANASE SISMAN, pentru a-i da lui TOPH ANDREI (fratele lui VASILE LUCA) în locul a 80.000 lei pe care mi i-a dat în August 1951, spre a-i cumpăra o motocicletă. Lui TOPH ANDREI i-am trimis 2.500 lei noi. Restul de ceasuri circa 30-35 bucăți le-am dat lui BARBU CONSTANTIN care era șef de secție la Cabinet pentru a le vinde la funcționarii din Ministerul de Finanțe.-

Intrebare:

Ai decontat banii luați din fondul "Cheltueli Speciale" pentru plata ceasurilor?

Răspuns:

Da am decontat.-

Intrebare:

Cum ai făcut această decontare?

Răspuns:

Banii încasați pentru cele 30-35 ceasuri pe care le-am vândut eu, i-am băgat în cassă.-

Pentru restul de ceasuri nu am primit nici un ban la reforma bănească.

VASILE LUCA mi-a dat 1.000.000 lei pentru a cumpăra bărci de pescuit pentru eleșteul Ministerului de Finanțe obișnuia să pescuiască și el. Acești bani mi i-a dat în cabinetul său cu o săptămână înainte de reforma bănească.- Eu am vorbit cu ing. STEFANESCU dela Direcția Pisciculturii din Ministerul Agriculturii ca să mergem să cumpărăm aceste bărci. Din lipsă de timp am amânat cumpărarea și m'a surprins reforma cu acești bani. Pentru a nu pierde banii, în ziua când a apărut comunicatul pentru inventariere, am băgat în cassa fondului "Cheltueli Speciale" circa 600.000 lei pentru acoperirea completă a ceasurilor cumpărate scoțând notele de plată. Restul de bani i-am cheltuit parte pentru plata unor facturi ale cabinetului și câteva zeci de mii pentru procurarea a diferite articole de pescuit și sport, cumpărături pe care șe-am făcut cu două trei zile înainte de reforma bănească.-

Intrebare:

După reforma bănească ai primit bani pentru ceasurile pe care le-ai dat lui IACOB ALEXANDRU, SISMAN AFANASE și BARBU CONSTANTIN?

Răspuns:

Nu am primit nici un ban.-

Intrebare:

Pentru ce nu ai cerut bani pentru aceste ceasuri?

Răspuns:

IACOB ALEXANDRU luase ceasurile pentru a le da ca premii funcționarilor, intervenind destituirea și arestarea lui nu i-am mai cerut să justifice ce a făcut cu ceasurile. Inainte de a pleca din Ministerul de Finanțe, IACOB ALEXANDRU mi-a restituit 5 ceasuri spunând că atâtea i-au mai rămas. Aceste ceasuri mi le-am însușit eu. SISMAN AFANASE mi-a spus că are de făcut o serie de plăți pentru VASILE LUCA și i-am dat aprobarea să încaseze el banii pentru ceasurile vândute.-

Deasemeni lui BARBU CONSTANTIN i-am dat dispoziție ca banii încasați pentru ceasuri, să-i întrebuințeze la cumpărături necesare cabinetului.-

ss. Eidlitz Zoltan

Intrebare:

Ce ai făcut cu ceasurile pe care le-ai luat de la Ministerul de Finanțe?

Răspuns:

Ceasurile luate de la Ministerul de Finanțe le-am folosit în felul următor: unul l-am dat lui BIRO ERNEST din Cluj, fiul fostului secretar al P.C.U. din Satu Mare, din timpul războiului BIRO IOSEF omorât de fasciști, unul l-am dat sorei mele EIDLITZ BERTA din Oradea str. Ghilanyi nr. 37, unul l-am dat unei prietene anume BISOC ELENA din București, funcționară la Comlemn din București Calea Victoriei, două le-am dat în păstrare doctorului KAHANA ERNEST, domiciliat în București str. Pitar Moș nr. 27, un ceas l-am dat în păstrare lui SIELBER IOSIF funcționar la Controlul de Stat, domiciliat în București str. Mântuleasa nr. 47 și un ceas l-am dat în păstrare lui WEINBERGER MAURICIU funcționar la Dir. Generală a Canalului Dunăre-Marea Neagră, domiciliat în Constanța. Menționez că lui KAHANA ERNEST i-am dat în păstrare și un aparat de fotografiat marca "Exacta".-

Intrebare:

Ce te-a determinat să dai în păstrare ceasurile pe care le aveai?

Răspuns:

Înainte cu câteva zile de arestarea mea am fost la CERNICICA VIORICA soția lui CERNICICA DUMITRU, care mi-a povestit că soțul ei când a fost arestat, organele care au făcut percheziția domiciliară au făcut caz de numărul mare de ceasuri pe care le avea acasă. Eu presimțind că voi fi arestat am dat aceste obiecte în păstrare.-

Intrebare:

Dece te-ai dus la soția lui CERNICICA DUMITRU?

Răspuns:

M'am dus la soția lui CERNICICA DUMITRU împreună cu soția mea deoarece eram buni prieteni și aflasem că CERNICICA DUMITRU a fost arestat de câteva zile, iar ea este bolnavă, a două zi urmând să fie internată în spital. Ne-am dus la ea ca să vedem dacă nu are nevoie de ajutor.-

Intrebare:

Ce ați discutat cu soția lui CERNICICA DUMITRU cu ocazia vizitei ce i-ați făcut-o?

ss. Eidlitz Zoltan

Răspuns:

Am discutat despre sănătatea soției lui CERNICICA, arătându-ne că nu mai poate fi internată la spitalul "Elias" și că nu se mai internează la nici un spital. Ne-a arătat că a discutat prin telefon cu CONSTANTIN AGIU, președintele cooperativei, căruia i-a comunicat arestarea lui CERNICICA DUMITRU și că acesta a asigurat-o că-i va trimite salariul soțului ei. A mai vorbit cu președintele ARLUS-ului BOGDAN IOSIF care deasemenea i-a spus că ea poate rămâne mai departe activistă a ARLUS-ului. Am mai discutat despre felul cum a fost el arestat, cum s'a făcut percheziția și despre faptul că organele care au făcut percheziția s'au mirat de faptul că au multe ^{ceasuri} ~~ceasuri~~ în casă.

Mi-a mai spus că în urma arestării lui IACOB ALEXANDRU casa i-a fost sigilată, iar copiii când au venit de la cămin și de la școală au găsit casa sigilată și încuiată. Soția lui mi-a mai spus că CERNICICA nu se aștepta să fie arestat întrucât cu câteva zile înainte de arestarea sa s'a ținut o ședință de către C.C.al P.M.R. în sala Filimon Sârbu cu toți conducătorii economiei naționale din București, unde el a luat poziție față de linia introdusă de VASILE LUCA și aplicată de el (CERNICICA) și a crezut că cu această problemă lui este terminată. Alte discuții nu am avut cu soția lui CERNICICA DUMITRU.-

Intrebare:

Cu ce scop ai dat în păstrare ceasurile și aparatul de fotografiat lui KAHANA ERNEST, SIELBER IOSIF și WEINBERGER MAURICIU?

Răspuns:

Presimțind că voi fi arestat i-am rugat pe dr. KAHANA ERNEST și SIELBER IOSIF ca să-mi păstreze pentru un timp aceste obiecte și eventual să le restituie soției mele în caz că eu voi fi arestat.-

Lui WEINBERGER MAURICIU i-am dat ceasul spunându-i să-l vândă când are posibilitate fără să-i spun cu ce preț.-

Intrebare:

In ce împrejurări le-ai încredințat ceasurile și aparatul de fotografiat lui KAHANA ERNEST, WEINBERGER MAURICIU și SIELBER IOSIF?

ss. Eidlitz Zoltan

././.

Răspuns:

În ziua de 13 Iunie 1952, eu am fost dat afară din serviciu. După câteva zile am fost în vizită la dr. KAHANA ERNEST ca să mă interesez de situația lui VASILE LUCA, deoarece KAHANA ERNEST era medicul curant al lui VASILE LUCA. Mi-a spus că nu mai știe nimic de VASILE LUCA, deoarece nu a mai fost chemat de acesta de circa două săptămâni. Am discutat cu el despre situația mea spunându-i că eu presimt că voi fi arestat deoarece am fost dat afară din serviciu și l-am rugat să-mi păstreze două ceasuri deoarece eu am vizitat-o pe CERNICICA VIORICA și aceasta mi-a spus că organele care au făcut percheziția domiciliară cu ocazia arestării lui CERNICICA DUMITRU, au făcut caz de faptul că au văzut la ei acasă multe ceasuri.-

L-am rugat pe KAHANA ERNEST să păstreze ceasurile până când eu voi fi eliberat sau eventual să le dea soției mele. A doua zi m'am dus la el acasă împreună cu soția mea și i-am dus două ceasuri și un aparat fotografic.-

În aceeași zi când i-am lăsat în păstrare ceasurile lui KAHANA ERNEST i-am telefonat și lui SIELBER IOSIF spunându-i că vreau să-i vorbesc. SIELBER IOSIF se afla într-o ședință de lucru și mi-a spus să ne întâlnim la cofetăria din fața "Controlului de Stat". M'am dus la cofetăria indicată de el și ne-am întâlnit. Eu eram cu soția mea. I-am spus și lui că am fost dat afară din serviciu și că presimt că voi fi arestat, rugându-l să-mi păstreze un ceas și dacă poate să o ajute și pe soția mea în cazul că are nevoie.- Dela cofetărie ne-a condus până la poarta lui KAHANA ERNEST după care a plecat. Nici lui SIELBER și nici lui KAHANA nu le-am spus că am dat ceasuri în păstrare și la alte persoane. Menționez că SIELBER IOSIF și KAHANA ERNEST nu se cunosc-teau.-

În jurul datei de 16 sau 17 Iunie 1952, a venit la mine în vizită WEINBERGER MAURICIU care se afla în concediu. Cu aceea ocazie i-am spus că eu nu mai am serviciu și i-am dat un ceas cu rugămintea ca să-l vândă dacă va avea ocazia. Lui WEINBERGER nu i-am spus nimic din cele ce am discutat cu KAHANA ERNEST sau cu SIELBER IOSIF.-

Întrebare:

Dece le-ai dat în păstrare ceasurile lui KAHANA ERNEST și SIELBER IOSIF și nu le-ai dat în păstrare altor persoane?

ss. Eidlitz Zoltan

Răspuns:

1938 259
173
Le-am dat în păstrare ceasurile și aparatul de fotografiat lui KAHANA ERNEST, SIELBER IOSIF și WEINBERGER MAURICIU pentru că îmi erau prieteni și aveam încredere în ei că nu vor vorbi despre cele aflate dela mine.-

După ce am citit prezentul proces verbalde interogatoriu și am constatat că cele scrise corespund întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss. Bidlitz Zoltan

ANCHEATOR SEF DE BIROU
LT. MAJOR DE SECURITATE

Niculescu Ion

CM/5 ex.

200
184
174

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Egidiu Zoltan de profesie functionar, nascut la 2
Februarie 1912 in Satu-Mare, fiul lui Ignatie si Fani, cu ulti-
mul domiciliu in Bucuresti str. Traian Turghenicov n = 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

20 Ianuarie 1953

Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 10 si 30 min.

„ s'a terminat la „ 5 si 30 „

Intrebare: Cine a manuit fondul „Cheltueli Speciale”
al Ministerului de Finante in perioada noiembrie
1947 - Martie 1952?

Raspuns: Incepand de la 8 noiembrie 1947 pana in
toamna anului 1948, fondul „Cheltueli Speciale”
al Ministerului de Finante a fost manuit de
Stănescu Constantin fostul director de cabinet al
lui Vaxile Luca. Din toamna anului 1948 pana in
Aprilie 1950 a fost manuit de Bernicea Dumitru
care in acea vreme era revizor controlor general
la Ministerul de Finante, iar din Aprilie 1950
pana in Martie 1952 a fost manuit de mine.

Intrebare: Cum ai manuit al-ta fondul „Cheltueli
Speciale”?

Raspuns: Din fondul „Cheltueli Speciale” făceam
diferite plăți la cererea lui Iacob Alexandru,
Mondoran Vaxile si Vaxile Luca pe baza de chi-
tante sau pe baza de reprodusi semnate de acestia.

Semnătura, E. Zoltan

Urmare: Rezoluțiile și chitanțele semnate de Jacob Alexandru și Modoran Vasile de anexasau la un borderou în care treceau numele platite pe care îl prezentam lui Vasile Luca pentru a fi aprobate. După aceasta, chitanțele sau actele semnate de Modoran Vasile sau Jacob Alexandru erau arse rămânând numai borderourile pentru justificare împreună cu chitanțele care erau semnate de Vasile Luca. În borderouri și chitanțele rămase nu s-a specificat pentru ce au fost făcute chestiunile.

Interogare: În timpul cât ai menționat fondul „Chestiuni Speciale” ai săvârșit vreo neregulă în mănăstirea acestui fond?

Răspuns: Da am săvârșit unele nereguli.

Interogare: Ce anume nereguli ai săvârșit?

Răspuns: În toamna anului 1950 am cumpărat pentru mine două arme de vânătoare prin Hoizner Ladislau de la Direcția Vânătorii din Ministerul S. S. Agriculturii. Aceste arme se-au platit cu 40.000 lei, din fondul „Chestiuni Speciale”.

Tot în toamna anului 1950 am cumpărat o armă de vânătoare pentru Vasile Luca de la Ștefănița de la Militaria Capitală cărui i-am dat 20.000 lei tot din fondul „Chestiuni Speciale”.

În primăvara și toamna anului 1950 am cumpărat cartușe de vânătoare în valoare de 500.000 sau 600.000 lei de la Cooperativa Vânătorilor din București str. Brezoiu.

În primăvara și toamna anului 1951 am cumpărat cartușe de vânătoare în valoare de cca 500-600.000 lei tot de la aceeași cooperativă. Car-

Semnătura,

E. I. I.

mare: unse au fost plătite din fondul „Speciale” și au fost cumpărate prin Holzner Ladis-
lau. 201

Începând din anul 1950, în fiecare sezon de vânză-
toare am cheltuit câte 30.000 Euro pentru gânci
și oamenei de papă.

Au mai cumpărat unelte de pescuit, de vânzătoare
și diferite articole de sport de la Ferometal din
Bd. Ave. Spătescu, de la „Counquetia” din str. Aca-
demiei, Cooperativa Vânătorilor, de la MuniSport
din str. Doamnei 1-3 și de la un atelier de specialitate
din str. Doamnei 4-5. Toate aceste cheltuieli
se ridicau la cca 300.000 lei anual. După aceea
am plătit impozitele făcute de atelierul de spe-
cialitate „Enăchescu” din București-Kislov
Stalin. Aceste cheltuieli se ridicau la cca. 200-
300.000 lei anual.

Tot din fondul „Cheltuieli Speciale” am mai plătit
cheltuieli de fotografii făcute la firma Eugen
Tătescu și Ferometal din Bd. Ave. Spătescu.
Aceste cheltuieli se ridicau Euro între 100 și
10.000 lei Euro. Tot din acest fond, în ianuarie
anului 1951 am plătit 25.000 lei pentru cheltuieli
făcute cu muntele Eui Bogita Peana. Chel-
tuielile de munte ale Bogitei Peana se-au făcut
de cheltuielile bugetului Ministerului de Turism.
Deasemenea din ordonul Eui Vasile Luca i-am dat
Eui Bogita Peana 45.000 lei pentru a-și cumpă-
ra mobilă când s-a mărit tot din fondul special.
Mentionez că într-o declarație anterioară am ară-
tat că banii care i-au fost dați Eui Bogita Peana

Urmare: pentru a se cuprinde noile au fost date

- din bonii personale ai lui V. Luca.

In Decembrie 1951 si Ianuarie 1952 am cumparat de la maiorul Grijori din Comandamentul Mi-
litiei Capitalei 71 ceasuri si de la mama prin
inspectorul Beavovici, cca' 120 bucati, pe care
de-am platit tot din fondurile Chestiunii Speciale.
Aceste ceasuri de-am cumparat la cererea lui Iacob
Alexandru caruia i-am dat in masa un ete
rânduiri in total cca. 70-80 bucati. 30-35 bu-
cati de-am vandut eu la diferiti persoane din
conducerea institutiilor de stat. Astfel lui Voiti-
novici i-am vandut 1 ceas, lui Gogu Raduescu
1, lui Morariu 1, Bar'adeanu 1, Muresan
Vasile 2 bucati, lui Vjodi 1, lui Muresan B. lui
Iacob 4 bucati, lui Bran 2, lui Istor Alexand-
ru 2, lui Weiss 1, lui Baghina 1, pentru a
la diferiti functionari din Ministerul de Finante.
Din aceste ceasuri, am cumparat si eu
3 bucati.

lui Afanase Sirmen i-am dat cca. 35-40 bucati
pentru a le vinde colegilor lui.

10 bucati de-am vandut la diferiti functionari
din ministri, iar bonii rezultate i-am predat
lui Afanase Sirmen pentru a-i da lui Toth
Andrei (fratele lui Vasile Luca) in locul a 80.000 lei
pe care mi i-a dat in August 1951 spre a-i cum-
para o motocicletă. Lui Toth Andrei, i-am
trimis 2.500 lei noi. Restul de ceasuri, cca 30-
35 bucati, de-am dat lui Barbu Constantin
care era ref de Sectie de Cabinet pentru a le

Semnatura, *E. Ceaușescu*

mare: unde ca guvernarea au nouștrii au răsărit.

Întrebare: Ai decontat banii luați din fondul „Cheltuieli Speciale” pentru plata ceasurilor? —

Răspuns: Da am decontat. — 158 262

Întrebare: Cum ai făcut această decontare? — 176

Răspuns: Banii încasați pentru cele 30-35 ceasuri pe care le-am vândut eu, i-am băgat în casă.

Pentru restul de ceasuri nu am primit niciun ban până la reforma bănească.

Vara lui mi-a dat 1.000.000 lei pentru a cumpăra bănci de pescuit pentru elstul Ministerului de Finante unde obişnuie să pescuiească n' e.

Acești bani mi i-a dat în cabinetul său cu o săptămână înainte de reforma bănească.

Cu am vorbit cu ing. Stănescu de la Direcția Pisciculturii din Ministerul Agriculturii că să mergem să cumpărăm acești bănci. Din lipsă de timp nu am putut cumpăra și mi s'a surprins reforma cu acești bani. Pentru a nu pierde banii, în ziua când a operat comitetul pentru inventariere, am băgat în casa fondului „Cheltuieli Speciale” cca. 600.000 lei pentru acoperirea completă a ceasurilor cumpărate, scotând notele de plată. Restul de bani, i-am cheltuit, ~~și~~ ~~afanase~~ parte pentru plata unor facturi ale cabinetului n' câțiva zeci de mii pentru procurarea a diferite articole de pescuit n' sport, cumpărături pe care le-am făcut cu douăzeci și două mii de reforma bănească.

Întrebare: După reforma bănească ai primit bani pentru ceasurile pe care le-ai dat lui Iacob Alexan-

Urmare: dr. Simion Afanese si Barbu Constantiu.

Răspuns: Nu am primit niciun ban.

Întrebare: Pentru ce au cerut bani pentru
acești ceasuri?

Răspuns: Jacob Alexandru, luase ceasurile pentru
a le da ca premii functionarilor; intervenind
destituirea si arstarea lui nu i-am mai cerut
să justifice ce a făcut cu ceasurile. Trăind de
a pleca din Ministerul de Finante, Jacob
Alexandru mi-a restituit 5 ceasuri spunând
că atâtea i-au mai rămas. Acești ceasuri
mi le-am împrumutat eu. Simion Afanese, mi-a
spus că are de făcut o serie de plăți pentru
banile duse și i-am dat aprobare să încaseze
eș bonii pentru ceasurile vândute.

Deosemeni lui Barbu Constantiu i-am dat
dispozitie ca banii încasati pentru ceasuri,
să-i întrebuinteze la cumpărături necesare
cabinetei lui.

Întrebare: Ce ai făcut cu ceasurile pe care le-ai dat
de la Ministerul de Finante?

Răspuns: Ceasurile luate de la Ministerul de
Finante le-am folosit în felul următor: unul
l-am dat lui Bira Ernest din Cluj fiind fostu-
lui secretar al P. C. ^{din Satu-Mare} din timpul războiului Bira
Josef, autorizat de forșisti; unul l-am dat sorei mele
Eldity Berta din Craiova str. Thilanyi n. 37,
unul l-am dat unei prietene aume Bira Eleana
din Bucuresti functionara la Com. Lemn din Bu-
curesti Calea Victoriei, două le-am dat în păstrare
doctorului Kahana Ernest domiciliat în Bucuresti.

Semnătura

E. Afanese

lare: Nr. 11002/1000 n: 25, un ceas c-au dat în păstrare

lui Sieber Josef funcționar la Controlul de Stat, domiciliat în București, str. Măntuleasa n: 4. În ceas 2-am dat în păstrare lui Weinberger Mauriciu funcționar la Dir. Generală a Consiliului Dâmbovici. Maria Neagre domiciliat în Constanța. Menționez că lui Kahane Ernest i-am dat în păstrare și un aparat de fotografiat marca, Exacte.

Întrebare: Ce te-a determinat să dai în păstrare cauzile pe care le aveai?

Răspuns: Înaintea cu câteva zile de arestarea mea am fost la Bernicica Florica, soția lui Bernicica Dumitru, care mi-a povestit că sotul ei când a fost arestat, organele care au făcut percheziția domiciliară, au făcut caz de numărul mare de ceasuri pe care le avea acasă. Cu presimțind că voi fi arestat am dat acești obiecte în păstrare.

Întrebare: De ce te-ai dus la soția lui Bernicica Dumitru?

Răspuns: M-am dus la soția lui Bernicica Dumitru împreună cu soția mea deoarece eram bun prieten și aflasem că Bernicica Dumitru a fost arestat de câteva zile, iar ea este bolnavă, a doua zi urmând să fie internată în spital. Ne-am dus la ea ca să vedem dacă nu are nevoie de ajutor.

Întrebare: Ce ați discutat cu soția lui Bernicica Dumitru cu ocazia vizitei ce i-ați făcut?

Răspuns: Am discutat despre sănătatea soției lui Bernicica, arătându-ne că nu mai poate fi în-

Semnătura,

E. A. C.

Urmare: revin la spital, dar n se nu
interesează de niciun spital. Ne-a arătat că a dis-
cutat prin telefon cu Constantin Agiu președin-
tele Cooperativei cărui i-a comunicat arestarea lui
Bernicica Dămitru și că acesta a organizat o că-
vă trimitte păterii și soțului ei. A mai vorbit
cu președintele A.R.D. U.S.ului Bogdan Fariș care
deosemena i-a spus că se poate rămâne mai
departe activista a A.R.D. U.S.U. lui. Am mai
discutat despre faptul cum a fost el arestat,
cum s'a făcut percheziția și despre faptul ce
organele care au făcut percheziția s'au mirat
de faptul că au multe cărți în casă.

Am a mai spus că în urma arestării lui Teodor
Alexandru, casa i-a fost îngrijită, iar copiii când
au venit de la cămin și de la școală au găsit
casa îngrijită și încălzită. Soția lui mi-a mai
spus că Bernicica nu se aștepta să fie arestat
întrucât cu câteva zile înainte de arestarea
se se tiint o notă de către C. C. al P. R.
în sala Filimon Sârbu cu toți conducătorii
economiei naționale din București, unde el
a luat poziție față de linie introdusă de
Voxile ducă și aplicată de el (Bernicica) și
a crezut că cu această problemă lui este
terminată. Alte discuții nu s'au avut cu
soția lui Bernicica Dămitru.

Intrebare: Cu ce se ocupă în prezent ce ma-
rile și aparatul de fotografiat lui Kahanov
next, Sieber Josef și Weinberger Mauriciu?
Răspuns: Președintele că vom fi arestat i-am rugat

Semnătura,

E. C. C.

1 - am rugat pe dr. Mahana Ernest
 Joxif ca să-mi păstreze pentru un timp aceste
 obiecte și eventual să le restituie soției mele
 în caz că eu voi fi arestat. — 188 264

lui Weinberger Mauriciu i-am dat ceasul spunân-
 du-i să-l vândă când are posibilitatea fără
 să-i spun eu ce pret.

Intrebare: Tu ce înțepurări de-ai încredințat
 ceasurile și aparatul de fotografiat lui Mahana
 Ernest, Weinberger Mauriciu și Sieber Joxif?

Răspuns: În ziua de 13 Iunie 1952, eu am fost
 dat afară din serviciu. După câteva zile am fost
 în vizită la dr. Mahana Ernest ca să mă în-
 teresez de situația lui Vasile Luca, deoarece Ma-
 hana Ernest era medicul curant al lui Vasile
 Luca. Mi-a spus că nu mai știe nimic de Vasile
 Luca deoarece nu a mai fost chemat de aceste
 de c.c. și răstărușii. Am discutat cu el despre
 situația mea spunându-i că eu prezint că voi
 fi arestat deoarece am fost dat afară din
 serviciu și l-am rugat să-mi păstreze 2 ceasuri
 deoarece eu am vizitat-o pe Bernicica Viorica
 și aceasta mi-a spus că organele care au fă-
 cut percheziția domiciliară cu ocazia arestării
 lui Bernicica Dumitru, au făcut caz de fapt
 că au văzut la ei acasă multe ceasuri.
 L-am rugat pe Mahana Ernest să păstreze
 ceasurile până când eu voi fi eliberat
 sau eventual să le dea soției mele. Apoi
 și mi-am dus la el acasă împreună cu soția
 mea și i-am dus două ceasuri și un ape-

Semnătura

E. Joxif

Urmare: nu fotografic.

În aceiași zi când i-am sășet în păstrare ceasurile lui Kahana Ernest, i-am telefonat și lui Sieber Josef punându-i că orău să vorbească. Sieber Josef n-aflată într-o sedință de lucru și mi-a spus să ne întâlnim la cofetărie din fața „Bontului lui de Stat. M-am dus la cofetărie indicată de el și ne-am întâlnit. Eu eram cu soția mea. I-am spus și lui că am fost dat afară din serviciu și că prezint că voi fi angajat, rugându-l să-mi păstreze un ceas și dacă poate să o ajute și pe soția mea în cazul că ar avea nevoie. De la cofetărie ne-a condus până la poarta lui Kahana Ernest după care a plecat. Iici lui Sieber și aici lui Kahana nu le-am spus că am dat ceasuri în păstrare și la alte persoane. Menționez că Sieber Josef și Kahana Ernest nu se cunosc.

În jurul datei de 16 sau 17 Iunie 1952, a venit la mine în vizită Weinberger Mauriciu care n-aflată în concediu. Eu ocazional i-am spus că eu nu mai am serviciu și i-am dat un ceas cu rugămintea ca să-l vândă dacă va avea ocazia. Lui Weinberger nu i-am spus nimic din cele ce am discutat cu Kahana Ernest sau cu Sieber Josef. pe ceas

Intrebare: Dece le-ai dat în păstrare ceasurile lui Kahana Ernest și Sieber Josef și nu le-ai dat în păstrare altor persoane

Răspuns: Le-am dat în păstrare ceasurile și aparatul de fotografiat lui Kahana Ernest, Sieber Josef

Semnătura, E. cel...

L. Iare: *n* Wemberger Moaricu penunca un
erou prietenii n' aveam incredere in ei ce nu
vorbi despre celi aflati de la mine. 189

Dupa ce am citit prezentul proces verbal de in-
terogatoriu curvant eu curvant n' am constatat ce
corespunde in totul cu celi declarati de mine,
si sustin n' semnez.

Achetator ref de birou

Achetat

St. maj. de Securitate

E. A. W.

Semnătura,

1941

277
180

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN de profesie funcționar născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui Ignăție și Fa- li cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr. 30

23 Ianuarie 1953 București

Interogatoriul a început la ora 22 și 00 min.

" s'a terminat la " 4 și 30 "

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe Dr. KAHANA ERNEST ?

Răspuns:

Pe Dr. KAHANA ERNEST l-ma cunoscut în anul 1939 sau 1940 în București la Dr. CHERESTESIU VICTOR, Am aflat dela Dr. CHERESTESIU că Dr. KAHANA ERNEST este specialist în boli de inimă și că a venit dela Brașov. La venirea sa în București Dr. KAHANA la început a locuit la cumnatul său Dr. CHERESTESIU VICTOR în Str. Romană.

Având soția bolnavă de inimă. m'am dus cu el la Dr. KAHANA prntu consultație. M'am dus la Dr. KAHANA destul de des pentru tratamentul soției mele până în Iunie 1944 când a plecat la Turda.

Intrebare:

Ce știi despre Dr. KAHANA ERNEST ?

Răspuns:

Stiu că avea legături cu mișcarea muncitorească încă din anul 1924. Aceasta o știu dela VASILE LUCA, care mi-a dictat o referință cerută de F.I.A.P.P. (Federația Internațională a Deținuților și Internaților Politici, pentru KAHANA ERNEST, în vederea organizării drepturilor de pensie. Referința a fost semnată de mine din ordin.

Aceasta sa întâmplat în vara anului 1950. După că-

///.

ss. Eidlitz Zoltan.

teva legături cu TIU directorul general al Casei de Pensii după care Dr. KAHANA ERNEST a primit pensie.

In referință VASILE LUCA a arătat că în noaptea pe Dr. KAHANA ERNEST din 1924 și că acesta a dat ajutor medical activiștilor de Partid în ilegalitate, fără recompensă materială.

Intr'o convorbire personală, KAHANA ERNEST mi-a arătat că în anii 1923-1924 a contribuit la organizarea unei conferințe a C.C. al P.C.R., având ca sarcină să conducă anumiți participanți la locul indicat de faratele său KAHANA MOISE, în numiții GHEORGHIENI. In anii 1930-1931 Partidul prin organele sale legale a orgaizat în orașul Transilvania așa zise universități libere.

In cadrul acestor conferințe Dr. KAHANA a ținut la Oradea o conferință despre dialectica materialistă și despre medicină. La această conferință am luat parte. In 1939-1940 când a venit dela Brașov mi-a spus că a divorțat de soția lui, din cauză că îi făcea greutate cu munca politică-

In 1940 i-am făcut legătura doctorului KAHANA cu Dr. TANSINGER pe care l-am adus ~~sau~~ eu dela Brașov din înșrăcinarea lui SORICA TAUBERG, pentru a angaja avocați prin Ajutorul Roșu. pentru MELITA APOSTOL.

Intrebare:

Ce relații ai avut d-ta cu Dr. KAHANA ERNEST după 23 August 1944 ?

Răspuns:

In 1948 m'am întâlnit cu el la Ministerul de Finanțe și mi-a spus că este medicul curant al lui VASILE LUCA. mi-a dat adresa și m'angajandus la el acasă cu soția mea pentru consultații de câte ori se simțea rău. In anul 1950 și-a desființat cabinetul medical și de la această dată o trata pe soția mea mai mult acasă la mine.

Incepând din anul 1951 am început să ne vizităm reciproc cu familia. In toamna anului 1951 Dr. KAHANA ERNEST mi-a spus că fosta lui soție de care se despărțise încă din anul 1939 a fost arestată și condamnată la mai mulți ani închisoare pentru înalta trădare din cauză că a trăit cu un funcționar dela legatia suedeză care era implicat într'un proces de spionaj.

KAHANA ERNEST mi-a spus că avocatul fostei sale soții i-a comunicat că din studierea dosarului rezultă că fosta lui soție a fost condamnat prea mult pentru faptele ei deoarece nu poate fi încadrat decât cel mult la colportare de știri tendențioase nici de acum la înalta trădare. KAHANA ERNEST mi-a spus că din cauza acestei condamnări fostei sale soții să nu sufere fe-

././.

ss. Eidlitz Zoltan ,

tele și ginerii săi. În urma celor rezolvate de el i-am promis că voi lua legătură cu colonelul MOISESCU directorul Secretariatului din Ministerul Forțelor Armate și voi întreba dacă poate să-l ajute în această problemă.

Am vorbit cu colonelul MOISESCU și acesta peste câteva zile mi-a comunicat că intradevăr a fost o eroare de încadrare și i-a fost redusă pedeapsa la 4 ani în urma recursului.

Dr. KAHANA după discuțiile pe care le-a avut cu avocatul fostei sale soții, nu a fost mulțumit nici nouă sentință și mi-a spus că s'a adresat d-lui BODNARAS EMIL Ministrul Forțelor Armate a, cărui medic curant era și l-a rugat să revizuiască în nou procesul. Ulterior mi-a comunicat că fosta lui soție a fost pusă în libertate. După un timp mi-a spus că a fost din nou arestată și trimisă la închisoarea Târgoșor de unde i-a scris ficei sale să-i trimeată îmbrăcăminte.

În timpul cât se revizua procesul fostei sale soții în iarna anului 1951, Dr. KAHANA l-a rugat pe VASILE LUCA în cabinetul său din Ministerul de Finanțe fiind de față și eu, să vorbească cu BARLADEANU ca fata sa care era secretara lui BARLADEANU să nu fie mutată de acolo până la clarificarea situației fostei sale soții.

După ce fosta sa soție a fost trimisă la închisoarea Târgoșor, fiica sa a fost mutată de la Ministerul Comerțului Exterior la "Export-Lemn" în primăvara anului 1950, i-am făcut cadou lui KAHANA ERNEST un ceas de aur marca "Doxa" pe care-l cumpărasem în 1948 de la CERNICICA DUMITRU cu 15.000 lei. La începutul anului 1950 i-am pus la dispoziție lui KAHANA ERNEST o mașină a Ministerului de Finanțe pentru al duce în fiecare zi la spitalele "Elias" și Babéș. Benzina a fost dată din partea C.C. al P.M.R.

În cursul anului 1950-1951 l-am luat pe Dr. KAHANA ERNEST de câteva ori în excursie cu mine la orașul Stalin, Predele, Lemnia și Poiana Stalin.

După apariția comunicatului cu devierea lui VASILE LUCA, am vorbit cu KAHANA ERNEST care a fost chemat de soția mea. Cu această ocazie KAHANA ERNEST mi-a spus că în noaptea precedente apariției comunicatului a fost chemat de VASILE LUCA întrucât soția sa se îmbolnăvise în urma excluderii lui VASILE LUCA din C.C. al P.M.R..

Mi-a spus că a discutat cu VASILE LUCA și că acesta i-a spus că a fost exclus din C.C. al P.M.R. și că a fost destituit și din funcția de vicepreședinte al Consiliului de Miniștri,

.../...

ss. Sidlitz Zoltan.

totuși arată speranța că lucrurile nu sunt așa grave și până la urmă vor aranja, în urma acestei situații KAHANA ERNEST mi-a spus că a întrebat la C.C. al P.M.R. ce atitudine să aibă față de VASILE LUCA. Am primit dispoziția ca să-l vizitez pe VASILE LUCA numai la cerea sa. 1952 18280

Cu două zile înainte de a fi arestat, m'am dus la KAHANA ERNEST și i-am spus să am fost dat afară din serviciu și presimt că voi fi arestat, i-am spus că am fost la soția lui CERNICICA DUMITRU care mi-a spus că organele care au făcut percheziție au făcut caz de numărul mare de ceasuri pe care le-a găsit la ei acasă-

KAHANA ERNEST mi-a spus că și el a fost acasă la CERNICICA DUMITRU fiind chemat de soția acestuia. Cu ocazia acestui vizit l-am rugat pe KAHANA ERNEST să-mi păstreze două ceasuri până voi fi eliberat sau în caz că are nevoie soția mea de bani să-i le dea ei ca să le vândă.

Tot atunci KAHANA ERNEST mi-a spus că a mai fost chemat o singură dată de VASILE LUCA, la începutul lunii Iunie 1952 în noua sa locuință și că de la acea dată nu mai știu nimic de el.

A doua zi m'am dus ceasurile pentru a le păstra. Totodată ia dat în păstrare și un aparat de fotografiat marea "Exactă"

A doua zi am fost arestat și de atunci nu l-am mai văzut pe KAHANA ERNEST.

Prezentul proces verbal a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Anchetator,

Anchetat,

ss. Eidlitz Zoltan

Lt. Maj. de Securitate

I. Niculescu .

194 184
281

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Ștefan Zoltan de profesie funcționar născut la 2
Februarie 1912 în Sate Mare, fiind șuștinut și Famii cu ulti-
mul domiciliu în București str. Ivan Turgheniev nr. 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

23 Ianuarie 1953

Orașul București 1953

Interogatoriul a început la ora 22 și — min.
„ s'a terminat la „ 4 și 30 „

Intrebare: Cănd și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe
dr. Kahana Ernest.

Răspuns: Pe dr. Kahana Ernest l-am cunoscut în anul
1939 sau 1940 în București la dr. Cherestescu Victor. Am
aflat de la dr. Cherestescu că dr. Kahana Ernest
este specialist în boli de inimă și că a venit de la
Paris. La venirea sa în București, dr. Kahana
s-a început, a locuit la cununatul său dr. Cherestescu
Victor în str. Română. Având oția boală
de inimă, m'am dus cu ea la dr. Kahana
pentru consultatic. M'am dus la dr. Kahana
destul de des pentru tratamentul oticii mele
până în Iunie 1941 când am plecat la Turda.
Intrebare: Ce ști degeni dr. Kahana Ernest?

Răspuns: Știu că a avut legături cu mixarea mu-
catorască încă din anul 1934. Aceasta o știu de la
Vandea Luca, care mi-a dictat o referință cerută
de F. I. A. P. P. (Federația Internațională a Detinților)

Semnătura,

Laciu

Urmare: si Internatiilor Politiei, pentru Kahane Ernest
in vederea aranjării drepturilor de pensie. Re-
ferinta a fost semnata de mine din ordin. Acesta
ta s'a intimplat in vara anului 1950. Dupa
cativa luni i-am facut legatura cu Tiu directorul
general al Bazei de Pensii dupa care dr. Kahane
Ernest a primit pensie.

In referinta Vanile Luce a aratat ca I am fost
pe dr. Kahane Ernest din 1924 si ca acesta a dat
ajutor medical activistilor de partid in ilegali-
tate, fara recompensa materiala.

Intr-o conferinta personala, Kahane Ernest mi-a
aratat ca ~~in~~ in anii 1923-1924 a contribuit la or-
ganizarea unei conferinte a C.C. al P.B.R., avand
ca scop sa se conduca anumiti participanti la
locul indicat de fetele sau Kahane Moise,
in muntii Georgeieni. In anii 1930-1931 parti-
dului prin organele sale legale a organizat in ora-
sle Traian Bravuii asa zise universitati liber.

In cadrul acestor conferinte dr. Kahane a avut
la Oradea o conferinta despre dialectica materia-
lita si despre medicina. La aceasta conferinta am
fost si eu parte. In 1939-1940 cand a venit de la
Brasov mi-a spus ca a divoratat de sotia lui
din cauza ca ii face greutate in munca politica.

In 1940 i-am facut legatura doctorului Kahane
cu dr. Tausinger pe care l-am adus eu de la
Brasov din ⁱⁿurcinarea Sorica Tausberg, pentru a
angaja avocatii prin Autorul Rosu pentru Moise
Apostol.

Intr-o bara: Ce relatii ai avut d-ta cu dr. Kahane

Semnatura, *Liauta*

Ernest după 25 August 1944

Răspuns: În 1948 m'am întâlnit cu el la Mo-
nisterul de Finanțe și mi-a spus că ~~185~~ ²⁸²
medicul curant al lui Vasile duca. Mi-a
dat adresa și m'am dus la el acasă cu soția
mea pentru 'caușetă' de câte ori se simțea
rău. În anul 1949 n'a desființat cabinetul medical
și de la această dată o tratez pe soția mea
mult acasă la mine.

Începând din anul 1951 am început să ne viz-
ităm reciproc în familiile.

În toamna anului 1951 dr. Kahana Ernest mi-a
spus că fosta lui soție de care se despărțise
încă din anul 1939 a fost arestată și condam-
nată la moarte multi ani închisoare pentru
multă trădare din cauza că a trăit cu un
funcționar de la legăția suedeză care era în-
plicat într'un proces de spionaj.

Kahana Ernest mi-a spus că evocatul fostei
soții i-a comunicat că din studierea dos-
rului rezultă că fosta lui soție a fost con-
damnată prea mult pentru faptele și dove-
zile nu poate fi încadrată decât cel mult
la coportare de știri tendențioase nici deam
la multă trădare.

Kahana Ernest mi-a spus că din cauza
acestei condamnări ^{fostei soții} și nu suferă
fetile și ginerii săi. În urma celor relatate
de el i-am promis că voi lua legătura cu colo-
nelul Moiseșu directorul Secretariatului din
Ministerul Forțelor Armate și-l voi întreba

Semnătura

E. cașu

Urmare: daca poate sa-l ajuti in aceasta problema

- Am vorbit cu colonelul Moisesescu si aceste peste cateva zile mi-a comunicat ca intraderar a fost o eroare de incadrare si i-a fost redusa pedeapsa la 4 ani in urma recursului. Dr. Kahana dupa discutia pe care le-a avut cu avocatul fostii soii sotii, nu a fost multumit nici cu noua sentinta si mi-a spus ca s'a adresat d-lui Bodnărescu Emil ministru. Fortilor Armatei se carui medic curant era, si l-a rugat sa reviziasca din nou procesul. Ulterior mi-a comunicat ca foste lui soție a fost pusă în libertate. După un timp mi-a spus că a fost din nou arestată și trimisă la închisoarea Târgșor de unde i-a scris ficci soii să-i trimită îmbrăcăminte.

In timpul cât se revizui procesul fostii soii sotii în iarna anului 1951, dr. Kahana l-a rugat pe Vasile Luca în cabinetul său din Ministerul de Finante fiind de faptă si eu să vorbesc cu Bărlădeanu că faptă se case era secretara lui Bărlădeanu să nu fie mutată de acolo până la clarificarea situatiei fostii soii sotii. După ce soia fostă so soție a fost trimisă la închisoarea Târgșor, ficea sa a fost mutată de la Ministerul Comertului Exterior la Export-Import. In primavara anului 1950, i-am făcut cadou lui Kahana Ernest un ceas de aur marca ^{Omega} Dumitru cu 15.000 lei. La începutul anului 1950

Semnătura,

Camp

1 - am pus la dispozitie lui Kahanov Ernest o ma-
nușă a Ministerului de Finante pentru a-l duce
în fiecare zi la spitalele „Elias” și „Babeș” ⁴⁶ ¹⁸⁶
pina a fost elat din partea C.C. al P.M.R.
În cursul anilor 1950 și 1951 l-am luat pe dr.
Kahanov Ernest de câteva ori în excursie cu mine
la orașul Stalin, Predeal, Lemnia și Poiana Stăni.

După apariția comunicatului cu privire la Vexile
Lucă, am vorbit cu Kahanov Ernest care a fost che-
mat de totia mea, în această ocazie Kahanov
Ernest mi-a spus că în noaptea precedentă apa-
riției comunicatului a fost chemat de Vexile
Lucă întrucât totia se se îmbolnăvise în urma
excluderii lui Vexile Lucă din C.C. al P.M.R.
Mi-a spus că a discutat cu Vexile Lucă și că aceste
i-a spus că a fost exclus din C.C. al P.M.R. și
că a fost destituit și din funcția de vice pre-
șinte al Com. Cei Cei de Miniștri, totuși are
speranța că lucrurile nu sunt așa grave și
până la urmă se vor aranja. În urma acestei
situații, Kahanov Ernest mi-a spus că a între-
bat la C.C. al P.M.R. ce atitudine se va lua față
de Vexile Lucă. A primit dispoziția ca să-l vizite-
ze pe Vexile Lucă numai la cererea sa.

În două zile următoare de a fi arestat, m-am dus
la Kahanov Ernest și i-am spus că am fost dat
afară din serviciu și primum că voi fi are-
stat. I-am spus că am fost la totia lui Berni-
c - Dumitru care mi-a spus că organele care
au făcut percheziția au făcut caz de un număr
mare de cazuri pe care se-a găsit la ei acasă.

Semnătura,

E. Lucă

Urmare: Kahana Ernest mi-a spus ca si el a
acasa la Beruica Dumitru fiind chemat de
soția sa.

Eu scapă scesti vizite l-am rugat pe Kaha-
na Ernest să-mi poarteze două ceasuri până
când voi fi eliberat sau în caz că are ne-
voie soția mea de bani să-i de deo ei ca
să se vândă. Tot atunci Kahana Ernest mi-a
spus că a mai fost chemat o singură dată de
Vox de la începutul lui iunie 1952
în noua sa locuință și că de la acea dată
nu mai stie nimic de el.

A doua zi mi-am dus la el acasă împreu-
nă cu soția mea și i-am dus ceasurile
pentru a le poartă. Totodată i-am dat în
poartă și un aparat de fotografiat marca
"Exact". Aceste două zi au fost arestat și de-
atunci nu l-am mai văzut pe dr. Kahana
Ernest.

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost
făcut de mine curând cu eu și după ce
am constatat că el corespunde în totul cu
cele declarate de mine, îl sustin și acum.

Auctoritatea rep. de securitate

H. M. de Securitate

Auctoritatea

G. M.

Semnătura,

216 346
187

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui IGNAȚIU și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turghiev Nr.30

29 Mai 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 8
" s'a terminat la " 23

Intrebare:

Când l-ai cunoscut pe LAZAROVICI LUPU, și ce ști despre trecutul lui ?

Răspuns:

Pe LAZAROVICI LUPU l-am cunoscut în vara anului 1948 fiindu-mi prezentat de STANESCU CONSTANTIN fostl director de cabinet al lui VASILE LUCA pe care l-am înlocuit eu.- STANESCU mi-a spus că LAZAROVICI are treabă cu VASILE LUCA la care vine des.- În discuțiile pe care le-am avut cu LAZAROVICI, acesta mi-a spus că este originar din Moldova de unde a plecat în Israel pe când era tânăr prin anii 1920-1925 fiind sionist.-

Menționez că în acea vreme am plecat în Israel numai tineri sioniști entuziasmați întrucât se știa despre condițiile grele de viață, pe care le-au sioniști în Israel fiind folosiți la secarea mlaștinilor unde era o mortalitate foarte mare din cauza malariei și a condițiilor grele de trai.- Măa mai spus că înainte de începerea celui de al doilea război mondial a luat legătură cu mișcarea muncitorească, însă nu mi-a precizat în ce an a devenit membru de partid.-

Intrebare:

Când l-a cunoscut VASILE LUCA pe LAZAROVICI LUPU și cu ce scop a venit acesta în R.P.R.?

Răspuns:

În discuțiile pe care le-am avut cu LAZAROVICI LUPU acesta mi-a spus că l-a cunoscut pe VASILE LUCA în Israel cu ocazia călătoriei pe care acesta a făcut-o în 1947 în Egipt și

././.

ss. Eidlitz Zoltan,

Israel, lucru ce a fost confirmat de VASILE LUCA, care mi-a spus că l-a cunoscut pe LAZAROVICI în Israel, și că acesta i-a făcut acolo anumite servicii fără să precizeze ce anume servicii i-a făcut.- În convorbirile pe care le-a avut cu BERCU FELDMAN președintele Comitetului Democrat Evreesc și cu LAZAROVICI LUPU aceștia mi-a spus că LAZAROVICI este trimis de Partidul Comunist din Israel cu misiunea ca prin tranzacții economice să procure fonduri pentru Partidul Comunist Israelian.- Ulterior mi-am dat seama că motivul invocat de BERCU FELDMAN și LAZAROVICI LUPU că acesta a venit în țară (RPR) pentru a crea fonduri Partidului Comunist din Israel, este un pretext pentru a se ascunde adevăratul scop al venirii lui în țară.-

Intrebare:

Ce te-a făcut să-ți dai seama că LAZAROVICI LUPU avea alte misiuni în RPR decât aceia pe care a arătat-o el ?

Răspuns:

M'a făcut să-mi dau seama că LAZAROVICI LUPU ascunde adevăratul scop al venirii sale în RPR o serie de fapte văzute de mine, precum și legăturile strânse pe care le avea cu VASILE LUCA.-

Intrebare:

Arată d-ta faptele văzute de d-ta din care susții că ți-ai dat seama că LAZAROVICI LUPU ascunde adevăratul scop al Venirii sale în RPR și în ce a constatat legăturile sale cu VASILE LUCA ?

Răspuns:

În timp de 5 ani cât am lucrat la Ministerul de Finanțe, sigurul caz de a da ajutor unui partid muncitoresc străin în acest fel este cazul LAZAROVICI.- Chiar dacă se făcea o astfel de excepție, aceasta nu explică cu nimic legătura stransă dintre VASILE LUCA și LAZAROVICI.- Legătura putea să fie făcută exclusiv prin Ministerul Comerțului Exterior, LUCA cel mult ar fi putut face prezentarea lui LAZAROVICI,-

La Ministerul respectiv, care aparținea de sectorul condus de VASILE LUCA în calitate de vice-președinte al Consiliului de Miniștri.- Menționez că VASILE LUCA nu a primit nici o delegație sau reprezentant economic din nici-o țară, decât în prezenta reprezentanților Ministerului Comerțului Exterior. Dacă totuși Partidul dar nu LUCA personal ar fi avut interes social pentru a ajuta Partidul Comunist Israelian, putea să fie create firme speciale în import-export în Israel camunflată a P.C. Israelian prin care toate tranzacțiile economice

ce s'ar fi putut tranșa.- LAZAROVICI LUPU s'a ²¹⁸ depășat în țările ¹⁸⁹ de democrație populară cât și în țările apusene, după spusăle sale tot pentru tranzacții comerciale.- In acest scop din ordinul lui VASILE LUCA îi procuram valută de dolari necesari, cheltuielilor de călătorie dela Banca de Stat.- In perioada 1948 toamna până în vara anului 1949 BAZAROVICI a făcut 6-7 călătorii în străinătate .- Inainte de venirea mea la cabinet nu știu câte călătorii a făcut.-

De fiecare dată LAZAROVICI se înapoia din călătorii îmi telefona și îmi cerea să-l înștiințez pe VASILE LUCA despre aceasta spunându-mi că vrea să-l informeze pe VASILE LUCA despre impresiile lui din drumurile pe care le-a făcut.-VASILE LUCA orice lucru ae fi avut îl primea imediat pe LAZAROVICI.-

In intervalul cât LAZAROVICI stătea în București venea de câte 2-3 ori pe săptămână la VASILE LUCA, în special înainte de a pleca în străinătate și după înașoiere.- LAZAROVICI venea la Minister dimineața la ora 9 înainte de venirea lui VASILE LUCA și acesta imediat îl primea(în timp ce miniștrii diferitelor departamente cu greu putea pătrunde la el).- In tot timpul cât stătea la VASILE LUCA nimeni nu avea voie să intre în cabinet.-De câteva ori intrând în cabinet în timpul discuțiilor dintre ei l-am auzit pe LAZAROVICI LUPU trasmitându-i salutări lui VASILE LUCA din partea a diferiți oameni politici din țările cu democrație populară, din care mi-a rămas în minete numele lui RAYE ceace denota că LAZAROVICI făcea legătură între VASILE LUCA și alte elemente contra-revoluționare.-

Stiu că VASILE LUCA i-a făcut legătura lui LAZAROVICI LUPU cu SERGHEI NICOLAU șeful S.S.I.-ului.- De două trei ori l-am văzut pe SERGHEI NICOLAU venind la VASILE LUCA când se afla prezen și LAZAROVICI și au discutat împreună.- LAZAROVICI deși era cetățean al statului Israel, avea domiciliu stabilit în București Str-Aviator Zorileanu Nr. 71, și de aici făcea toate deplasările sale în străinătate.- In timpul cât am fost la cabinet, LAZAROVICI cu știrea mea, a fost o singură dată în Israel.- In toate călătoriile pe care le făcea, LAZAROVICI își lua cu el și familia(soția, și doi copii).-

L-am întrebat pe LAZAROVICI de ce mergea întotdeauna cu familia în clătorii, și în totodată se plânge că copii lui sunt rahiticii din cauza deplasărilor și a lipsei de îngrijire care după spusese lui nu este posibilă în hoteluri, când are o locuință așa bună în București și condițiunii de alimentare foarte bune

219 190
LAZAROVICI mi-a răspuns că pe soția lui a folosit ca secretară pentru că știe să bată la mașină.- Mi-a mai spus că pe drum în străinătate nu știi niciodată ce se poate întâmpla, așa că e mai bine să fii cu toată familia.- Tot cu acea ocazie, LAZAROVICI mi-a spus că situația internațională este nesigură, că țările imperialiste apusene fac puternice pregătiri de război și că în aceste țări despre RPR se vorbește cu dușmănie.-

Menționez că după un drum în străinătate, LAZAROVICI i-a adus cadou lui VASILE LUCA niște unelte de pescuit speciale cu dispozitiv de scafandru pentru vânat pește sub apă.- Cadoul spunea el, a fost trimis lui VASILE LUCA din partea P.C. Israelian.- Unelele respective purtau însă emblema fabricii Pirelli din Italia și mi-am dat seama că el nu fusese în Israel.-

LAZAROVICI mi-a adus și mie odată 3 cămăși din Cehoslovacia pentru care nu a vrut să-mi primească contravaloarea.- Încă un fapt care arată că scopul șederii lui în R.P.R. ca trimis al P.C. Israelian era numai un camuflaj lucru știut și de ambasada statului Israel, este următorul; În vara anului 1948 mai mulți conducători sioniști au fost arestați de organele Ministerului de Finanțe conduse de mine, pentru fraude fiscale și trafic de devize.-

Organizațiile sioniste prin avocatul MARCU COHIN și consilierul economic al ambasadei Israelului AGAMI, au cerut eliberarea lor cu condiția că vor desbăgubi statul român.- Cu știrea lui VASILE LUCA am cerut un milion dolari, suma care însă mie fost acceptată de MARCU COHIN și AGAMI.- LAZAROVICI care deși atunci nu prea mă cunoștea, totuși a venit la mine și mi-a spus că suma cerută de mine este posibil de încasat.-

După câteva săptămâni însă, LAZAROVICI a venit la Ministerul de Finanțe și m'a chemat în cabinet la VASILE LUCA unde ne-a spus (mie și lui LUCA) că suma cerută de noi este prea mare, și din această cauză are greutăți mari la Ambasadă, în special cu AGAMI, care vrea să oprească tranzacțiile lui în curs.- Tot atunci ne-a spus că sioniștii nu vor plăti decât 500 mii dolari, suma cu care VASILE LUCA a fost de acord.- Din aceasta se vede că LAZAROVICI avea legătură cu Ambasada Israelului și conlucra cu aceștia.-

Că VASILE LUCA și LAZAROVICI discutau și alte probleme în afară de cele comerciale pentru creierea de fonduri pentru P.C. Israelian o dovedește și următorul fapt ;

2211 254
In timp ce a dus tratative cu AGAMI pentru eliberarea conducătorilor sioniști, acesta mi-a arătat că se duc tratative cu guvernul român pentru a se aproba plecări masive de evrei contra unor sume de bani și că nu știe de ce merge așa greu tratativele.- Mi-a spus că R.P.R. este singura țară de democrație populară cu care nu sa făcut o astfel de înțelegere și îmi spunea că din celelalte țări de democrație populară-Ungaria și Cehoslovacia, majoritatea evreilor au plecat.-Această discuție am avut-o fiind de față și GABOR GAVRIL, care se înțelegea mai bine cu AGAMI, vorbind limba germană și ebraică.-

Cele auzite dela AGAMI le-am adus la cunoștință lui VASILE LUCA care mi-a spus că R.P.R. nu este de acord cu astfel de chestiuni întrucât acesta este identic cu un comerț de sclavi.- Totuși peste scurt timp au început plecări masive de evrei, lucru care nici ca problemă națională și nici ca problemă economică nu putea să se întâmple fără aprobarea lui VASILE LUCA care cordona aceste sectoare.-

Inainte de acest eveniment, am vorbit cu BERCU FELD MAN și LAZAROVICI, cărora le-am spus că verișoara mea NEUMAN BIANCA vrea să plece în Israel și i-am întrebat cum se poate face acest lucru.- Aceasta era în toamna anului 1948.- După discuțiile avute între mine și VASILE LUCA referitor la plecările de evrei, a venit la cabinet LAZAROVICI LUPU, care a sosit însă mult mai devreme decât VASILE LUCA.- Așteptând pe LUCA, am discutat împreună vreo jumătate de oră, când i-am vorbit despre plecarea verișoarei mele, însă LAZAROVICI nu mi-a răspuns nimic referitor șa posibilitatea plecării ei.-

LAZAROVICI a intrat apoi la VASILE LUCA, iar după ce a ieșit fără să-l mai întreb nimic, mi-a spus că în curând vor începe plecări masive de evrei, așa că va putea pleca și verișoara mea.- Deci se vede clar că această comunicare mi-a făcut-o în urma discuției avute cu LUCA și că împreună au căzut de acord în această privință.-

In toamna anului 1949 după ce sa înapoiat dintr'o călătorie pe care a făcut-o în Apus, LAZAROVICI nu a mai fost lăsat să plece din țară.-Aceasta o știu deoarece a venit mereu la VASILE LUCA pentruca acesta să intervină să primească viză de eșire din țară.- Odată, am fost chemat de VASILE LUCA în cabinet unde se afla prezent și LAZAROVICI.- Acesta ma rugat pe mine de față cu fiind și VASILE LUCA să mă interesez la Ministerul Afacerilor Externe când primește viza de plecări, ceace am și făcut vorbind cu LEENUTA GEORGESCU care mi-a dat

un răspuns evaziv.- In acest timp, LAZAROVICI venea mereu la VASILE LUCA singur și de câteva ori însoțit de BERCU FELDMAN

221 192
351

Din frânturile de discuții pe care le-am auzit, am constatat că toți trei erau nervoși în așteptarea unui înlocuitor pentru LAZAROVICI, pentruca aceasta să poată pleca din țară. LAZAROVICI mi-a spus că în curând va pleca în Israel.-

Intre timp LAZAROVICI venea mereu la VASILE LUCA și așteptau înlocuitorul.- VASILE LUCA mereu îl întreba pe LAZAROVICI când îi vine înlocuitorul, discutând foarte prietenos.-

Intr'o dimineață în primăvara anului 1950, VASILE LUCA sosște furios la Minister și mă cheamă în cabinet la el, de față fiind și Lt. Maj. AFANSE SISMAN șeful pazei lui VASILE LUCA și îmi dă dispoziția să nu îl mai primesc pe LAZAROVICI în Minister pentrucă îl acostează pe coridor.- Până atunci nu mi-a spus niciodată că nu-l primește pe LAZAROVICI și chiar înainte cu 2-3 zile au discutat foarte prietenos.-

Menționez că LAZAROVICI avea acces permanent în Minister prin poarta principală unde intrau și miniștrii.- Până la acea dată așteptau ca totuș LAZAROVICI să plece prin schimbare cu un alt om, astfel neavând motiv să plece în Israel.-Numai când a văzut că nu mai sosește înlocuitorul, VASILE LUCA nu l-a mai primit pe LAZAROVICI.- Trebuia să aștepte un înlocuitor întrucât multe tranzacții erau în curs și era necesar să le predea cuiva, astfel nu ar fi putut pleca.- Fiind bănuț de spionaj, orice intervenții a lui VASILE LUCA în favoarea lui LAZAROVICI ar fi demascat legăturile lor.-

Din acest considerent LAZAROVICI și LUCA m'au pus pe mine să vorbesc cu Ministerul Afacerilor Externe să văd totuși nu s'au aplanat bănuțelile contra lui LAZAROVICI.- Intr'o discuție pe care ei au avut-o, l-am auzit pe LUCA spunând lui LAZAROVICI " eu nu pot să-ți fac nimic, trebuie să. așteptăm" Din discuțiile lor am aflat că așteptau pe secretarul P.C. Israelian care urma să vină ca înlocuitorul lui LAZAROVICI, însă acesta nu venise până la arestarea mea.-

Peste câtva timp în toamana anului 1950 LAZAROVICI a fost arestat de organele S.S.I.-ului, ceace am aflat dela BERCU FELDMAN care venise la VASILE LUCA.- BERCU FELDMAN mi-a spus că arestarea lui LAZAROVICI se trage dela bănuțala că în drumurile pe care le-a făcut în apus a furnizat informații unor puteri imperialiste.- VASILE LUCA mi-a spus că LAZAROVICI a făcut niște gafe mari însă nu mi-a spus că ar fi făcut spionaj.. Nu mi-a precizat nici ce gafe a făcut LAZAROVICI.-

La oca. 5-6-luni după arestarea lui LAZAROVICI, prin luna Ianuarie-Februarie 1951 intrând în cabinetul lui VASILE LUCA, l-am auzit pe acesta vorbind la telefon cu TEOHARI GEROGESCU despre LAZAROVICI.- L-am auzit că amintea (se adresa) la telefon spunând "TEO" deci vorbea cu TEOHARI GEROGESCU și i-a spus că LAZAROVICI nu este vinovat.- Inceputul convorbirii dintre ei nu l-am auzit.-

La oca. 2-3- luni după ce am auzit această convorbire între VASILE LUCA și TEOHARI GEROGESCU, mi-a telefonat BERCU FELDMAN și mi-a spus că se află la spital, "Central" unde l-a internat pe LAZAROVICI LUPU și pe soția acestuia, iar copii acestora i-a internat la un cămin al Comitetului Democrat Evreesc C.D.E.).- A doua zi după ce mi-a telefonat, BERCU FELDMAN a venit la mine la Ministerul de Finanțe și mi-a povestit că soții LAZAROVICI au fost arestați fiind bănuți de spionaj, însă nu sa stabilit că ar fi vinovați.- Mi-a spus că amândoi(LAZAROVICI și soția sa) au suferit [redacted] și că au nevoie de tratament.- Mi-a spus că starea lui LAZAROVICI e mai gravă, soția lui însă se va însănătoși mai repede.-

Tot atunci mi-a spus că în urma convorbirilor pe care le-a avut cu LAZAROVICI, și-a dat seama că dacă LAZAROVICI va ști că va fi primit de VASILE LUCA se va însănătoși mai repede.- Tot atunci mi-a spus că cei doi(soții LAZAROVICI) au o situație grea din punct de vedere material și m'a rugat să-i comunic lui VASILE LUCA să îi ajute.- Această convorbire am avut-o cu BERCU FELDMAN în cursul luni August 1951.- Deoarece VASILE LUCA nu era la Minister în acea zi, a doua zi dimineața i-am comunicat lui VASILE LUCA cele ce mi-a spus BERCU FELDMAN.-

Cu acea ocazie, VASILE LUCA mi-a spus că îmi pare rău că nu l-am primit pe LAZAROVICI înainte de a fi arestat.- Mi-a mai spus că el a știut că LAZAROVICI este bolnav [redacted] și a prevenit organele anchetatoare să procedeze cu tact la anchetarea lui LAZAROVICI.- Mi-a spus că aceasta suferă de melancolie și că aceasta este o boală gravă.- Mi-a dat dispoziție că atunci când o să scape să-i dau imediat ajutor.- Totodată mi-a spus să-i comunic lui BERCU FELDMAN că îl va primi pe LAZAROVICI când se va însănătoși.-

La câteva zile după această convorbire a venit nevasta lui LAZAROVICI la mine fiind trimisă de BERCU FELDMAN și i-am dat 10.000 lei cu care ocazie mi-a spus că peste scurt timp se va însănătoși și brăbatul ei.-După o săptămână. mi-a telefonat LAZAROVICI și mi-a spus că sa însănătișit și ma rugat să-i comunic

când va fi primit de VASILE LUCA.- I-am spus lui VASILE LUCA cererea lui LAZAROVICI și acesta mi-a spus că îmi va primi a doua zi.- A doua zi LAZAROVICI a venit la VASILE LUCA, înău nu am asistat la discuția dintre ei (au discutat cca un sfert de oră) După aceea VASILE LUCA m'a chemat și mi-a dat dispoziție să îi dau bani de cheltuielă lui LAZAROVICI până când LAZAROVICI va fi plasat în câmpul muncii, fără să-mi precizeze suma.- În urma dispoziției primite dela VASILE LUCA, în 2-3 rânduri i-am dat lui LAZAROVICI sume de bani, în total cca-50-60.000 mii lei.-

Intrebare:

Ce însărcinări ai primit dela VASILE LUCA în legătură cu LAZAROVICI ?

Răspuns:

În cursul anului 1949 VASILE LUCA mi-a dat dispoziții să intervin la Ministerul Industriei Metalurgice și al Industriei Chimice, la Ministerul Comerțului Exterior, la Ministerul Justiției și la Banca de Stat, pentru diferite înlesniri și scutire de dispoziții legale în favoarea lui LAZAROVICI.- Astfel la Ministerul Industriei Metalurgice și Industriei Chimice am intervenit chiar la Ministru pentru a-i înlesni lui LAZAROVICI exportul unui utilaj industrial și a unei instalații de tipografie.- În această problemă a vorbit telefonic și VASILE LUCA.-

La Ministerul Comerțului Exterior, am vorbit cu GOGU RADULESCU din ordinul lui VASILE LUCA și i-am comunicat să aprobe exportul pe credit a diferite mărfuri solicitate de LAZAROVICI, ceace nu era legal.- În urma acestor exporturi pe credit pe care le-a făcut, LAZAROVICI a rămas dator statului român respectiv firmei "Export Lemn" suma de 11.000.000 lei vechi contravaloarea unei export de cherestea.- Înainte de a pleca dela Ministerul de Finanțe, VASILE LUCA mi-a dat dispoziție să comunic în scris Ministerului Comerțului Exterior să scadă din activul societății "Export-Lemn" suma de 11 milioane lei datorită de LAZAROVICI ca sumă ce nu se poate încasa dispoziției nelegală, deoarece Ministerul Comerțului Exterior ar fi putut încasa această sumă dacă LAZAROVICI, ar fi dat precizări unde și prin ce metode se poate încasa această sumă.-

Prin această operație LUCA și LAZAROVICI au creat un de pozită de Valută în străinătate.-

224 195
54
In diferite rânduri am mai trimis din partea lui VASILE LUCA, dispoziții la Banca de Stat lui VIJOLI AUREL și STROE MIHNEA pentru diferite înlesniri nelegale privind acoperirea exporturilor făcute făcute de LAZAROVICI.- Tiu minte că prima dată când i-am comunicat lui STROE MIHNEA dispoziția lui VASILE LUCA cu privire la acoperirea exportului făcut de LAZAROVICI, STROE MIHNEA a fost contrariat și ma întrebat "Asta este dispoziția lui VASILE LUCA" ? La răspunsul meu afirmativ STROE MIHNEA nu a mai făcut nici-o obiecție.- Nu știu dacă a vorbit și cu VASILE LUCA, însă știu că a rezolvat problema respectivă.-

In vara anului 1950 LAZAROVICI LUPU a fost arestat și condamnat la 2 ani închisoare pentru nepredarea la termenul legal de 10 zile a unei sume de 100 dolari.- Am fost înștiințat telefonic de BERCU FELDMAN despre acest lucru și ma rugat să-l anunț pe VASILE LUCA despre acest lucru ceace am și făcut.- VASILE LUCA mi-a dat dispoziție să aranjez la Ministerul Justiției că LAZAROVICI să fie scutit de pedeapsă și să fie pus în libertate.- M'am prezentat la Ministerul Justiției, NITULESCU cărui i-am transmis "rugămintea" lui VASILE LUCA.- NITULESCU mi-a spus că va face acest lucru și va comunica TEHARIȚ GEROGESCU.-

Eu i-am comunicat lui VASILE LUCA cele discutate cu NITULESCU, iar acesta în prezența mea l-a chemat la telefon pe TEHARIȚ GEROGESCU căruia VASILE LUCA i-a spus să-i ceară lui NITULESCU să-l pună în libertate pe LAZAROVICI.- După scurt timp LAZAROVICI LUPU a fost pus în libertate.- Menționez că această intervenție în favoarea lui LAZAROVICI, VASILE LUCA a făcut-o după ce mi-a dat ordin să nu-l mai primesc pe acesta în Minister și scurt timp înainte că LAZAROVICI să fi fost arestat de organele S.S.I.-ului.- In 1951 Iulie-August după ce LAZAROVICI LUPU a fost pus în libertate, VASILE LUCA mi-a dat dispoziția că să-l plasez pe LAZAROVICI în câmpul muncii ceace am și făcut, intervenind la CERNICICA DUMITRU în prezența lui VASILE LUCA.- LAZAROVICI a fost angajat la "Centrocoop" în calitate de director adjunct la Direcția Comercială.-

Intrebare:

Ce alte însărcinări ai primit dela VASILE LUCA în legătură cu LAZAROVICI LUPU ?

Răspuns:

După ce LAZAROVICI LUPU a fost pus în libertate, VASILE LUCA mi-a spus de față fiind și LAZAROVICI să aranjeze ca acesta să primească cetățenia română și totodată să aranjez să

primească buletinul de populație, însă nu am rezolu²²⁵ această problemă deoarece mi-a fost frică fiindcă știam că LAZAROVICI este un om suspect.-

Intrebare:

Ce ști d-ta în legătură cu "înebunirea" lui LAZAROVICI LUPU în timpul cât a fost arestat de organele S.S.I.-ul

Răspuns:

În luna Martie sau Aprilie 1950 la ultima întrev dere pe care LAZAROVICI a avut-o cu VASILE LUCA în cabinetul acestuia, înainte ca LAZAROVICI să fie arestat de organele S.S.I.-ului, am fost chemat în cabinet când ei erau aproape de sfârșitul discuțiilor și l-am auzit pe VASILE LUCA spunând lui LAZAROVICI că nu-l mai poate primi în Minister, că așteaptă să-i vină încoluitorul, însă ace șta revenind nu-l mai poată țină așa și o să fie nevoie să dea curs lucrurilor, fără să precizeze despre ce lucruri este vorba.-

VASILE LUCA i-a mai spus să nu aibe teamă că cercetările vor decurge în mod suportabil pentru el.- În continuare i-a recomandat lui LAZAROVICI ca în problema "bolii" de care suferă să se adrezeze unui medic pe care i l-a indicat chiar atunci VASILE LUCA și al cărui nume nu mi-l amintesc, spunându-i lui LAZAROVICI să-i spună medicului că a fost trimis de VASILE LUCA.- L-a întrebat dacă are nevoie de bani, însă LAZAROVICI i-a răspuns că are bani, și momentan nu îi trebuie nimic.-

Tot atunci în prezența mea i-a spus lui LAZAROVICI că orice are nevoie să-mi ceară mie și eu îi voi satisface cererile.- După aceea LAZAROVICI a plecat.- La cca. o săptămână sau două, VASILE LUCA într'o dimineață a venit furios la Minister, m'a chemat în cabinetul său și în prezența Lt- Maj-SISMAN AFANOSE șeful pazei personale și a șefei de cabinet BOJITA ILEANA mi-a făcut scandal spunând cp a fost acostat pe coridor de LAZAROVICI și mi-a spus că dece îi dau voie să între în Minister.-

Băcând legătura cu ul^rima discuție dintre ei la care au existat, când l-am auzit spunându-i lui LAZAROVICI că nu-l mai poate primi la Minister, mi-am dat seama că VASILE LUCA joacă teatru, pentru a da impresia lui SISMAN AFANOSE și BOJITA ILEANA că este supărat pe LAZAROVICI LUPU și că acesta este un element a cărui prezență este mai mult decât nedorită.-

Un alt caz din care a reeșit că VASILE LUCA a jucat teatru în legătură cu LAZAROVICI, a fost și următorul, fapt ;

În scurt timp după ce VASILE LUCA nu l-a mai primit pe LAZAROVICI la Minister, aceasta a fost arestat și condamnat 2 ani închisoare pentru că nu a predat în termen legal 100 dolari înscris în pașaportul lui.- Despre acest lucru mi-a telefocat BERCU FELDMAN.-

Imediat ce i-am comunicat lui VASILE LUCA cele aflate de la BERCU FELDMAN, aceasta a uitat imediat supărarea lui împotriva lui LAZAROVICI și mi-a dat dispoziția să intervin la Ministerul Justiției NITULESCU, ca să obțină eliberarea și grațierea lui LAZAROVICI.- Deoarece Ministrul Justiției mi-a spus că nu îl pune în libertate pe LAZAROVICI fără aprobarea lui TEOHARIȘ GEROGESCU,- VASILE LUCA în prezența mea i-a telefonat lui TEOHARIȘ GEROGESCU și i-a arptat că LAZAROVICI a fost condamnat pentru o infracțiune la legea devizelor și că acest lucru nu este just și i-a cerut lui TEOHARIȘ GEROGESCU să dea dispoziție Ministrului Justiției să îl pună în libertate pe LAZAROVICI.-

Nu știu ce i-a răspuns TEOHARIȘ GEROGESCU, însă după o zi sau două, BERCU FELDMAN mi-a telefonat că LAZAROVICI a fost pus în libertate.- Prin Septembrie sau Octombrie 1950 BERCU FELDMAN mi-a spus că LAZAROVICI a fost arestat de organele S.S.I.-ului fiind bănuț de spionaj, iar prin Ianuarie sau Februarie 1951 mi-a spus că a fost arestat și soția lui LAZAROVICI.- În Martei sau Aprilie 1951, BERCU FELDMAN mi-a telefonat că LAZAROVICI și soția sa au fost puși în libertate și să găses la Spitalul Central din cauză că în timpul anchetei au avut șocuri nervoase.- Mi-a spus că a vorbit cu LAZAROVICI și cu doctorul acestuia și ei i-au spus că LAZAROVICI se va însănătoși și mai repede dacă va știe că va fi primit de VASILE LUCA.-

Acest lucru l-am comunicat lui VASILE LUCA, care mi-a spus că îi este rușine de LAZAROVICI pentru că nu l-a mai primit înainte de a fi arestat și mi-a spus să-i comunic lui BERCU FELDMAN că îl va primi pe LAZAROVICI.- Tot atunci mi-a spus că el știa că LAZAROVICI este bolnav de melancolie și a atras atenția organelor anchetatoare să îl i-a mai ușor, ca să nu-i revină boala.- A doua zi VASILE LUCA ma chemat în cabinetul său și mi-a dat dispoziția să chem la telefon Spitalul Central să vorbesc cu LAZAROVICI și să-l întreb dacă a aranjat cum trebuie problema cu medicul ca să nu iasă un bucluc.-

Am chemat la telefon Spitalul Central, însă LAZAROVICI nu a fost dat la telefon.- A venit la telefon un medic care

mi-a spus că LAZAROVICI va veni acasă în două ^{227.357/98} trei zile.-

La cca.o săptămână după convorbirea telefonică cu Spitalul Central, mi-a telefonat LAZAROVICI de acasă dela el- mi-a spus că este sănătos și ma întrebat când va fi primit de VASILE LUCA,-

VASILE LUCA mi-a spus că îi comunic să vină a doua zi dimineața.-A doua zi dimineața când LAZAROVICI a venit, VASILE LUCA l-a primit imediat,iar la sfârșitul discuțiilor dintre ei care au durat cca 20 minute,am fost chemat în cabinet,cu care ocazii l-am auzit pe VASILE LUCA spunând lui LAZAROVICI să aibe grije ca medicul să fie mulțumit și că el speră că totul se va liniști.-

După aceea, VASILE LUCA a scos din casă de bani din cabinetul său un teanc de bancnote de 1000 lui cca.100 bucăți pe care i l-ea dat lui LAZAROVICI spunându-i "acești bani, sunt pentru acoperirea cheltuielilor pe care le-ai avut cu problema bolii ca nu cumva să iasă vreun bucluc, ca toată lumea să fie mulțumită și medicamentele să fie achitate.- LAZAROVICI i-a răspuns că a luat toate măsurile că toată lumea să fie mulțumită și că în această privință, nu va fi nici-i surpriză.- Separat de bani pe care i-a primit dela VASILE LUCA i-am mai dat și eu lui LAZAROVICI cca. 30.40.000 lei pentru cheltuielile sale personale tot în aceeași zi din fondul special.- Acești bani i-am dat din ordinel lui VASILE LUCA.- Din faptele pe care le-am arătat mai sus mi-am dat seama că nebunia lui LAZAROVICI LUPU a fost o însemnare aranjată de VASILE LUCA și LAZAROVICI, cu scopul de a determina ancheta să închidă cercetările asupra lui LAZAROVICI, pentru a nu fi descoperite adevăratele legături dintre ei.-

Intrebare:

Ce persoane a contribuit șa această înseinare ?

Răspuns:

La această înscenare a contribuit VASILE LUCA, LAZAROVICI LUPU, BERCU FEDDMAN și medicul psihiatru recomandat de VASILE LUCA lui LAZAROVICI.-

Intrebare:

Care a fost rolul d-tale în această problemă ?

Răspuns:

In această problemă în afară de faptele că am avut cunoștință că această nebunie este un aranjament și în așară de faptul că la cererea lui VASILE LUCA i-am telefonat

lui LAZAROVICI la Spitalul Central nu am mai avut nici-~~2500~~ contribuție.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine susțin și semnez nesilit de nimeni.-

LT. MAJ. DE SECURITATE,

ss. Eidlitz Zoltan

Niculescu Ion,

200
229359

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Ștefăniță Loștan, de profesie funcționar, născut la 2
Februarie 1912 în Sotcu Mare, fiul lui Ignatie și Tani cu ultimul
domiciliu în București str. Ioan Turgheniev nr. 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

29 Mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și min. —

„ s'a terminat „ „ 23 „ „ —

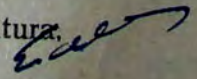
Intrebare: Când s'ai curiosit pe hazarovici după și ce
ști despre trecutul lui?

Răspuns: Pe hazarovici după s'au curiosit în vara
anului 1948 fiindu-mi prezentat de Stănescu subșeful
fostul director de cabinet al lui Vasile Luca pe care l'am
întâlnit eu. Stănescu mi-a spus că hazarovici au treaba
cu Vasile Luca de care viue des.

În discuțiile pe care le-am avut cu hazarovici, aceste
mi-a spus, că este originar din Moldova de unde a
plecat în Israel pe când era tânăr prin anii 1920-1925
fiind sionist. Menționez că în acea vreme au plecat
în Israel numai tineri sionisti entuziasmați intru-n
și stie despre condițiile grele de viață pe care le au
sionistii în Israel fiind folosiți la secarea mlaștinilor
unde era o mortalitate foarte mare din cauza
mădericii și a condițiilor grele de trai.

Mi-a mai spus că înainte de începerea celui de al doilea
război mondial a avut de-a face cu misiunea unui

Iscălitura

Urmare: citorcane urse nu mi-a precipitat in ce am a
derent membru de partid.

Intrebare: Când s-a cunoscut Vanile luca pe Lazarovici
lupu si in ce scop a venit acesta in R.P.R.?

Răspuns: In discutie pe care se-am avut cu Laza
rovici lupu, acesta mi-a spus că s-a cunoscut pe
Vanile luca in Israel cu ocazia călătoriei pe
care acesta o făcut-o în 1947 în Egipt și Israel,
lucru ce a fost confirmat de Vanile luca, care
mi-a spus că s-a cunoscut pe Lazarovici în Israel
și că acesta i-a făcut acolo anumite servicii și
să precizeze ce anume servicii i-a făcut.

In cursul vizitei pe care se-am avut cu Beren
Feldman, președintele Comitetului Democrat Evreesc și
cu Lazarovici lupu, acestia mi-au spus că Laza
rovici este trimis de Partidul Comunist din Israel
cu misiunea ca prin negocierile economice să
găsească fonduri pentru Partidul Comunist din R.P.R.

Ulterior mi-am dat seama că motivul invocat de
Beren Feldman și Lazarovici lupu că aceste a
nit în țară (R.P.R.) pentru a crea fonduri Parti
dului Comunist din Israel este un pretext pentru
a ascunde adevăratul scop al venirii lui în țară.

Intrebare: Ce te-a făcut să-ți dai seama că Lazarovici
lupu avea altă misiune în R.P.R. decât ceea ce
a arătat-o el.

Răspuns: M-a făcut să-mi dau seama că Lazarovici
lupu ascunde adevăratul scop al venirii sale în R.P.R.
o serie de fapte văzute de mine, printre care negațiunile
străine pe care se avea cu Vanile luca.

Intrebare: Spate d-te faptele văzute de d-te din care
sustii că ți-ai dat seama că Lazarovici lupu ascunde

e a constat legăturile sale cu Vasile Luca
Răspuns: În timp de 5 ani cât am lucrat la ~~Ministerul~~ ^{vei}
de Finanțe, singurul caz de a de ajutor unui partid
municipal în acest fel, este cazul Lazarovici.

Chiar dacă se făcea o astfel de excepție, aceasta
nu explică cu nimic legătura strânsă dintre Luca
și Lazarovici. Legătura putea să fie făcută exclusiv
prin Ministerul Comerțului Exterior, luca ce s
putea să fi putut face prezentarea lui Lazarovici
la Ministerul respectiv, care aparținea de Sectorului
condus de Vasile Luca în calitate de vicepreședinte al
Comisiei de Miniștri. Menționez că Vasile Luca nu
a primit nici o delegație sau reprezentanț economic din
nici o țară decât în prezenta reprezentanților Ministerului
Comerțului Exterior.

Dacă totuși Partidul Sbor nu luca personal, ar fi avut în-
terese speciale pentru a ajuta Partidul Comunist Israelian,
puteau să fie create firme speciale de import-export
în Israel cu cointervenarea camerei de Comerț P.C. Israelian
prin care toate tranzacțiile economice s'ar fi putut transa-
Lazarovici după s'a deplasat în țările de democrație popu-
lară cât și în țările apusene, după spusele sale tot pen-
tru tranzacții comerciale. În acest scop din ordinul lui
Vasile Luca a procurat valute necesare efectuării lor de
călătorii de la Banca de Stat. În perioada 1948-1949 până
în vara anului 1949 Lazarovici a făcut 6-7 călătorii în
străinătate. Înainte de venirea mea la cabinet nu știu câte
călătorii a făcut.

De fiecare dată când Lazarovici se împoia din călătorii
îmi telefona și îmi cerea să-l înștiințez pe Vasile Luca

pe Voră de Luce despre impresiile din discursurile pe care
le-a făcut. Voră de Luce orice lucru ar fi avut îl prezenta
imediat pe Hagarovici.

În intervalele cât Hagarovici stătea în București venea
de câte 2-3 ori pe săptămână la Voră de Luce, în spe-
cial înainte de a pleca în străinătate și după
înapoiere.

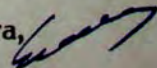
Hagarovici venea la Minister dimineața la ora 9
înainte de venirea lui Voră de Luce și acesta imediat
îl prezenta (în timp ce ministrii diferitelor departe-
mente cu greu puteau pătrunde de el).

În tot timpul cât stătea la Voră de Luce nimic
nu avea voie să intre în cabinet. De câteva
ori intrând în cabinet în timpul discuțiilor dintr-
ei l-au auzit pe Hagarovici transmitându-
și salutări lui Voră de Luce din partea a diferiți
categorii politice din țările de democrație populară,
dintre care mi-a rămas în minte numele lui Rayk,
ceace devota că Hagarovici făcea legătura între Voră
de Luce și alte elemente contrarevoluționare.

Știu că Voră de Luce i-a făcut legătura lui Hagarovici după
cu Serghei Nicolau după S. S. T. u. lui. De două-trei ori
l-am văzut pe Serghei Nicolau venind la Voră de Luce
când se afla prezent și Hagarovici și au discutat în-
preună.

Hagarovici din era cetățean al statului Israel, avea
domiciliu stabil în București str. aviator Zorileanu nr. 71
și de aici făcea toate deplasările sale în străinătate.
În timpul cât eu am fost la cabinet, Hagarovici
cu sora mea, a fost o singură dată în Israel.

Semnătura,

231 207
201
dina cu el si familie (soție si doi copii).

El are intubat pe Kaporovici din merge intotdeauna cu familia in călătorii si totodată se plânge că copii lui sunt răbitici din cauza deplasării lui si a lipsei de îngrijire care după spuseli lui nu este posibilă în hoteluri, când ore o locuință era bună în București si condiții de alimentare foarte bune.

Kaporovici mi-a răspuns că pe soția lui o folosește secretară pentru că știu să bătă la mașină.

Mi-a mai spus că pe drum în străinătate nu știu niciodată ce se poate întâmpla, așa că e mai bine să fii cu toate familia. Tot cu acea ocazie, Kaporovici mi-a spus că situația internațională este nenăgura, ca țările imperialiste ^{apuseze} fac puternice pregătiri de război si că în aceste țări din R.P.R. se vorbește cu desimănare.

Menționez că după un drum în străinătate, Kaporovici i-a adus cadou lui Vasile Luca niste ueste de pescuit speciale cu dispozitiv de scufundare pentru vânat peste sub apă. Cadoul spunea că a fost trimis lui Vasile Luca din partea P.C. Israelien. Urechele respective purtau insă emblema fabricii Pirelli din Italia si mi-au dat seama că el nu fusese în Israel.

Kaporovici mi-a adus si mie cadou 3 cănișori din behostorocia pentru că nu a vrut să-mi pună oarecând contravaloarea.

Tuca un fapt care arată că se poate sădări lui în R.P.R. ca trimis al P.C. Israelien era numai un camuflaj. Iuuru știut si de autoritatea statului Israel, este urmasul.

au fost arestate de organele Ministerului de Finante conduse de mine pentru fraude fiscale si trafic de devize.

Organizatiile sioniste prin avocatul Marcu Bohin si consilierul economic al Ambasadei Israelului Agami, au cerut eliberarea lor cu conditie ca vor despagubi statul roman. Cu stirea lui Vasile Luca am cerut un milion dolari, suma care insa nu a fost acceptata de Marcu Bohin si Agami.

Leperovici, ^{de} care atunci nu prea ma cunoastea, tot a venit la mine si mi-a spus ca suma ceruta de mine este ponda de incasata.

Dupa cativa reptiniani ura, Leperovici a venit la Ministerul de Finante si mi-a chemat in cabinet la Vasile Luca unde ne-a spus (mie si lui Luca) ca suma ceruta de noi este prea mare si din aceasta cauza are greutatea morii la Ambasada, in special cu Agami, care prea se oprea la trupele lui in curs. Tot atunci ne-a spus ca sionistii nu vor plati decat 500 mii dolari, suma in care Vasile Luca a fost de acord.

Din aceasta se vede ca Leperovici avea legatura cu Ambasada Israelului si conducea cu acestia.

Ca Vasile Luca si Leperovici discutau si alte probleme in afara de cele comerciale pentru crearea de fonduri pentru P.C. Israelian si donatori si urmasii sept:

In timp ce am dus tratative cu Agami pentru eliberarea conducatorilor sionisti, acesta mi-a aratat ca se duc tratative cu guvernul roman pentru a se aproba plitaci noi de creci contra unor sume de bani si ca nu stie daca merge asa greu.

Semnatura,

[Signature]

mare: ~~convenire~~ ... a spus ca ... in ...

203
202

de democratie populară cu care nu s-a făcut o astfel
de înțelegere și mi s-a spus că din celelalte țări de
democrație populară - Ungaria și Cehoslovacia, majoritatea
evreilor au plecat. Aceste discuții au avut o fund
de fapt și E. Borovski care se înțelegea mai bine
cu Agassi, vorbind limba germană și ebraică.

Cele auzite de Agassi le-am spus la cunoștința
lui Vasil Luce care mi-a spus că R.P.R. nu este
de acord cu astfel de chestiuni întrucât aceste este
identice cu un comert de sclavi. Totuși peste scurt
timp au început plecări masive de evrei, lucru care
nu mi-a pus probleme naționale și mi-a pus probleme eco-
nomice nu putea să se întâmplă fără aprobarea
lui Vasil Luce care coordona aceste sector.

Trăind de acest exilament, am vorbit cu Beren Feld-
man și Kaperovici, cărora le-am spus că verisora
mea Neuman Bianca vrea să plece în Israel și
i-am întrebât cum se poate face acest lucru. Aceasta
era în toamna anului 1948.

După discuțiile avute între mine și Vasil Luce
referitor la plecările de evrei, a venit la cabi-
net Kaperovici după, care a sosit însă mult
mai devreme decât Vasil Luce.

Așteptând pe Luce, am discutat împreună vreo
jumătate oră, când iar i-am vorbit despre ple-
carea verisorei mele, însă Kaperovici nu mi-a
răspuns nimic referitor la posibilitatea plecării ei.

Kaperovici a intrat apoi la Vasil Luce, iar după ce
a ieșit fără să-mi întreb nimic, mi-a spus
că în curând vor începe plecări masive de evrei

Orinare: am ca va pune pea si nervosii mea. sau
vede dar ca aceasta comunicare mi-a facuta in urma
discutiilor avute cu luca si ca impreuna au ajuns de
acord in aceasta privinta.

In toamna anului 1949 dupa ce s'a impoiat diuiti
cataloni pe care a facuta in Agus, Lazarovici nu
a mai fost lasat sa plece din tara. Aceasta a stia
deocare a venit mereu la Vanile Luca pentru ca acesta
sa intervine sa primeasca vize de exize din tara. O
data, am fost chemat de Vanle Luca in cabinet unde
se afla pupent si Lazarovici. Aceasta mi'a rugat sa
vin sa faca si Vanle Luca sa ma in-
teresez la Ministerul Afacerilor Externe cand
primeste vize de plecare, ceea ce am si facut
vorbind cu Leunta Georgescu care mi'a dat un
raspuns evaziv.

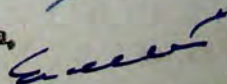
In acest timp, Lazarovici venea mereu la Vanle Luca
singur si de cateva ori insotit de Beru Feldman.

Din fragmentele de discutii pe care le-am auzit, am
constatat ca toti trei erau nervosi in asteptarea un-
inlocuitor pentru Lazarovici pentru ca acesta sa poata
pleca din tara. Lazarovici mi'a spus ca in curand
sa plece in Israel.

Intr-un timp Lazarovici venea mereu la Vanle Luca
si asteptau in cabinet. Vanle Luca mereu se intraba
pe Lazarovici cand ii vine in cabinet, discutand
foarte prietenos.

Intr-o dimineata ^{in primavara anului 1950} inose, Vanle Luca roseste furios la
Minister si mi'a cheama in cabinet la el de fata
fiind si H. maj. Afonase Sisman seful pepei din Vanle
Luca, si mi'a dat dispozitie sa nu se mai primeasca

Semnatura,

pe coridor. Până atunci nu mi-a spus niciodată că
nu-l primește pe Liparovici și chiar înainte cu 2-3
zile au discutat foarte prietenos. 204
233

Menționez că Liparovici avea acces permanent în
Minister prin poarta principală unde intrau și mi-
nistrii.

Până la acea dată așteptau ca totuși Liparovici să
plece prin schimbare cu un alt om, altfel neorând
mativ să plece în Israel. Numai când a văzut
că nu mai șeseste înlocuitorul Van Le luna nu
l-a mai primit pe Liparovici.

Trebuia să aștepte un înlocuitor întrucât multe
tranzacții erau în curs și era necesar să le predea
cuiva, altfel nu ar fi putut pleca. Fiind bănuț de
spionaj, orice intervenție a lui Van Le luna în favoarea
lui Liparovici ar fi demersat legăturile lor. Din
acest considerent Liparovici și luna nu au pus pe
mine să vorbesc cu Ministrul Afacerilor Externe
să văd totuși dacă nu s'au aprobat bănuțile
contra lui Liparovici. Într-o discuție pe care ei
au avut-o, I-am spus pe luna spunând lui
Liparovici: „eu nu pot să-ți fac nimic, trebuie să
așteptăm”. Din discuțiile lor am aflat că așteptau pe
secretarul P. C. Isaacson care urma să vină cu înlo-
cuitorul lui Liparovici, însă acesta nu venise până
la oastea mea.

^{în toamna anului 1950}
Este cunoscut faptul că Liparovici a fost arestat de orga-
nile S.S.T. ului, ceea ce am aflat de la Beren Feldman
care venise la Van Le luna. Beren Feldman mi-a
spus că arestarea lui Liparovici se trage de la bănuțile

Ormare: ca in comună pe care ce-a făcut în spus ca

furnizat informații unor puteri imperiale.

Vonle lusa mi-a spus că Lazarovici a făcut niște
gafe mari însă nu mi-a spus că or fi făcut
spionaj. Nu mi-a precizat nici ce gafe a făcut Lazarovici.

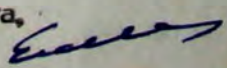
La cea 5-6 luni după arestarea lui Lazarovici, prin lusa
Janina Feldman, 1957 intrând în cabinet la Voide lusa, l'am
auzit pe scota vorbind la telefon cu Teohari Georgescu
despre Lazarovici. L'am auzit că amintea (re adresa)

la telefon spunând, Teo^u lui vorbea cu Teohari Geo-
gescu și i-a spus că Lazarovici nu este viu și
recipitul convorbirii dintre ei nu l'am auzit.

La cea. 2-3 luni după ce am auzit scota con-
vorbire între Vonle lusa și Teohari Georgescu, mi-a
telefonat Berca Feldman și mi-a spus că se
afle la spitalul „Centrul” unde l-a internat
pe Lazarovici după și pe soția acestuia, iar
copii acestora i-a internat la un câmin al
Comitetului Democrat Bruc (C.D.B.).

Aduna și după ce mi-a telefonat, Berca
Feldman a venit la mine la Ministerul
de Finante și mi-a povestit că soții Laza-
rovici au fost arestați fiind bănuiți de
spionaj, însă nu s'a stabilit că or fi viu-
voti. Mi-a spus că amândoi (Lazarovici și
soția sa) au refuzat [redacted] și că
au nevoie de tratament. Mi-a spus că starea
lui Lazarovici e mai gravă, soția lui însă se
va însănătoși mai repede.

Tot atunci mi-a spus că în urma convorbiri-
lor pe care de-a avut cu Lazarovici, mi-a

Semnătura,

fi primit de Vasil Luca si va insănătoși mai repede. Tot atunci mi-a spus că cei doi (Haparovici și Jorovic) au o situație gravă din punct de vedere material și mi-a rugat să-i comunic lui Vasil Luca să-i ajute. Această conversație am avut-o cu Berca Feldman în curtea lui August 1954. Deoarece Vasil Luca nu era la Minister în acea zi, a doua zi dimineață i-am comunicat lui Vasil Luca că mi-a spus Berca Feldman. Cu acea ocazie, Vasil Luca mi-a spus că îi pare rău că nu l-a primit pe Haparovici înaintea de a fi arestat. Mi-a mai spus că el a știut că Haparovici este bolnav și a prevenit organele anchetătoare să procedeze cu tact la anchetarea lui Haparovici. Mi-a spus că acesta suferea de melancolie și că aceasta este o boală gravă. Mi-a dat dispoziție ca atunci când o să scape să-i dau imediat ajutor. Totodată mi-a spus să-i comunic lui Berca Feldman că îl va primi pe Haparovici când se va însănătoși. La câteva zile după această conversație a venit nevastă lui Haparovici la mine fiind trimisă de Berca Feldman și i-am dat 10000 Lei, cu care ocazie mi-a spus că peste scurt timp se va însănătoși și vorbăște ei.

După o săptămână, mi-a telefonat Haparovici și mi-a spus că s'a însănătoșit și mi'a rugat să-i comunic când va fi primit de Vasil Luca. I-am spus lui Vasil Luca cererea lui Haparovici și acesta mi-a spus că îl va primi a doua zi. A doua zi Haparovici a venit la Vasil

Semnătura
[Signature]

dispoziții să comunice în scris Ministerului Comerțului Exterior să scadă din activul societății
'Export-Leum' suma de 4 milioane lei datorată de Lazarovici ca sumă ce nu se poate încasa din dispoziții nelegale; deoarece Ministerul Comerțului Exterior ar fi putut încasa această sumă dacă Lazarovici ar fi dat precizări unde și prin ce metode se poate încasa această sumă. Prin această operație suma a Lazarovici au creșt un depozit de valută în străinătate.

În diferite rânduri am mai transmis din partea lui Vasile Luca, dispoziții la Banca de Stat lui Vijoli Aurel și Stroe Mihnea pentru diferite încălcări ilegale privind acoperirea exporturilor făcute de Lazarovici. Țin minte că primele date când i-am comunicat lui Stroe Mihnea dispoziția lui Vasile Luca cu privire la ^{acoperirea} exportului făcut de Lazarovici, Stroe Mihnea a fost contrariat și m'a întrebat: „asta este dispoziția lui Vasile Luca?” La răspunsul meu afirmativ Stroe Mihnea nu a mai făcut nicio obiecție. Nu știu dacă a vorbit și în Vasile Luca, însă știu că a rezolvat problema respectivă.

În vara anului 1950 Lazarovici după a fost arestat și condamnat la 2 ani închisoare pentru neplata la termenul legal de 10 zile a unei sume de 100 dolari. Am fost instituit telefonic de Berca Feldman dispri acest lucru, și m'a rugat să-l anunț pe Vasile Luca dispri acest lucru ceea ce am și făcut. Vasile Luca mi-a dat dispoziții să schimb la Ministerul Justiției ca lape

în libertate. M-am prezentat la ministrul ju-
ticiii Titulescu căruia i-am transmis, rugămintea
lui Vorile lui. Titulescu mi-a spus că va face
acest lucru dacă îi va comunica Teohari Georgescu.
Eu i-am comunicat lui Vorile lui cele discu-
tate cu Titulescu, iar acesta în prezenta mea
l-a chemat la telefon pe Teohari Georgescu căruia
Vorile lui i-a spus să-i ceară lui Titulescu să-l
pună în libertate pe Leporovici. După scurt timp
Leporovici după a fost pus în libertate.

Abtentionez că această intervenție în favoarea lui Lepo-
rovici, Vorile lui a făcut-o după ce mi-a dat ordin
să nu-l mai primesc pe acesta în Minister și
scurt timp înainte ca Leporovici să fi fost arestat
de organele S.S.T.ului.

^{Julie-August}
În 1951 după ce Leporovici după a fost pus în
libertate, Vorile lui mi-a dat dispoziție ca
să-l plasez pe Leporovici în câmpul minii;
ceace am și făcut, intervenind la Bernicea
Dumitru în peeputa lui Vorile lui. Leporovici
a fost angajat la „Centrocop” în calitate de
director adunat la „Dirichia Comercială”.

Intrebare: Ce alte încercări ai primit de la Vo-
rile lui în legătura cu Leporovici după?

Răspuns: După ce Leporovici după a fost pus în Liber-
tate, Vorile lui mi-a spus de fete fiind în Lepo-
rovici să arănez ce acuze să primescă cetățenie
română în Totodată să arănez să primescă bu-
letinel de Populație, însă nu am reușit această
problemă deoarece mi-a fost frică fiindcă stiam

Semnătura,

Urmare: că Lazarovici este un om suspect.

Întrebare: Ce stii d-ta în legătură cu „unele lui”²⁰⁷ Lazarovici după în timpul cât a fost arestat de organele S.S.T.ului?

Răspuns: În luna Martie sau Aprilie 1950 la ultima întrebare pe care Lazarovici a avut-o eu Varile Luca în cabinetul acestuia, înainte ca Lazarovici să fie arestat de organele S.S.T.ului, am fost chemat în cabinet când ei erau aproape de sfârșitul dicturilor și i-am spus pe Varile Luca spunând lui Lazarovici că nu îl mai poate primi la Minister, că a așteptat să-i vină înlocuitorul, însă acesta venind nu îl mai poate ține așa și o să fie nevoie să dea curs lucrurilor, fără să precizeze despre ce lucruri este vorba.

Varile Luca i-a mai spus să nu ai bă teamă că cercetările vor decurge în mod supertabil pentru el. În continuare i-a spus că a luat toate măsurile în acest sens și i-a recomandat ^{lui} Lazarovici ce în problema „bolii” de care suferă să se adreseze unui medic pe care i-l-a indicat chiar atunci Varile Luca și al cărui nume nu mi-l amintesc, spunându-i lui Lazarovici să-i spună medicului că a fost trimis de Varile Luca. L-a întrebat dacă are nevoie de bani, însă Lazarovici i-a răspuns că are bani și momentan nu îi trebuie nimic. Tot atunci, în prezența mea i-a spus lui Lazarovici că orice are nevoie să-mi ceară mie și eu îi voi satisface cererile. După aceea Lazarovici a plecat.

La cea o săptămână sau două, Varile Luca într-o dimineață a venit furios la Minister, m-a chemat în cabinetul său și în prezența lui Sismanu și a unor persoane și a sefi

Semnătura

Urmare: de cabinet Bojita. Peana nu-a făcut scandal spunând că a fost arestat pe coridor de Lăpărovici și nu-a spus că de ce îi dau voie să intre în Minister.

Făcând legătura cu ultima discuție dintre ei de care am vorbit, când s-au auzit spunându-i lui Lăpărovici că nu îl mai poate primi Ea Minister, mi-am dat seama că Vasile Luca joacă teatrul pentru a da impresia lui Sisman Afanasov și Bojitei Peana că este răpărat pe Lăpărovici după și că acesta este un element a cărui prezență este mai năștă decât necesită.

Un alt caz din care a reșcit că Vasile Luca a jucat teatrul în legătură cu Lăpărovici, a fost în următorul fapt: În scurt timp după ce Vasile Luca nu l-a mai primit pe Lăpărovici la Minister, acesta a fost arestat și condamnat prin închisoare pentru că nu a plătit în termen suma de 100 dolari înscrise în pasaportul lui. După acest lucru mi-a telefonat Beru Feldman.

Imediat ce i-am comunicat lui Vasile Luca cele aflate de la Beru Feldman, acesta a nitat imediat supărarea lui împotriva lui Lăpărovici și mi-a dat dispoziție să intervin la ministrul Justiției Pitulescu, ca să obțin eliberarea și grațierea lui Lăpărovici. Deoarece ministrul Justiției mi-a spus că nu îl pune în libertate pe Lăpărovici fără aprobarea lui Teohari Georgescu, Vasile Luca în prezența mea i-a telefonat lui Teohari Georgescu și i-a arătat că Lăpărovici a fost

Semnătură

Urmare: condamnat pentru o infractie la legea de
zelei n'ca acest lucru nu este just si i'g. cerut de
Teohari Georgescu sa dea dispozitie ministrului
Justitiei sa il puna in libertate pe Lazarovici.
In ziua ce i-a raspuns Teohari Georgescu, ura
dupa o zi sau doua, Berca Feldman mi-a
telefonat ca Lazarovici a fost pus in libertate.
Prin Septembrie sau Octombrie 1950 Berca Feldman mi-a
 spus ca Lazarovici a fost arestat de organele S.S.T.ului
 fiind bannit de spina, iar prin Ianuarie sau Februarie
1951 mi-a spus ca a fost arestat si sotia lui Lazarovici.
In Martie sau Aprilie 1951, Berca Feldman mi-a
 telefonat ca Lazarovici si sotia se au fost pusi
 in libertate si se gasesc la Spitalul „Centrosol”
 din cauza ca in timpul anchetei au avut
 socuri nervoase. Mi-a spus ca a vorbit cu
 Lazarovici si cu doctorul acestuia si ei i-au
 spus ca Lazarovici se va „inrasnata” mai
 repede decat va sti ca va fi primit de Vasile
 Luca.

Acest lucru l-am comunicat lui Vasile Luca, care
 mi-a spus ca ii este rusine de Lazarovici pen-
 tucă nu l-a mai primit inainte de a fi
 arestat si mi-a spus sa-i comunic lui Berca
 Feldman ca il va primi pe Lazarovici.

Tot atunci mi-a spus ca el stia ca Lazarovici
 este bolnav de „melancolie” si a atras aten-
 tia organelor anchetatoare sa il i-a mai usor
 ca sa nu ii revina boala.

A doua zi Vasile Luca mi-a chemat in cabi-
 netul sau si mi-a dat dispozitie sa chun-
 la telefon Spitalul Centrosol, sa vorbesc cu

Urmare: Leporovici n' s' a întrebat dacă e aranjat cum trebuie problema în medicul ca să nu iasă în bucluc.

Au chemat la telefon Spitalul Central, însă Leporovici nu a fost dat la telefon. A venit la telefon un medic care mi-a spus că Leporovici va veni acasă în două-trei zile. Pe cea o săptămână după conversația telefonică cu Spitalul Central, mi-a telefonat Leporovici de acasă de la el, mi-a spus că este sănătos n' m' a întrebat când va fi primit de Verile Luca.

Verile Luca mi-a spus să îi comunic să vină a doua zi dimineață.

A doua zi dimineață când Leporovici a venit, Verile Luca l-a primit în cabinet, iar la sfârșitul discuțiilor dintre ei care au durat ca 20 minute, am fost chemat în cabinet, în care scopul l-am auzit pe Verile Luca spunându-mi Leporovici să aibă grijă ca medicul să fie număturat și să se spera că totul se va liniști.

După aceea, Verile Luca a scos din casă de bani din cabinetul său un feac de bancnotă a 1000 lei ca 100 bucăți pe care i le-a dat lui Leporovici spunându-i: „aște buni, sunt pentru acoperirea cheltuielilor pe care le-ai avut cu problema bolii, ca nu cumva să iasă vreun bucluc, ca toată lumea să fie număturată și medicamentele să fie achitate”.

Leporovici i-a răspuns că a fost totuși mi-

Semnătura,

Urmare: surile ca toata lumea sa fie numai Stunita
ca in aceasta privinta nu se fi niciodata surpriza
Separat de banii pe care i-a primit de la Vanile Luce,
i-am mai dat n'eu lui Lazarovici ca 30-40000 lei
pentru cheltuielile sale personale tot in aceasta zi
din fondul special. Acesti bani i-am dat din
ordinea lui Vanile Luce.

Din faptele pe care le-am aratat mai sus nu-am
dat seama ca, nebulina = lui Lazarovici dupa a
fost o inscenare aranjata de Vanile Luce si Laza-
rovici, cu scopul de a determina ancheta sa
inchida cercetarile asupra lui Lazarovici pen-
tru a nu fi descoperita adevarata legatura dintre
ei.

Intrebar: Ce persoane au contribuit la aceasta
inscenare?

Raspuns: la aceasta inscenare a contribuit Vanile
Luce, Lazarovici dupa, Berca Feldman si medi-
cul psihiatru recomandat de Vanile Luce lui Laza-
rovici.

Intrebar: Care a fost rolul d-tale in aceasta
problemă

Raspuns: In aceasta problemă in afara de faptul
ca am avut cunoastinta ca aceasta „nebulina” este
un oranjament n'eu in afara de faptul ca la
cererea lui Vanile Luce i-am telefonat lui
Lazarovici la spitalul Bontzel nu am avut
niciodata contributie.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal
de interogatoriu n'au constatet ca cores-
punde in totul cu cele declarate de mine,
il sustin n'eu semnez. — Anchetat.

Arhivator
Ministerului de Securitate
T. Nicu-Lescu

Semnatura, *aius*

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Edlitz Loftau de profesie funcționar născut la 2
 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui Ignatie și Tam, cu ulti-
 mul domiciliu în București str. Brav Turghenou 4-30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

16 Iunie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 7 și min.

" s'a terminat " " 15 " " 20

Intrebare: Când Lazarovici lupu pleca în străinătate de la cine primea însărcinări?

Răspuns: Când Lazarovici lupu pleca în străinătate primea însărcinări din partea lui Vasile Luca. Acest lucru s-au constatat din următoarele fapte: Lazarovici lupu înainte de a pleca în străinătate venea de câte două-trei ori pe săptămână la Vasile Luca. Imediat ce se înapoia, îi telefona și mă întreba când vine Luca la Minister în ziua respectivă spunându-mi că are de raportat lui Vasile Luca despre anumite lucruri în legătură cu călătoria lui.

Intrebare: Ce însărcinări primea Lazarovici lupu de la Vasile Luca

Răspuns: Căruț nu știu ce însărcinări primea Lazarovici lupu de la Vasile Luca, însă în multe ocazii am fost chemat în cabinet și am primit dispoziții de la Vasile Luca să se apute pe Lazarovici să primească valute

Iscălitura
 Căruț

Urmare: pentru drum si sa intervin Ea Banca de Stat si
Ministerul Comertului Exterior, in legatura cu diferite
tranzactii de export ale Eui Lazarovici.

In aceste ocazii am avut frauturi de discutii intre
ei din care reiese ca Vasile Luca ii dadea instructiuni
si primea rapoarte de la Lazarovici cand aceste se inapoiu.

In iarna anului 1948-1949 Lazarovici, dupa o călă-
torie pe care a făcut-o în Belgia, a venit la Vasile
Luca.

Prin intermediu de la Presedintia Comisiei de
Ministri prin care mi s-a comunicat ca Vasile
Luca este asteptat pentru o sedinta, am intrat
in cabinet de Vasile Luca sa-l instintez despre
acest lucru, cu care ocazie E-am avut pe Vasile
Luca intrându-l pe Lazarovici cum a fost
primut in tara respectiva.

In toamna anului 1948 cand Lazarovici s-a urmas
sa plece in Ungaria, am fost chemat in cabinet de
Vasile Luca si mi-a dat dispozitie sa urgentez primi-
rea de valuta necesara pentru călătoria lui
Lazarovici. Discutiile dintre ei erau terminate, insa
Ea preciza Vasile Luca i-a spus lui Lazarovici
sa aiba grije de conditiile stabilite. In stia
despre ce conditie era vorba.

In primavara anului 1949, cand Lazarovici
s-a inapoiat din Vienna, fiind chemat in cabi-
net, E-am avut pe Vasile Luca spunand lui
Lazarovici: „ti-am mai spus sa verifici informati-
iile? fara sa prezice despre ce informatie era vorba.
Tu am avut surpriza sa aud mai mult, deoarece
intotdeauna eram chemat la terminarea discutiilor
dintre ei, iar in cazul cand intrau in cabinet in

Uitate: ~~...~~

năud numai fraza începută.

375
211
211

Între o conversație, pe care am avut-o cu hazarovici, după ce se întorsese din Cehoslovacia, acesta mi-a spus că acolo a avut mari greutăți, însă curântul lui Luca și acolo l-a ajutat.

Întrebare: Ce greutăți a avut hazarovici în Cehoslovacia și cum a fost ajutat de curântul lui Luca?

Răspuns: hazarovici mi-a spus că în Cehoslovacia avea mereu greutăți; la început nici nu era primit de Abia autorități (Ministere sau organe economice) însă curântul lui Luca și aici a fost hotărâtor. Nu mi-a spus cum a intervenit Voșil Luca, dar mi-a lăsat să înțeleg că a rezolvat aceste probleme la conducerea Partidului Cehoslovac. Nu știu cum a intervenit Voșil Luca în favoarea lui hazarovici, însă cred că aceasta s-a făcut printr-o notă dată lui hazarovici, sau prin transmiteri verbale către unul din secretarii Partidului din Cehoslovacia. În orice caz Voșil Luca nu a cerut să telefon niciodată hazar.

Voșil Luca poate putea să intervină și la reprezentantul Cehoslovaciei în București dinhardt pe care l-am văzut de două ori la Voșil Luca în cursul anului 1948 și 1949.

Întrebare: Cu ce firme din străinătate a avut hazarovici legături și din însărcinarea cui?

Răspuns: Nu știu cu ce firme din străinătate a avut legături hazarovici. În perioada anului 1948 când hazarovici a lipsit ca. 6 săptămâni fiind plecat în străinătate, Beren Feldman i-a ținut locul lui hazarovici în afacerile pe care le avea acolo la București.

Semnătura,
E. ...

Ormare: ~~nu~~ am o anum dere reperovici care uramle de pna
mi-a spus ca vor sosi pe vasul Transilvanie portocale
si sucuri de fructe pentru Vasile Luca, iar Berca
Feldman care ii tine locul, ma va instiinta despre
sositrea transportului. Inscu ce s'a si intampiat,
primind 7 tozi cu portocale si o toata cu 20 sticle
sucuri de fructe pe care se-au adus de la Constanta prin
Sovram-Transport. Din aceste am dedus ca Berca Feld-
man cunoaste firmele straine cu care Lazarovici are
legaturi.

Intrebare: Cum afirmi ca nu ai cunostiinta de firme
straine cu care Lazarovici are legaturi, cand mai
sus ai aratat ca ai intervenit la Banca de Stat
si la Ministerul Comertului Exterior in legatura
cu diferite tranzactii de export ale lui Lazarovici?

Raspuns: Nu cunosc firmele din strainatate cu care
Lazarovici are legaturi, deoarece atunci cand mi
s'adea dispozitie sa intervin in favoarea lui
Lazarovici, Vasile Luca mi spunea sa convoc
lui Gogu Radulescu, lungu Stefan sau Stoe. Miha
sa accepte conditiile lui Lazarovici in probleme
respectiva fara sa-mi precizeze firmele corora
se era destinate marfa.

Intrebare: Cu cine de la Ministerul Comertului Exterior
a arajat Lazarovici afacerile sale?

Raspuns: Lazarovici a arajat afacerile sale cu
Gogu Radulescu, lungu Stefan directorul Exportului
ca Gyaly Zoltan consilier ministerial la Ministerul
Comertului Exterior.

Intrebare: Ai intervenit d-ta pentru a-i procura
pasaport lui Lazarovici?

Semnatura,

E. I. I.

Urmare: Răspuns: Nu am intervenit pentru procurarea ⁸⁷⁶ pasaport pentru Lazarovici și nici nu am știut dacă a intervenit cineva în acest sens. 212

Eu am intervenit o singură dată în toamna anului 1949 din ordinul lui Vasile Luca, la Senata Georgescu de la Ministerul Afacerilor Externe, căreia i-am telefonat dacă Lazarovici a primit viza de emigrare. Senata Georgescu mi-a răspuns că nu a primit. Această conversație telefonică am avut-o în prezența lui Lazarovici care se afla lângă mine. Alte intervenții în legătură cu pasaportul lui Lazarovici nu am mai făcut.

Întrebare: Cu ce persoane venea Lazarovici la Vasile Luca?

Răspuns: Lazarovici după în majoritatea cazurilor venea singur la Vasile Luca. De mai multe ori a venit însoțit de Berca Feldman, în toamna anului 1948 Lazarovici a venit de două-trei ori împreună cu Berca Feldman și Serban Leibovici din conducerea C. D. C.ului.

Întrebare: Cu ce alte persoane a venit Lazarovici după la Vasile Luca în afara de Berca Feldman și Serban Leibovici?

Răspuns: Nu. Eu am văzut pe Lazarovici venind la Vasile Luca însoțit de alte persoane în afara de cele arătate mai sus, însă în vara sau toamna anului 1949, am avut o discuție între Vasile Luca, Lazarovici și Berca Feldman pe care scopul în cursul discuției Berca Feldman a pomenit de o întâlnire anterioară pe care au avut-o toți trei cu un reprezentant al Partidului Comunist Israel.

Semnătură
E. I. I.

Urmare: Dicu eș cărui nume nu mi-ș amintesc.

Întrebare: Ce autorități avea Kaporovici după în București?

Răspuns: În București, Kaporovici era prieten cu Berca Feldman și știe că era în relații bune cu Serban Leibovici și Bacalu de la C. D. E. Cu Bacalu nu șau răput niciodată împreună, însă din discuțiile pe care le-am avut cu Kaporovici, cât și cu Bacalu s'aparut am constatat că sunt în relații bune.

Într-o conversație avută cu Sieber Josef funcționar la Bancha de Stat care locuie în aceeași casă cu Kaporovici în București str. Dorobanți L. 71, acesta mi-ș spus că în aceeași casă cu el locuiește un om nume Kaporovici după, despre care nu știe cu ce se ocupă, însă duce un trai luxos și primește vizita unor oameni suspecti, pe care el însă nu îi cunoaște.

Mi-ș spus că despre aceste vizite a' amintit și Militia bănuind că Kaporovici trăiește din afaceri necinstite. Aceste lucruri au'pitate de la Sieber Josef; de-am adus la cunoștință și lui Vasile Luca, însă acesta mi-ș dat niciun răspuns.

Întrebare: Prin cine ținea Legatura Kaporovici cu Statul Israel?

Răspuns: În iarna anului 1948-1949 când am dus tratative cu Marcu Bohia și Agami, pentru eliberarea conducătorilor sionisti în schimbul unei sume de dolari, Kaporovici a venit de mai multe ori la Vasile Luca și de mine spunându-ne că sionistii nu pot da suma de 1.000.000 dolari cât am cerut noi, ci se acceptăm plata a 500.000 dolari, spunând

Semnătura,
Enescu

Urmare: ca daca noi nu acceptam aceste sume, ³⁷⁷
va avea greutate din partea Legatiei Israelului
si in special din partea lui Agassi. La interventia
lui Lazarovici, Vanile dusa a acceptat propunerile
noivistilor. 113

Din cele aratate mai sus, reiese clar ca Lazarovici
tinea legatura cu Legatia Israelului din Bucu-
resti si ca aceasta legatie cunoaste ca el lucreaza
cu Vanile dusa din acest lucru ar fi trebuit sa fie
secret daca Lazarovici ar fi fost numai in termin
a Partidului Comunist Israelian.

Un alt caz din care reiese ca Lazarovici era in lega-
tura cu Legatia statului Israel este urmatorul:

In primavara anului 1949, cand Lazarovici a venit
la Minister, dupa ce a citit de la Vanile dusa mi-a
spus ca in curand vor incepe plajari masive
de errei. Din aceste lucruri mi-am dat seama
ca era in stransa legatura cu Vanile dusa si
ca este cel putin un intermediar intre Vanile
dusa si Legatia Israelului.

Dupa ce am citit curant cu curant prezentul proces-
verbal de interogatoriu n-am constatat ca cele consem-
nate in el corespunde in totul cu cele declarate de
mine, el sustine si semneza.

Arhitector
Ministerul de Securitate
I. Arhitector

Arhitect
Eidelt

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev 30.

24 Iunie 1953, București

Interogatoriul a început la ora 15

" s'a terminat la " 1,30.-

Intrebare:

Când și de la cine ai aflat d-ta despre destituirea lui IACOB ALEXANDRU, VIJOLI AUREL și MODORAN VASILE din funcțiile de miniștri adjuncți?

Răspuns:

Intr'o zi la începutul lunii Martie 1952 pe la orele 14 după ce VASILE LUCA a plecat la masă, BOJITA ILEANA secretara lui personală care lucra în acelaș birou cu mine, a intrat în cabinetul lui VASILE LUCA, iar când a revenit, foarte surprinsă mi-a spus că în servieta lui VASILE LUCA pe care acesta o lăsase în cabinetul său a văzut un document în care se arăta că IACOB ALEXANDRU, VIJOLI AUREL și MODORAN VASILE vor fi destuiți.-

Intrebare:

Mai era cineva de față când BOJITA ILEANA ți-a vorbit despre acel document?

Răspuns:

Nu mai era nimeni de față, eu și cu BOJITA ILEANA lucrând singuri în acel birou.-

Intrebare:

D-ta ai văzut acel document?

Răspuns:

Nu am văzut documentul.-

Intrebare:

D-ta ești o fire curioasă; cum de nu ai cerut acel document să-l vezi și d-ta întrucât era destul de interesant

ss/Eidlitz Zoltan.-

Răspuns:

Este adevărat că sunt o fire curioasă însă BOJITA ILEANA mi-a spus că acel document este redactat foarte scurt și fără comentarii și că ea mi-a redat aproape în întregime textul. Deaceia m'am mulțumit cu cele spuse de ea fără să mai cer documentul să-l văd, mai ales că eram ocupat cu pregătirea ședinței de lucru lunară care urma să aibă loc după terminarea programului adică la ora 15.-

Intrebare:

Ai comentat cu BOJITA ILEANA conținutul acelui document?

Răspuns:

Nu am comentat, ci am avut cu ea numai un schimb de impresii; eu i-am spus că era de așteptat așa ceva, iar ea mi-a spus: "săracii de ei habar nu au ce-i așteaptă".- După puțin timp, am început să vină șefii de serviciu la ședință, iar noi am întrerupt discuțiile.-

Intrebare:

Cu ce scop a umblat BOJITA ILEANA în servieta lui VASILE LUCA?

Răspuns:

Fiind secretara personală a lui VASILE LUCA, BOJITA ILEANA avea sarcina de a verifica în fiecare zi servieta cu lucrări a lui VASILE LUCA pentru a le înregistra și urmări rezolvarea lor, întrucât VASILE LUCA era foarte neglijent în ce privește păstrarea și rezolvarea lucrărilor.-

Pentru lucrările pe care VASILE LUCA le avea în servieta, BOJITA ILEANA avea o evidență specială, iar în caz că lipsea vreuna din lucrări ea îl întreba pe VASILE LUCA cui a dat-o și o scădea din evidență.- Acea servieta conținea lucrări dela Președinția Consiliului de Miniștri, dela Partid sau lucrări dela Ministerul de Finanțe care erau în curs de rezolvare și era necesar să fie discutate la Consiliul de Miniștri sau la Partid.-

De câte ori mergea la Consiliul de Miniștri VASILE LUCA lua servieta cu el, iar dacă mergea la Consiliul de Miniștri direct de acasă, telefona să i se trimită servieta la locul unde se afla el.-

Servieta era închisă în casa de fier și nu se scotea decât la cererea lui VASILE LUCA, care atunci când se înapocia o lăsa în grija secretarei sale personale BOJITA ILEANA.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

Intrebare:

In afară de BOJITA ILEANA cine ți-a mai vorbit ²⁸⁰ ²¹⁶
despre faptul că IACOB ALEXANDRU, VIJOLI AUREL și MODORAN VASILE
vor fi destituiți?

Răspuns:

In afară de BOJITA ILEANA nu mi-a mai vorbit ²⁴⁵
nimeni despre acest lucru, însă chiar în acea zi când mi-a spus
despre acel document, pe la orele 21 a venit la Ministerul de
Finanțe DUMITRU PETRESCU președintele Comitetului de Stat pentru
Aprovizionare (C.S.A.) însoțit de consilierul NICULESCU dela
C.S.P.- RADU MANESCU director general la E.D.P. VINEA EMANAIL
director general adjunct al treburilor dela Consiliul de Miniștri
consilierul MOISESCU dela C.S.P. și FARA DUMITRU șeful secției
Plan - Finanțe din C.C. al P.M.R. și au intrat cu toții la
VASILE LUCA.- După aceea VASILE LUCA a chemat-o pe BOJITA
ILEANA și i-a dat dispoziție să-i cheme pe cei trei miniștri
adjuncți.- După 10-15 minute IACOB, VIJOLI și MODORAN au eșit
din cabinetul lui VASILE LUCA însoțiți de înlocuitorii lor.-

După o jumătate de oră am fost chemat în cabinetul lui
lui IACOB care de față cu RADU MANESCU mi-a spus că acesta
este noul Ministru Adjunct și totodată mi-a dat 5 ceasuri pe
care le avea asupra lui pentru premierea funcționarilor. -

După aceea a venit la mine în birou secretara lui
MODORAN, TAPCAIU ELANDIO care mi-a spus că MODORAN a fost
înlocuit și predă lucrările.-

Intrebare:

Ce discuții ai avut d-ta cu VASILE LUCA în legă-
tură cu destituirea lui IACOB ALEXANDRU, VIJOLI AUREL, și MODO-
RAN VASILE?

Răspuns:

In seara când am fost înlocuiți cei trei miniștri
adjuncți, VASILE LUCA a plecat dela Minister pe la orele 22,30
fiind foarte abătut.- In seara aceea nu a vorbit nici cu
mine și nici cu BOJITA ILEANA.-

A doua zi dimineață, a apărut în ziare comunicatul
cu destituirea celor trei miniștri adjuncți dela Ministerul de
Finanțe.- In aceeași dimineață pe la orele 9 când VASILE LUCA
a venit la Minister, m'am dus la el în cabinet ca de obicei
cu lucrările.-

VASILE LUCA era foarte supărat și nu avea poftă
de vorbă cum avea înainte de apariția comunicatului.-

ss/Eidnitz Zoltan.-

Am căutat să intru în vorbă cu el spunându-i că din cei trei miniștri adjuncți este păcat numai de MODORAN și arătat că eu l-am prevenit despre faptul că IACOB ALEXANDRU și VIJOLI AUREL au un trecut dubios.- VASILE LUCA referitor la IACOB și VIJOLI nu mi-a răspuns nimic.- În ce privește MODORAN, mi-a spus că acesta trebuia schimbat fiindcă era prea moale.-

După aceasta a început să citească lucrările ce i le-am prezentat și nu mi-a mai spus nimic.-Cu acea ocazie am stat în cabinetul său circa 10 minute.-

La cca. 4-5 zile după această discuție, într-o zi pe la orele 10-11, a venit la VASILE LUCA, DUMITRU PETRESCU președintele Comitetului de Stat al Aprovizionării.- După cca 1/2 oră, au eșit amândoi din cabinetul lui VASILE LUCA.- VASILE LUCA a rămas lângă ușă cabinetului său, iar DUMITRU PETRESCU a venit la biroul meu lângă mine și mi-a spus că peste o zi sau două va veni șeful lui de cabinet de la C.S.A. și va lua în primire Direcția Secretariatului din Ministerul de Finanțe pe care o conduceam eu.- Mi-a spus că șeful lui de cabinet se numește CONSTANTINESCU, iar după predare să-i spun tot acestuia unde să-mi facă mie transferarea.- (Menționez că încă din Ianuarie 1952 eu urma să fiu transferat la Ministerul Industriei Alimentare).- După aceea, DUMITRU PETRESCU și-a luat rămas bun de la VASILE LUCA și a plecat, iar VASILE LUCA a intrat iar în cabinetul său.-

După plecarea lui DUMITRU PETRESCU, am intrat în Cabinet la VASILE LUCA care era singur și i-am spus că eu trebuie să predau munca și urmează să trec la Ministerul Industriei Alimentare, însă nu aș vrea să mă despart de el.- I-am mai spus că am fost împreună în vremuri bune și aș vrea să fiu împreună și în vremuri grele.- VASILE LUCA s'a bucurat și mi-a spus: "îmi pare bine că nu te desparți de mine.- Am să-ți iau cu mine la Președinția Consiliului de Miniștri și am să caut să-ți găsesc un post corespunzător".-

După aceea a început să-mi vorbească despre IACOB. Mi-a spus că a avut mare încredere în el și că acesta contrar dispoziției sale și a guvernului a forțat încasările de impozite în luna Decembrie 1951 și Ianuarie 1952 sabotând prin aceasta reforma bănească.- Mi-a spus că în vederea reformei, organele Ministerului de Finanțe trebuia să forțeze încasările în luna Noembrie 1951 pentru ca țărani să fie obligați astfel să-și vândă produsele.-

În luna Decembrie 1951 și Ianuarie 1952 Ministerul de Finanțe trebuia să slăbească măsurile în vederea încasării

ss/Eidnitz Zoltan.-

de impozite iar organele de achiziții ale statului trebuia să profite în urma acțiunii Ministerului de Finanțe și să facă cumpărături masive de produse agricole.-

M'a surprins această mărturisire a lui VASILE LUCA, deoarece chiar el în cursul lunii Decembrie 1951 și Ianuarie 1952 mi-a dat dispoziție ca din fondul "Cheltueli Speciale" să-i dau lui IACOB ALEXANDRU bani pentru premierea organelor Ministerului de Finanțe care s'au evidențiat în acțiunea de activarea încasărilor.-

În afară de aceasta VASILE LUCA în fiecare zi primea situația zilnică de încasări a impozitelor din care a putut vedea politica de forțare a încasării impozitelor.-

Despre forțarea încasării impozitelor VASILE LUCA a știut și din telegramele de întrecere ce i s'au trimis lui personal de către secțiile financiare din Regiuni și diferite orașe din țară.-

Un alt semnificativ din care rezultă că forțarea încasării de impozite a fost făcută cu știrea lui VASILE LUCA este următorul:

În luna Ianuarie 1952 cu puțin timp înainte de reforma bănească, CLEJAN SAMOIL directorul Cadrelor din Ministerul de Finanțe a primit o adresă din partea secției Financiare Galați prin care aceasta cere sancționarea unui inspector care în cursul lunii Decembrie 1951 a fost trimis pe teren de către Sfatul Popular Regional Galați, pentru impulsționarea achizițiilor.-CLEJAN SAMOIL a prezentat acea adresă lui IACOB ALEXANDRU care a dispus sancționarea inspectorului respectiv.-

După ce s'a comunicat secției Financiare Galați sancțiunea ce trebuie aplicată inspectorului respectiv, a venit o nouă adresă de la acea secție Financiară în care se arată că acel inspector a fost trimis pe teren cu știrea Partidului fiind necesară impulsționarea achizițiilor și că regionala de Partid Galați a intervenit să i se suspende sancțiunea.-

Cu această adresă într'o zi pe la orele 20 a venit la mine CLEJAN SAMOIL și mi-a cerut părerea în această problemă.-

Eu l-am trimis la IACOB ALEXANDRU deoarece inspectorul respectiv aparținea sectorului condus de el.- Imediat după plecarea lui CLEJAN a venit IACOB ALEXANDRU și a intrat la VASILE LUCA.-

Deoarece mi-am dat seama că vine în legătură cu cazul inspectorului, am intrat și eu după el în cabinet, special să aud și părerea lui VASILE LUCA în această problemă.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

IACOB ALEXANDRU i-a arătat lui VASILE LUCA întreaga problemă a inspectorului respectiv și i-a spus că el este pentru menținerea a sancțiunii.- VASILE LUCA deși a văzut că acel inspector ³⁸³ fost trimis pe teren în vederea impulsivării achizițiilor în luna Decembrie conform planului pe care mi l-a expus chiar el în vederea reformei bănești, totuși i-a spus lui IACOB ALEXAN- ²⁴⁸ DRU să mențină sancțiunea aplicată.-

Făcând legătura la cele spuse mie de VASILE LUCA despre faptul că IACOB a sabotat reforma bănească cu cele constate de mine, am văzut clar că VASILE LUCA a acționat împreună cu IACOB ALEXANDRU la sabotarea măsurilor luate de guvern în vederea reușitei reformei bănești.-

Intrebare:

Ce alte discuții ai mai avut cu VASILE LUCA în afară de aceia arătată mai sus după destituirea celor trei miniștri adjuncți?

Răspuns:

După 2-3 zile dela această discuție m'am dus la VASILE LUCA în cabinet pela orele 11-12 și i-am spus că am nevoie de bani rugându-l să-mi aprobe să iau 3000 lei din fondul "Cheltueli Speciale".- I-am prezentat un bon de mână pe care-l aveam pregătit din timp și VASILE LUCA mi l-a semnat.- Nu am mai discutat nimic cu el în ziua aceea deoarece era abătut și nu avea poftă de discuții.-

Tot în aceiași zi după ce mi-a semnat mie chitanță de 3000 lei, i-am prezentat lui VASILE LUCA o adresă a "Export Lemnului" care mi-a fost adusă mie personal de către GOGU RADULESCU ministru adjunct la M.C.E. cu privire la scăderea sumei de 11 milioane lei din activul societății Export Lemn,- datorată acestei societăți de LUPU LAZAROVICI care făcuse un export de cherestea pe credit cu aprobarea lui VASILE LUCA și nu restituise banii (contravaloarea cherestelei).- VASILE LUCA a aprobat scăderea respectivă și mi-a spus: "și pentru afacere voi fi tras la răspundere" dându-mi de înțeles ca eu să nu vorbesc la nimeni despre această problemă.-

Până când am plecat dela Ministerul de Finanțe alte discuții nu am mai avut cu VASILE LUCA.-

Intrebare:

Când a fost scos VASILE LUCA din funcția de Ministru al Finanțelor?

Răspuns:

Vasile Luca a fost scos din funcția de Ministru al Finanțelor la cca 8-10 zile după demiterea celor trei miniștri adjuncți.-

ss/Eidnitz Zoltan.-

Intrebare:

Când ai fost scos d-ta din funcția de director al Secretariatului Ministerului de Finanțe și unde ai fost plasat?.-

Răspuns:

La două zile după plecarea lui VASILE LUCA din Ministerul de Finanțe, am terminat și eu predarea și m'am prezentat la Președinția Consiliului de Miniștri la cabinetul lui VASILE LUCA, unde am stat cca 6-8 zile.- În prima zi când m'am prezentat la VASILE LUCA, acesta l-a chemat în cabinetul său pe directorul general al Treburilor Consiliului de Miniștri BELLE PETRE și l-a rugat să-mi caute un post corespunzător în cadrul Președinției Consiliului de Miniștri.- BELLE PETRE i-a răspuns că are ceva posturi însă trebuie să verifice să vadă care ~~xx~~ este situația.- Această discuție a avut loc în prezența mea într'o dimineață pela orele 9-10.-

Peste 4-5 zile, BELLE PETRE a venit într'o dimineață la VASILE LUCA și mi-a spus să intrăm împreună la VASILE LUCA.- Am intrat amândoi și în prezența mea i-a spus lui VASILE LUCA, că nu are niciun post corespunzător pentru mine.- După această convorbire la 2-3 zile m'am prezentat la LENUTA TUDORACHE sefa Secției Industrie Ușoară spunându-i că am terminat cu predarea și am cerut să-mi dea repartizarea definitivă.- Am fost repartizat ca director general al Direcției Generale a Laptelui din Ministerul Industriei Alimentare.- Menționez că încă din luna Februarie 1952 am fost înștiințat de LENUTA TUDORACHE că urmează să mă prezint la Ministerul Industriei Alimentare. Am funcționat la Direcția Generală a Laptelui dela sfârșitul lune Martie 1952 până la 13 Iunie 1952 când am fost concediat, iar la 19 Iunie 1952 am fost arestat.-

Intrebare:

De câte ori te-ai întâlnit cu VASILE LUCA după ce ai plecat dela Ministerul de Finanțe și până la arestarea d-tale?

Răspuns:

După ce am plecat dela Ministerul de Finanțe, în tot timpul cât am stat la Președinția Consiliului de Miniștri cca 8-10 zile m'am întâlnit zilnic cu VASILE LUCA.-

După plecarea mea dela Președinția Consiliului de Miniștri, m'am mai întâlnit cu VASILE LUCA de 6 ori tot la Președinția Consiliului de Miniștri și l-am văzut odată pe stradă la ora 7 dimineața în ziua când a fost publicat în ziare comuni-

...//... ss/Eidlitz Zoltan.-

...//...

catul cu destituirea lui din funcțiile de vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și din aceia de secretar al Partidului și trimiterea lui în fața Comisiei Controlului de Partid. - 385

De atunci nu l-am mai văzut pe VASILE LUCA. 221

Intrebare: 2511

Ce discuții ai avut d-ta cu VASILE LUCA în timpul cât ai stat la Președinția Consiliului de Miniștri?

Răspuns:

În tot timpul cât am stat la Președinția Consiliului de Miniștri, VASILE LUCA nu își revenise în urma loviturii primite și era tot abătut. - Mă vedeam cu el în fiecare dimineață când venea la cabinetul său și trecea prin biroul unde mă aflam eu împreună cu BOJITA ILIANA și GRAUR MALVINA șefa lui de cabinet dela Președinția Consiliului de Miniștri. -

Când trecea prin biroul nostru ne întreba în mod formal pe toți trei, ce mai e nou, ce se mai aude și apoi trecea mai departe în cabinetul său fără să aștepte răspuns din partea noastră. -

În ultima zi înainte de plecarea mea dela Președinția Consiliului de Miniștri, dimineața pela orele 9,9,30 am intrat la el în cabinet cu un plic care sosise atunci și am intrat în vorbă cu el. - De data aceasta părea mai puțin supărat și m'a întrebat ce se mai aude la Ministerul de Finanțe. - I-am povestit că funcționarii îl regretă pe el, însă sunt bucuroși de destituirea lui IACOB ALEXANDRU. - I-am povestit apoi că noul Ministru al Finanțelor m'a luat pe mine în timpul cât am predat lucrările și mi-a spus să-l conduc în diferite birouri ca să cunoască oamenii și să constate starea de disciplină. - I-am spus că funcționarii au teamă de el din această cauză întrucât atunci când constată nereguli sancționează pe cei vinovați. -

I-am povestit apoi că am vorbit cu WEISS ION directorul Băncii de Credit pentru Investiții (B.C.I.) și că acesta mi-a spus că încă înainte de a veni la B.C.I. Comisia de Partid pentru a controla situația băncii, un anume inginer KATZ dela Comisia de Stat a Planificării (C.S.P.) a fost zilnic la el să cerceteze toate nepotrivirile în actele C.S.P.-ului înaintate B.C.I.-ului și că președintele C.S.P.-ului a căutat ca toate formalitățile cerute de B.C.I. să fie îndeplinite și i-am arătat lui VASILE LUCA, că WEISS această acțiune a C.S.P.-ului o explica prin faptul că C.S.P.-ul vrea să pună la punct lucrările înainte de a veni acolo Comisia de Partid, ca numai Ministerul de Finanțe să fie găsit în neregulă. -

ss/Bidlitz Zoltan. -

L-am întrebat pe VASILE LUCA de ce nu a făcut la fel mai ales că el este președinte al Comisiei de Partid. Menționez că înainte de a începe aceste discuții cu VASILE LUCA acesta mi-a spus că este bucuros că a rămas și pe mai departe președintele Comisiei Mixte Româno-Sovietice.-

După ce ieșeam comunicat cele arătate mai sus, VASILE LUCA nu mi-a răspuns nimic însă imediat a chemat la telefon pe ANA PAUKER și în prezența mea i-a spus: "ANA am ceva de vorbit cu tine despre MIRON".- Nu am auzit ce i-a răspuns ANA PAUKER, însă VASILE LUCA a plecat imediat din (birou) cabinet fără să mai spună ceva.-

După plecarea lui VASILE LUCA am ieșit din cabinet și m'am dus în biroul șefei de cabinet GRAUR MALVINA, unde această se afla împreună cu BOJITA ILEANA.- Am stat împreună cca 5-10 minute după care a venit la noi în birou și MARINESCU șeful de cabinet dela Președinție al lui TEHARI GEORGESCU, care avea cabinetul vis-a-vis de cabinetul lui VASILE LUCA.-

L-am întrebat cum de a venit la noi și la lăsat pe TEHARI GEORGESCU singur în cabinetul său.-

N-ea răspuns că TEHARI GEORGESCU a plecat sus la ANA PAUKER care avea cabinetul la etajul III.- Nu știu cât a stat VASILE LUCA la ANA PAUKER deoarece eu am plecat după cca 30 minute și VASILE LUCA tot nu se înapoiase.-

Intrebare:

Cu ce scop i-ai dat aceste informații lui VASILE LUCA?

Răspuns:

I-am dat aceste informații lui VASILE LUCA pentru a-i ridica moralul și pentru a le folosi împotriva președintelui C.S.P. cu care știam că VASILE LUCA are divergențe de mult timp.

Intrebare:

Ce discuții ai avut cu VASILE LUCA după ce ai plecat dela Președinția Consiliului de Miniștri?

Răspuns:

La cca 2-3 zile după ce am plecat dela Președinția Consiliului de Miniștri la Departamentul Cărnii, Peștelui și al Laptelui din Ministerul Industriei Alimentare, pe la orele 13-13,30 mergând spre casă, m'am dus pela Președinție să-l văd pe VASILE LUCA.- Am stat în birou cu GRAUR MALVINA și BOJITA ILEANA cca. 20 minute.- Intre timp, a ieșit din cabinetul său VASILE LUCA și când m'a văzut, m'a întrebat ce mai fac după care m'a chemat în cabinetul său.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

M'a întrebat cum mă împac cu noua muncă și cum se muncește general la acel Departament. - I-am spus că încă nu am preluat munca și i-am arătat că la Ministerul Industriei Alimentare este o situație nesănătoasă din cauza divergențelor ce există între Ministerul Industriei Alimentare și Departamentul Cărnii, Peștelui și Laptelui, situație creiată în special de PASCU STEFANESCU Ministru Adjunct și titular al Departamentului Cărnii, Peștelui și al Laptelui. - VASILE LUCA mi-a spus că în curând Ministrul Industriei Alimentare DIACONESCU va fi înlocuit cu PASCU STEFANESCU, iar în locul acestuia va fi numit BUCUR SCHIOPU. - Menționez că în luna Mai 1952 BUCUR SCHIOPU a fost numit consilier ministerial la Departamentul Cărnii, Peștelui și al Laptelui. - Altceva nu am mai discutat cu el. - Această convorbire a durat cca 10 minute și am stat amândoi în picioare, VASILE LUCA pregătindu-se să plece acasă, lucru ce l-a și făcut după terminarea convorbirii. - După plecarea lui, eu am mai rămas cca 10-15 minute după care am plecat acasă împreună cu GRAUR MALVINA, care m'a condus acasă cu mașina de serviciu. - După o zi sau două, pela orele 13,30 am trecut din nou pela președinție să-l văd pe VASILE LUCA. De data aceasta VASILE LUCA era ocupat. - L-am salutat numai, când a eșit din cabinet să dea o dispoziție șefei sale de cabinet însă nu am stat de vorbă cu el. -

După alte 2-3 zile m'am dus la Președinție pela orele 12-12,30. - Am rugat secretarele să mă anunțe și imediat am fost primit de VASILE LUCA. - Acesta era singur în cabinetul său și de data aceasta era mai bine dispus având poftă de vorbă. M'a întrebat ce mai e nou și cum merge munca. - I-am răspuns că încă nu am preluat munca ce mi-a fost încredințată și că mă pregătesc să merg în provincie să vizitez întreprinderile Direcției Generale a Laptelui al cărei director general urma să fiu eu, după ce voiu lua în primire. - I-am povestit că m'am întâlnit cu PATRICIU MIHAIL șeful Securității din Reg. Stalin, care mi-a spus că la prelucrarea scrisorii închise, în problema devierii lui, la început aceste ședințe au decurs prin atacuri deschise împotriva lui (VASILE LUCA) însă la intervenția organizației locale de Partid ședințele decurg într'un mod mai liniștit. - VASILE LUCA s'a bucurat auzind acest lucru și mi-a spus că această se va aranja. -

Cu câteva zile înainte aflasem că IACOB ALEXANDRU a fost arestat. -

ss/Eidlitz Zoltan. -

224

Profitând de ocazia că VASILE LUCA avea spoftă de vorbă l-am întrebat: "Ce spuneți despre arestarea lui IACOB"? , la c. 388 VASILE LUCA mi-a răspuns: "și această arestare este îndreptată împotriva mea", iar în continuare mi-a spus: "IACOB știe multe secrete dela mine și nu cumva să se afle că ar fi avut legătură cu străinătatea că atunci s'a terminat și cu mine".- Apoi tot el a adăugat: "IACOB e un om tare", lăsând să înțeleg că acesta nu va vorbi.-

După aceasta a făcut o scurtă pauză de cca o jumătate de minut în care timp ne uitam pe fereastră amândoi în Piața Victoriei, după care VASILE LUCA îngândurat privind pe fereastră mi-a spus ca și când ar fi vorbit singur: "prevăd că secretarul general al Partidului se va îmbolnăvi".- Terminând această frază, VASILE LUCA a tăcut.- După aceea, i-am spus lui VASILE LUCA, că eu merg acasă să mă pregătesc de drum că urmează să plec în provincie chiar în aceeași zi.- VASILE LUCA mi-a spus că are încredere în mine și că eu voi face treabă bună, după care ne-am despărțit, el conducându-mă până la ușa cabinetului său.- Această convorbire a durat cca. o jumătate de oră și în tot timpul convorbirii am stat amândoi în picioare lângă fereastră.-

Intrebare:

Pe ce își baza VASILE LUCA "prevederea" că secretarul general al Partidului se va îmbolnăvi și cu ce scop ți-a spus d-tale acest lucru?

Răspuns:

Nu știu pe ce își baza VASILE LUCA prevederea, deoarece secretarul general în acea perioadă arăta foarte bine și lucra cu aceeași intensitate ca și înainte.- Făcând legătura cu cele spuse mie de VASILE LUCA la începutul convorbirii că lucrurile se vor aranja, mi-am dat seama că VASILE LUCA are un plan pentru al înlătura pe secretarul general al Partidului întrucât cu el avea divergențele cele mai serioase.-

În ce privește scopul pentru care VASILE LUCA mi-a spus mie acest lucru era acela de a-mi întări încrederea în el și să-mi arate că nu este un om pierdut și totodată a vrut să mă prevină că în cadrul acestei acțiuni voi avea și eu un rol ca un om în care el avea deplină încredere.-

Intrebare:

Mai sus ai arătat că VASILE LUCA înainte de a pleca d-ta în provincie ți-a spus că are încredere în d-ta și că vei face treabă bună.- La ce se referea VASILE LUCA atunci când ți-a spus aceste cuvinte?

ss/Eidlitz Zoltan.-

Răspuns:

389

Când VASILE LUCA mi-a spus aceste cuvinte se referea la faptul că eu având cunoștințe în organele de conducere politică și administrative în toate orașele principale din Ardeal să influențeze opinia acestora în favoarea lui. ^{254t-}odată să-i aduc și informații despre starea de spirit în urma prelucrării scrisorii închise.-

Intrebare:

Ti-a precizat el acest lucru?

Răspuns:

Nu era nevoie să precizeze deoarece mă cunoștea bine ca un om devotat lui și că voi face aceste lucruri fără să fie nevoie să mi dea instrucțiuni.-

Intrebare:

Cât timp ai stat în această deplasare și în ce orașe ai fost?

Răspuns:

În această deplasare am stat 12 zile și am fost în următoarele orașe: Orașul Stalin, Sighișoara, Sibiu, Cluj, Oradea, Arad și Deva.-

Intrebare:

Cu ce persoane ai luat legătura și ce ai discutat cu aceste persoane?

Răspuns:

În această deplasare am luat legătura cu următoarele persoane: Colonelul de Securitate PATRICIU MIHAIL șeful Securității Regionalei Stalin, unde am dormit și am luat masa. PATRICIU MIHAIL mi-a spus că la orașul Stalin atmosfera creiată de prelucrarea scrisorii închise s'a liniștit.- Venind vorba despre arestarea lui IACOB, PATRICIU mi-a spus că îi este teamă să nu aibă neplăceri din cauză că a fost în relații de prietenie cu IACOB.- În ce privește situația lui VASILE LUCA în urma prelucrării scrisorii închise, PATRICIU nu o vedea gravă și mi-a spus că spiritele se liniștesc.- Mi-a spus că îi pare rău de situația ce s'a creiat în jurul lui VASILE LUCA deoarece ține la el ce la părinții lui.- În afară de aceste lucruri am mai discutat o serie de probleme lipsite de importanță cum a fost despre vânătoare și despre faptul că vroia să se căsătorească.-

La Sibiu am fost la Partid însă nu am găsit niciun cunoscut.- Am căutat-o apoi pe METIU ERNA vicepreședinta Sfatului Popular Regional însă nu am găsit-o.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

La Sighișoara nu am avut nici-o cunoștință. - La Cluj, am vorbit cu GALE ERNEST, CSOCHI IULIU și soția lui și cu KERTESZ RESZO. - Cu fiecare dintre aceștia am discutat separat. Aceștia mi-au spus că părerea unanimă în oraș și a lor profesională este că vinovat de această deviere nu este atât VASILE LUCA cât IACOB ALEXANDRU de a cărui destituire și arestare se bucură tot orașul. -

La Oradea am vorbit cu DEMIAN ISAC directorul Centrului de Reparații a mașinilor Agricole. - Acesta mi-a spus că și la Oradea s'a prelucrat scrisoarea închisă însă nu au fost atacuri deschise împotriva lui VASILE LUCA. - In general a evitat să-mi vorbească despre această problemă. - Alte cunoștințe nu am mai întâlnit la Oradea fiind Duminică iar atunci când m'am dus la Partid nu am găsit pe niciun cunoscut. -

La Arad am fost la Partid și am rugat pe secretar să convoace o ședință în legătură cu problema colectării laptelui lucrurile s'a și făcut. - Referitor la problema devierii nu am avut cu cine discuta deoarece tot activul era format din oameni noi. - La fabrica de unt din Arad l-am întâlnit pe BISIG MIHAI fratele lui DINU VASILE atașat comercial al R.P.R. la Londra. -

BISIG MIHAI nu cunoștea problema devierii însă îl regrata pe IACOB ALEXANDRU care era prietenul fratelui său. -

La Deva nu am avut nici-o cunoștință fiind prima oară când mergeam în acel oraș. - In această deplasare am fost însoțit de GIPS LEONID inspector special pe lângă cabinetul lui PASCU STEFAN și un șef de serviciu dela Direcția Generală a Laptelui și șoferul. - Călătoria am făcut-o cu un turism, iar aceștia trei nu au participat la convorbirile arătate mai sus. - Atunci când mergeam să caut cunoștințe în orașele pe unde am fost îi rugam să mă aștepte. -

Intrebare:

Ce discuții ai avut cu VASILE LUCA la înapoiere?

Răspuns:

La înapoiere, atât la Direcția Generală a Laptelui cât și acasă mi s'a spus că am fost căutat la telefon dela cabinetul lui VASILE LUCA. -

Imediat ce am aflat acest lucru am chemat la telefon cabinetul lui VASILE LUCA și am vorbit cu BOJITA ILEANA care mi-a spus bine că am venit pentru că VASILE LUCA în timpul cât am lipsit s'a interesat de 3-4 ori dacă am venit pentru că vrea să-mi vorbească. -

ss/Bidlitz Zoltan. -

După această convorbire, pela orele 12-12,30^{30' am} dus la Președinție unde am fost primit imediat de VASILE LUCA.³⁹¹

M'a poftit să iau loc pe un fotoliu din fața biroului său.- După aceea bine dispus m'a întrebat cum a fost drumul, ce se mai aude cu problema noastră și care este starea⁴⁵⁶ spirit

I-am povestit că în Ardeal atmosfera este favorabilă și ședințele decurg în general liniștit.- I-am arătat că la Cluj am discutat cu GALL și cu CSCHI IULIU (pe acesta din urmă îl cunosc personal) și că aceștia mi-au spus că la Cluj părerea unanimă este că devierea se datorește lui IACOB ALEXANDRU și că oamenii se bucură că a fost destituit și arestat.- I-am spus că am vorbit și cu PATRICIU însă despre acesta nu m'a întrebat nimic.- I-am mai povestit despre constatările făcute de mine în sectorul Laptelui.-

După ce a ascultat expunerea mea, VASILE LUCA mi-a spus că prelucrarea scrisorii închise este o acțiune pentru compromiterea lui.- În continuare VASILE LUCA mi-a spus: "orice s'ar întâmpla situația nu va rămâne așa".- Atunci l-am întrebat: "cum a putut să se întâmple acest lucru, ați rămas singur"? VASILE LUCA mi-a răspuns: "Nu am rămas singur, am alături de mine Internele și Externele".- Cu aceasta convorbirea noastră care a durat cca 30-40 minute a luat sfârșit.- VASILE LUCA m'a condus până la ușa cabinetului său și foarte prietenos și a luat rămas bun de la mine.-

Această discuție între mine și VASILE LUCA a avut loc în jurul datei de 15-20 Aprilie într'o Miercuri.-

În cursul aceleiaș săptămâni - Sâmbătă după masă, Lt. Maj. SISMAN AFANASE mi-a telefonat acasă și mi-a spus că VASILE LUCA mă invită pentru a doua zi dimineața la vânătoare.-

I-am răspuns lui SISMAN că nu pot veni deoarece fiind nou în muncă merg la serviciu și Duminică pentru a mă familiariza cu problemele.-

Dela această dată nu am mai avut cu VASILE LUCA nici-o întâlnire individuală.-

După două săptămâni dela ultima întrevedere am fost chemați la Președinție de VASILE LUCA împreună cu PASCU STEFANESCU, HULDUBAN VASILE vicepreședinte al Cooperăției, SILVIAN directorul Laptelui dela Cooperăție și încă doi funcționari dela Președinție.-

De data aceasta VASILE LUCA nici nu a stat de vorbă cu mine fiind probabil supărat că nu am mers cu el la vânătoare

ss/Bidlitz Zoltan.-

După alte două săptămâni am fost din nou chemat²⁸²
la președinție tot aceleași persoane în afară de cei doi func-
ționari dela Președinție.- Și de data aceasta VASILE LUCA m'a
primit foarte rece fără să-mi adreseze niciun cuvânt.-

Ultima oară l-am văzut în ziua când a apărut²⁵⁷
comunicatul cu destituirea lui din funcțiile de orice preșe-
dinte al Consiliului de Miniștri și de secretar al Partidului și
trimiterea lui în fața Comisiei Controlului de Partid.-

Cu această ocazie, l-am văzut la ora 7 dimineața
când treceam cu mașina la serviciu în Piața Bd. Stalin. In
mașină eram cu MOCANU ELVIRA directoarea secretariatului din
Departamentul Cărnii, Peștelui și al Laptelui.- De data aceasta
VASILE LUCA nu m'a văzut.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de intero-
gatoriu și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate
de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Bidlitz Zoltan.-

ANCHETATOR

LT.MAJ.DE SECURITATE,

I. Niculescu.-

BN/3/ex.

229
393

Proces-Verbal de interogatoriu

258

Arestat al ciadit hoștan de profesie funcționar născut la 2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui Ignatie și Fani, cu ultimul domiciliu în București str. Ștefan Turgheniev. n. 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

24 Iunie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 15 și min. și min. s'a terminat „ „ 1 „ „ 30

Intrebare: Când și de la cine ai aflat despre destituirea lui Iacob Alexandru, Vijoli Aurel și Modoran Vasile din funcțiile de miniștri adjuncți?

Răspuns: Între 1 și la începutul lunii Martie 1952 pe la ora 14 după ce Vasile Ionescu a plecat la muncă, Bogdan Ionescu secretarului personal care euare un acces liber cu mine, a intrat în cabinetul lui Vasile Ionescu, iar când a revenit, foarte surprins mi-a spus că în servietă lui Vasile Ionescu pe care acesta o ține în cabinetul său a rămas un document în care se arăta că Iacob Alexandru, Vijoli Aurel și Modoran Vasile vor fi destituiți.

Intrebare: Mai era cineva de față când Bogdan Ionescu ti-a vorbit despre acel document?

Răspuns: Nu mai era nimeni de față, eu și cu Bogdan Ionescu lucrând singuri în acel birou.

Intrebare: Ți-ai văzut acel document?

Iscălitura
[Signature]

Urmare: Răspuns: Nu am văzut documentul.

Întrebare: D-ta ești o fire curioasă; cum de nu ai cerut acel document să-ți vezi și d-ta întrucât era destul de interesant.

Răspuns: Este adevărat că sunt o fire curioasă însă Bogita Pleana mi-a spus că acel document este redactat foarte scurt și fără comentarii și că ea mi-l va redacta aproape în întregime, textul. De aceea nu am umblat cu cele spuse de ea fiindcă nu mai cer documentul să-ți vezi mai ales că eram ocupat cu pregătirea sedinței de lucru dimineața care urma să aibă loc după terminarea programului adică la ora 15.

Întrebare: Ai comentat cu Bogita Pleana conținutul acelui document?

Răspuns: Nu am comentat, ci am avut cu ea numai un schimb de impresii; eu i-am spus că era de așteptat așa ceva, iar ea mi-a spus: „săracii de ei habar nu au ce-i aștepta”. După puțin timp, am început să vină șefii de serviciu la sedință iar noi am întrerupt discuțiile.

Întrebare: Cu ce scop a umblat Bogita Pleana în serviciu lui Vasile Luca.

Răspuns: Fiind secretara personală a lui Vasile Luca Bogita Pleana avea sarcina de a verifica în fiecare zi serviciu cu lucrări a lui Vasile Luca pentru a se înregistra și urmări rezolvarea lor, întrucât Vasile Luca era foarte neglijent în ce privește păstrarea și rezolvarea lucrărilor.

Pentru lucrările pe care Vasile Luca le avea în serviciu, Bogita Pleana avea o evidență specială iar în capăt era lipsea vreuna din lu-

Tramare: cum ea n curva pe vana sua cui a deso
si o nădea din evidentă. Acea serviciu continuă
Lucrări de la Presedință sau Birou de Miniștri, de la
Partid sau lucrări de la Ministerul de Finante care
erau în curs de rezolvare și era necesar să fie
discutate la Consiliul de Miniștri sau de Partid.

De câte ori mergea la Consiliul de Miniștri Varile
Lucu lua serviciu cu el, iar dacă mergea la Con-
siliul de Miniștri direct de acasă, telefonu să i se
trimită serviciu la locul unde se afla el.

Serviciu era închisă în casa de fier și nu
se putea decât la cererea lui Varile Lucu, care
atunci când se îngrijea o țara în grija secretorilor
soli personale Bogdan Pleșcu.

Întrebare: În afara de Bogdan Pleșcu cine te-a mai
vorbit despre faptul că Facot Alexandru, Vijoli
Aurel și Mădăraș Varile vor fi destituiți?

Răspuns: În afara de Bogdan Pleșcu nu mi-a
mai vorbit nimeni despre acest lucru, însă
chiar în acea zi când mi-a spus despre acel
document, pe la orele 21 a venit la Ministerul
de Finante Dumitru Fetușeu președintele Comi-
tetului de Stat pentru Aprovizionare (C.S.A.) în-
soțit de consilierul Necușcău de la C.S.P.

Radu Moșeseu director general la C.S.P., Vinea
Emanoil director general adjunct al Treburilor
de la Consiliul de Miniștri, consilierul Moșeseu
de la C.S.P. și Fara Dumitru șeful Secției Plan-
Finante din C.C. al P.M.R. și au intrat cu toții
la Varile Lucu. După aceea Varile Lucu a chemat
pe Bogdan Pleșcu și i-a dat dispoziție să-i cheme

Urmare: pe cei trei ministri adjuncti. După 10-15 minute Jacob, Vjodi și Modoran au iese din cabinetul lui Vasile Luca însoțiti de înlocuitorii lor.

După o jumătate de oră am fost chemat în cabinetul lui Jacob care de față cu Radu Moșescu mi-a spus că acesta este noul ministru adjunct și totodată mi-a dat 5 ceasuri pe care le avea asupra lui pentru primirea funcționarilor.

După aceea a venit la mine în birou secretara lui Modoran, Tapcașu Gaudie care mi-a spus că Modoran a fost înlocuit și prota lucrările.

Intrebare: Ce discuții ai avut d-ta cu Vasile Luca în legătură cu destituirea lui Jacob Alexandru Vjodi, Anuș și Modoran Vasile?

Răspuns: În seara când au fost înlocuți cei trei ministri adjuncti, Vasile Luca a plecat de la Minister pe la orele 22³⁰ fiind foarte obosit. În seara aceea nu a vorbit nici cu mine și nici cu Popoșescu.

A doua zi dimineață, a apărut în ziare comunicatul cu destituirea celor trei ministri adjuncti de la Ministerul de Tranzit. În aceeași dimineață pe la orele 9 când Vasile Luca a venit la Minister, mi-am dus de el în cabinet ca de obicei cu lucrările.

Vasile Luca era foarte supărat și nu avea poftă de vorbă cum avea înaintea de apariția comunicatului.

Am căutat să intru în vorbă cu el spunându-i că din cei trei ministri adjuncti este păcat numai de Modoran și i-am arătat

Semnătura,

[Signature]

irmare : ca eu i-am spus despre faptul ca sunt
Alexandru si Vyodi Aurel au un trecut dubios. 931
Vorile lui referitor la tov. n' Vyodi eu mi-a
raspuns nimic. In ce priveste Modoran, mi-a spus 395
ca acesta trebuie schimbata fundca era prea moale. 2611

Dupa aceasta a inceput sa citeasca lucrările
ce i se-au prezentat si nu mi-a mai spus
nimic. Cu acea ocazie am stat in cabinetul
sau ca. 10 minute.

La ca. 4-5 zile dupa aceasta discutie, intr-o
zi pe la ora 10-11, a venit la Vorile Luca
Dumitru Petrescu presedintele Comitetului de
Stat al Aprovizionării. Dupa ca. 1/2 ora, am
est amandoi din cabinetul lui Vorile Luca.
Vorile Luca a ramas langa usa cabinetului sau, iar
Dumitru Petrescu a venit la biroul meu, langa
mine si mi-a spus ca peste o zi sau doua va
veni seful lui de cabinet din S. S. A. si va lua
in primire Directia Secretariatului din Ministerul
de Finante pe care o conduceam eu. Mi-a
spus ca seful lui de cabinet se numeste Bou-
stentinescu, iar dupa prindere sa-i spun
tot acestuia unde sa-mi faca mie tran-
sferarea. (Mentionez ca inca din Iunie
1952 eu urma sa fiu transferat la Minis-
terul Industriei Alimentare). Dupa aceea,
Dumitru Petrescu n'a mai ramas buu
dile Vorile Luca si a plecat, iar Vorile Luca
a intrat iar in cabinetul sau.

Dupa plecarea lui Dumitru Petrescu, am
intrat in cabinet la Vorile Luca care era

Urmare: singur si i-am spus ca eu trebuie sa predau
numa si urmeaza sa trec la Ministerul Indus-
triei Alimentare, insa nu as vrea sa ma des-
part de el. I-am mai spus ca am fost impreună
in vremuri bune si asi vrea sa fim in-
preună si in vremuri grele. Vasile duca s-a
bucurat si mi-a spus: „imi pare bine ca nu te
desparti de mine. Am sa te iau cu mine la
Presedintia Comandului de Ministri si am sa
caut sa-ti gasesc un post corespunzător.”

Dupa aceea a inceput sa-mi vorbeasca despre To-
cob. Mi-a spus ca a avut mare incredere in
el si ca acesta contravindicatiei sale si a guver-
nului a fortat incasarile de impozite in Luna
Decembrie 1951 si Ianuarie 1952 subliniind prin
aceasta reforma bancara. Mi-a spus ca in
vederea reformei, organele Ministerului de
Finante trebuie sa fortife incasarile in
Luna noiembrie ¹⁹⁵¹ pentru ca taranii sa fie
obligati sa fie sa-si vanda produsele.
In Luna Luna Decembrie ¹⁹⁵¹ si Ianuarie ¹⁹⁵² Ministerul
de Finante trebuie sa stabileasca masurile
in vederea incasarilor de impozite iar cele-
lalte organe de achizitie ale statului
trebuie sa profite din urma actiunii Mi-
nisterului de Finante si sa faca cum-
paraturi masive de produse agricole.

Mi-a surprins aceasta marturisire a lui Vasile
Luna, deoarece chiar el in urma Lunii Decem-
1951 si Ianuarie 1952 ^{mi-a dat dispozitie} ca din fondul „Schiuleti
Speciale” sa-i dau lui Iacov Alexandru banii

Semnatura,

[Signature]

Urmare: pentru primirea organului Ministerului de
Finante care s-au evidentiat in actiunea de
varea incasarilor.

In afara de aceasta Vanle huse in finantare
primul situatia zilnica de incasari a impozi-
telor din care a putut vedea politica de for-
tarea a incasarilor impozitelor.

Despre fortarea incasarilor impozitelor Vanle
huse a stiut si din telegrama de intrecere
ce s-au trimis lui personal de catre Sectiile
Financiare din regiuni si diferite orase din
tara.

Un alt fapt semnificativ din care rezultă că
fortarea incasarilor de impozite a fost făcută
cu stirea lui Vanle huse este următorul:

In luna Iunie 1952 cu putin timp inaintea
de reforma bancara, Gheorghe Samoil direc-
torul Băneilor din Ministerul de Finante
a primit o adresa din partea Sectiei Finan-
ciare Jalesti prin care aceasta cerea sanc-
tionarea unui inspector care in cursul lunii
Decembrie 1951 a fost trimis pe teren de
catre Sfatus Popular Regional Jalesti pen-
tru impulsionarea schizitilor. Gheorghe
Samoil a prezentat acea adresa lui
Iacob Alexandru care a dispus sanc-
tionarea inspectorului respectiv.

Dupa ce s-a comunicat Sectiei Financiare Ja-
lesti sanctionarea ce trebuie aplicata inspectorului
respectiv, a venit o noua adresa de la acea
Sectie Financiera in care se arata ca acel in-
spector a fost trimis pe teren cu stirea Per-

Semnatura
Gheorghe

Urmare: tichului fiind necesară impunerea achizițiilor în ca Regiunea de Partid Golati ~~și~~
~~intervent~~ ~~nașă~~ să se suspende sancțiunea.

Cu această adresă între zi pe la orele 20 a venit la mine Gheorghe Samoil și mi-a cerut părerea în această problemă.

Cu 8-am trimis la Jacob Alexandru deoarece inspectorul respectiv aparține Sectoarei condus de el. Imediat după plecarea lui Gheorghe a venit Jacob Alexandru și a intrat la Vasile Luca.

Deoarece mi s-a dat seama că vine în legătură cu cazul inspectorului, am intrat și eu după el în cabinet, special să aud și părerea lui Vasile Luca în această problemă. Jacob Alexandru i-a arătat lui Vasile Luca întreaga problemă a inspectorului respectiv și i-a spus că este pentru menținerea sancțiunii. Vasile Luca dăru a văzut că acest inspector a fost trimis pe teren în vederea impunerii achizițiilor în luna Decembrie ~~conferen~~ conform planului pe care mi l-a expus chiar el în vederea reformei bănești, totuși i-a spus lui Jacob Alexandru să mențină sancțiunea aplicată.

Făcând legătură la cele spuse mie de Vasile Luca despre faptul că Jacob a sabotat reforma bănească cu cele constatate de mine, am văzut dar că Vasile Luca a acționat împreună cu Jacob Alexandru la sabotarea măsurilor luate de guvern în vederea reusirii reformei bănești.

Semnătura,
[Signature]

Urmare: Jutrelare: Ce alte discutii ai mai avut cu Vorik
luca în afara de aceea arătata mai sus obget
destituirea celor trei ministri adjuncti? 262

Răspuns: După 2-3 zile dela aceasta discutie,
mi-am dus la Vorik luca în cabinet pe la orele
11-12 și i-am spus că am nevoie de bani
rugându-l să mi aprobe să iau 3000 lei din
fondul „Chestiunii Speciale”. I-am prezentat
un bon de mână pe care îl aveam pregă-
tit din timp și Vorik luca mi l-a semnat.

Mi-am mai discutat nimic cu el în ziua aceea
deoarece era abătut și mi avea poftă de dis-
cutii.

Fat în aceeași zi după ce mi-a semnat mie chi-
tanta de 3000 lei, i-am prezentat lui Vorik
luca o adresă a „Export Pământului” care mi-a
fost adusă mie personal de către Gogu Ră-
dulescu ministru adjunct la M. C. C. în pri-
vire la scăderea sumei de 4. milioane lei
din activul societății „Export. Pământ.” datorată
acestei societăți de după repararea care
face un export de cherestea pe credit
cu aprobarea lui Vorik luca și nu res-
tituise banii (contra valoarea cherestelei).

Vorik luca a aprobat scăderea respecti-
vă și mi-a spus: „și pentru a face voi
fi tres la răspundere” dându-mi de în-
tels că eu să nu vorbesc la nimeni des-
pre această problemă.

Până când am plecat dela Ministerul de
Finanțe alte discutii nu am mai avut
cu Vorik luca.

Semnătura,
Enel

Urmare: Intrebari: Când a fost scos Vasile Luca din funcția de ministru al Finanțelor?

Răspuns: Vasile Luca a fost scos din funcția de ministru al Finanțelor la cea. 8-10 zile după demiterea celor trei miniștri adjuți.

Intrebari: Când ai fost scos din funcția de secretar director al Secretariatului Ministerului de Finanțe și unde ai fost plasat?

Răspuns: La două zile după plecarea lui Vasile Luca din Ministerul de Finanțe, am terminat și eu predarea și m'am prezentat la Presedinția Comisiei de Miniștri la cabinetul lui Vasile Luca unde am stat cea 6-8 zile. În prima zi când m'am prezentat la Vasile Luca, acesta s-a chemat în cabinetul său pe directorul general al Treburilor Comisiei de Miniștri Bebe Petre și s-a rugat să-mi cante în post corepunzător în cadrul Presedinției Comisiei de Miniștri. Bebe Petre i-a răspuns că are ceva posturi însă trebuie să verifice să vadă care este situația. Această discuție a avut loc în prezența mea într-o dimineață pe la orele 9-10.

Pe la 4-5 zile, Bebe Petre a venit într-o dimineață la Vasile Luca și mi-a spus să intrăm împreună la Vasile Luca.

Am intrat amândoi și în prezența mea i-a spus lui Vasile Luca, că nu are niciun post corepunzător pentru mine.

După această conversație, la 2-3 zile m'am prezentat la Leonte Tudorache șeful Sec-

Urmare: Cui de Ministri?

Răspuns: În tot timpul cât am stat la Presedin-
ția Consiliului de Ministri, Văzile lura nu mi
urcuise în urma loviturii primite și era tot abătut.

Noă vedeam eu și în fiecare dimineață când ve-
neam la cabinetul meu și trecea prin biroul unde
mă apleam eu împreună cu Bogdan Theanu și Geo
Gravur. Moartea sefa lui de cabinet de la Prese-
dintia Consiliului de Ministri.

Când trecea prin biroul nostru ne întreba în mod
formal pe toți trei, ce mai e nou, ce se mai
aude și apoi trecea mai departe în cabinetul
său fără să adopte răspuns din partea noastră.
În ultimul și înaintea de plecarea mea de la
Președinția Consiliului de Ministri, dimineața
pe la orele 9-930 am intrat la el în cabinet
cu un plic care scrisese atunci și am intrat în
vorba cu el. De data aceasta peria mai
putin răpărat și m'a întrebat ce se mai are
la Ministerul de Finante. I-am povestit că func-
tionarii îl regretă pe el, căsă sunt bucuroși de
destituirea lui Jacob Alexandru. I-am povestit
apoi că nouă ministru al Finanțelor m'a luat
pe mine în timpul cât am predat buroarele și
mi-a spus să-l conduc în diferite birouri
ca să cunoască oamenii și să constată starea de disci-
plină. I-am spus că funcționarii au tremă de el
din această cauză întrucât atunci când constată ne-
reguli sancționează pe cei vinovați.

I-am povestit apoi că am vorbit cu Weisz sau
directorul Băncii de Credit pentru Tranzit (B.C.T.)
și că acesta mi-a spus că încă înaintea de a veni

Semnătură: [illegibil]

Urmare: La B.C.T. Comisia de Partid pentru a controla
situatia bancii, un anumit inginer Katz dela Com
399
misiunea de Stat a Planificarii (C.S.P.) a fost zibidi 4
la el sa cercetaze toate nepotrivirile in actele C.S.P.ului
inaintea B.C.T.ului si ca presedintele C.S.P.ului a cantat
ca toate formalitatile cerute de B.C.T. sa fie indepli-
nite si i-am aratat lui Venit Lura, ca Weisz aceasta
actiune a C.S.P.ului a explica prin faptul ca C.S.P.ul
vrea sa puna la punct lucrurile inainte de a
veni acolo Comisia de Partid, ca numai Mi-
nisterul de Finante sa fie gata in regulă.

L'am intrebat pe Venit Lura daca nu a facut
la fel nici o Les ca el este presedinte al Comi-
siei de Partid. Mo entionez ca inainte de a incepe
aceste discutii cu Venit Lura ^{acesta} mi-a spus ca este
buneros ca o ramas si pe noi departi pre-
sedintele Comisiei Mixte - Romanos - Sovietice.

Dupa ce i-am comunicat cele aratate mai sus, Ve-
nit Lura nu mi-a raspuns nimic imediat
a chemat la telefon pe Ana Parker si cu pre-
zenta mea i-a spus: "Ana am ceva de vorbit
cu tine despre Birou". Am sunat si a res-
pus Ana Parker, imediat Venit Lura a plecat ime-
diat din (birou) cabinet fara sa mi-a spus ceva.

Dupa plecarea lui Venit Lura am intrat din cabinet
si m'am dus in biroul sefi de cabinet Gaur
Marina unde aceste se afla impreuna cu Bogita
Teana. Am stat impreuna cca 5-10 minute dupa
care a venit la noi in birou si Marinescu seful
de cabinet dela Presedintie al lui Teohari Georgescu
care avea cabinetul vis-a-vis de cabinetul lui Ve-
nit Lura.

Semnatura,
Lura

Urmare:

L'am întâlnit cum de a venit la noi și l-a lăsat pe Teohari Georgescu singur în cabinetul său. Nu s-a răspuns că Teohari Georgescu a plecat sus la funcționar care avea cabinetul de etaj III. Nu știu cât a stat Varile Luca la funcționar deoarece eu am plecat după cca 30 minute în Varile Luca tot nu se îngrădise.

Întrebare: Cu ce scop i-ai dat aceste informații lui Varile Luca?

Răspuns: I-am dat aceste informații lui Varile Luca pentru a-i ridica moralul și pentru a se folosi împotriva președinției C.S.P. în care știu că Varile Luca are divergenți de mult timp.

Întrebare: Ce discuții ai avut cu Varile Luca după ce ai plecat de la Președinția Consiliului de Miniștri?

Răspuns: La cca. 2-3 zile după ce am plecat de la Președinția Consiliului de Miniștri la Departamentul Căminii Popului și al Săptelui din Ministerul Industriei și Alimentare, pe la ora 13-13³⁰ mergând spre casă, mi s-a dus pe la Președinția să-l văd pe Varile Luca. Am stat în birou cu Gheorghe Marin și Bogdan Pleșcu cca. 20 minute. Într-un timp a ieșit din cabinetul său Varile Luca și când m'a văzut, m'a întâlnit și mai jos după care m'a chemat în cabinetul său. M'a întâlnit cum mă împac cu noua nume și cum se numește în general la acei Departament. I-am spus că încă nu am plecat nume și i-am orătat că la Ministerul Industriei și Alimentare este o situație nerăzătoare din cauza divergențelor

Semnătura,
[Signature]

Urmare: ce exista între Ministerul Industriei și
alimentare și Departamentul Căminii, Pesteții și
al Lăptării situație creiată în special de Păscu
Stefanescu ministru adjunct în titular al Depărtării
Căminii, Pesteții și al Lăptării. Văși E.
Luna mi-a spus că în curând ministrul In-
dustriei și Alimentare Diaconescu va fi înlocuit
cu Păscu Stefanescu iar în locul acestuia va fi
numit Bucur Schiopu. Menționez că în Luna
Noi 1952 Bucur Schiopu a fost numit consilier
ministerial la Departamentul Căminii, Pesteții
și al Lăptării. Altcera nu am mai discutat cu el.
Această cauză s-a durat ca 10 minute și am
stat amândoi în picioare, Văși Luna pregătindu-se
să plece acasă, bucur ce s-a și făcut după ter-
minarea cauzărilor. După prânzul lui, eu am
mai rămas ca 10-15 minute după care am
plecat acasă împreună cu Traian Bobina care
mi-a condus acasă cu mașina de serviciu.

După o zi sau două, pe la orele 13³⁰ am trecut din
nou pe la Presedinție să-și văd pe Văși Luna. De
data aceasta Văși Luna era absent. L-am salutat
numai, când a erit din cabinet să-și dea o dis-
poziție referitor la cabinet însă nu am stat
de vorbă cu el.

După alte 2-3 zile m-am dus la Presedinție pe la
orele 12-12³⁰. Am rugat secretorul să mă anunțe
și imediat am fost primit de Văși Luna. Aceste
era singur în cabinetul său și de data aceasta
era mai bine dispus având poftă de vorbă.

Mă întrebat ce mai e nou și cum merge nume.
L-am răspuns că încă nu am preluat nume ce

Semnătură
E. L.

Urmare:

mi-a fost incredintata si ca ma pregatesc sa
merg in provincie sa vizitez intreprinderile Directiei
Federale a Saptelui unde a fost director general
caruia sa fiu eu dupa ce voim lua in primire.
I-am povestit ca m'am intalnit cu Petrucci Nici-
hail seful securitatii din Regiunea Statii care
mi-a spus ca la predarea scrisorii inchise,
in problema de carei eu, la inceput acesti
sedinte au decurs prin stacuri deschise in-
potriva eu (Varile Luce) susa la interventia
organizatiei locale de Partid sedintele decurg in
un mod inusi linistit. Varile Luce sa bucurat
auzind acest lucru si mi-a spus ca aceste se va
arata.

Cu cativa zile inainte aflescu ca Jacob Alexan-
dru a fost arestat. Profitand de ocazie ca Varile Luce
avea pefta de vorba l-am intalbit: „Ce spuneti
despre arestarea lui Jacob?“, la care Varile Luce
mi-a raspuns: „si aceasta arestare este indrep-
tata inpotriva mea“, iar in continuare mi-a spus:
„Jacob stie multe secrete de la mine si nu cum-
va sa se afle ca ar fi avut legatura cu strei-
nitatea ca stiumi sa terminat si cu mine?
Apoi tot el a adaugat: „Jacob e un om tare“,
lasand sa intelig ca aceste nu se vorbi.

Dupa aceasta a facut o scurta pauza de cea
o jumătate de minut in care timp ne uitam
pe ferestra amandoi in Peste Victoria, dupa
care Varile Luce ingandurata privind pe ferestra
mi-a spus ca si cand ar fi vorbit singur:
„preved ca secretarul general al Partidului
se va imboliari“. Terminand aceasta fraza, Varile

Semnatura,

Luce

237

Urmare: Luce a tacut. După aceea, i-am spus lui Vasil
Luce, că eu merg acasă să mă pregătesc de lucru
că urmează să plece în provincie și chies în acasă.

Vasil Luce mi-a spus că are încredere în mine
și că eu voi face treabă bună, după care ne-am
departat, el conducându-mă până la ușa colii-
metului său. Această convertire a durat cca. o
jumătate de oră și în tot timpul convertirii eu
stăteam ascuns în spatele unei ferestre.

Intrebare: Pe ce în baza Vasil Luce „prevedea”
că secretarul general al Partidului se va îmbolnăvi, și
cu ce scop ține spus de-tale acest lucru?

Răspuns: Nu știu pe ce în baza Vasil Luce prevedea,
deoarece secretarul general în acea perioadă
avea foarte bine și țura cu accia intensitatea
și înaintea. Facând legătura cu cele spuse mi-
de Vasil Luce la începutul convertirii că lucruri
se vor orăzări, mi-am dat seama că Vasil
Luce are un plan pentru a-l îndepărta pe secre-
tarul general al Partidului intrucât eu și oare
divergentele cele mai serioase.

În ce priveste scopul pentru care Vasil Luce
mi-a spus mie acest lucru era de acela de
a-mi întări încrederea în el și să-mi arată
că nu este un om pierdut și totodată a arăta
să mă prevină că în esență a creșterii activității
voim avea și eu un rol ca un om în care el
avea deplină încredere.

Intrebare: Mai sus ai arătat că Vasil Luce înaintea
de a pleca de-ta în provincie ține spus că are în-
credere în ob-ta și că voi face treabă bună.

Pe ce se referă Vasil Luce atunci când ține

Urmare: spus aceste curvite?

Răspuns: Când Vasile Luca mi-a spus aceste curvite se refera la faptul că eu având cunoștințe în organele de conducere politice și administrative în toate etapele principale din Ardeal să influențez opinia acestora în favoarea lui și totodată să-i aduc și informații despre starea de spirit în urma prelucrării scrisorii închise.

Intrebare: Ti-a precipitat el acest lucru?

Răspuns: Nu era nevoie să precipitez deoarece mă cunoștea bine ca un om devotat lui și că voi face aceste lucruri fără să fie nevoie să-mi dea instrucțiuni.

Intrebare: cât timp ai stat în această displozare și în ce orase ai fost?

Răspuns: În această displozare am stat 12 zile și am fost în următoarele orase: Orășel, Ștețiu, Sighișoara, Sibiu, Blaj, Craiova, Brad și Deva.

Intrebare: În ce persoane ai luat legătura și ce ai discutat cu aceste persoane?

Răspuns: În această displozare am luat legătura cu următoarele persoane: colonelul de Securitate Patriciu Mihail șeful Securității Regionale Ștețiu unde am dormit și am luat masa. Patriciu Mihail mi-a spus că la Orășel Ștețiu a traversat creștă de prelucrarea scrisorii închise și a lăsat. Venind vorba despre arestarea lui Jacob, Patriciu mi-a spus că îi este teamă să nu aibă neplăceri din cauza că a fost în relații de prietenie cu Jacob.

Urmare: In ce priveste situatia lui Venk huse in 238
urma prelucrării scrisorii inchise, Patriciu
a vedea gravă și mi-a spus că spiritul se
linistesc. Mi-a spus că îi pare rău de situația
ce s'a creiat în jurul lui Venk huse deoarece
ține la el ca la părintii lui. In oțară de aceste
lucruri am mai discutat o serie de probleme
lipsite de importanță cum a fost despre vână-
toare și despre faptul că vorim să se constituie
la Sibiu am fost la Partid însă nu am găsit
nicium cunoscut. Am căutat o apoi pe Metiu Elena
vicepresedinta Sfatului Popular Regional însă nu
am găsit-o.

La Sighisoara nu am avut nicie cunoscută.
La Bihor am vorbit cu Gall Ernest, Braki
Juliu și totie lui și cu Kertesz Leszö, bu ficare
dintr'acștia am discutat repășet. Acăștia mi-au
spus că părerea unanima în oras și a lor per-
sona eă este că vinovet de această dereșie nu
este atăt huse Venk cât Șerif Alexandru de
a căruia destituire și areștare se lucră tot
oras.

La Oradea am vorbit cu Demian Traic
directorul Centrului de Reparații a Mașinilor
Agricole. Acesta mi-a spus că și la Oradea
s'a prelucrat scrisoarea inchisă însă nu am fost
atașuri deștia impotriva lui Venk huse. In ge-
neral a eritat să mi vorbeșcă despre această
problemă. Alți cunoscuti nu am mai întâlnit
la Oradea fiind diminișii iar atunși când
nu am dus la Partid nu am găsit pe nicium
cunoscut.

Semnătura,
C. C. C.

Urmare:

La Arad am fost la Partid si am rugat pe secretar sa convoce o sedinta in legatura cu problema colectarii leptului lunar ce s-a si facut. Referitor la problema diviziei am avut cu cine discuta deoarece tot atunci era format din oameni noi.

La fabrica de unt din Arad l-am intalnit pe Givig Mihai fratele lui Dima Vasile atestat comercial al R.P.R. la Londra.

Givig Mihai nu cunoaste problema diviziei insa il rugate pe Jacob Merandiu care era prietenul fratelui sau -

La Deva nu am avut nicio cunoastinta fiind prima oara cand mergeam in acel ora. In aceasta deplasare am fost intotdeauna de Gips Levid inspectiv special pe langa cabinetul lui Popescu Stefanescu si un sef de Serviciu de la Directia Generala a leptului si exportatorilor am facut-o cu un turism, iar acestia trei nu au participat la cursurile scolare noi mes. Atunci cand mergeam sa caut cunoastinta in orasul pe unde am fost ii rugam sa ma ajute.

Intrebare: Ce discutii ai avut cu Vasile Luca la inapoiere?

Raspuns: La inapoiere, atat la Directia Generala a leptului cat si acolo mi s-a spus ca am fost contactat la telefon de cabinetul lui Vasile Luca.

Imediat ce am aflat acest lucru am chemat la telefon cabinetul lui Vasile Luca si am vorbit cu Doamna Pleana care mi-a spus

Semnatura:

[Signature]

Urmare: bine că am venit pentru că Vorik Luca în
timpul cât am fost s'a interesat de 3-4 ori dacă
am venit pentru că vrea să-mi vorbească. 13
După această convorbire, pe la ora 12-12³⁰
m'am dus la Presedinție unde am fost primit
imediat de Vorik Luca.

M'a poftit să iseu loc pe un fotoliu din fața
biroului său. După aceea bine dispus m'a în-
trebat cum a fost drumul și ce se mai aude cu
problema noastră și cum este starea de spirit.

I-am povestit că în Ardeal atmosfera este favoro-
abilă lui și redințib decurg în general liniștit.

I-am scâtat că la Bly am discutat cu Gall și
cu Eochi Lulu (pe acesta din urmă îl cunosc
personal) și că acesta mi-a spus că la Bly părere
rea unanimă este că devierea și odatorești lui
Iacob Alexandru și că oarecum s'bucură că
a fost destituit și arestat. I-am spus că am
vorbit și cu Patriciu însă despre acesta nu m'a
întrebat nimic. I-am mai povestit despre con-
statările făcute de mine în sectorul Eophtin.

După ce a ascultat expunerile mele, Vorik Luca
mi-a spus că prelucrarea scrisorii în chestie este
o acțiune pentru compromiterea lui. În conti-
nuare Vorik Luca mi-a spus: „acum s'ar întâi-
pla problema, situația nu va rămâne așa?”

A atunci s'am întrebat: „cum a putut să se întâi-
ple acest lucru, și rămas singur? Vorik Luca
mi-a răspuns: „tu am rămas singur, am alături
de mine Internele și Externele? În această
convorbire noastră care a durat cca 30-40 minute
a luat sfârșit. Vorik Luca m'a condus până la

Semnătura

[Signature]

Urmare: un cabinetului său și foarte prietenos și a
fost rămas bun de la mine.

Această discuție între mine și Voile lăsa a
avut loc în jurul datei de 15-20 Aprilie
într-o Miercuri.

În cursul aceluia săptămânii Săntăte după
mesă, H. maj. Șimonu Aflaose mi-a telefonat
acasa și mi-a spus că Voile lăsa mă invită
pentru a doua zi dimineața la vânătoare.

I-am răspuns lui Șimonu că nu pot veni des-
rue fiindu-mi în imensă murg la serviciu
și duminică pentru a mă familiariza cu
problemele.

De la această dată nu am mai avut cu Voile
lăsa nici o întâlnire individuală.

După două săptămâni de la ultima întâlnire
am fost chemați la Presedinție de Voile lăsa
în primă cu Păscu Ștefanescu, H. Șoluban
Voile vice-presedinție al Cooperatiei Si. Driven
directorul laptelui de la Cooperatie și încă
doi funcționari de la Presedinție.

De data aceasta Voile lăsa nici nu a stat de
vorba cu mine fiind probabil supărat că
nu am mers eu și la vânătoare.

După oltă două săptămâni am fost din
nou chemați la Presedinție tot aceleași
persoane în afara de cei doi funcționari
de la Presedinție. Și de data aceasta Voile
lăsa mi-a primit foarte rece fără să-mi
adreseze niciun cuvânt.

Ultima oară l-am văzut în ziua când
a operat comunicatul cu destituirea lui.

Semnătura,

Eugen

405

2711

✓✓

241

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu-Mare, fiul lui IGNATIE și FANY, cu ultimul domiciliu în București, Str. Ivan Turghieviev Nr.30

16 Iulie 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 7

" s_a terminat la " 15.

Intrebare:

In procesul verbal de interogatoriu din 23 Mai 1953, ai afirmat că între d-ta și VASILE LUCA există o încredere nelimitată. Arată d-ta când și cu ce ocazie l-ai cunoscut pe VASILE LUCA, când a început această încredere reciprocă și pe ce bază.-?

Răspuns:

Pe VASILE LUCA l-am cunoscut în Ianuarie-Februarie 1945 la Satu-Mare unde eu am fost secretar al județenei PCR In acea vreme VASILE LUCA era responsabil cu organizarea Partidului și a vieții publice în Ardealul de Nord. Din Ianuarie sau Februarie 1945 până în Septembrie 1945, VASILE LUCA a venit la Satu-Mare de cca. 7-8 ori.-La început când VASILE LUCA venea la Satu-Mare. mă intereseam și îl cazam la unii membrii de partid care aveau locuință mai bună. Incepând din Martie 1945, găsind și eu o locuință bună, de câte ori venea VASILE LUCA la Satu-Mare, acesta dormea și lua masa la mine. In total VASILE LUCA a dormit și a luat masa la mine în 4-5 ocazii.-

De câte ori venea la Satu-Mare am căutat să-i fac sederea cât mai plăcută. I-am recomandat pe secretarul Sindicatului Județean VARGA IOSIF să-l conducă la locuri bune de pescuit. I-am recomandat pe JELLINEK EDE șeful Poliției și SPANCIU NILL să meargă cu el la vânătoare. De câte ori a venit la Satu Mare, la plecare i-am dat alimente pentru gospodăria lui.

././.

ss.Eidlitz Zoltan,

Astfel i-am dat făină, grăsimi, țuică etc. Deasemenea i-am dat cauciucuri pentru mașină, piese de schimb, ~~și~~ și muniții ca; pistoale mitraliere, puști, cartușe, și câteva lăzi cu grenade. Atât alimentele cât și armamentul mi-au fost cerute de SISMAN AFANASE șeful păzii personalului lui VASILE LUCA care îmi spunea că acesta are nevoie de aceste lucruri.

SISMAN AFANASE și STORK ALEXANDRU mi-au spus că VASILE LUCA s'a exprimat față de ei că se bucură când vine la Satu-Mare că nicăeri nu se simte așa bine ca la mine. Prin luna Aprilie sau Mai 1945 VASILE LUCA m'a rugat să trimit un camion la Kisvarda (Ungaria) ca să-l aduc în țară pe fratele său VARGA GABOR împreună cu familia și bagajul deoarece acesta era funcționar sau impiegat la căile ferate maghiare, lucrurile am și făcut. La venirea în țară, VARGA GABOR a plecat în județul Trei Scaune, rămânând la mine nevasta și trei copii ai săi timp de două săptămâni, după care au plecat și ei.-

Aceste relații apropiate între mine și VASILE LUCA au ținut până în Septembrie 1945 când am fost mutat la Oradea responsabilul cu cadrele Regionalei PCR. Când VASILE LUCA venea la Oradea era cazat de secretarul Regionalei LEONTIN SALAJAN și apoi de CERNICICA DUMITRU. La Oradea nu am avut cu VASILE LUCA decât relații în cadrul Regionalei P.C.R.-

La Oradea, VASILE LUCA a venit la mine acasă împreună cu LEONTIN SALAJAN o singură dată cu care ocazie a mulțumit soției mele pentru primirea ce i-a făcut-o cu ocazia călătoriilor la Satu-Mare.- În luna August 1947 am fost înștiințat de CERNICICA DUMITRU care devenise instructor al C.C. al P.M.R. ca să predau munca și să mă ocup cu alegerea unor delegați dintre social democrații din Oradea care să meargă la Congresul lor din București. Mi-a spus că aceasra este dispoziția lui VINTE ION responsabilul organizatoric al C.C. al P.M.R.

În urma acestei dispoziții am predat munca și am venit la București împreună cu 6 delegați. VINTE ION mi-a spus că mă ocup cu acești delegați în tot timpul Congresului, lucru ce am și făcut. La terminarea Congresului m'am prezentat la VINTE ION, care ma îndrumat la RANGHEC IOSIF responsabilul Cadrelor din C.C. al P.M.R. cărui i-am expus situația mea. Acesta mi-a spus că el nu a dat nici-o dispoziție să viu la București. M'am dus la VINTE ION care ma trimis la ANUTA TOMA după multă tărăgăneală. ANUTA TOMA mi-a spus că mai târziu am să fiu reparti-

243
407
272

zat la muncă în cadrul Sectorului Financiar al Partidului. I-am cerut voie acestuia să merg la Oradea să-mi fac concediu până când are să-mi vie numirea. După o lună văzând că nu primesc nici-o înștiințare, am venit iar la București, însă nici de data aceasta nu am fost plasat în muncă. I-am povestit acest lucru lui LEONTIN BALAJAN care mi-a promis că se va interesa și el de situația mea. După 2-3 zile LEONTIN BALAJAN mi-a spus că a vorbit cu VASILE LUCA despre situația mea și că acesta i-a spus că se bucură să sunt liber deoarece mă va lua la Ministerul de Finanțe. La 12 Noiembrie 1947 m'am prezentat la Ministerul de Finanțe la secretarul general ION D ION împreună cu CERNICICA DUMITRU care și el a fost numit tot la Ministerul de Finanțe.-

Eu am fost numit consilier administrativ fără să mi se fixeze atribuțiuni precise, La câteva zile după numirea mea, l-am întâlnit pe sală pe VASILE LUCA, și l-am întrebat ce sarcini am eu la Ministerul de Finanțe deoarece nu mi sa precizat. VASILE LUCA mi-a spus să "miros" tot ce se petrece în Ministerul de Finanțe, și să-i raportez lui. Altceva în legătură cu atribuțiunile mele nu mi-a mai spus.-

În urma faptului că am fost luat de el la Ministerul de Finanțe în astfel de împrejurări, atașamentul meu față de el sa întărit. La Ministerul de Finanțe, eu am înființat un birou special de anchete și control pe lângă cabinetul lui VASILE LUCA. În cadrul acestei munci am săvârșit o serie de greșeli care au costat în ~~manojăre~~ unor elemente capitaliste și a uneltelor lor.-

Astfel în luna Aprilie 1948 am pus în libertate pe un mare comerciant furnizor la livărări în contul armistițiului anume ERLICH care fusese arestat pentru faptul că a săvârșit mari fraude în dauna statului și a dat șperț generalului PRETORIAN fost șef al Marelor Stat Major. Acest individ a fost în cercetarea biroului special condus de mine, înainte de a termina cercetarea lui ERLICH, subdirectorul general al Poliției POP SIMION a cerut să-l pun pe acest individ la dispoziția M.A.I.- În loc să-l însoțesc cu o adresă Poliției, după terminarea cercetărilor am vorbit la telefon cu un comisar dela Poliție dela cabinetul lui POP SIMION care mi-a spus că n are nimic cu ERLICH. În urma acestei discuții, l-am pus în libertate pe ERLICH care imediat a fugit din țară împreună cu familia.-

././.

ss. Bidlitz Zoltan,

408 2/4
In luna Mai 1948 organele biroului special au descoperit că industriașul GAIZER din București a săvârșit o fraudă fiscală omițând cecuri fără coperire pentru plăți impozite. În aplicarea pliciteții casierului dela Administrația Financiară IV-Roșu.

Au fost dresate acte de dare în judecată însă eu am oprit acțiunea și am căzut de acord cu reprezentanții lui să scap de urmărirea penală, dacă va achita amenda și majorările datorate fiscului. În acest scop am făcut o adresă către Tribunal în care am cerut ca GAIZER să nu fie trimis în Justiție. În ruma acestei adrese acțiunea a fost înșchisă. Menționez că eu nu aveam calitatea să semnez o adresă pentru a opri acțiunea dela Parchet sau Tribunal, acest drept revenind unei comisii speciale din cadrul Ministerului de Finanțe, eu săvârșit prin aceasta un lucru ilegal.-

In luna Aprilie și Mai 1948 la Uzinele Textile Sft-Gheorghe sa făcut o cercetare de către organele din biroul special condus de mine și s'au descoperit mari fraude fiscale. Vinovați de săvârșirea acestor fraude fiscale. erau; fostul director RATZ și SCHNEIDER cotabil procurist al acestei fabrici. In cursul cercetărilor sa stabilit că dela această fabrică au primit cadourii sub formă de mătraje din partea lui SCHNEIDER și fratele lui VASILE LUCA, VARGA GABOR, precum și o serie de prieteni ai săi dintre care îmi amintesc pe NAGY VICTOR fostul prefect al Județenei Trei Scaune. Am luat dela procurorul ROSMAN nota din care rezultă că VARGA GABOR și NAGY VICTOR au primit cadouri și i-am dat-o lui VASILE LUCA.-

Inainte ca organele anchetatoare să încheie actele de trimitere în Justiție, am dat dispoziție impsectorilor LAZARESCU și PAUN că actele să fie încheiate în așa fel, încât să apară ca vinovat numai Dr.RATZ, iar SCHNEIDER să fie scos din cauză.-L-am scos pe SCHNEIDER din această cauză în urma intervenției familiei lui VASILE LUCA și în special a lui TOTI GEZA și SCHUSLER ELISABETA sora lui VASILE LUCA, cât și la intervenția personală a lui VASILE LUCA, care în cursul lunii Mai într'o dimineață ma chemat în cabinet și în prezența fratelui său TOTI GEZA mi-a spus că SCHNEIDER este un bun democrat, un om capabil, și că toate aceste cercetări este întrepătată împotriva sa (VASILE LUCA) și a familiei sale, și că a fost provocată de fostul secretar al județenei P.C.R. Sft. Gheorghe ERDELY IOSIF.-

...//... ss.Eidlitz Zoltan,

Aceasta afirmație a lui VASILE LUCA era neadevărată întrucât cercetarea la Uzinele Textile Sft. Gheorghe a fost pronită în ruma unei cercetări făcute la Centrala din București a acestei fabrici. In urma acestor fapte, inspectorul TAUTU VASILE care lucra în biroul special de anchete conducă de mine, împreună cu un avocat anume VASILESCU ALBU (WEISSLUCH) ma reclamat la Parchetul General al R.P.R. ...

La Parchetul General R.P.R. am fost cercetat în cursul lunii Iunie 1948 de o comisie formată din procurorul ROMAN din partea Parchetului General și CERNICICA DUMITRU Directorul personalului din Ministerul de Finanțe delegat de VASILE LUCA în această scop. In această problemă a intervenit și VASILE LUCA personal.

Aceasta o știu din faptul că procurorul general al R.P.R. STERE a fost chemat de VASILE LUCA la cabinetul său. Nu știu cum a fost chemat și nici ce au discutat, însă ancheta a fost suspendată. In urma acestei anchete VASILE LUCA a convocat la vila sa dela Snagov o ședință a cadrelor de conducere a Ministerului de Finanțe la care au participat, MODORAN VASILE IACOB ALEXANDRU, CERNICICA DUMITRU, CRAIU ION, și toți directori din Ministerul Finanțelor cu care ocazie VASILE LUCA m'a reabilitat în fața lor spunând că am fost ușurat în muncă și că a fost vorba de o acțiune provenită din dușmănie împotriva mea. Cu acea ocazia VASILE LUCA a tras atenția celor prezenți că noi cei dela Ministerul de Finanțe trebuie să păstrăm unitatea în rândurile noastre, și nu o să ne fie frică de nimic. Această ședință a durat cca. 10-20 minute după care eu am plecat la București.-

In urma acestei întâmplări relațiile dintre noi au devenit mai strânse. Cu această ocazie el a văzut în mine un om devotați lui care face orice pentru a-l apăra pe el și familia lui, iar eu i-am fost recunoscător că m'a salvat de urmările anchetei.- La cca. 2 luni după terminarea acestei probleme, directorul de cabinet al lui VASILE LUCA, SPANESCU CONSTANTIN a fost numit într'un post la Ministerul Afacerilor Externe, iar în locul său am fost numit eu de către VASILE LUCA.-

In această nouă funcție am avut ocazie să cunosc mai bine atât pe VASILE LUCA cât și familia sa, relațiile dintre noi devenind tot mai strânse ocupându-mă la început cu rezolvarea problemelor familiei lui VASILE LUCA.-

410
275
Din cauză că am primit sesizări din partea unor prieteni ai mei despre scandalurile, bețiile și imoralităților săvârșite de familia lui VASILE LUCA, l-am sesizat pe el și am primit deslegare din partea lui că să stau de vorbă și să pun capăt acestor lucruri.--

In acest scop am vorbit cu VARGA GABOR căruia i-am spus că se vorbește despre el că i-a cadouri dela chiabari și să nu mai dea ocazi să se vorbească astfel de lucruri despre el. Am vorbit cu TOTI LENDRE să nu se mai îmbete și să nu mai facă scandaluri. Totodată am vorbit cu VASILE LUCA și i-am propus să-l mute pe TOTI ANDRE din Tg. Secușca unde el era com. promis.--Cu mutarea lui m'am ocupat chiar eu și am intervenit ca el să fie ales președinte al Gospodăriei Agricole Colective din Lemnia, ceace sa și făcut.

Despre TOTI GEZA am aflat că are un anturaj nesănătos el însuși fiind antisemit am propus lui VASILE LUCA să-l mute într-un centru industrial, în urma cărui fapt a fost mutat la București. Cu aranjarea și mobilierea locuinței sale la București m'am ocupat tot eu. Deasemenea am vorbit cu frații lui VASILE LUCA și cu cumnatale sale ca în caz de au nevoi de cumpărături să-mi spună mie. Le-am făcut cumpărături ea; mobilă, stofă, de haine, ceasuri, radio etc. O parte din sumele cheltuite pentru familia sa, VASILE LUCA mi le-a restituit. Pentru o parte însă cca. 2-300000 lei VASILE LUCA mi a semnat chitanțe iar bani eu fost cheltuiți din fondul "Cheltuiel Speciale".

In urma acestor întâmplări VASILE LUCA convingându-se de devotamentul meu față de persoana lui a început să-mi dea o serie de însărcinări nejuste care erau împotriva liniei Partidului și guvernului și în dauna intereselor statului. Astfel în luna Septembrie sau Octombrie 1948 VASILE LUCA a primit în audiență pe BEJAN PETRE unul din conducătorii fostului, partid liberal și VICTOR NICOLAE secretar general al acestui partid. După cca. 15.20. minute dela venirea lor am fost chemat în cabinet de VASILE LUCA, care în prezența lor mi-a dat o serie de cereri de scutire de impozite ale acestora pe care el el aprobase spunându-mi să mă duc cu ele la Direcția respectivă pentru rezolvare. După plecarea lor l-am întrebat pe VASILE LUCA pentru ce trebuie să le rezolvăm favorabil acele cereri.

VASILE LUCA mi a răsuflat că acestia suta oameni înțelecători și se putea conlucra cu ei. Tot în luna Septembrie sau Octombrie 1948 a venit de mai multe ori la VASILE LUCA

SZELL EUGEN ambasador al Ungariei la București. Acesta i-a prezentat lui VASILE LUCA o serie de cereri ale unor capitaliști maghiari care aveau întreprinderi în R.P.R. și prin care cereu scutire de taxe și impozite și diferite aprobări dela delegațiile în vigoare la acea dată. - O parte din aceste cereri le-a aprobat VASILE LUCA personal, iar o parte mi le-a dat mie dat mie ca să le duc la Direcțiile respective de care aparțineau acele probleme. și să comunic directorilor să rezolve favorabil cererile. Dintre firmele pentru care SZELL a intervenit la VASILE LUCA îmi amintesc fabrica de bere "Haggeumaher" din Oradea și Banca de Păstrare și de Credit Maghiar din Orașul Stalin. Aceste intervenții mi-au rămas în minte deoarece i. au fost făcute după naționalizare. Stiu că Banca de Păstrare și Credit Maghiar din Orașul Stalin a fost exceptată dela naționalizarea (etate-
zare) de către VASILE LUCA acordându-i-se dreptul să se lichideze singur. Am fost prezent la o discuție pe care VASILE LUCA a avut-o în cabinetul său cu SZELL EUGEN, cu cate ocazii VASILE LUCA i-a comunicat lui SZELL că este de acord cu această Banca să se lichideze singură. În ziua în care am asistat la aceste discuții am fost chemat de VASILE LUCA, care mi-a dat mi multe cereri aduse pe SZELL cu care ocazii am auzit și discuția de mai sus. Discuțiile între cei doi au fost purtate în limba maghiară. -

Menționez că după demascarea lui RAJK, SZELL a fost rechemat și ulterior am aflat că ar fi fost și el arestat. Nu îmi amintesc de unde am aflat despre acest lucru. VASILE LUCA era în foarte bune relații și îl primea de câte ori venea pe SZELL EUGEN. L-am auzit pe SZELL EUGEN transmitându-i salutări din partea lui RAJK și totodată am văzut pe SZELL aducându-i lui VASILE LUCA un pachet din partea lui RAJK. Deasemeni în luna Ianuarie sau Februarie 1949 am fost trimis de VASILE LUCA la ambasada Maghiară, unde am primit un pachet dela SZELL, trimis de RAJK pentru VASILE LUCA. -

În toamna anului 1948 fostul fabricant de stoffe PETORFI din Sovasna a fost dat afară dela Ministerul Agriculturii unde fusese plasat de VASILE LUCA în calitate de consilier tehnic în problema lânii. În rama acestui fapt, VASILE LUCA mi-a dat dispoziția să-l plasez în muncă, lucru ce l-am și făcut plasându-l la poteria de Stat din Sighișoara. L-am întrebat pe LUCA de ce se ocupă el de un exploatator. Acesta mi-a răspuns că PETORFI a fost un delist și nu a strâns avere pentru el.

ceace nu este adevărat deoarece PETREȘU a avut o fabrică mare de stofe la Govasna care a fost naționalizată. Tot în toamna anului 1948, VASILE LUCA mi-a dat dispoziția sa aranjată ca-o verișoară a lui cu numele IDA din comuna Bicșadul Oltului să primescă brevet pentru a-și redeschide restaurantul cu dreptul de a desface băuturi spirtoase. Tot pentru această verișoară a lui VASILE LUCA am aranjat să fie scutită de plată unor impozite datorate statului.-

Din aceste sarcini primite din partea lui VASILE LUCA și pe care eu le-am dus la îndeplinire, am constatat că VASILE LUCA avea o atitudine față de exploatatori contra liniei partidului și contrar legilor existente, căutând să-i salveze pe aceștia de rigorile legilor și să-i încadreze în câmpul muncii în posturi cât mai bune.- Incăpând din toamna anului 1948 după cum am arătat în procesul verbal de interogatoriu din 29 Mai 1953 am făcut o serie de intervenții ilegale în favoarea lui LAZAROVICI LUPU din ordinul lui VASILE LUCA.-

In urma favorurilor care i s'au făcut lui LAZAROVICI statul român, a fost păgubit cu importante sume de bani. Astfel în Martie 1952 la plecarea lui VASILE LUCA din Ministerul de Finanțe, am primit o adresă dela GOGU RADULESCU din partea "Export-Lemnului" prin care se cere regularizarea creditului de 1ă milioane lei acordat lui LAZAROVICI din dispoziția lui VASILE LUCA, sumă neachitată de LAZAROVICI care fusese un export de cherestea în străinătate în valoarea acesti sume și prin aceasta LAZAROVICI și VASILE LUCA au creiat un depozit de valute în străinătate. Am prezentat lui VASILE LUCA această adresă după care am primit dela el aprobarea în scris să comunic. "Export-lemnului" să scadă din activul său această sumă ca neîncapabilă, lucru ce am și făcut,-

In Martie 1949 a fost înființat Direcția Secretariatului iar eu am fost numit director, iar în Martie sau Aprilie 1950 am preluat și gestiunea fondului "Cheltuieli Speciale".-Până când eu am preluat gestiunea Cheltuieli Speciale VASILE LUCA, îmi achita cheltuielile pe care le făceam pentru rudele sale. Dela această dată nu îmi achita decât din când în când cheltuielile făcute pentru rudele sale, în majoritatea cazurilor fiind acoperite din fondul cheltuieli speciale. Astfel i-am dat câte 5000 lei lunar nepoatei sale SASK GIZELA, căreia i-am cumpărat și diferite obiecte de îmbrăcăminte. Când ELIESA BETA LUCA a aflat că bani trimiși nepoatei sale sunt din bani

413
278

Ministerului, mi-a spus mie să- nu li mai trimit că va aranja ea. I-am mai cumpărat nepotului său VARGA TIBERIU un coaș-tun de haine și un ceas de mână pe care l-am acoperit din fondul cheltuieli speciale. In afară de aceștia, aproape la fiecare rudă a lui VASILE LUCA i-am cumpărat câte ceva cu bani din fondul cheltuieli speciale. Despre acest lucru știe și SISMAN AFANASE care a fost prezent când VASILE LUCA a semnat chitanțe de descărcare pentru astfel de cumpărături.-

Începând din primăvara anului 1951 VASILE LUCA a început să mă ia și pe mine la vânătoare, la început mai rar iar din toamnă aproape în fiecare Duminică. Începând din primăvara anului 1950 cheltuielile de vânătoare le-au acoperit din fondul cheltuieli speciale. După terminarea vânătorii, VASILE LUCA ma întrebat de fiecare dată dacă am plătit gona-cii și dacă sunt mulțumiții, iar când îi prezentam la Minister chitanțele cu cheltuielile făcute, îmi semna câte o chi-tanță de descărcare. Deasemnea cartușele și diferitele obiecte necesare pentru vânătoare și pescuit le-am plătit din fondul cheltuieli speciale. Cheltuielile de vânătoare în cursul anilor 1950 și 1951 s'au ridicat la cca. 2 milioane lei.

In anul, 1950 VASILE LUCA a dat dispoziție lui HOLZNER LADISLAU șeful serviciului rezervatiunii din Direc-tia Vânătoarei să contruiască la Oituz în apropierea comunei natale a lui VASILE LUCA o casă de vânătoare și o păstrăvă-rie din fondul de investiții al Ministerului Silviculturii. Această construcție s'a terminat în toamna anului 1950.- VASILE LUCA a vizitat casa de vânătoare și a constatat că drumul ce duce până la casa de vânătoare este impracticabil pentru mașinile de lux întrucât era un drum de exploatare de pădure.- I-a dat dispoziții lui HOLZNER LADISLAU ca să construiască un drum pentru mașini și întrucât HOLZNER i-a spus că Ministerul Silviculturii nu mai are fonduri, VASILE LUCA mi-a dat dispoziție să-i dau din fondul "cheltuieli speciale" suma necesară construirii acelu drum.- I-am dat lui HOLZNER LADISLAU în Ianuarie sau Februarie 1951, suma de 200.000 lei pentru începerea lucrării și apoi i-am dat câte 80.000 lei lunar până în luna Iunie 1951, când drumul a fost terminat.- In total i-am dat pentru acest drum suma de 720.000 lei.-

In primăvara sau vara anului 1950 a venit la VASILE LUCA primarul orașului Cluj, VERES PAVEL.-

///.

ss/Eidlitz Zoltan.-

După 15-20 minute am fost chemat în cabinet de VASILE LUCA, care mi-a spus să-i dau lui VERES PAVEL 1.000.000 lei din fondul "cheltueli speciale", lucru ce am și făcut după ce VASILE LUCA mi-a semnat chitanța de descărcare.- Apoi cei doi în prezența mea au început să discute asupra modului de justificare din partea lui VERES PAVEL de proveniența sumei respective întrucât în anul 1950 exista planul de stat și orice sumă pentru interese publice au fost alocate centralizat și încadrate în planul general de stat.- Prin această VASILE LUCA, VERES PAVEL și eu, am acționat împotriva liniei guvernului și a intereselor generale ale țării, nesocotind planificarea investițiilor.-

Prin acoperirea din fondul "cheltueli speciale", a cheltuelilor personale ale sale, VASILE LUCA a săvârșit o defraudare a avutului public cu complicitatea mea, risipind avutul poporului într'un moment când în toată țara se ducea lupta pentru realizarea de economii în toate ramurile de activitate pentru a se mări fondurile necesare investițiilor.-

Faptul că am efectuat aceste cheltueli fără să mă împotrivesc, l-a făcut pe VASILE LUCA să capete o încredere tot mai mare în mine, iar legăturile dintre noi să devină mai strânse.-

Din cheltuelile făcute pe care le-am arătat mai sus, am văzut fățărnicia lui VASILE LUCA care într'o broșură cerea tuturor oamenilor muncii să facă o economie cât mai mare cu "bănuțul poporului" în timp ce el risipea milioane de lei pentru satisfacerea plăcerilor și a intereselor sale personale.-

În toamna anului 1949 într'o după masă pe la orele 18, a venit la Minister la VASILE LUCA fratele său TOTH GEZA.- L-am anunțat pe VASILE LUCA și acesta imediat l-a primit.- Deoarece știam că a venit în problema organizării unei gospodării agricole colective, am intrat și eu cu el în cabinet.- TOTH GEZA i-a spus lui VASILE LUCA, că județeanul P.M.R. - Trei Scaune al cărei secretar era el, a hotărât înființarea unei gospodării agricole colective în com. Toria, că au fixat și ziua inaugurării însă C.C. al P.M.R. este contra înființării acestei gospodării.- VASILE LUCA s'a înfuriat și l-a întrebat pe TOTH GEZA: "Cine vorbește în numele C.C.?"

ss/Eidlitz Zoltan.-

Nu-mi amintesc ce i-a răspuns TOTTH GEZA însă imediat VASILE LUCA a vorbit la telefon cu cineva dela C.C.- L-am auzit spunând la telfon că el cunoaște situația din com. Toria și că garantează el reușita acestei gospodării.- După această convorbire, telefonică i-a spus lui TOTTH GEZA că în ziua fixată va veni și el la inaugurare.- În continuare, VASILE LUCA a discutat cu TOTTH GEZA în prezența mea despre componența conducerii gospodării.- TOTTH GEZA i-a spus că în această gospodărie colectivă s'au înscris mulți "gospodari de frunte" pomenind numele unuia dintre ei pe care îl cunoștea și VASILE LUCA spunând că acela ar fi bine să fie în conducerea gospodăriei cu toate că unii oameni sunt contra.- VASILE LUCA i-a spus că în general în conducere e bine să fie gospodari de frunte că ei vor fi exemplul pentru ceilalți.-

La cca. o săptămână după aceasta, VASILE LUCA mi-a spus să iau 100.000 lei din fondul "cheltueli speciale" și să mergem la inaugurarea gospodăriei agricole colective din com. Toria.- Am fost la inaugurare și VASILE LUCA a donat gospodăriei cei 100.000 lei aduși de mine.-

Până la sfârșitul anului 1950, în județul Trei Scaune, au fost înființate 24 gospodării agricole colective, cu toate că C.C. al P.M.R. fixase ca să se înființeze 14 gospodării.- În aceste gospodării au intrat foarte mulți "gospodari de frunte".-

Astfel la gospodăria agricolă colectivă din com. Moacșo au intrat toți locuitorii afară de 4 familii.- VASILE LUCA era foarte mândru de faptul că fratele său TOTTH GEZA a reușit să organizeze atâtea gospodării colective.- În toamna anului 1950 sub influența "gospodarilor de frunte" și din cauza metodelor de constrângere care au fost folosite la înființarea gospodăriilor colective în județul Trei Scaune, au început să se destrame o serie de gospodării colective, iar în com. Micfolău unde era primar vărul său LUCA EUGEN au avut loc și dezordini.-

În urma acestor fapte C.C. al P.M.R. a trimis la fața locului pe SLOBODA ION și BONE LUDOVIC să cerceteze cauzele destrămării acestor gospodării.- Aceștia au stabilit că TOTTH GEZA, LUCA EUGEN și mai mulți activiști au călcat linia partidului la organizarea acestor gospodării folosind metode străine liniei partidului.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

25415

VASILE LUCA a fost foarte supărat în urma acestei anchete spunându-mi că această anchetă s'a făcut pentru a-l compromite pe el.- Această discuție am avut-o cu el în Oct. sau Noembrie 1950 în mașină în drum spre Lemnia la vânătoare. Tot atunci VASILE LUCA mi-a spus să mă interesez despre trecutul lui SLOBODA ION, BONE LUDOVIC, POPA EMIL și RANGHET IOSIF și să-i comunic lui dacă aflu ceva.- Mi-a spus că aceștia au pornit ancheta în județul Trei Scaune și mi-a dat să înțeleg că vrea să se răzbune pe ei.-

Prin faptul că VASILE LUCA mi-a dat această însărcinare a dovedit încă odată că avea încredere nelimitată în mine.-

Intrebare:

Cum te-ai achitat de această sarcină primită dela VASILE LUCA?

Răspuns:

Deoarece îi cunoșteam de mult timp pe cei indicați de VASILE LUCA și știam că nu pot găsi nimic compromițător în trecutul lor, nici nu m'am ocupat de ei.-

În afară de aceasta nici VASILE LUCA nu mi-a mai amintit nimic de această problemă întrucât după scurt timp dela această convorbire a avut loc o ședință de analiză la C.C. al P.M.R. asupra devierilor în organizarea gospodăriilor colective din județul Trei Scaune și din altă parte, după care C.C. al P.M.R. într'o broșură a infierat metodele de constrângere folosite la înființarea gospodăriilor colective în jud. Trei Scaune și în altă parte.-

După terminarea ședinței la C.C. al P.M.R., a doua zi după masă, întrând la VASILE LUCA în cabinet cu lucrări la rezolvat, l-am văzut că este supărat.- L-am întrebat ce are, iar el mi-a răspuns că a avut o ședință la C.C. și că s'a dovedit că "totuși frații săi au greșit" în organizarea gospodăriilor colective.-

Intrebare:

Ce alte însărcinări ai mai primit dela VASILE LUCA?

Răspuns:

În vara anului 1950 a venit în R.P.R. episcopul ortodox al celor două Americi VASILE MOLDOVANU originar din Târnava Mică.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

417.53
200
232

Aceasta o știu dela VASILE LUCA, care mi-a spus că a luat masa cu el la patriarhul JUSTINIAN în locuința acestuia în cartierul Tei, însă nu mi-a spus ce au discutat.- După aceea, VASILE MOLDOVAN a vizitat o serie de biserici și mănăstiri din țară, toate aceste vizite ale lui fiind filmate din ordinul lui VASILE LUCA.-

Cheltuelile de filmare în loc să fie suportate de Patriarhie sau de Ministerul Cultelor în caz că ar fi fost necesară filmarea acestuia, VASILE LUCA mi-a dat dispoziție să achit societății Romfilm suma de lei 2 milioane și ceva din fondul "cheltueli speciale" lueru ce am și făcut.- Alte însărcinări din partea lui VASILE LUCA nu am mai avut în afară de cele arătate până în prezent.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Eidlitz Zoltan.-

SEF DE BIROU
LT.MAJ.DE SECURITATE

Niculescu Ion.-

Proces-Verbal de interogator

253

254
418

Arestat ul Ștefan Zoltan de profesie funcționar, născut la 2
Februarie 1912 în Sate Mare județului Ignatic și Faru, cu ulti-
mul domiciliu în București str. Traian Vușevici nr. 30
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

16 Iulie

1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 7 și - min.
„ s'a terminat la ora 15 și 40 min.

Intrebare: În procesul verbal de interogatoriu din 23 Mai 1953
ai afirmat că între d-ta și Vasile Luca există o încredere
nelimitată. Arată d-ta când și cu ce ocazie și ai cunos-
cut pe Vasile Luca, când a început această încredere reciprocă
și pe ce bază

Răspuns: Pe Vasile Luca l-am cunoscut în Târnăveni-Februarie
1945 la Sate Mare unde eu am fost secretar al ju-
detului P.L.R. În acea vreme Vasile Luca era responsa-
bil cu organizarea Partidului și a vieții publice în Județ-
ul de Nord. Din Târnăveni sau Februrie 1945 până în Septembrie
1945 Vasile Luca a venit la Sate Mare de cea 7-8 ori.

La început când Vasile Luca venea la Sate Mare, me
interesam și îl căutam la unii membri de partid care
aveau locuințe mai bune. Începând din Martie 1945,
găsind și eu o locuință bună, de câte ori venea Vasile
Luca la Sate Mare, acesta dormea și în casa mea la
mine. În total Vasile Luca a dormit și a avut masă
la mine în 4-5 ocazii. De câte ori venea la Sate Mare

Semnătura
[Signature]

Urmare: am cautat să-i fac sederea cât mai prezentă. I-am recomandat pe secretarul Sindicatului Județean Varga Jozsef să-l conducă la locuri bune de pescuit. I-am recomandat pe Jellinek Edde șeful Politiei și Stancu Hill să măcară cu el la vânătoare. De câte ori a venit la Satu Mare, la pescare i-am dat alimente pentru gospodăria lui. Astfel i-am dat făină, grăsime, tucă etc. Deosemeni i-am dat cinci-cinci pentru marină, piere de schimb, arme și munitii ca: pistoale, pistoale mitralieră, puști, cartușe și câțiva sărji cu grenade. Atât alimentele cât și armamentul nu a fost cerute de Sisman Afanase șeful pazei personale a lui Vasile Luca care mi-a spus că aceste are nevoie de aceste lucruri. Sisman Afanase și Stark Alexandru mi-au spus că Vasile Luca s-a exprimat față de ei că se bucură când vine la Satu Mare că nicăieri nu se simte așa bine ca la mine.

Prin luna Aprilie sau Mai 1945 Vasile Luca m'a rugat să trimit un comision la Kisvarda (Ungaria) ca să-l aduc în țară pe fratele său Varga Jabor împreună cu familia și boșorul deoarece acesta era funcționar sau impiegat la căile ferate Maghiare lucru ce am și făcut. La venirea în țară Varga Jabor a plecat în județul Trei Scame, rămânând la mine nevastă și trei copii și săi timp de două săptămâni după care au plecat și ei.

Aceste relații apropiate între mine și Vasile Luca au tinut până în Septembrie 1945 când am fost mutat la Oradea responsabil cu cadrul Regionalii P.C.R. Când Vasile Luca venea la Oradea era capot de secretarul Regionalii Iosif Salajou și apoi de Corniciu Dumitru. La Oradea nu am avut cu Vasile Luca decât relații în cadrul Regionalii P.C.R.

Semnătura,
E. I. I.

Urmare: la Oradea Vasilides a venit la mine acasa împreună
cu Leontiu Săleşan & singura dată cu care scap⁴⁹
multumit soției mele pentru primirea ce i-a făcut-o
cu ocazia călătoriei la Satu-Mare. 284

În luna August 1947 am fost instituit de Comisia
Dimitrie care devenise instructor al C.C. al P.M.R.
ca să predau nunca și să mă ocup cu alegerea
unor delegați dintre social democrații din Oradea care
să meargă la Congresul For din București. Mi-a
spus că aceasta este dispoziția lui Vintre Fou respu-
nsabil organizatoric al C.C. al P.M.R.

În urma acestei dispoziții am predat nunca și
am venit la București împreună cu 6 delegați.

Vintre Fou mi-a spus să mă ocup cu acești delegați
în tot timpul Congresului; Eu am ce am și făcut.

La terminarea Congresului m'am prezentat la
Vintre Fou, care m'a îndrumat la Raughet Toșif
responsabilul cadrelor din C.C. al P.M.R. caruia

Aș. i-am expus situația mea. Acesta mi-a
spus că el nu a dat nicio dispoziție să vin
la București. M'am dus la Vintre Fou care
m'a trimis la Anuta Toma după multe tergî-
neli. Anuta Toma mi-a spus că mai târziu
am să fie repartizat în nunca în cadrul
Sectorului Financiar al Partidului. I-am cerut
voie acestuia să merg la Oradea să mi fac concediu
până când are să mi vină nunca. După o lună
văzând că nu primesc nicio instituție, am venit
încă la București însă mi-a dat secesete nu am fost
plăsat în nunca. I-am povestit acest lucru lui
Leontiu Săleşan care mi-a promis că se va în-
teresa și el de situația mea. - După 2-3 zile

Semnătura,
G. Săleşan

Urmare: Leontin Săbăjan mi-a spus că a vorbit cu Voicu
Luca despre situația mea și că acesta i-a spus că se bu-
curea că sunt Eider deoarece mă va lua la Ministe-
riul de Finanțe. La 12 noiembrie 1947 mi-au prezentat
la Ministerul de Finanțe la secretarul general Ion D.
Ion împreună cu Gernicea Dumitru care și el a
fost numit tot la Ministerul de Finanțe.

Eu am fost numit consilier administrativ fără
să mi se fixeze atribuții precise. La câteva zile
după numirea mea, Eider întâlnit pe soție pe
Voicu Luca și Eider am întrebat ce sarcini am eu la
Ministerul de Finanțe deoarece nu mi s-au precizat.

Voicu Luca mi-a spus că „nuros” tot ce se petrece în
Ministerul de Finanțe și să-i raportez lui. Altcare în
legătură cu atribuțiile mele nu mi-a mai spus.

În urma faptului că am fost luat de el la Mi-
nisterul de Finanțe în astfel de împrejurări, a tase-
mentul meu față de el s'a întărit.

La Ministerul de Finanțe, eu am înființat un birou
special de anchetă și control pe lângă cabinetul lui
Voicu Luca. În cadrul acestei unități am săvârșit o serie
de greșeli care au constatat în menajarea unor elemente
capitaliste și a mediilor lor.

Astfel în luna Aprilie 1948 am pus în libertate pe un
mare comerciant furnizor la livrări în cadrul armii-
stivului anume Erlich care fusese arestat pentru faptul
că a săvârșit mari fraude în obștea statului și a dat
spate generalului Petrosian fost șef al Marelui Stat
Major. Acest individ a fost în cercetarea biroului
special condus de mine. Trăindu-mă de a termina
cercetarea lui Erlich, subdirectorul general al
Politicii Pop Simion a cerut să-l pun pe acest in-

Semnătura,
Eider

Urmare: diviz. la dispozitie M.A.S. In loc sa-l insinuetz 256
cu o adresa Politiei, dupa terminarea cercetarilor
am vorbit la telefon cu un comisar de la Politia de la
cabinetul lui Pop Simion, care mi-a spus ca un sa 235
nimic cu Eschich. In urma acestei discutii s-au
pus in libertate pe Eschich care imediat a fu-
git din tara impreuna cu familia.

In luna Mai 1948 organele biroului special au desco-
perit ca industriasul Gaizer din Bucuresti a savorsit
o fraudă fiscală emitând cecuri fără acoperire
pentru plata impozitelor cu complicitatea casierului
de la Administratia Financiara IV-Rom.

Au fost depuse acte de denunț in judecata insă
cu sau oprit actiunea si am căput de acord cu
reprezentantii lui să-l scap de urmasii si penale
daca se achita amenda si majorările datorate
fiscului. In acest scop am făcut o adresa către
Tribunal in care am cerut ca Gaizer să nu fie
trimis in justitie. In urma acestei adrese actiunea
a fost inchisa. Mentionez ca eu nu aveam
calitatea să sesinez o adresa pentru a opri actiunea
de la Parchet sau Tribunal, acest drept revinnd
unei comisii speciale din cadrul Ministerului
de Finante prăvănită prin aceasta un surru ilegal.

In luna Aprilie si Mai 1948 la Uzinele Textile Sft.
Georgele s-a făcut o cercetare de către organele din
biroul special condus de mine si s-au descoperit mari
fraude fiscale. Vinovati de savorsirea acestor fraude
erau: fostul director doctor Katz si Schneider con-
tabil procurist al acestei fabrici.

In cursul cercetarilor sa stabilit ca de la aceasta
fabrică au primit cadouri sub formă de metroje.

Semnătura
L. I. I.

Urmare: din partea lui Schneider și fratele lui Vasile Luca, Varga Gabor precum și o serie de prieteni ai săi dintre care îmi amintesc pe Nagy Victor fostul prefect al județului Trei Scăune. Lui Enast obile procurorul Răsmănu note din care rezultă că Varga Gabor și Nagy Victor au primit cadouri și i-au dat-o lui Vasile Luca.

Înainte ca organele anchetătoare să încheie actele de trimitere în justiție am dat dispoziție inspectorilor Lazărescu și Păun ca actele să fie încheiate în organele încât să opereze ca vinovat numele dr. Katz iar Schneider să fie scos din cauză.

Am scos pe Schneider din cauză în urma intervenției familiei lui Vasile Luca și în special a lui Toth Gheza și Schuster Elisabeta sora lui Vasile Luca, cât și de intervenția personală a lui Vasile Luca, care în cursul lunii Mai într-o dimineață m-a chemat în cabinet și în prezența fratelui său Toth Gheza mi-a spus că Schneider este un bun democrat, un om capabil și că toată această cercetare este îndreptată împotriva sa (Vasile Luca) și a familiei sale și că a fost provocată de fostul secretar al județului P.C.R. Sft. Gheorghe Erdely Janif.

Această afirmație a lui Vasile Luca era necesară rotă întrecut secretaria La Uzinele Textile Sft. Gheorghe a fost permisă în urma unei cercetări făcute la Centrale din București a acestor fabrici.

În urma acestor fapte, inspectorul Tăutu Vasile care lucrează în biroul special de anchete condus de mine, împreună cu un avocat anume Văntescu Albu (Weisstuch) m-a reclamat la Parchetul General al R.P.R.

Semnătură
[Signature]

Urmare: La Parchetul General am fost cercetat în cursul lunii 257
Iunie 1948 de o comisie formată din procurorul Roman 21
din partea Parchetului General și Bernicia Dumitru
directorul Personalului din Ministerul Finanțelor del-
gat de Vasile Luca în acest scop. 256

În această problemă a intervenit și Vasile Luca personal.
Această o știu din faptul că procurorul general al R.P.R.
Stere a fost chemat de Vasile Luca la cabinetul său.
Nu știu cum a fost chemat și nici ce au discutat,
înșă ancheta a fost suspendată:

În urma acestei anchete Vasile Luca a convocat la vile
sa de la Snagov o sedință a cadrelor de conducere a
Ministerului de Finanțe la care au participat: Mo-
doșan Vasile, Jacob Alexandru, Bernicia Dumitru,
Traian Ion și toți directorii din Ministerul Finanțelor
cu care ocupie Vasile Luca m'a reabilitat în fața so-
spunând că am fost uzurpat în muncă și că a fost
vorbe de o acțiune porinită din suspiciune împotriva
mea. Cu această ocazie Vasile Luca a atras atenția
celor prezenti că noi cei de la Ministerul Finan-
țelor trebuie să păstrăm unitatea în rândurile
noastre și nu o să ne fie frică de nimic. Această
sedință a durat cca 15-20 minute după care eu
am plecat la București.

În urma acestei întâmplări relațiile dintre noi au
devenit mai străuse. Cu această ocazie el a văzut
în mine un om devotat lui care face orice pen-
tru a-l apăra pe el și familia lui; iar eu i-am
fost recunoscător că m'a salvat de urmările an-
chetei.

La cca 2 luni după terminarea acestei probleme,
directorul de cabinet al lui Vasile Luca, Stănescu Constantin

Semnătura:
[Signature]

Urmare: *tiu a fost numit într-un post de Ministerul Afacerilor Externe, iar în locul său am fost numit eu de către Vasile Luca.*

În această nouă funcție am avut ocazie să cunosc mai bine atât pe Vasile Luca cât și familia sa, relațiile dintre noi devenind tot mai strânse ocupându-mă la început cu rezolvarea problemelor familiei lui Vasile Luca. Din cauză că am primit sesizări din partea unor prieteni ai mei despre scandalurile, betuile și imoralitățile săvârșite de familia lui Vasile Luca, și am sesizat pe el și am primit deslegare din partea lui că să stau de vorbă cu ei și să pun capăt acestor lucruri.

În acest scop am vorbit cu Varga Gabos căruia îi-am spus că se vorbește despre el că i-a cadourile de la chiburi și să nu mai dea ocazie să se vorbească astfel de lucruri despre el. Am vorbit cu Toth Endre să nu se mai îmbete și să nu mai facă scandaluri. Totodată am vorbit cu Vasile Luca și i-am propus să-l numește pe Toth Endre din Tg. Secuș unchi și să era compromis. Cu muntreșii lui nu s-au ocupat chiar eu și am intervenit ca să fie ales președintele al Cooperativei Agricole ^{Colective} din Lemnia, ca să nu fie.

Despre Toth Gheza am aflat că are un cuturoș nesemnificativ și însuși fiind antisemit am propus lui Vasile Luca să-l numească într-un centru industrial, în urma cărui fapt a fost numit la București.

Cu aranjarea și mobilizarea locuinței sale la București nu s-au ocupat tot eu.

De asemenea am vorbit cu frații lui Vasile Luca și cu cumnatii săi ca în caz de au nevoie de cumnați

Semnătură
[Signature]

Urmare: părătiri sã-mi spune mie. Se-au fãcut diferite
cumpãrãturi ca: mobilã, stofe de hainã, ceasuri, radio
etc. O parte din sumele cheltuite pentru fãcuturile
Vasile Luca mi s-a restituit. Pentru o parte în
cca 2-300.000 Lei Vasile Luca mi-a semnat chitanțe iar
bani au fost cheltuiți din fondul „Cheltuieli Speciale”.
În urma acestor întâmplãri Vasile Luca cãvingãu-
duse de devotamentul meu față de persoana lui a
început sã-mi deã o serie de însãrcinãri nejuste
care erau împotriva Liniei Partidului și guver-
nului și în dauna intereselor statului.

Astfel în luna Septembrie sau Octombrie 1948 Vasile Luca
a primit în audiență pe Bejan Petre unul din conducãtorii
fortunii, partid Liberal și Victor Nicolau secretar general
al acestui partid. După cca. 15-20 minute de la venirea
lor au fost chemat în cabinet de Vasile Luca, care în
prezența lor mi-a dat o serie ^{de} cereri ^{de scutiri de impozite} ale acestora pe
care eș se aprobase spunându-mi sã mã duc cu
ele la Direcțiile respective pentru rezolvare. După
plecarea lor s-au întubat pe Vasile Luca pentru
trecut sã se rezolvãm favorabil aceste cereri. Vasile Luca
mi-a rãspuns cã acestea sunt osuncem întãlegãtori
și se poate conchura cu ei.

Tot în luna Septembrie sau Octombrie 1948 a venit
de mai multe ori la Vasile Luca Szell Eugen
ambasador al Ungariei la București. Acesta i-a
prezentat lui Vasile Luca o serie de cereri ale unor
capitalisti maghiari care aveau întreprinderi în
R.P.R. și prin care cereau scutiri de taxe și impozite
și diferite abrogãri de lege în vigoare la acea datã.
O parte din aceste cereri s-a aprobat Vasile Luca per-
sonal iar o parte mi s-a dat mie ca sã se deã

Semnãtura

[Signature]

Urmare: Directiile respective de care apartineau acele probleme
n'au comunicat directorilor sa rezolve favorabil cererile.
Dintre firmele pentru care Szecl a intervenit la Vasile
Luca imi amintesc fabrica de bere Hageumacher
din Oradea si Banca de Pastrare si de Credit Maghiar
din Oradea Statii. Aceste interventii mi-au ramas in
minti deoarece s-au fost facute dupa nationalizare.
Stiu ca Banca de Pastrare si Credit Maghiar din Oradea
Statii a fost exceptata de la nationalizare (etatizare)
de catre Vasile Luca acordandu-i-se dreptul sa se
lichideze singura. Au fost prezent la o discutie
pe care Vasile Luca a avut-o in cabinetul sau
cu Szecl Eugen, cu care scriu Vasile Luca i-a commu-
nicat lui Szecl ca este de acord ca aceasta Banca sa
se lichideze singura. In ziua in care am asistat la
acesta discutie, am fost chemat de Vasile Luca, care
mi-a dat mai multe cereri aduse de Szecl cu
care scriu am auzi si discutii de mai sus. Dis-
cutiile intre cei doi au fost purtate in limba ma-
ghiară. Mentionez ca dupa demascarea lui Rayk,
Szecl a fost rechemat si ulterior am aflat ca or-
fi fost si el arestat. Nu imi amintesc de unde am
aflat despre acest lucru. Vasile Luca era in foarte
buna relatie si il primea de cote ori venea pe Szecl
Eugen. L-am auzit pe Szecl Eugen transmitandu-i
scutari din partea lui Rayk si totodata am ve-
zut pe Szecl aducandu-i lui Vasile Luca un
pachet din partea lui Rayk. Deasemenea in luna
Iunie sau Februarie 1949 am fost trimis de
Vasile Luca la ambasada Maghiara unde
am primit un pachet de la Szecl, trimis de
Rayk pentru Vasile Luca.

Semnatura
[Signature]

Urmare:

In toamna anului 1948 fostul fabricant de stofe Peterfi din Covasna a fost dat afara de Ministerul Agri-
culturii unde fusese plasat de Vanile Luca in calitate de
consilier tehnic in problema tancei. In urma acestui
fapt, Vanile Luca mi-a dat dispozitie sa-l plasez in munca
lucru ce s-au si facut plandu-l la loteria de stat din
Sighisoara. Pam intubat pe Luca care se ocupa de
un exploatator. Acesta mi-a raspuns ca Peterfi a fost
un socialist si nu a strans avere pentru el, ceea ce
este adevarat deoarece Peterfi a avut o fabrica mare
de stofe la Covasna care a fost nationalizata.

Tot in toamna anului 1948, Vanile Luca mi-a dat
dispozitie sa arangez ce o verisoara a lui cu nu-
mele Iola din comuna Bicsadul Oltului sa pri-
measca brevet pentru a-si deschide restaurantul
cu dreptul de a desface bauturi spirtoase.

Tot pentru aceasta verisoara a lui Vasile Luca am
crezut sa fie scutita de plata unor impoziti
statutare statului.

Din aceste sarcini primite din partea lui Vasile
Luca si pe care eu s-au dus la indeplinire, am
constatat ca Vanile Luca are o atitudine fata
de exploatatori contrar lui Partidului si con-
trar legilor existente, cantand sa-si revizeze pe acestia
si rigurile legilor si sa-si incadreze pe cei in com-
put munca in posturi cat mai bune.

Incepand din toamna anului 1948 dupa cum am
aratat in procesul verbal de interogatoriu din 29 Iulie
1953 am facut o serie de interventii ilegale in fa-
vorea lui Popovici Lupu din ordinul lui Vanile Luca.

In urma favorurilor care i s-au facut lui Popovici,
stabil romanu a fost pagubit cu importanta suma

Semnatura
E. I. I.

Urmare: de bani. Astfel în Martie 1952 la plecarea
lui Vasile Luca din Ministerul de Finante, am
primit o adresa dela Gogu Radulescu din partea
„Exportemului” prin care se cerea regularizarea
creditul de 11 milioane lei acordat lui Leporovici
din dispozitie lui Vasile Luca, numai necesitate
de Leporovici care facuse un export de cherestea
în strainatate în vederea acestei sume si prin
acestea Leporovici si Vasile Luca au crezut un dya-
bit de voluta în strainatate. Am prezentat lui
Vasile Luca aceasta adresa dupa care am primit de la
el o aprobare în scris sa comunic „Exportemului”
sa se dea din activul sau aceasta suma ca neîn-
credere, lucru ce am si facut.

În Martie 1949 a fost infiintata Directia Secretariatului
ior eu am fost numit director, iar în Martie sau
Aprilie 1950 am preluat ^{sa} gestiunea fondului „Che-
tueli speciale”. Până când eu am preluat gestiunea
fondului „Chetueli speciale” - Vasile Luca imi
achita chetuelile pe care se făceau pentru ruda-
le sale. De la aceasta data nu imi achita nimic
din când în când chetuelile făcute pentru ru-
dile sale, în majoritatea cazurilor fiind acoperite
din fondul chetueli speciale. Astfel i-am dat câte
5000 lei lunar nepotului său Sava Ghizela, căreia i-am
cumpărat si diferite obiecte de îmbrăcăminte. Când
Elisabeta Luca a aflat că banii trimisi nepotului
său sunt din banii Ministerului, mi-a spus mie
sa nu îi mai trimis ca va aranja ea. Fa
mai cumpărat nepotului său Varga Tiberiu un cos-
tume de haine si un ecar de mână pe care s-au
acoperit din fondul chetueli speciale. Pe afara

Semnătură,
[Signature]

Urmare: de acestia, aproape la fiecare suta a lui Vasile 100
lucru i-au cumparat cate cerea cu bani din fondul
cheltueli speciale. Despre acest lucru stie si Sismen
Afonse care a fost prezent cand Vasile Luca a scuzat
chitanta de discarcare pentru costul de cumparaturi.

Incipand din primavara anului 1950 Vasile Luca
a inceput sa ma ia si pe mine la vanatoare; la
inceput mai rar, iar din toamna, aproape in
fiecare Duminica. Incipand din primavara anului
1950 cheltuelile de vanatoare le-am acoperit din
fondul cheltueli speciale. După terminarea va-
natorii, Vasile Luca ma intraba de fiecare data
dacă am platit gazele si dacă sunt mulțumit,
iar când îi prezentam la Minister chitanțele
cu cheltuelile făcute, îmi scuză câte o chitan-
ță de discarcare. Deosebeni cele cortusele si
diferitele obiecte necesare pentru vanatoare si
pernit le-am platit tot din fondul cheltueli
speciale. Cheltuelile de vanatoare in cursul
anilor 1950 si 1951 s-au ridicat la cea 2 milioane lei.

In anul 1950 Vasile Luca a dat dispozitie lui Holzner
Ladislau seful serviciului rezervatiuni din Directia
Vanatoarei sa construiasca la Oituz in apropierea
comunei lui natale a lui Vasile Luca o casa de
vanatoare si o pastovarie din fondul de investitii
al Ministerului Silviculturii. Aceasta constructie sa
terminat in toamna anului 1950. Vasile Luca a
vizitat casa de vanatoare si a constatat ca drumul
ce duce pana la casa de vanatoare este impracti-
cabil pentru masinile de lux intrucat era un drum
de exploatare de padure. I-a dat dispozitie lui Hol-
zner Ladislau sa se construiasca un drum

Semnatura

[Signature]

Urmare: pentru masini si intrucat Holzner i-a spus ca
Ministerul Silviculturii nu mai are fonduri, Vaxel
luna mi-a dat dispozitie sa-i dau din fondul „Chet-
tucli speciale” suma necesara construirii acestui
drum. I-am dat lui Holzner hotararea in Tammarii
sau Februarie 1951 suma de 200.000 lei pentru inceperea
lucrării si apoi i-am dat cate 80-100.000 lei lunar
pana in luna Iunie 1951 cand drumul a fost ter-
minat. Si total i-am dat pentru acest drum
suma de 720.000 lei.

In primavara sau vara anului 1950 a venit la
Voxel luna primarul orasului Chy, Veres Pavel. După
15-20 minute am fost chemat in cabinet de Voxel
luna, care mi-a spus sa-i dau lui Veres Pavel
1.000.000 lei din fondul „Chetucii speciale” lucru ce
am si facut după ce Voxel luna mi-a semnat
chitanta de discarcare. Apoi cei doi in prezenta mea
au inceput sa discute asupra modului de justificare
din partea lui Veres Pavel de provenienta sumei
respective intrucat in anul 1950 exista planul
de stat si orice suma pentru interese publice
au fost alocate centralizat si încadrate in planul
general de stat. Prin aceasta Voxel luna, Veres Pa-
vel si eu, am actionat impotriva liniei gu-
vernului si a intereselor generali ale tarii, nera-
cotiind planificarea investitiilor.

Prin expunerea din fondul „Chetucii speciale” a
chetucilor persoane ale sale, Vaxel luna a
savarsit o defraudare a avutului public cu
complicitatea mea, risipind averea poporului
intr-un moment cand in toata tara se ducea
lupta pentru realizarea de economii in toate

Urmare: sansele de activitate pentru a se mări fondurile necesare investițiilor. 26
425

Faptul că am efectuat aceste cheltuieli fără să mă împotrivesc, și-a făcut pe Vasilă Luca să capete o încredere tot mai mare în mine, iar legăturile dintre noi să devină mai strânse.

Din cheltuielile făcute pe care le-am sritat mai sus, am văzut fătărnicia lui Vasilă Luca, care într-o broșură - cursă tuturoz samenilor municii să facă o economie cât mai mare cu „bănuțul poporului” în timp ce el rîncea mîlcosne de lei pentru satisfacerea plăcerilor și a intereselor sale personale.

În toamna anului 1949 într-o după masă pe la orele 18, a venit la Minister la Vasilă Luca fratele său Toth Gheza. L'am anunțat pe Vasilă Luca și acesta imediat și-a priunit. Deoarece știu că a venit în problema organizării unei gospodării agricole colective, am intrat și eu cu el în cabinet. Toth Gheza i-a spus lui Vasilă Luca, că judecarea P.M.R. Trei Scaune ad carei secretar era el, a hotărât înființarea unei gospodării agricole colective în com. Torcia, că au fixat și ziua inaugurării însă C. C. și P.M.R. este contra înființării acestei gospodării. Vasilă Luca sa infuriat și și-a întubat pe Toth Gheza: „cine vorbește în numele C. C.? Nu mi amintesc ce i-a răspuns Toth Gheza însă imediat Vasilă Luca a vorbit la telefon cu unora din C. C. L'am auzit grunzând la telefon că el cunoaște situația din com. Torcia și că garau țigă și reînțe acestei gospodării. După această convorbire, telefonica i-a spus lui Toth Gheza că în ziua

Semnătura,

[Signature]

Urmare: fixata va veni si el la inaugurare. In con-
tinuare, Vasile Luca a discutat cu Toth Gheza
in seputa sa ca despre componenta conducerea
gospodariei. Toth Gheza i-a spus ca in aceasta gospodarie
colectiva sau inscriis multi „gospodari de frunte”
pomenind numele ~~unor~~ unuia dintre ei pe care
il cunoaste si V. Luca spunand ca acolo ar fi bine
sa fie ^{in conducerea} conducatorul gospodariei cu toate ca unii sa-
menii sunt contra. Vasile Luca i-a spus ca in gen
al ^{de} conducere e bine sa fie gospodari de frunte si
ei vor fi exemplu pentru ceilalti.

La cea a saptamâna dupa aceasta, Vasile Luca
nu-a spus sa i-au 100.000 lei din fondul „hel-
treci precioase” si sa mergem la inaugurarea
gospodariei agricole colective din com. Torca.

Au fost la inaugurare si Vasile Luca si Vasile
Luca a donat gospodariei cei 100.000 lei adusi
de mine.

Pana la sfarsitul anului 1950, in judetul Trei
Scăune, au fost infiintate 24 gospodarii agricole
colective, cu toate ca C.C. S.P. 16. R. fixa ca
sa se infiinteze 24 gospodarii. In aceste gospodarii
au intrat foarte multi „gospodari de frunte”.

Astfel la gospodaria agricola colectiva din com.
Moasca au intrat toti locuitorii afara de 4
familii. Vasile Luca era foarte mandru de faptul
ca fratii sau Toth Gheza a reunit sa organizeze
atatea gospodarii colective. In toamna anului 1950
sub influenta „gospodarilor de frunte” si din cauza
metodelor de constrangere care au fost folosite
la infiintarea gospodariilor colective in judetul
Trei Scăune, au inceput sa se destrame o serie

Semnatura,
V. Luca

Urmare: de gospodării colective, iar în com. Nicjfalău
unde era primul vârst său Toth Luca Eugen 426
au avut loc și dezordini. 262

În urma acestor fapte, C.C. al P.M.R. a trimis
la fetele lui pe Stoboda Ioan și Bone Iudo-
vic să cerceteze cauzele destrămării fetei acestor
gospodării. Aceștia au stabilit că Toth Gheza,
Luca Eugen și mai mulți activiști au călcat
linia partidului la organizarea acestor gos-
podării folosind metode străine liniei partidului.

Vasile Luca a fost foarte surprins în urma acestei
anchete spunându-mi că această anchetă s-a
făcut pentru a-l compromite pe el. Această dis-
cutie am avut-o ^{în Octombrie sau noiembrie 1950} cu el în urma în drum spre
Semnina la răuătoare. Tot atunci Vasile Luca

mi-a spus să mă interesez despre trecutul
lui Stoboda Ioan, Bone Iudovic, Papa Emil
și Rougheț Toxif și să-i comunic lui dacă
află ceva. Mi-a spus că aceștia au pus
anchetă în județul Trei Scăune și mi-a dat
să înteleg că vrea să se răzbune pe ei.

Prin faptul că Vasile Luca mi-a dat această înser-
cinare a dovedit încă o dată că Vasile Luca are
încredere nedreptă în mine.

Returbari: Cum te-ai achitat de această sarcină pri-
mită de la Vasile Luca?

Răspuns: Deoarece îi curseam de mult timp pe cei
indicați de Vasile Luca și știam că nu pot găsi
nimic compromițător în trecutul lor, nici nu
m-am ocupat de ei.

În oțoră de această, nici Vasile Luca nu mi-a
mai amintit nimic de această problemă întrucât

Semnătura,
Cuvier

Urmare: după scurt timp de la această convorbire a avut
loc o sesiune de analiză la C.C. S.P.M.R. asupra
deciziilor în organizarea gospodăriilor colective din
judetele Trei Scame și din altă parte, după care C.C.
S.P.M.R. într-o bronură a înfierat metodela de construc-
gere folosite la înființarea gospodăriilor colective în jud
Trei Scame și în alte parte.

După terminarea sesiunii la C.C. S.P.M.R., a doua
zi după masă, intrând la Vasile Luca în cabinet
cu lucrări la reprobat, l-am văzut că este supă-
rat. L-am întrebat ce are, iar el mi-a răspuns
că s-a avut o sesiune la C.C. și că s-a dovedit că
„totuși frații săi au greșit” în organizarea gospodă-
riilor colective.

Întrebare: Ce alte înscrinări ai mai primit de la
Vasile Luca?

Răspuns: În vara anului 1950 a venit în R.P.R.
episcopul ortodox al celor două Țări Vasile
Moldovanu originar din Târnava Mică. Acesta
a știu de la Vasile Luca, care mi-a spus că s-a luat
masă cu el la patriarhul Justinian în locuin-
ța acestuia în cartierul Tei însă nu mi-a
spus ce au discutat. După aceea, Vasile Mol-
dovanu a vizitat o serie de biserici și mă-
năstiri din țară, toate aceste vizite ale lui
fiind filmate din ordinul lui Vasile Luca.

Cheltuielile de filmare în loc să fie su-
portate de Patriarhie sau de Ministerul
Culturii în caz că ar fi fost necesară
filmarea acestuia, Vasile Luca mi-a
dat dispoziție să achit societății Rou-
filu suma de lei 2 milioane și cers

Semnătură

[Signature]

Urmas: din fondul „Buletinul Special” lucru ce am
si facut. Alte interviuri din partea lui Vasile 427
Luce nu am mai avut in afara de cele ară- 263
tate puse in prezent.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal cu 292
interogatoriul curant in curant si am constatat
ca corespunde in totul cu cele declarate de
mine, il sustin si revin.

Archetator
Lt. Maj. de Securitate
I. Popescu

Archetator
Ene

428
264

293

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====
Arestatul EIDLITZ ZOLTAN de profesie funcționar, născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turghiev Nr. 30.-

27 Iulie 1953 București.-

Interogatoriul a început la 8.10

" s'a terminat la 15.00

Intrebare:

Ce elemente a plasat IACOB ALEXANDRU la Ministerul de Finanțe și la alte Ministere ?

Răspuns:

În luna Mai 1947 a fost numit la Administrația Livrărilor ca director-comercial NISTOR ALEXANDRU, această numire a fost aranjată de IACOB ALEXANDRU. Aceasta știu întrucât până la numirea sa în acest post NISTOR ALEXANDRU era șeful secției economice a Orașului Cluj, iar mai înainte a fost activist a Regionalei P.C.R. Cluj secția financiară în care calitate a fost legat de IACOB ALEXANDRU aranjând acestuia afacerile personale cum era cazul vânzării fabricii Dermat

Intr'o convorbire avută cu BOJAN AGNETA, fostă activistă a Regionalei P.C.R. Cluj, mi-a spus că IACOB ALEXANDRU când a fost numit la Administrația Livrărilor din București, a adus cu el și pe NISTOR ALEXANDRU, la fel mi-a spus și EUCEANU ADALBERT activist al C.C. P.M.R. care în acea vreme era activist al Regionalei P.C.R. Cluj.-De alt fel NISTOR ALEXANDRU este vărul fostei soții a lui IACOB ALEXANDRU.-

IACOB ALEXANDRU l-a promovat pe NISTOR ALEXANDRU dându-i funcția de director general la Departamentul Livrărilor, iar în anul 1949 l-a promovat în funcția de Consilier Ministerial. În aceste calități NISTOR a urmat linia trasată

///.

ss. Eidlitz Zoltan,

de IACOB ALEXANDRU chiar și în problemele care nu depindeau de IACOB. NISTOR ALEXANDRU l-a informat pe IACOB despre tot cece a aflat atât în sectorul condus de el cât și din alte sectoare. Acestea le-am aflat în următoarele ocazii. -294-

În anul 1948 Securitatea ma rugat să procure niște acte dela Departamentul Livrărilor, acte pe care le-am cerut dela NISTOR ALEXANDRU, NISTOR în loc să-mi dea mie aceste acte le-a arătat lui IACOB, care sa dus la VASILE LUCA și împreună m'au certat pentru faptul că am vrut să dau aceste documente Securității. Deasemeni în convorbirile personale avute cu NISTOR ALEXANDRU de mai multe ori mi-a spus că deceți eu la MODORAN VASILE și nu la IACOB, am mai auzit de mai multe ori discuții între NISTOR și IACOB despre Direcția Statelor cerând sfaturi lui IACOB ALEXANDRU cu toate că Direcția Statelor aparținea sectprului condus de MODORAN VASILE.-

Prin ¹arna anului 1947-1948 a fost numit ca director la Direcția Economică la Ministerul Afacerilor Externe BALASZ (BALTT) EGON. Această venire a fost aranjată de IACOB ALEXANDRU, aceasta știu dela BOJAN AGNETA și dela VASILE LUCA VASILE LUCA prin anul 1950 mi-a spus că BALASZ EGON încă na reușit să se desvinovățească de acuzația că ar fi avut legături cu Def-ul Maghiar (Siguranța Maghiară) cum a reușit să se desvinovățească IACOB ALEXANDRU.- IACOB ALEXANDRU a aranjat ca BALASZ EGON să fie cazat să primească masa la Vila Ministerului de Finanțe din Predeal deoarece aceștia erau prieteni apropiați.-

În anul 1948 a fost numit ca director la Societatea Export-Lemn care depindea de Comerțul Exterior LUNGU (LANG) STEFAN care până la unirea sa era conducătorul secției Financiare al Comitetului Regionalei P.C.R. Cluj. Această numire a fost aranjată de IACOB ALEXANDRU cece știu dela NISTOR ALEXANDRU.- IACOB ALEXANDRU a ținut legătură apropiată cu LUNGU STEFAN care prin anul 1950 a fost numit ca director exportului din Ministerul Comerțului Exterior.- IACOB și pentru LUNGU STEFAN a aranjat să fie cazat la vila Ministerului de Finanțe din Predeal împreună cu întreaga familie.-

Menționez că de mai multe ori am văzut pe IACOB ALEXANDRU luând masa împreună cu LUNGU STEFAN.- O altă persoană pe care a plasat-o IACOB ALEXANDRU la Ministerul Comerțului Exterior în funcția de Consilier Economic la Budapesta a fost DINU (EIZIC) VASILE. Mai târziu prin toamna anului 1951 a fost numit la Londra tot în calitate de Consilier economic, numire

ce deasemeni a fost aranjată de IACOB ALEXANDRU.-

DINU VASILE provenea tot dela sectorul financiar al Regionalei P.C.R. Cluj unde a ținut legături strânse cu IACOB ALEXANDRU, mai târziu a lucrat la Centrala Dermată din București, când venea des la IACOB.-

Prin numirea pe care a primit-o DINU la Comerțul Exterior am aflat dela NISTOR ALEXANDRU și dela foștii colegi ai acestuia la Oficiul de Piele.-Numirea lui la Londra am aflat cu ocazia că eu personal am fost propus în locul lui DINU la Budapesta cu care ocazie IACOB ALEXANDRU mi-a spus că DINU pleacă la Londra, iar eu voi merge în locul lui la Budapesta. In luna Aprilie 1952, vizitam fabrica de Lactate din Arad unde m'am întâlnit cu fratele lui DINU VASILE cu numele de EIZIC MIHAIL care mi-a spus că fratele lui înainte de a pleca la Londra i-a spus că oriși ce neplăceri va avea să i se adreseze lui IACOB ALEXANDRU că aceasta îl va ajuta.-

In anul 1948 a fost numit într'un post de conducere la Ministerul Sănătății un frate a lui IACOB, această numire a fost aranjată de fratele său IACOB ALEXANDRU. Această am aflat-o dela BOJAN AGNETA care în timp și ea a lucrat la Ministerul Sănătății. Eu personal nu-l cunosc pe acest frate a lui IACOB ALEXANDRU.-

In anul 1948 în cadrul Ministerului de Finanțe a fost numit ca director al Direcției Valutare. IOANITIU (IOSE POVICI) ZAHARIA fostul cumnat a lui IACOB ALEXANDRU. Până la numirea sa în această funcție IOANITIU a lucrat la Ministerul Industriei Grele, de unde VASILE LUCA personal l-a avut în urma propunerii lui IACOB ALEXANDRU.- Mai târziu prin anul 1950 IOANITIU ZAHARIA a fost promovat în calitate de Consilier Ministerial.-

Inainte de a fi promovat în acest post am auzit discuții între IACOB ALEXANDRU și VASILE LUCA că-l vor numai în acest post. In anul 1951 ZAHARIA IOANITIU a fost numit și ca profesor Universitar la Universitatea Plan Finanțe la Catedra condusă de IACOB ALEXANDRU. Aceasta de semenii a fost aranjată de către IACOB ALEXANDRU, aceasta știu dela WEISZ IOAN.-

In primvara anului 1949 din partea lui IACOB ALEXANDRU a fost propus în funcția de director al Finanțării Economiei Naționale LAZAR CONSTANTIN care până la cea dată a fost promarul Orașului Cluj, provenit din Partidul Social Democrat.-

In anul 1950 LAZAR CONSTANTIN a fost exclus din Partid și a fost schimbat din postul de director al Finanțării Economiei Naționale, iar IACOB ALEXANDRU prin VASILE DA a aranjat ca LAZAR CONSTANTIN să fie numit la Ministerul Agriculturii ca șef de serviciu repartizându-i acestuia un sector de Finanțe. - IACOB știa că LAZAR CONSTANTIN a fost exclus din Partid ca un element dușmănos, iar în calitate de primar al orașului Cluj ar fi făcut diferite afaceri. -

In anul 1950 a fost numit director general la Departamentul Livrărilor COSMA (ROSENFELD) VASILE această uni-re a fost de asemeni aranjată de IACOB ALEXANDRU și NISTOR ALEXANDRU până la unirea sa COSMA a fost directorul unei fabrici Metalurgice din Cluj care lucra pentru departamentul Livrărilor. COSMA VASILE este vechi în mișcarea muncitorească dar bun prieten cu IACOB și NISTOR. Despre numirea sa ca director la Departamentul Livrărilor că a fost angajat de IACOB și NISTOR am aflat dela NISTOR ALEXANDRU care îmi spunea că în curând vor aduce pe COSMA la Departamentul Livrărilor ceace sa și întâmplat. -

Prin anul 1949 conducerea Comcarului a fost arestată de Securitate bănuți pentru acțiune de sabotaj, între cei arestați era și MUND WILHELM, cercetarea a durat aproape un an, încă în timpul cercetării IACOB ALEXANDRU în prezența mea l-a rugat pe VASILE LUCA să intervină la M.A.I. în favoarea lui MUND WILHELM. După eliberarea celor arestați pentru sabotaj dela Securitate, IACOB ALEXANDRU a vorbit cu VASILE LUCA să-l plaseze pe MUND în Ministerul Industriei Alimentare, iar VASILE LUCA l-a numit ca director general al Direcției de Achiziții și de îngrășarea de animale la Departamentul Cărnii. -

Menționez că în timp cât am lucrat la Ministerul de Finanțe pe MUND l-am văzut foarte rar și nici în altă parte nu l-am văzut în anturajul lui IACOB ALEXANDRU. - In anul 1951 IACOB ALEXANDRU a dat dispoziție lui COLEJAN SAMOILA directoru de cadre a Ministerului de Finanțe să schimbe pe fostul director al Direcției Impozitelor Venituri Populație cu care nu era mulțumit cu toate că acesta era membru de partid, și să aducă la locul său pe DIMOFZE dela Oradea fostul șef al secției financiare la regiunea Bihor, care nu era membru de partid. Astfel IACOB ALEXANDRU avea din cele patru direcții din Ministerul de Finanțe cordonate de el trei direcții cele mai importante conducea de pe membrii de partid ca; Direcția Impozitelor Venituri Populației, Direcția Venituri de Stat și Direcția

Finanțării Economiei Naționale.-

DIMOFTE era un executant bun, dar fără orientare și a intradus în viață fără șovoială linia trasată de IACOB ALEXANDRU și CRAIU ION.-

În iarna anului 1951-1952 în cadrul Ministerului de Finanțe sa format Direcția Asigurărilor de Stat, IACOB ALEXANDRU a dat dispoziție lui CBJAN SAMOILA directorul de cadre al Ministerului de Finanțe să aducă pe un anume BUCUR dela secția financiară Hudedoara pentru a conduce Direcția nouă înființată.-Nu cunosc legăturile lor deoarece după foarte scurt timp sau produs schimbările în Ministerul Finanțelor.-

La începutul anului 1952 a fost numit ca director general adjunct IACOB ERNEST la Româno-Export societatea care depindea de Ministerul Comerțului Exterior, această numire a fost aranjată de fratele său IACOB ALEXANDRU prin GOGU RADU LESCU Ministru Adjunct la Ministerul Comerțului Exterior cu care era bun prieten și prin BARLADEANU Ministru al acestui Minister cu care era în relații bune.-

Intrebare:

Ce mai ai de declarat în legtură cu cele declarate mai sus ?

Răspuns:

În afară de cele declarate mai sus nu mai am de declarat nimic.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine susțin și semnez nesilit de nimeni.-

LT DE SECURITATE,
ANCHETATOR PRIM
Petrescu I^un

ss. Eidlitz Zolzan

298⁴³³
269

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Eidlitz Zoltan de profesie funcționar
născut la 2 Feb. 1912 în Sate Mare, fiul lui Ignatie și
Foni, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turghu-
niev Nr. 30. —
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

21 Iulie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și 10 min.
„ s'a terminat la ora 15⁰⁰ și — min.

Intrebare: Te elemente a planat Jacob Alexandru
la Ministerul de Finante și la alte Minister ?

Răspuns: În luna mai 1947 a fost numit la
Administrația Livărilor ca director comercial Nistor
Alexandru, asistat numit a fost organizația de Jacob
Alexandru. Acosta stie intru cît până la numirea sa
în acest post Nistor Alexandru era șeful secției economice
a Organului Cluj, iar mai înainte a fost activist
a Regionali P.C.R. Cluj secției financiare în care
calitate a fost legat de Jacob Alexandru organizând
acestora afacerile personale cum era cazul băneșii
Fabricii „Dermata”. —

Într-o conversație avută cu Bojan Agneta fostă
activistă Regionali P.C.R. Cluj mi-a spus că
Jacob Alexandru când a fost numit la Admini-
stratia Livărilor din București a adus cu el și
pe Nistor Alexandru, la fel mi-a spus și Lucrean
Adalbat activist al C.C. P.M.R. care în acea

Semnătura,
Eidlitz Zoltan

Urmare: vremea va activit al Regionali P.C.R. Elly.
De alt fel Nistor Alexandru este vînel fortis satie
a lui Jacob Alexandru. -

Jacob Alexandru l-a promovat pe Nistor dîndu-i
functia de director general la Departamentul Livînilor
în anul 1949 l-a promovat în functia de consilier
Ministerial. În aceste calitati Nistor a urmat linia
trînsoa de Jacob Alexandru chiar si în problemele
care nu depindeau de Jacob. -

Nistor Alexandru l-a informat pe Jacob despr
tot ce are a aflat atît în sectorul produs de el cît
si din alte sectoare. Secenta l-au aflat în unistvarile
ocazii:

În anul 1948 Securitatea m'a rugat sî procur
miste acte dila Departamentul Livînilor, acte pe care
l-au avut dila Nistor Alexandru, Nistor în loc
sî-mi dila mie aceste acte l-a cîstat lui Jacob,
care sîa dila la Varile Luca si impunîs m'au cîstat
pentru faptul cî am vînt sî dau aceste documente
Securitatii. Deosemeni în conversatiile personale avute
cu Nistor Alexandru de mai multe ori mi-a spus cî
dela tîa eu la Madorau Varile si eu la Jacob;
am mai avut de mai multe ori disentiî între Nistor x
Jacob despr directia statelor serional sfaturi lui
Jacob Alexandru ce teale sî directia statelor
apartinea netambu: produs de Madorau Varile. -

- În luna anului 1947-1948 a fost numit ca director
la directia Economica la Ministerul Afacerilor Extern
Balazs (Blatt) Egon. Aceasta numire a fost aranjata
de Jacob Alexandru, aceasta stie dila Bojan Agneta
si dila Varile Luca. Varile Luca pînă anul 1950 mi-a

Semnătura,
Eugene Zoltan

rmare: spus că Balazs Egon încă n'a murit și
se deprimăteases de acuzația că ar fi crunt
legitimi, cu def-ul Maghior (siguranță Maghior)
cum a murit și se deprimăteases Jacoby
Alexandru. Jacob Alexandru a crăyat ca Balazs
Egon să fie cașat și să primească masa la
vila Munteului de Fiuante din Pădich deșor
acenta erau prieteni apropiați: -

- În anul 1948 a fost numit ca director la societatea
Export-Lemn care depindea de comitatul Exterior Lungu
(Lang) Ștefan care până la unirea sa ne condu-
cătorul secției Financiere al comitatului Regional
P.C.R. Cluj. Acastă unire a fost crăyată de Jacob
Alexandru care știe dela Nistor Alexandru.

Jacob Alexandru a fiut legitimi apropiat
cu Lungu Ștefan care pin anul 1950 a fost
numit ca director exportului din Ministerul Comitatului
Exterior. Jacob și pentru Lungu Ștefan a
crăyat să fie cașat la vila Munteului de Fiuante
din Pădich împreună cu întregă familie. -

Menționez că de mai multe ori am vizitat pe
Jacob Alexandru fiindul unora împreună cu Lungu
Ștefan. -

- O altă persoană pe care a plecat Jacob Alex.
la Ministerul Comitatului Exterior în funcția de
consilier economic la Budapeșta a fost Dinu
(Ezic) Vășile. Mai târziu pin toamna anului 1951 a fost
numit la Londra tot în calitate de consilier eco-
nomic, unirea și deșorului a fost crăyat
de Jacob Alexandru.

Dinu Vășile provenia tot dela sectorul financiar

Semnătura,
Eugen Zătan

Urmare: al Regionalii P.C.R. Cluj unde a lucrat
legitim: stăruie cu Jacob Alexandru, mai târziu
a luat la contata servatistii din București; cînd
venia din la Jacob. —

Primo numire pe care a primit-o din partea
"Extensiv" care aflat de la Nistor Alexandru și de la
fostii colegi al acestuia la Oficiul de Poli. —

Numire lui la Landu care aflat cu ocazia
cînd cu personal care fost prezent în locul lui
din la Budapesta cu care ocazie Jacob
Alexandru mi-a spus că dintr-o plimbare la
Landu iar cu voi merge în locul lui la
Budapesta. — În luna Aprilie 1952 vizităm fabrica
de "Lactate" din Orad unde m'am întâlnit
cu fratele lui din Varșovia și numele de Eugène
Mihail care mi-a spus că fratele lui începe
de a pleca la Landu și a spus că ori și se
apăsă să oare să se odihnească din Jacob Alex
cu acesta îl va ajuta. —

— În anul 1948 a fost numit într-un post de consilier
un frate a lui Jacob, aceluși numire a fost organizat
de fratele său Jacob Alexandru. Decizia care aflat
de la Bogdan Hogneta care un timp și ea a lucrat
la Ministerul Servatistii. În personal unul cînd
pe acut frate a lui Jacob Alexandru. —

— În anul 1948 în cadrul Ministerului de Finanțe
a fost numit ca director al Direcției Valutare
Ioanțiu (Iosipovici) tocmai pentru că
al lui Jacob Alexandru. Dintr-o numire pe
în aceluși funcție Ioanțiu a lucrat la Minister
Industria. Grele, de unde Varșovia l-a

scrierea

Semnătura,

Grigore Zoltan

21. 5. 52

Urmare: ⁵ sunt in urma propunerii lui Jacob Alexandru. 271
Mai tarziu prin anul 1950 Ioanitu Zaharia a fost 435
promovat in calitate de cursier universitar. — 3111

Ioanitu a fost promovat in acest post sau a fost
discutii intre Jacob Alexandru si Varile Luca cu
vor urma in acest post. In anul 1951 Zaharia
Ioanitu a fost numit si ca profesor Universitar la
Universitatea plau Financiara la catedra condusa de
Jacob Alexandru. Decizia de numire a fost anuntata
de catre Jacob Alexandru, aceasta stie de la Veist Jean. —

— In primavara anului 1949 din partea lui Jacob
Alexandru a fost propus in functie de director al
Finantarii Economice Nationale. Lajos Constantiu
care pana la acea data a fost primul dirigiu
Cluj, provenit din Partidul Social Democrat.

In anul 1950 Lajos Constantiu a fost exclus
din Partid si a fost schimbat din postul de director
al Finantarii Economice Nationale, iar Jacob
Alexandru prin Varile Luca a anuntat ca Lajos
Constantiu se va numi la Ministerul Agriculturii
ca rep de serviciu repartizandu-i acestuia un
sector de Finantare. Jacob stia ca Lajos Constantiu
a fost exclus din Partid ca un element dusmanos,
iar in calitate de primar al orașului Cluj au fost
diferite afaceri. —

— In anul 1950 a fost numit director general la
Departamentul Comisara Cosma (Kosentfeld)
Varile, aceasta numire a fost de comun acord
de Jacob Alexandru si Nistor Alexandru, pana la
numirea sa Cosma a fost directorul unei fabrici
Metalurgice din Cluj care lucra pentru departamentul
Livrabilor, Cosma Varile este vechi in meseria

Semnatura,
Eduard Zoltan

Urmare: unuitorasii, dar bun prieten cu Iacob si Nistor. - Dupa numirea sa ca director la departamentul dintr-unor cu a fost ananjat de Iacob si Nistor am aflat am aflat dela Nistor Alexandru ca in spuna ei in anind va aduce pe Cosma la departamentul Livrurilor cae sa si intimplot. -

- Prin anul 1949 canduena comcarului a fost curtat de securitate henuit pentru actiune de sabotaj, intre ei curtati era si Mond Wilhelm cercetarea a durat aproape un an. Incei in timpul cercetarii Iacob Alexandru in prezentul mea la rugat pe Varile luca sa intervie la M.P.I. in favoarea lui Mond Wilhelm. Dupa eliberarea elva curtat pentru sabotaj de securitate Iacob Alex. a vorbit cu Varile luca sa se plange pe Mond in Ministerul Industriei Alimentare, iar Varile luca l-a numit ca director general la Directia de Achizitie si de ingrijire de animale la departamentul com. Moutanef ca in timp est am lucrat la Ministerul de Finante pe MUNNOL laun vesut parte noi, si aici in alta parte un laun vesut in autrajul lui Iacob Alexandru. -

- In anul 1951 Iacob Alexandru a dat dispozitie lui Clujan Somai la directorul de cash Ministerului de Finante sa schimbe pe fostul director al Directiei Impozitelor Venituri Populare cu care nu era multumit cu toate ca acesta era membru de partid, si sa aduca in locul sau pe Dimofte dela Oradea fostul sef al sectiei financiare la Regiunea Bihar care nu era membru de partid. Astfel Iacob Alex. avea din ale patru directii din Ministerul de Finante coordonate de el trei directii, cele mai importante

Semnatura,
Iacob Alexandru

Urmare: cauzelor de ne membri de Pontid ca:
Directia Impozitelor Vanitari Populare, Directia
Venituri de Stat si Directia Finantarii Economice
Nationale. -

3:1

Dimostrarea nu executant sunt, dar for-
ta orientare politica, si a introdus in vata
fons socialo liniei tonato de Jacob Alexandru
si Ciom Ivan. -

- In luna anului 1951-1952 in cadrul Ministerului
de Finante sa format Directia Arhivelor de Stat
Jacob Alexandru a dat dispozitii lui Clujan
Somolila directorul de cadre al Ministerului Finantelor
sa aduca pe un anume Bucur de la Directia Financ-
ara Hunedoara pentru a conduce Directia
nasa infuzata. Nu cauzele legaturile lor
decease dupa foarte sunt timp sau prodes
schimbabile in Ministerul Finantelor. -

- La inceputul anului 1952 a fost numit ca
director general adjunct Jacob Ernest ^{la} ~~fratele~~
Romano-Export societate care depinde de Ministerul
Comertului Exterior, aceasta numire a fost organizata
de fratele sau Jacob Alexandru prin Gogu Radulescu
Ministru adjunct la Ministerul Comertului Exterior
cu care sa hura prieten si prin Barladanu
Ministru al acestui Minister cu care era in relatii
hura. -

Intrebare: Te mai ai de crutat in legatura cu
cele declarate mai sus?

Raspuns: In afara de cele declarate mai
sus nu mai am de declarat nimic. -

Dupa ce am citit raportul proces-verbal emisat in acest sens
cu constatari es el conchide in total cu cele declarate
de mine sunt si sursele. -

Arhiva min. Petros

Arhivist
Semnatura
Eusebiu Baltan

273
437

302

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN de profesie funcționar născut la 2 Februarie 1912 în Satu Mare fiul lui IGNATIE și FANI cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheviev Nr-30

29 Iulie 1953 București.-

Interogatoriul a început la 7.15

" " s'a terminat la 15.10

Intrebare:

Ce elemente a plasat VASILE LUCA la Ministerul de Finanțe și la alte Ministere ?

Răspuns:

Primul om pe care știu că l-a plasat VASILE LUCA a fost IACOB ALEXANDRU. Acesta a fost numit director adjunct al Administrației Livrărilor în Mai 1947 înainte ca VASILE LUCA să fi fost numit Ministru al Finanțelor. Într-o convorbire pe care am avut-o cu SISMAN AFANASE șeful pazei personale a lui VASILE LUCA, aceasta mi-a spus că VASILE LUCA îl vizita pe IACOB ALEXANDRU împreună cu ELISABETA LUCA la locuința sa din Otopeni. Deasemeni soții IACOB îl vizitau pe VASILE LUCA acasă.-

După ce a fost numit Ministru al Finanțelor, VASILE LUCA a aranjat că Administrația Livrărilor să treacă la Ministerul Finanțelor, apoi a transformat Administrația Livrărilor în Departamentul Livrărilor, și la numit pe IACOB ALEXANDRU Ministru Adjunct.- Am fost de față la discuția care a avut loc în cabinetul lui VASILE LUCA, în luna Februarie sau Martie 1948 între acesta și IACOB ALEXANDRU cu care ocazie VASILE LUCA i-a spus lui IACOB ALEXANDRU că Administrația Livrărilor va fi transformată în Departamentul Livrărilor iar el va fi numit Ministru Adjunct la Ministerul Finanțelor și va fi însărcinat să conducă acest departament.-

///.

In Martie 1949 pe lângă Departamentul Livrărilor sa dat de către VASILE LUCA cordonarea Direcțiilor de venituri.-Direcția Finanțării Economiei Naționale, și alte Direcții din Ministerul Finanțelor.-

In tot timpul cât am stat la Ministerul de Finanțe am văzut că între VASILE LUCA și IACOB există o strânsă legătură. Am fost prezent la multe discuții dintre ei în care criticau diferiți conducători de Minister ca VINTE MOAN Ministru al Siviculturii și apoi al Ministerului Industriei Alimentare, MARZA VASILE Ministrul Sănătății, DIACONESCU, MIRON CONSTANTINESCU Președintele C.S.P.-ului și alții. După arestarea lui IACOB ALEXANDRU, VASILE LUCA mi-a spus că acesta știe multe secrete dela el și că îi este teamă că are legături cu străinătatea și dacă se va dovedi aceasta, se va termina și cu el. Deci se vede clar că VASILE LUCA a discutat cu IACOB ALEXANDRU și alte probleme care nu aparțin sectorului condus de IACOB.-

O altă persoană plasată de VASILE LUCA a fost STANESCU CONSTANTIN fost secretar al lui VASILE LUCA la B.D.P. pe STANESCU CONSTANTIN la numit director de Cabinet și a funcționat până în toamna anului 1948 când a fost numit prim secretar al Legăției R.P.R. la Teheran.-

Din convorbirile pe care le-am avut cu STANESCU CONSTANTIN am arătat că VASILE LUCA avea complectă încredere în el, întrucât acesta diferența schimbării în guvern înainte de a se produce și că acesta le știe dela VASILE LUCA astfel mi-a spus că FLOREA BAGDAZAR Ministrul Sănătății va fi schimbat cu prof. VASILE MARZA, mi-a mai spus că SENCOVICI ALEXANDRU dela C.G.M. va fi numit Ministru Adjunct al muncii și al prevederilor sociale. Inainte de a fi numit la Ministerul Afacerilor Externe STANESCU CONSTANTIN a primit din partea lui VASILE LUCA aprobarea să ridice circa 100 (una sută mii le dela F.I.S.S. (Fondul Interese Superior de Stat) pe care le gestionează până atunci.-

La scurt timp după numirea sa ca Ministru al Finanțelor, VASILE LUCA a numit ca secretar general adjunct la M.A.T. pe CSATA EUGEN fost coleg de școală al dânsului. După numirea sa CSATA EUGEN mi-a povestit că imediat după ce a aflat că VASILE LUCA a fost numit Ministru al Finanțelor, l-a vizitat iar acesta i-a dat funcția arătată mai sus. Deasemeni și CERNICICA DUMITRU care în acea vreme era director general al personalului mi-a spus că a primit dispoziții dela VASILE LUCA

ca să-l aducă și să-l urmărească pe CSATA EUGEN în funcția arătată mai sus. - 3: 4

Relațiile dintre VASILE LUCA și CSATA EUGEN erau de prietenie, acesta vizitând atât acasă cât și la Minister. VASILE LUCA știe despre CSATA EUGEN că acesta în calitate de agent al M.A.T.-ului în anul 1938 a fost condamnat la mai mulți ani închisoare pentru luarea de nită de la fabricanții de spirt. -

Acesta știu chiar de la VASILE LUCA care mi-a arătat că CSATA EUGEN a fost condamnat pe ne drept pentru luarea de nită ceace nu este adevărat și cauza adevărată a condamnării era șovinismul întrucât CSATA EUGEN era maghiar, și că toți ceilalți ocupați Români au fost achitați. - Eu am arătat lui VASILE LUCA dosarul de excludere din partid a lui CSATA EUGEN pe care l-am primit de la VINTE IOAN reeșind clar că a fost exploatator și un om imoral și totuși VASILE LUCA la menținut mai departe în acest post. - CSATA EUGEN a venit mereu la VASILE LUCA și l-a rugat să-l ajute în fața comisiei controlului de partid al C.C. al P.M.R. să fie reprimat în Partid fiind exclus pe nedrept. -

VASILE LUCA mi-a dat dispoziții să-l ajut eu pe CSATA EUGEN în acest sens, lucru pe care nu l-am făcut iar CSATA EUGEN a rămas pe mai departe exclus din partid. - În iare na anului 1948-1949 MIRON FISCHTRAI BER prin scris sa adresat lui VASILE LUCA cerând să fie primit în audiență, arătând în această scrisoare că este vărul unui colaborator a lui LUCA la Cernăuți în perioada 1940-1941. -

VASILE LUCA după ce a citit scrisoarea ma înștiințat că-l primește în audiență pe FISCHTRAI BER fixând ziua și ora audienței, după ce a fost primit și au discutat cu VASILE LUCA a dat dispoziții direcției personalului să-l angajeze pe MIRON FISCHTRAI BER ceace sa și făcut, fiind numit în calitate de Consilier administrativ la Direcția Finanțării Economiei Naționale nouă înființată. Pe lângă funcția ce o deținea la Direcția Finanțărilor, VASILE LUCA la început folosea pe MIRON FISCHTRAI BER și ca traslator la ședințele comisiei mixte Sovieto-Române fără să fie în prelabil verificat fiind angajat numai pe baza dispoziției lui VASILE LUCA, la urma acestui a dispărut din București și a fost prins de Securitate după o lună de zile după cercetarea acestuia a reeșit că este uncartofar și că a furat diferite obiecte a acoperiri pierderile referite la cărți

Sa mai aflat că MIRON FISCHTERBER a trăit mulți ani în străinătate și în sepcial în Italia Fascistă, pe un astefl de om a folosit VASILE LUCA la muncile cele mai secrete a Ministerului de Finanțe.-MIRON FISCHTREBERG în timp cât a funcționat la Minister ul de Finanțe a fost primit de mai multe ori de VASILE LUCA la abinetul său, eu nu am asistat la nici o convorbire între ei.-

Până la neorganizarea Ministerului de Finanțe în Martie 1949 IOAN D IOAN de profesie avocat provenit dela CFR a funcționat la Ministerul de Finanțe în calitatea de secretar general.-După această dată VASILE LUCA la numit în funcția de director general la Bancă de Investiții nouă infiintată, fiind un element orgolios îngâmfat și incapabil ne cunoscând de loc problemele Bancare, a produs perturbații serioase în viața economică a țării.-

Datoriă acestor perturbații a fost reclamat din partea tuturor sectoarelor economice, iar VASILE LUCA a fost nevoit să-l schimbe din acest post.-Menționez că aceste lip suri cunoscute de VASILE LUCA în timp ce IOAN D IOAN a funcționat la Ministerul de Finanțe, totuși la numit în acest post atât de important, lovind prin aceasta în economia țării. VASILE LUCA știa că IOAN D IOAN înainte de 1940 era proprietarul unui ziar de șantaj, totuși după ce a fost nevoit să-l schimbe din postul de director general a Băncii de Investiții a aranjat să fie numit Consilier la Curtea Supremă, toate acestea chestiuni le știu însă-și dela VASILE LUCA care a discutat în prezența mea cu VIJOLI AUREL și IACOB ALEXANDRU despre problema lui IOAN D IOAN căutându-i un post unde să-l plaseze.-

In iarna anului 1949-1950 după ce IOAN D IOAN a fost schimbat din funcția de director general al Băncii la numit pe OCTOV LIVEZIANU fostul Ambasador al R.P.R. în Bulgaria, aceasta știu din discuțiile avute în prezența mea între VASILE LUCA și IACOB ALEXANDRU și VIJOLI AUREL când acesta arată necesitatea schimbării lui IOAN D IOAN și că în locul lui va aduce pe OCTAV LIVEZIANU, acesta de profesie a fost ziarist și era complet străin de problemele bancare, pe lângă aceasta era și un om necombativ și nu a reușit să se schimbe cu unica stare anarhică ce domina la Banca de Investiții de IOAN D IOAN.-

Prin numirea lui OCTAV LIVEZANU în acest post, după care se știa că nici în postul de ambasador în Bulgaria nu a dus nici o activitate. VASILE LUCA a căutat greutății organiza-

șii B.C.I. și a întregului sector de Investiții. 3 274
6441

În vara anului 1949 VASILE LUCA a aranjat că vărul său VARGA LUDOVIC notar public din Cluj să fie numit într-un post la Ministerul Comerțului Exterior și i-a promis că în scurt timp va fi numit la reprezentanța R.P.R. la Budapesta, am fost prezent când VASILE LUCA a discutat cu Ministerul Comerțului Exterior, BARIADDEANU rugându-l să-l trimită pe VARGA LUDOVIC la Budapesta, întrucât este om capabil și bun democrat. - Deasemeni VASILE LUCA ma însărcinat și pe mine să mă interesez la Ministerul Comerțului Exterior de ce se întârzie numirea lui VARGA LUDOVIC la Budapesta. -

Eu am vorbit cu IORDAN fostul director de cadre la Comerțul Exterior, care mi-a spus că VARGA este sub verificare, după scurt timp IORDAN ma înștiințat să merg la dânsul să-mi arate că acesta în timpul ocupației horticiste a fost judecător în Ardealul de Nord și că a avut o atitudine șovină motiv pentru care nu poate fi tromis în Ungaria, și mi-a propus să fie numit într'un post la o firmă din țară a Comerțului Exterior. -

Am raportat lui VASILE LUCA cele propuse de IORDAN iar el a fost de acord, însă VARGA a preferat să meargă la Cluj în funcția de notar public care o avusese mai înainte. În toamna anului 1949 după schimbarea lui BUCUR SCHIOPE din funcția de Ministru al Comerțului Interior, în locul acestuia VASILE LUCA l-a numit pe MALINSCHI care în acea vreme era decanul Academiei Comerciale, facultatea care era legată de Ministerul de Finanțe, înainte de a fi numit în acest post am auzit discuții între IACOB ALEXANDRU și VASILE LUCA fiind de față și NISTOR ALEXANDRU, când VASILE LUCA arată că în locul lui BUCUR SCHIPE va aduce pe MALINSCHI.

Dela numirea sa în acest post MALINSCHI venea foarte des la VASILE LUCA devenind unui dintre cei mai apropiați colaboratori ai acestuia. - Totodată MALINSCHI în majoritatea cazurilor când venea la Ministerul de Finanțe îl vizita și pe IACOB ALEXANDRU cu care discuta toate problemele Ministerului intrând împreună la VASILE LUCA. - MALINSCHI urma fidel linia trasată, de VASILE LUCA fiind de acord cu linia acestuia. -

Pe alte persoane pe care VASILE LUCA a plasat în funcție, a fost SCHUSLER KAROL care până în anul 1949 a fost secretarul județenei P.C.R. Sft. Gheorghe, în acest timp cât a funcționat ca secretar sa despărțit de fosta nevastă și

sa căsătorit cu sora lui VASILE LUCA (ELISABETA) ³⁰⁷²⁷² care era văduvă. După schimbarea sa din această funcție VASILE LUCA l-a numit în funcția de Consilier Administrativ la comisia de stat a planificării.-

După ce C.S.P. a fost luat din sectorul condus de VASILE LUCA l-a numit pe SCHURLER în funcția de consilier Ministerial la Ministerul Gospodăriei Locale nou înființată care aparținea sectorului condus de VASILE LUCA.-

La începutul anului 1950 sa format comitete de stat pentru prețuri aparținând tot de sectorul condus de VASILE LUCA ca vice președinte al acestui comitet VASILE LUCA a numit pe MAEVSCHI MIHAIL care până la acea dată era Consilier Ministerial la Ministerul de Finanțe, această numire VASILE LUCA a făcut-o după ce a luat la cunoștință că MAEVSCHI a fost exclus din partid, pe motivul că în trecut a scris și a ținut conferințe împotriva U.R.S.S.- MAEVSCHI urma fără șovoială pe VASILE LUCA întrucât avea situația cea arătată mai sus.-

Deasemeni la începutul anului 1950 VASILE LUCA a plasat în funcția de președinte a Comitetului de Stat pentru prețuri pe CERNICICA DUMITRU care până la acea dată a fost controlor revizor general la Ministerul Finanțelor.-

În anul 1951 VASILE LUCA a numit pe CERNICICA DUMITRU la cooperatie în funcția de vice președinte al Centrocoopului. CERNICICA DUMITRU atât la finanțe cât și la Comitetul de Stat pentru prețuri, plus la cooperatia a introdus în viață toate liniile preconizate de VASILE LUCA fără să facă nici-o obiecție.- În toamna anului 1949 a venit la VASILE LUCA fratele său TOTH GEZA care i-a spus că NAGY VICTOR fostul prefect al Județului Trei Scaune, după ce a fost schimbat din acel post nu a fost încă plasat în câmpul muncii. În acea vreme Comitetul Geologic aparținea sectorului condus de VASILE LUCA și a numit pe NAGY VICTOR ca director general adjunct administrativ al Comitetului Geologic. Am fost prezent când VASILE LUCA discuta cu profesorul MACOVEI președintele comitetului geologic spunându-i ca va primi un om foarte capabil pentru a conduce direcția administrativă.-

După ce comitetul geologic a fost scos din sectorul condus de VASILE LUCA, NAGY VICTOR a fost dat afară, iar VASILE LUCA la plasat la Centrocoop în calitate de consilier.

Desi VASILE LUCA știa că NAGY VICTOR în timpul războiului a făcut parte din organizația fascistă "Nemzeti munka Kozpont" în calitate conducător a organizației din sft. Gheorghe.-

Deasemeni ştia că NAGY VICTOR în timpul cât a fost prefect al judeţului Trei Scaune a luat şperţ sub formă de metraje dela porcuristul Uzinelor Textile Sfântul Gheorghe

La începutul anului 1950 SZABO ADALBERT a fost numit de VASILE LUCA consilier la "Ventrecoop".-SZABO era bun prieten cu fratele lui VASILE LUCA, TOTH GEZA care a intervenit pentru numirea lui, aceasta stiu din declaraţiile dintre VASILE LUCA şi fratele său TOTH GEZA discuţii pe care le-am auzit cu TOTH GEZA arătând că este un om foarte activ şi că a făcut bine că la numit consilier.-

Imediat după numirea sa în postul de Ministru al Finanţelor în Noembrie 1947 VASILE LUCA la numit consilier la direcţia generală a pensiilor pe SOLIMOS IVAN fost deputat pe lista U.P.M. aceasta ştiu întrucut în acea vreme VASILE LUCA răspundea de problema naţională şi în această calitate ţinea legătură cu U.P.M. de unde îl cunoşteam şi pe SOLYMOS IVAN, deasemeni ori ori de câte ori era vorba de problema pensiilor VASILE LUCA discuta acesta problema cu SOLYMOS IVAN şi nu cu directorul general al pensiilor.-

Direcţia pensiilor a trecut dela Ministerul Finanţelor la Ministerul Muncii şi Prevederilor Sociale, iar VASILE LUCA în Martie 1949 la numit în cadrul Ministerului de Finanţe pe SOLYMOS IVAN ca un element bun repartizându-i acestea să conducă direcţia statelor şi a drepturilor personale acesta ştiu din discuţiile avute între CERNICICA DUMITRU şi VASILE LUCA fiind şi eu prezent, VASILE LUCA spunea că această muncă va fi dusă la îndeplinire de către SOLYMOS IVAN.-

Atât în funcţia de consilier la direcţia generală a pensiilor cât şi ca director al Statelor şi a drepturilor personale SOLYMOS IVAN sa dovedit că este un element fără principialitate şi mincinos, încurcând bunul mers al acestor direcţii.- Chiar şi C.G.M. a intervenit la VASILE LUCA să tragă la răspunderea pe SOLYMOS IVAN pentru lipsurile arătate mai sus. Chiar şi VASILE LUCA personal sa convins de lipsă de principialitate a lui SOLYMOS şi că aceasta este şi un element mincinos, întrucât la o şedinţă de colegiu a Ministerul de Finanţe prin anul 1949 VASILE LUCA în prezenţa tuturor membrilor colegiului a pus lui SOLYMOS o problemă să o desvolte fapte pe care SPLYMOS a şi făcut-o cu o documentare foarte varată.-Imediat VASILE LUCA a inversat problema iar SOLYMOS cu o documentară perfectă a desvoltat complet invers primei documentări, tot a acestu probleme.-

Deci se vede clar că SOLYMOS IVAN a introdus în viață ori și ce măsuri orietându-se după linia trasată de VASILE LUCA.- După acest examen VASILE LUCA la începutul anului 1950 la numit pe SOLYMOS IVAN ca vicepreședinte al Centrocoopului.

În vara anului 1949 WEISS IOAN care până atunci a fost directorul direcției normării contabile din Ministerul de Finanțe a primit însărcinarea din partea lui VASILE LUCA să conducă direcția financiară a direcției canalului Dunăre Mare Neagră.- WEISS IOAN a urmat întotdeauna de VASILE LUCA și sub pretextul îndritduc ii disciplinei financiare a cauzat multe întârzieri la lucrările Canalului.-

Pentru aceste fapte a avut mai multe cercetări din partea C.C. al partidului și din partea C.G.M. dar VASILE LUCA întotdeauna la apărat.-

La începutul anului 1951 VASILE LUCA fiind nevoit să-l schimbe și pe LIVEZEANU OCTAV care în prezent garantează că poate să introducă în viață linia preconizată de Ministerul de Finanțe fiind un om moale. VASILE LUCA a adus înapoi dela Canal pe WEISS IOAN și l-a numit ca director general la Banca de Investiții.-

WEISS IOAN la Bancă de Investiții ca și la Canal a urmat fedel linia trasată de VASILE LUCA și IACOB ALEXANDRU subminându-se activitatea organizației de partid din Bancă, și a notei plan finanțe a C.C. al P.M.R. a înăbușit critica constructivă, a oprit o mulțime de lucrări importante cauzând prin aceasta mai greutăți Investițiilor.-

Pentru faptul că a urmat linia trasată de VASILE LUCA și IACOB ALEXANDRU a avut mai multe anchete dar VASILE LUCA întotdeauna l-a apărat, mai mult a aranjat cu WEISS ION să fie decorat cu ordinul muncii clasa întâia.-

În primăvara anului 1950 a venit la VASILE LUCA DAN STEFAN fostul primar al Clujului, acesta l-a rugat pe VASILE LUCA să-l plaseze în câmpul muncii într'un post corespunzător, el a susținut față de VASILE LUCA că a fost scos pe nedrept din funcția pe care o deținea.- VASILE LUCA i-a dat dreptate, spunându-mi mie despre DAN STEFAN că este un om foarte vechi în mișcare și că nu sa procedat just cu el atunci când l-a scos din funcție. Deasemeni mi.a mai spus că-l va plasa la Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești ceace a și făcut numinându-l într'un post de conducere.-

Menționez că DAN STEFAN era cunoscut la Cluj ca un element orgolios și șovin necunoscând deloc limba română.-

DINU CONSTANTIN care era director general la administrația livrărilor și care în anul 1948 a fost cercetat de Securitate. După o reținerea de 2 ani de zile a fost pus în libertate. Înainte de a fi pus în libertate VASILE LUCA în prezența lui IACOB, NISTOR și a mea a chemat la telefon pe CHIVU STOICA propunându-i să-l angajaze pe DINU CONSTANTIN Ing. foarte bun, capabil de aceea în scurt timp va fi pus în libertate.-

Intr'adevăr DINU CONSTANTIN după scurt timp a fost pus în libertate însă a fost reținut la Ministerul de Finanțe fr către VASILE LUCA și IACOB ALEXANDRU repartizând această conducere a Direcției Finanțării Economiei Naționale, direcția cea mai importantă a Ministerului de Finanțe care îi revenea sarcină să controleze fondurile de Investiții și să acorde fonduri de rulment pentru întreprinderi. Într'o convorbire ce am avut cu CRAIU ION, după demiterea lui IACOB ALEXANDRU mi-a spus că acum înțelege de ce la numit DINU CONSTANTIN în acest post de orice că se pricepe la problema de finanțări și probabil că i sa încredințat acest post întrucât a știut să treacă în cursul anchetei la Securitate. Deci se vede că VASILE LUCA a urmărit și aici să aibe un om legat de persoana lui care să introducă în viață linia trasată de el.-

După o detenție aproape de 2 ani la Securitate fostul vice-președinte al Băncii de Stat STROE MIHNEA a fost pus în libertate. După aceasta VASILE LUCA l-a numit ca director general adjunct la Banca de Investiții.- STROE MIHNEA era vechi în sectorul bancar și era priceput în această direcție

În urma faptului că a fost plasat la Banca de Investiții de VASILE LUCA în astfel de împrejurări STROE MIHNEA a urmat fără șovoială linia trasată de VASILE LUCA.- La începutul anului 1951 fostul comandant al diviziei TUDIR VLADIMIRESCU generalul CAMBREA care a fost pensionat din armată a venit la VASILE LUCA și l-a rugat să-l plaseze într'un post corespunzător.- VASILE LUCA după scurt timp la numit ca director la direcția administrativă a Ministerului de Finanțe.-

Însă CAMBREA venea rar la VASILE LUCA și ținea legătură numai cu fostul Ministru adjunct al Ministerului VASILE MODORAN.-

La începutul anului 1950 sa reorganizat cooperatia STEFAN VOITEC care până atunci era în conducerea cooperatiei a fost numit de VASILE LUCA în biroul Consiliului de Miniștri la sectorul cordonat de VASILE LUCA.-

Înainte de a se face această numire am auzit discuții între VASILE LUCA și VASS IADISLAU care atunci era șeful secției plan finanțe al C.C. P.M.R. de la o muncă corectă are legături cu masele, cu care ocazie VASILE LUCA a spus lui VASS că dânsul îl va lua la Consiliul de Miniștri să muncească cu el și va avea grad de Ministru. În scurt timp după această discuție sa făcut această schimbare iar VOITEC a trecut în aparatul Consiliului de Miniștrii.-

În această funcție VOITEC sa ocupat în special cu problemele cooperatiste, însă sa ocupat și de restul problemelor conduse de VASILE LUCA.-

GAUR MALVINA fostă secretară a lui VASILE LUCA la Consiliul de Miniștri în multe ocazii mi-a spus că VOITEC STEFAN cererea mare proces verbal de ședințe la care el nu luase parte, material secret de statistică etc. dânsa mi-a arătat că a discutat și cu BELLE PETRE directorul general al treburilor Consiliului de Miniștrii sare i-a spus și ruda lui VOITEC aceste materiale, însă VASILE LUCA i-a dat dispoziții ca tot ceace cere VOITEC să i se pună la dispoziție. Am fost prezent când VASILE LUCA a discutat cu IACOB ALEXANDRU despre VOITEC STEFAN spunându-i acestuia că VOITEC se pricepe la multe probleme, știe să facă diferite lucrări să să poată fi folosit.-

Într'o convorbire pe care am avut-o cu VASILE LUCA mi-a spus că VOITEC este foarte deștept însă trebuie avută mare grijă de el pentu faptul că este un om periculos, totuși după cum am arătat mai sus VASILE LUCA a dat dispoziții să să i se pună la dispoziția acestuia tot ceace are nevoie. Deci se vede clar că LUCA avea încredere în VOITEC folosind lucrările întocmite acestor.-

În anul 1950 a fost numit ca Ministru adjunct la departamentul cărnii, laptelui și peștelui PASĂ R STEFANESCU care până atunci a fost responsabil financiar al C.C. U.T.M. sector cordonat în acea vreme de TEOHARIE GEROGESCU. Până la numirea lui STEFANESCU în postul respectiv nu am auzit discuții despre el însăși după scurt timp dela numirea sa a reușit

să-l convingă pe VASILE LUCA caută să-l promoveze în locul lui DIACONESCU Ministru prin la Ministerul Industriei Alimentare de care dirigea departamentul cărnii. Acesta știu din convorbirea avută cu mine VASILE LUCA care arată că-l va schimba pe DIACONESCU și PASCU STEFANESCU.-

Despre acest plan a lui LUCA știu că și PASCU STEFANESCU care de mai multe ori ma rugat să vorbesc cu VASILE LUCA și să văd când va schimba pe DIACONESCU, PASCU STEFANESCU urmând linia lui VASILE LUCA a reușit să antreneze întreg Ministerul Industriei Alimentare într'o luptă internă prin intrizile sale perturbând bunul mers al acestui Minister.-

În iarna anului 1950-1951 din partea lui VASILE LUCA a fost plasat la Departamentul Cărni Laptelui și Peștelui în calitate de Consilier Ministerial HORVAT ION.-

Această numire a lui HORVAT a fost făcută de VASILE LUCA după eliberarea acestuia de la Securitate, unde a fost reținut timp de 8 luni de zile împreună cu toată conducerea Comcarului.-Aceasta știu deoarece după aceia cei de la Comcar au fost eliberați de la Securitate, VASILE LUCA într'o discuție avută cu IACOB ALEXANDRU în prezența mea spunea că-l cunoaște de mult pe HORVAT și că este un mare specialist de carne și că-l va plasa la Departamentul Cărnii.-

Menționez că HORVAT de la numirea sa în acest post nu l-am văzut venind la VASILE LUCA iar în anul 1952 a fost degradat în funcția de consilier administrativ.-

În primăvara anului 1952 a fost numit consilier Ministerial la Departamentul Cărnii BUCUR SCHIOPU, încă pe la sfârșitul anului 1951 VASILE LUCA a vorbit cu IACOB ALEXANDRU și cu mine spunând că BUCUR SCHIOPU a fost cercetat neîntemeiate și că întrebuințează să-l numească pe BUCUR SCHIOPU în locul lui PASCU STEFANESCU pe care dorește să-l avanseze în locul lui DIACONESCU Ministru al Industriei Alimentare.-

În vara anului 1951 după ce LAZAROVICI LUPU a fost pus în libertate de S.S.I., iar VASILE LUCA mi-a dat dispoziții să-l plasez în câmpul muncii într'un post corespunzător. În acest sens am vorbit cu CERNICICA DUMITRU să-l plaseze pe LAZAROVICI LUPU la centrocoop ceace sa și întâmplat, renuminându-l ca director adjunct la Direcția Comercială--

Menționez că și VASILE LUCA personal a vorbit cu CERNICICA DUMITRU în favoarea lui LAZAROVICI.-

Intrebare:

~~313~~ 448

Ce mai ai de declarat la cele arătate mai sus ? 286

Răspuns:

Nu mai am de declarat nimic în afară de cele arătate mai sus.-

După ce am citit prezentul procesverbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine susțin și semnez, nesilit de nimeni.

LT DE SECURITATE,
Petrescu Ion,

ss. Eidlitz Zoltan

314

449

285

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Eolitz Zoltan de profesie punctonier născut
la 2 Feb. 1912 în satul Chor județului Ignatie și Fei,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în București Str. Ioan Lungheanu Nr. 30

29 Iulie 1953

Orașul

BucureștiInterogatoriul a început la ora 7 și 15 min.,, s'a terminat la ora 15⁰⁰ și 10 min.

Întrebare:

Te chemam să plorezi Varile Luca la Ministerul
de Finante și la alte ministere?

Răspuns: Primul care pe mine știu că l-a plecat Varile
Luca a fost Jacob Alexandru. Acesta a fost ministru
director general adjunct la administrația birourilor
în mai 1947 înainte ca Varile Luca să fi fost ministru
ministru al Finanțelor. Între camarazii pe care am avut
cu Sisvan Afanore șeful papei personale a lui Varile
Luca, acesta mi-a spus că Varile Luca îl vizita pe
Jacob Alexandru împreună cu Elizabeta Luca la
locuința sa din Ștefănești. Deosebit de interesant este că
vizitau pe Varile Luca acolo.

După ce a fost ministru al Finanțelor, Varile
Luca a aranjat ca administrația birourilor să
tracă la Ministerul Finanțelor, apoi a transformat
Administrația birourilor în „Departamentul Birourilor”
și l-a numit pe Jacob Alexandru ministru adjunct.

Au fost depuse la dispoziția mea a avut loc în

Semnătura

Eolitz Zoltan

Urmare: cabinetul lui Vorile Luca, in luna Feb. sau el in 1948 incheie acanta si Jacob Alexandru cu care ocazie Vorile Luca i-a spus lui Jacob Alexandru ca Administratia Honorific va fi transformata in Departamentul Honorific iar el va fi numit ministru adjuca la Ministerul Finantelor si va fi in sarcina sa se ocupe de acest Departament. In schimb 1949 pe lungu Departamentul Honorific i-a dat de catre Vorile Luca coordonarea Directiilor de venituri, Directia Finantarii Economice Nationale si alte Directii din Ministerul Finantelor.

In tot timpul cat am stat la Ministerul de Finante am vazut ca incheie Vorile Luca si Jacob exista o stransa legatura. Am fost prezent la multe discutii dintre ei in care criticau diferiti conducatori de ministere ca Vintre Jacob ministru al Agriculturii si apoi al Ministerului Industriei Alimentare, Marfa Vorile ministru sanatatii, Niculescu, Miran Constantinescu, parintele C. S. Putni si alii. - Dupa acantarea lui Jacob Alexandru, Vorile Luca mi-a spus ca acanta sa multe probleme de la el si ca ii este teama ca oare legaturile cu Stanculescu si daea se va da de acanta, se va lumina si eu el. - Deci se vede clar ca Vorile Luca a discutat cu Jacob Alexandru si alte probleme care nu apartin netotdeauna condus de Jacob. -

O alta persoana planata de Vorile Luca a fost Stanculescu Constantin fost secretar al lui Vorile Luca la B. P. D. pe Stanculescu C. Stin l-a numit director de cabinet si a functionat penda in aceasta functie 1948 cand a fost numit prim secretar al ^{ligaturii} B. P. D. la Teheran.

In cauzurile pe care le-am avut cu Stanculescu C. Stin

Semnatura,

Eduard Holter

Urmare: Motul cu Crata Eugen a fost condamnat pe
ne drept pt. lucru de mita ceea ce nu este adevarat
si cauza adevarata a condamnării ei ²⁸⁶ ~~si~~ ^{si} ~~si~~ ^{si}
intrucat Crata Eugen era maghiar, si ca toti
ei lalti acuzati lamani au fost achitati.

Ei au arstat lui Vorik Luca dosarul de exclud
din partid al lui Crata Eugen pe care l-au primit
de la Vinte Ioan, din dorul neia clar ca a fost
expletat si nu au imoral si tetusi Vorik Luca sa
mentinut ma. din parte lui acest post. -

Crata Eugen a venit une la Vorik Luca si
l-a rugat sa-l ajute in fata comisiei contului
de partid al c.c. al P.M.R. sa fie reprimut in
partid fiind exclus pe nedrept.

Vorik Luca mi-a dat dispozitie sa-l ajut
eu pe Crata Eugen in acest sens, lucru pe care
nu l-am făcut iar Crata Eugen a rămas pe ma.
din parte exclus din partid. -

In ianuar anulii 1948-1949 Miron Fischtraiber
prin scris sa adunat lui Vorik Luca cerând sa
fie primit in audienta, având in vedere răsseau
ca este omul meu colaborator al lui Luca la
Cernavta in perioada 1940-1941. -

Vorik Luca dupa ce a citit răsseaua ma
instiintat ca-l primește in audienta pe Fischtraiber
fiind ziua si ora audientei, dupa ce a fost
primit si au discutat Vorik Luca a dat dispozitie
directiei personalului sa-l angajeze pe Miron Fischtraiber
ceea ce sa si făcut, fiind primit in calitate de ^{curier} ~~curier~~
administrativ la directia ^{Finanțării} economice nationale ~~naționale~~
impunctato. - De lunga functia ce a detinut la

Semnătura,

Eaciu Baltan

Urmare: am constatat că Varile Luca avea completat marea
în el, intru acest acuta diferenta schimbări în guvern ¹⁹³⁸
înainte de a se produce și că acesta le știe de la Varile Luca
asfel mi-a spus: că Florea Bagdasar ministru de Justiție
vo fi schimbător cu prof. Varile Mânza, mi-a mai spus
că Sencovici Alexandru de la C.G.M. vo fi ministru
ministru adjuncț al muncii și al prevederilor sociale.

Înainte de a fi numit la ministrul afacerilor externe
Stănescu Constantin a primit din partea lui Varile
de ea apăsarea să ridice circa 100 (una sută) milioane
de la F. J. S. S. (Fondul Interne Superior de Stat) pe
care le gestionează pomicatue.

La scurt timp după numirea sa ca ministru
al Finantelor Varile Luca a numit ca director
general adjuncț la M.A.T. pe Crato Eugen fost
coleg de revată al dănsului. După numirea sa Crato
Eugen mi-a povestit că imediat după ce a călătorit
că Varile Luca a fost numit ministru al Finantelor
la vizită, iar acesta i-a dat funcția citată
mai sus. Deosebit și Terencia Dumitru care în
acea vreme era director general al personalului
mi-a spus că a primit dispoziție de la Varile Luca ca
să-l aducă și să-l numească pe Crato Eugen
în funcția citată mai sus.

Relațiile dintre Varile Luca și Crato Eugen erau
de prietenie, acesta vizitându-l alături acasă și
la ministru. Varile Luca știa despre Crato Eugen
ca acesta în calitate de agent al M.A.T. în anul 1938
fost condamnat la mai multe ani închisoare
pentru lucrări de sabotaj de fabricarea de spirt.

Acesta știe chiar de la Varile Luca că mi-a

Semnătura,

Cuicilău

Ur re: directia luantini Vorle Luca sa inceput
fabrica pe Miron Fischtreiter si ca translator la
sedintele comisiei mixte Sovieta - Romane + 1651
se fie in prealabil verificat fiind angajat numai
pe baza dispozitiei lui Vorle Luca, la unu acanta
a dispunt din Bucuresti si a fost prins de secur-
ritate dupa o luna de zile, dupa creetarea aceturca
a merit cu nte un cartofar si co a furat diferite
obiecte pentru a acoperi pierderile suferite la cant.

S'a mai aflat cu Miron Fischtreiter a trait
multi ani in staminate si in special in Italia
Fasento, pe un apel de om a folosit Vorle Luca
la unuile cele mai secrete a Ministerului de
Finante, Miron Fischtreiter in timp est a
functionat la Ministerul de Finante a fost prins
de mai multa ori de Vorle Luca la cabinetul
sau, cu un an oritat la mie a convorsie sine
ei. —

Dinai la organizarea Ministerului de Finante in
iunie 1949 Ioan D. Ioan de proprie avocat prezent
dela C.F.R. a functionat la Ministerul de Finante
in calitate de sector general, dupa acanta elata
Vorle Luca la unu in functie de director general
la banca de investitii noua infiintata, fiind un element
orgolios, ingimfat si incapabil ne emersed de lae
probleme bancare, a produs perturbatii serioase in
viata economica a tarii.

Satorita aceturca perturbatii a fost uclamat
partia tuturor sectorilo economica, iar Vorle
Luca a fost nevoit sa-l rebule dte acant post.
Mentionez ca acante lipeni au fost emersate

Semnatura,

Emil Zoltan

Urmare: de vorbă luca se luy ce Ioan D. Ioan
funcționează la diviziunea de finanțe, totuși la
moment în acest post cel mai de important, fiind
prin acțiunea în economie țării. Vorbe luca stă
cu Ioan D. Ioan înainte de 1940 era proprietarul
unei firme de sautaj, totuși după ce a fost nevoit
să-l schimbe din postul de director general al
băncii de investiții a creșterit să fie numit
consilier la Banca supremă, toate aceste schimbări
le stă în urmă de la Vorbe luca care a dispus
în prezentă vreme cu Vijoli omul și Jacob Alexu
după problema lui Ioan D. Ioan creșterea-i un
post unde să-l plezeze.

În ianuarie anului 1949-1950 după ce Ioan D. Ioan
a fost schimbat din funcția de director general
al băncii de investiții, în locul acestuia Vorbe
luca la moment pe Octav Liveșianu fostul ambasador
sădă al R. P. R. în Bulgaria, acțiunea stă din
moment în prezentă vreme între Vorbe luca Jacob Alexu
și Vijoli omul, când acesta creșterea necesitatea
schimbării lui Ioan D. Ioan și să în locul lui
va aduce pe Octav Liveșianu, acțiunea de profesie
a fost zăconit o via complet schimbare de problema
bancă, pe lângă acțiunea nu și un am ne con-
lativă, ca să nu a reușit să schimbe cu
mănuș stărua acțiunea ce dănuia la banca de
investiții limită de Ioan D. Ioan. —

Prin numirea lui Octav Liveșianu în acest
post, după cum se stă cu cei în postul de
ambasador în Bulgaria nu a dus nici o acțiune
Vorbe luca a creșterea organizații B. C. D. și a

Semnătura,

Enite Zoltan

Ur. re: intreghul sector de investitii.

In vara anului 1949 Vorle Luca a primit cu
votul s'oiu Varga Ludovic notor public din Cluj sa
fie numit intr-un post la Ministerul Comertului.

Exterior si ea pravis ca in scurt timp va fi
numit la reprezentanta P. P. P. la Budapesta cum
fost prefect canal Vorle Luca a discutat cu ministrul
Comertului Exterior Scărlădianu rugându-l să-l
trimită pe Varga Ludovic la Budapesta intr-un
post cu capital si bun de ^{moart} ~~suport~~. De atunci Vorle Luca
Luca mi-a insusinat si pe mine sa ma intrec
la Ministerul Comertului Exterior dar se intarzie
numirea lui Varga Ludovic la Budapesta.

Eu am vorbit cu Jordan faptul direct
de cadu la Comertul Exterior, cum mi-a spus
ca Varga este sub verificare, dupa scurt timp
Jordan m'a instiuitat sa merg la dăru sa-mi
arata dosarul rezultat din verificări, din care
reza ca acesta in timpul ocupatiei hotarste a
fost judecator in Ardealul de Nord si ca a
avut o atitudine noina, mai pentru care
nu poate fi trimis in Ungaria, si mi-a propus sa
fie numit intr-un post la a firma din tara
a Comertului Exterior.

Am raportat lui Vorle Luca cele propriu de
Jordan iar el a fost de acord, insa Varga a
preferat sa mearga la Cluj in functie de notor
public care a aruse mai inainte. —

In toamna anului 1949 dupa schimbarea lui
Bucur Schiapu din functie de ministru al Comertului
Interior, in locul acestuia Vorle Luca la numit

Semnatura,
Fideliu Doctan

Urmare: pe Molinschi care in acea vreme decau
academiilor comerciale, facultati care era legata
de Ministerul de Finante, inainte de a fi numit
in acest post care au fost disantii intre Jacob Alexandru
si Vorile Luca fiind de fata si Klistor Alexandru
cand Vorile Luca mergea odata cu in locul lui Eugen
Schianu via aduce pe Molinschi.

De la numirea sa in acest post Molinschi venia
foarte din la Vorile Luca devenind unul dintre cei
mai apropiați colaboratori ai acestuia. -

Tot odata Molinschi in majoritatea cazurilor cum
venia la Ministerul de Finante il vizita si pe Jacob
Alexandru cu care discuta toate problemele Ministerului
intraund impreună la Vorile Luca. Molinschi urma fi-
del liniei tratată de Vorile Luca fiind de acord
cu linia acestuia. -

O alta persoana pe care Vorile Luca a plecat in
functie, a fost Schuler Konrad, care până in anul 1948
a fost secretarul general al P.C.R. Sf. Gheorghe, in
acest timp cât a funcționat ca secretar sa dep. tit
de forte neputa si sa conștient au sau lui Vorile
Luca (Elisabeta) care sa văduse. După schimbarea
sa din acestor funcție Vorile Luca l-a numit in
functia de consilier administrativ la comisia de
stat a planificării. -

După ce C.S.P. a fost luată din sectorul
candru de Vorile Luca acesta l-a numit pe Schuler
in functia de consilier Ministerial la Ministerul
gospodarie locale nouă înființată care apăsese
netandru candru de Vorile Luca. -

- La începutul anului 1950 sa format comitetul

Semnătura,
Eugen Schianu

Urmare: de stat pentru preturi apertinand tot de 453
sectorul condus de Vorile Luca. La vice-presedinte
al acestui comitet Vorile Luca a numit pe ¹⁸⁹ Maev-
vski Mihail care până la acea dată era consi-
lier ministrial la Ministerul de Finanțe, aceasta
numire Vorile Luca a făcut-o după ce a luat
la cunoștință că Maevski a fost exclus din
Partid, pe motivul că în trecut a scris și a trimis
confidențe împotriva U.R.S.S. Maevski urma fost
sovietic pe Vorile Luca intru în această situație
civitate mai sus. —

Devenim la începutul anului 1950 Vorile Luca
a plecat în funcția de presedinte a comitetului
de stat pentru preturi pe Cernicio Dumitru care
până la acea dată a fost controlor revizor general
la Ministerul finantelor. —

În anul 1971 Vorile Luca a numit pe
Cernicio Dumitru la cooperativă în funcția
de vice-presedinte al centrului. Cernicio
Dumitru stă la finanțe, cât și la comitetul
de stat pentru preturi, plus la cooperativă a intrat
după ce a fost toate liniile pe preocupat de Vorile
Luca fost să facă nimic obiecte. —

În toamna anului 1949 a venit la Vorile Luca
fratele său Touth Gheza care i-a spus că Nagy
Victor fostul prefect al județului lui scame
după ce a fost schimbat din acel post și nu a
fost încă plecat în câmpul muncii. În acea
 vreme comitetul geologie apertinea sectorului
condus de Vorile Luca și a numit pe Nagy Victor
ca director general adjunct administrativ al

Semnătura,

Lucile Coltan

Urmare: comitetului geologic. Au fost puse în
cercul Vorile lui Macovei discutata cu profesorul
Macovei președintele comitetului geologic,
spunându-i că va primi un an foarte ca-
pabil pentru a conduce direcția administrativă.

După ce comitetul geologic a fost scos
din sectorul condus de Vorile lui Nagy
Victor a fost dat afară iar Vorile lui
plăsat la centru ca în calitate de consilier
din Vorile lui Nagy Victor în timpul
reședinței a făcut parte din organizația
forșată „Nemzeti munka központ” în calitate
de conducător a organizației din Stăutul Gheorghe.

De aceea și el este Nagy Victor în timpul
cât a fost președinte al județului și scame
a lucrat șef sub formă de metraje de la
procurorul Ungaria Textile Stăutul Gheorghe.
- La începutul anului 1950 Szabó Adalbert a
fost numit de Vorile lui consilier la centru
Szabó a fost prieten cu fratele lui Vorile lui
Toth Gheza care a intervenit pt. numirea lui, acor-
da stăutul din dispozițiile din Vorile lui și
fratele său Toth Gheza, dispoziții pe care le-am
avut eu, Toth Gheza acesta este un om foarte
activ și el a făcut bine și la numirea con-
silier.

- Imediat după numirea sa în postul de ministru
al Finanțelor în noiembrie 1947 Vorile lui
numit consilier la direcția generală a pensilor pe
Salymos Ivan fost deputat pe lista U. P. M., acesta
stăutul intrucat în acea vreme Vorile lui răspundea

Semnătura,
Emil Brătianu

Urmare: de problema actuala si in aceasta calitate
 Trece legitima si U. P. M. de unde il amesteca
 in pe Solymos Ivan, de aceea ori de cite ori
 ma vorba de problema pensilor Vasile luca disenta
 aceste probleme cu Solymos Ivan si nu cu di-
 ctorul general al pensilor. -

Directia pensilor a trecut de la Ministerul Finantelor
 la Ministerul muncii si prevederilor sociale, iar Vasile
 luca in martie 1949 la numit in cadrul directorului
 de Finante pe Solymos Ivan ca un element bun
 raportandu-i aceasta sa conduca directia
 statelor si a departurilor personale, aceasta stiu
 din discentile scrise intre Cernicea Dumitru si
 Vasile luca fiind si au pupent, Vasile luca
 opunea ca aceasta munca va fi dusa la indepli-
 nire de cite Solymos Ivan.

Atot in functia consilier la directia
 generala a pensilor est si ca director al statelor
 si a departurilor personale Solymos s'a dovedit
 ca este un element foarte principialitate si minci-
 nos, incercand bunul mers al acestor dir-
 ctii. Chiar si C. G. M. a intervenit la Vasile
 luca sa tragă la raspundere pe Solymos
 pentru lipsurile aritate mai sus. Chiar si
 Vasile luca personal sa etambus de lipsa
 de principialitate a lui Solymos si eu acesta este
 si un element minciunos, intruieat la o pedetoi
 de alegere a directorului de Finante prin anul 1949
 Vasile luca in pupentura tuturor membrilor ale-
 giei a pus lui Solymos o problema sa o
 dezvolte fapt pe care Solymos a si facuta cu
 o documentare foarte borta. Imediat Vasile luca

Semnatura
 Eusebiu Zoltan

Urmare: a inversat problema în Solymos cu o documentare perfectă a defectelor exemplat în vreo pime: documentări tot a acetei probleme.

Dei se vede clar că Solymos Ivan a introdus în viață și și măsurări orientate - du-se după linia trasată de Vorile lui.

După ce s-a examinat Vorile lui la începutul anului 1950 la un moment pe Solymos Ivan era în cea mai bună al centrului. —

În vara anului 1949 Weissz Ioan care până atunci a fost directorul direcției naționale contabile din Ministerul de Finanțe a primit însărcinarea din partea lui Vorile lui să conducă direcția financiară a direcției și a contabilului ducând-o la mare. Weissz Ioan a luat în considerare de Vorile lui și sub pretextul introducerii disciplinei financiare a cauzat multe întorsuri la buștile contabilului.

Pentru aceste fapte a avut mereu multe creșteri din partea C. C. al partidului și din partea C. S. M. din Vorile lui întreduna la apăsare.

La începutul anului 1951 Vorile lui fiind nevoit să-l schimbă și pe Livreanu Octav care nu reprezenta garanția cu care să introducă în viață linia preconizată de Ministerul de Finanțe fiind un om moral. Vorile lui a adus înapoi de la canal pe Weissz Ioan și l-a numit ca director general la banca de investiții. —

Weissz Ioan la banca de investiții și la canal a luat fidel linia trasată de Vorile lui și Jacob Alexandru subminând autoritatea organizatei de partid din banca și a nației prin finanțe a C. C. al S. M. R., a

Semnătura,
Eugen Zoltan

Urmare: inălbunul critica constructivă, a opinii
multime de oameni impetante ocupând prin
acenta marquantă investitiilor.

Pentru faptul că a umblat linia vorător
de Vorile Luca și Jacob Alexache a avut mai
multe anchete dar Vorile Luca întotdeauna ba
aparat, mai mult, a contajat ca Weisz Ioan
să fie decorat cu ordinul muncii elva întier.

- În primăvara anului 1950 a venit la Vorile Luca
Dan Ștefan fostul primar al Clujului, acesta l-a
rugat pe Vorile Luca să-l plaseze în câmpul
muncii într-un post excoșpător, el a sustinut
faptul de Vorile Luca că a fost seos pe un chept
din funcția sa o detinere. Vorile Luca i-a
dat cheptete, apunându-i mie despre Dan Ștefan
că este un om foarte vechi în muncă și că
nu s-a procedat just cu el atare: cănd l-a
seos din funcție. Deomeni mi-a mai spus că-l
vo plasa la Uniunea Centrală a Cooperativelor
Măstășugărești, eașă a și făcut muniudul
într-un post de conducere. -

Menționez că Dan Ștefan era cunoscut
la Cluj ca un element orgalios și sovie
re cunoscut deose limba română. -

- Dinu Constantin care era director general la
administratia linii și care în anul 1948 a
fost arestat de securitate. După o reținere de
doi ani de zile a fost pus în libertate. Încă
de a fi pus în libertate Vorile Luca în prezența
lui Jacob, Nistor și a mea a chemat la telefon
pe Chibou Ștefan propunându-i să-l angajeze
pe Dinu Constantin. Îng. foarte bun, capabil,

Semnătura
Eduard Heltan

Urmare: de carier in scaun timp vro si pus in libertate

Intre deosebi Dnu Constantin dupa scaun timp a fost pus in libertate insa a fost retinut la Ministerul de Finante de catre Vorile Luca si Jacob Alexandru raportand asupra conditiilor directiei financiare scaunului national, directia era mai importanta a Ministerului de Finante care ii revine sarcina sa centralizeze fondurile de investitii si sa acorde fonduri de subventie pentru intreprinderi. Intr-o convorbire pe care o avut cu Gram Ion, dupa demiterea lui Jacob Alexandru mi-a spus ca, asa cum intelege de ce numit Dnu Constantin in scaun post de carier nu se pricepe la probleme de finantare si probabil ca i-se interzice sa aiba contacte cu persoana la securitate. Deci se vede ca Vorile Luca a numit si aici sa aiba un om legat de persoana lui care sa introduca in viata linia horatica de el.

- Dupai o detentie aproape de doi ani la securitate si fostul vice presedinte al bancii de stat Stroe Mihnea a fost pus in libertate. Dupai aceasta Vorile Luca l-a numit ca director general adjunct la banca de investitii, Stroe Mihnea nu vechi in sectoul bancar si nu priceput in aceasta directie. In urma faptului ca a fost plecat la banca de investitii de Vorile Luca se castel de impiedicat Stroe Mihnea a inceput faza reviziei liniei horatice de Vorile Luca.

- La inceputul anilor 1951 fostul comandant al diviziei Teodor Vladimirov generalul Cambrea care a fost pensionat din cauza a venit la Vasile Luca si la rugat sa-l gloseze intr-un post corespunzator.

Semnatura
Vasile I. Ionescu

Urmare: Vorile Lucea după scurt timp la numărul 321 456
directa la directia administrativă a Ministerului
de Finante. -

Insa Cambuzi venia rar la Vorile Lucea
si tinea legatură numai cu fostul ministru ad-
ministrativ al Ministerului Vorile Madoran. -

- La inceputul anului 1950 s'a reorganizat cooperativa.

Stefan Voitec care până atunci era în conducerea cooperativei;
a fost numit de Vorile Lucea în biroul consiliului
de ministri la sectorul construit de Vorile Lucea.

Tuicinte de a se face o anumită muncă au avut
discuții între Vorile Lucea și Vorile Madoran care atunci
era șeful secției planificării al C. C. P. M. R., din
care rezulta că vor să schimbe pe Voitec de la o
muncă publică unde are legături pe masă, cu
o altă muncă Vorile Lucea a spus lui Vorile că din anul '50
Vorile Lucea la consiliul de ministri să muncească cu el
și va avea grad de ministru. În scurt timp după
această discuție s'a făcut o anumită schimbare iar
Voitec a trecut în aparatul consiliului de ministri.

În această funcție Voitec s'a ocupat în
special cu probleme cooperatiste, iar s'a ocupat
și de restul problemelor conduse de Vorile Lucea.

Grav Malvina făcând referință la Vorile Lucea
la consiliul de ministri în multe ocazii mi-a
spus că Voitec Ștefan era un mare proșter - Vorile
de sedințe la care el nu mergea, parti, materiale
scute de statistici etc., dintr-o dată a fost
a discutat și cu Belle Petre directorul general
al tehnicilor consiliului de ministri care i-a spus
să nu dea lui Voitec aceste materiale, iar Vorile
Lucea i-a dat dreptul ca să lucreze cu Voitec

Semnătura.

Emil Zeller

Urmare: să se pună la dispoziție. Am fost prezent când
Vorile luca a discutat cu Gheorghe Alexandru despre
Vortec Stefan spunându-i acum că Vortec se
preocupă de multe probleme și că se face diferite lu-
crări și că poate fi folosit.

Între convorbire pe care am avut-o pe
Vorile luca mi-a spus că Vortec este foarte
distort însă trebuie avut mare grijă de el pentru
faptul că este un am pericol, totuși după ce
am avut mai sus Vorile luca a dat dispoziții să
i se pună la dispoziție aceluia tot ca
are nevoie. Deci se vede că în luca are
încredere în Vortec folosind în mod întreg
de aceluia. -

- În anul 1950 a fost numit ca ministru adjunct
la departamentul sării, la plan și pe lângă Gheorghe
Stefănescu care până atunci a fost responsabil
financiar al C.C. U.T.M. sector condus în care
venea de Teodor Gărgău. Până la numirea lui
Stefănescu în postul respectiv nu am avut discuții
despre el însă după ce timp de la numirea sa
a venit să-l cunoașcă pe Vorile luca și este
un element deosebit în viața luca și este
promovează în locul lui Diaconescu ministru plin
la ministerul industriei și culturii de care depinde
departamentul sării, de asta știu din convorbire
avute cu mine Vorile luca care am avut și
vor schimba pe Diaconescu cu Gheorghe Stănescu.
După ce s-a plouat în luca și în Gheorghe
Stănescu care de mai multe ori mi-a negat
și vorbește cu Vorile luca și mi-a văd că nu
schimba pe Diaconescu. Gheorghe Stănescu

Semnătură
Lucia Lăteanu

Urmare: urmatorul liniera lui Vorile Luca a murit ³²² ²⁰ au-
tuneze integ Ministerul Industriei Alimentare intr-o
lupta internă prin intrigile sale perturbând bunul
mers al acestui Minister. -

- In iarna anului 1950-1951 din partea lui Vorile Luca
a fost plasat la departamentul Comisiei Laptelei si
Putelei in calitate de consilier ministerial Horvat Ion.

Acanta munie a lui Horvat a fost presenta de Vorile Luca
dupa eliberarea acestuia de la Securitate unde a fost
retinut timp de apt luni de zile impemio cu toata
cau duerea concorului. -

Acinta stiu deocamva dupa ce ei de la comora au
fost eliberati de la securitate Vorile Luca iutro di-
sente avuta cu Iacob Alexandru in puputa mea
spunea ca-l cunoaste de mult pe Horvat si ca
este un mare specialist de carne si ca-l va
plasa la departamentul Comisiei. -

Mentionez ca Horvat de la munies sa se
aest pot nu banu vifut unind la Vorile Luca
iar in anul 1952 a fost degradat in functia de
consilier administrativ. -

In primavara anului 1952 a fost numit consi-
lier ministerial la departamentul Comisiei Bucuresti
Schiopu Iacob, pe la sfarsitul anului 1951 Vorile Luca
a vorbit cu Iacob Alexandru si cu mine spunand
ca Bucuresti Schiopu a fost cercetat si sa constatat
ca ocupatiile cantra lui au fost reinterinesti si
ca inbutatiilor sa-l numesses pe Bucuresti Schiopu
in locul lui Pascer Stefanescu pe care elavste
sa-l avause in locul lui Diaconescu ministru al
Industriei Alimentare. -

In vara anului 1951 dupa ce Lazovae lupu a

Semnatura
Eduard Trilau

Urmas: fost pus în libertate de S. S. J., iar Vorile Duce
mi-a dat dispoziții să-l plasez în cîmpul minier
într-un post corespunzător. Eu acut sus am votat
cu Comisia Dimitru să-l plasez pe Lazarev. După
la cîntocare case s'au și în cîmpul, urmîndu-l ca
director adjunct la Direcția Cameristă.

Menționez că și Vorile Duce persuad a votat
cu Comisia în favoarea lui Lazarev. —

Intrebare: Te mai aole declarat la cele care te
mai sus? —

Răspuns: Nu mai am de declarat nimic în
afară de cele existate mai sus. —

După ce am citit raportul Procs-Verbal cîvînt
ce am vădit și am constatat că el corespunde în
total cu cele declarate de mine sus și scuzez.

Ancheta primă.

la de securitate

Arestat. —

Emitit 20 Iulian

323 509
294

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul EIDLITZ ZOLTAN, funcționar, născut la Satu-Mare în Februarie 1912, fiul lui IGNATIE și FANI, cu ultimul domiciliu în București Str. Ivan Turgheniev Nr.30.-

2 Septembrie 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 15

" s'a terminat la : 1

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe DINU CONSTANTIN ?

Răspuns:

În primăvara anului 1948 am fost numit într'o comisie de administrația livrărilor care avea menirea să fixeze modul de lichidare a avansurilor primite de furnizori înainte de reforma monetară din 1947 dela administrația Livrărilor pentru diferite materiale și utilaje.-Din acea comisie făcea parte și DINU CONSTANTIN care în acea vreme era director general la administrația livrărilor cu care ocazie l-am cunoscut.-

Intrebare:

Ce cunoști din activitatea lui DINU CONSTANTIN înainte de 23 August 1944 ?

Răspuns:

Stiu că a fost inginer la C.F.R. altceva nu cunosc din activitatea lui înainte de 23 August 1944.-

Intrebare:

Ce cunoști din activitatea lui DINU CONSTANTIN după 23 August 1944 ?

Răspuns:

Până în Mai 1947 DINU CONSTANTIN a lucrat în Direcțională a C.F.R. când a fost numit ca director general la ad-

///.

510
295

ministrația Livrărilor. Deși nu era membru de partid dar
cunoscut ca un specialist bun și bun organizator fapte pentru
care a fost numit în acest post. La ședințele la care am luat
parte eu el împreună am constatat că DINU nu a participat ac-
tiv la discuțiile abținându-se de a-și arăta părerea. În câte-
va ocazii înainte de ședință a vorbit și cu mine căutând să
mă influențeze în favoarea unor furnizori a căror cazuri venea
să se desbată, îmi aduc aminte că a intervenit în favoarea unui
furnizor de butoaie din Târgoviște arătând că acesta întotdeau-
na s'a ținut de prescripțiile contractelor și nu ar fi echi-
tabil să-l lovim și pe respectivul știu că în acest sens a
vorbit și cu alți membri ai comisiei.-

Am aflat de la DENSCHI LUDOVIC (actualmente maior
la M.F.A.) de la Colonelul IONITA IOAN și de la funcționara
PRETORIOR ambii foști funcționari la administrația livrărilor
că DINU CONSTANTIN ar fi făcut multe afaceri și că ar fi sa-
botat activitatea administrației livrărilor fiind ajutat de
IACOB ALEXANDRU.-

Mi-am amintit că DINU ar fi cumpărat niște vapoa-
re de la armatorii greci păgubind statu cu sume importante, îmi
amintesc de numele unui grec TZOVDIS care ar fi fugit din țar-
ă. Știu că respectivii au anunțat despre aceasta și Securi-
tatea.-

În toamna anului 1948 DINU CONSTANTIN a fost
arestat de către Securitate și a fost ținut sub anchetă mai
mult de 2 ani. La începutul anchetei d-nul colonel DULGHERU
m'a rugat să scot niște acte de la administrația livrărilor
fără să-mi precizeze despre ce este vorba. Eu am cerut aceas-
ta de la NISTOR ALEXANDRU care în acea vreme era director co-
mercial la administrația livrărilor, care în loc să-mi predea
mie actele cerute le-a predat lui IACOB ALEXANDRU care a în-
științat imediat pe VASILE LUCA.-

VASILE LUCA m'a chemat și am fost tras la răspun-
dere pentru ce am vrut să predau aceste acte, după care acte-
le au fost reținute de IACOB ALEXANDRU până aproape la termi-
narea cercetărilor lui DINU CONSTANTIN când aceste documente
au fost cerute de Securitate oficial.-

Înainte de terminarea cercetărilor lui DINU
CONSTANTIN, VASILE LUCA mi-a spus că nu sa dovedit vinovăția
acestuia și în curând va fi eliberat, totodată de față fiind
IACOB ALEXANDRU, NISTOR ALEXANDRU și eu, LUCA VASILE a chemat

la telefon pe CHIVU STOICA spunându-i că ~~va~~ DINU CONSTANTIN
în curând va scăpa de cercetări și că este un inginer excelent.
Însă după ce DINU CONSTANTIN a fost eliberat a fost reținut
la Ministerul de Finanțe la început ca director adjunct al
direcției finanțării economice naționale, și pe urmă ca Dir-
al acestei direcții.-

După ce DINU CONSTANTIN a fost eliberat am fost
chemat de VASILE LUCA și IACOB ALEXANDRU și mi-a dat sarcină
să am grije de DINU CONSTANTIN să se refacă și în acest sens
să-l cazez la Predeal la Vila Ministerului de Finanțe, ori să
am grije să aibe alimentație, corespunzătoare, iar cheltuielile
respective să le acopăr din fondul cheltuieli speciale cece
am și făcut.-

Intr'o convorbire avută cu DINU CONSTANTIN după
eliberare mi-a spus că nu mai dorește să ocupe un post de con-
ducere dar totuși a primit funcția arătată mai sus, însă au
constatat că față de munca avută o atitudine parșivă, lăsând
munca pe seama șefilor de sectoare ne controlând activitatea
acestora.-

În acest sens mi-a vorbit și CRAIU ION după demite-
rea lui IACOB ALEXANDRU care mi-a spus că acum înțelege de ce
DINU CONSTANTIN a fost numit ca director al finanțării econo-
miei naționale că nu se pricepe la problemele de finanțare, că
este inactiv și că numirea lui DINU a fost aranjată de IACOB
ALEXANDRU, probabil din considerentul că a știut să tacă în
timpul cercetărilor la Securitate.-^Menționez că încă în anul
1948 am aflat de la SALAJAN ANA de la direcția cadrelor din
Ministerul de Finanțe care în acea vreme a stat în aceeași casă
din str. Petre Poni Nr.7-9 că atât nevasta cât și copiii lui
DINU au o atitudine reacționară.-

Întrebare:

Arată d-ta în ce a constat activitatea de sabotaj
desfășurată de DINU atât la Administrația Livrărilor cât și
la Ministerul de Finanțe?

Răspuns:

DINU CONSTANTIN în calitate de director general
la administrația livrărilor a sabotat achiziționarea bunurilor
necesare pentru desbăgubire de război, prin aceea că a achizi-
ționat bunuri necorespunzătoare pentru care administrația li-
vrărilor a plătit un preț mai mare decât valoarea lor. Totoda-
tă DINU a căutat să apere pe furnizori pentru a nu fi trași la
răspundere și să nu plătească despăgubiri statului.-

Ca director al Finanțării Economiei Naționale, ^{326, 512} DINU CONSTANTIN a sabotat activitatea acestei direcții prin faptul că nu a depus o activitate corespunzătoare funcției ce o ocupa, lăsând munca pe seama subalternilor săi care erau conduși direct de CRAIU ION și IACOB ALEXANDRU.-

Intrebare:

În ce împrejurări a fost pus DINU CONSTANTIN în libertate și cine a intervenit pentru el?

Răspuns:

Așa cum am arătat mai sus VASILE LUCA m'a oprit să nu predeau Securității actele cerute pentru clarificarea situației lui DINU CONSTANTIN ca peste un an și ceva tot VASILE LUCA să-mi ceară scoteală că de ce nu am trimis la Securitate actele cerute care să arate nevinovăția lui DINU, cu toate că el știu acestea au fost reținute de IACOB ALEXANDRU conform dispoziției dănsului. -Menționez că actele au fost ținute de IACOB ALEXANDRU tot timpul până când au fost predate Securității care au fost amestecați el ca complice în acțiunea de sabotaj desfășurată de DINU CONSTANTIN. -Deci se vede clar că IACOB ALEXANDRU dacă ar fi știut că aceste acte dovedesc nevinovăția lui DINU, nu ar fi pus pe VASILE LUCA să oprească predarea la Securitate și se poate presupune ca actele au suferit anumite transformări și numai după aceasta au fost predate Securității iar în urmă acestui fapt DINU CONSTANTIN a fost pus în libertate. -VASILE LUCA cu mult înainte de punere în libertate a lui DINU mi-a spus că DINU a fost găsit nevinovat și că în curând va fi pus în libertate da față fiind IACOB ALEXANDRU și NISTOR ALEXANDRU. -Stiu că VASILE LUCA a vorbit de mai multe ori cu TEOHARI GEORGESCU ușurând prin aceasta ancheta lui DINU CONSTANTIN, totodată a împiedicat obținerea motivului probatoriu pentru vinovăția acestuia.-

Intrebare:

Ce alte cunoștințe mai ai din activitatea lui DINU CONSTANTIN ?

Răspuns:

În afară de cele arătate mai sus alte cunoștințe nu mai am despre DINU CONSTANTIN.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine susțin și semnez nesilit de nimeni.-

ss. Eidlitz. Zoltan

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Eilbitz Foltan, funcționar uoisent la
 Sate Mare în Feb. 1912, fiul lui Ignat și Fava cu ultimul
 domiciliu în prezent: Str. Ivan Turgheniev Nr. 30. -
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

2 Septembrie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 15 și min. -

" s'a terminat " " 1 " " -

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut
 pe Dinu Constantin?

Răspuns: În primăvara anului 1947 am fost numit
 într-o comisie la administrația Livrerilor care avea
 menirea să fixeze modul de lichidare a creanțelor
 primite de furnizori înainte de repunerea muncitorilor
 1947 dela administrația Livrerilor pentru diferite
 materiale și utilaje.

În acea comisie făcea parte și Dinu Constantin
 care în acea vreme era director general la admi-
 nistrația livrerilor cu care ocupa l.-avea erau asent.

Intrebare: Ce cunosti din activitatea lui Dinu
 Constantin înainte de 23 Aug. 1944?

Răspuns: Știu că a fost inginer la C.F.R. alt că
 un cunosca din activitatea lui înainte de 23 Aug. 1944.

Intrebare: Ce cunosti din activitatea lui Dinu
 Constantin după 23 Aug. 1944?

Răspuns: Găsis în mai 1947 Dinu Constantin

Iscălitura,

Eilbitz Foltan

- 2 -

Urmare: a lucrat la Div. generala a C.F.R. caud a
fost numit sa directia generala la administratia
Livrabilor. Dar un era membru de Partid dar
era numosit ca un specialist bun si bun
organizator fapt pentru care a fost numit in
acel post.

La medietate la care am luat parte cu
el impuneu sau existat ca. Dinu un a pontat
activ la discentile situandu-se de a-si scita
porna. In cetera ocazii inainte de sedinta
a vorbit si cu mine contind sa ma influentizeze
in favoarea unor furnizori a erau expui
numa sa se dezbata, imi aduce aminte ca a
intervent in favoarea unui furnizor de butasa
dus Targoviste cistand ca ocuta. Au taldama
sa tiint de puraptile constructive si un
ce f. echitabil sa-l lorum si pe respectivel,
sta cu in acut sus a vorbit si cu alti
membri ai comisi. -

Am aflat de la Denschi Ludovic (actualemente
maior la M.F.A.) de la clasa lui Teodor Zou
si de la functionara Protopion unde fosti functionar
la administratia Livrabilor ca ~~si~~ si ca
ce f. facut multe afaceri si ca ce f. scoblet
activitatea administratiei Livrabilor fiind
ajutat de Jacob Alexandru.

Ma am amulet ca si cum ce f. ocupat
miste vopse de la armatori quei poigu had
statu cu sume importante, imi amintis e
de numile unui que **Prodis** care ce
f. fugit din taru. Sta cu respectiv cu
amintat dupa acortea si securitate. -

Urmare: In toamna anului 1948 dinu C. Stătescu ¹⁹⁴⁸ a fost
omertat de către securitate și a fost ținut sub
arhetă mai mult de 2 ani. -

La începutul arhetei domnul colonel
Dulghesu mi-a negat să știe niste acte dela
administratia birourilor până să-mi prezinte
despre ce este vorba. Eu am scris aceluia
dilu Nistor Alexandru care în acea vreme a
era director comercial la administratia
birourilor, care în loc să-mi prezinte mi-a
actele scrise le-a predat lui Jacob Alexandru
care a instituit imediat pe Vasile Luca.

Vasile Luca mi-a chemat și am fost tras
la răspundere pentru ce am văzut și predau
aceluia acte, după care actele au fost utilizate
de Jacob Alexandru până aproape la terminarea
exercitiilor lui Dinu Constantin când aceste
documente au fost scrise de securitate
oficial.

Înainte de terminarea exercitiilor lui Dinu
Constantin Vasile Luca mi-a spus că mi
să-l dădă o vizită aceluia și în curând
va fi eliberat, totodată de fapt fiind Jacob
Alexandru, Nistor Alexandru și au Luca Vasile
a chemat la telefon pe Chivu Stărescu spunându-
mi că Dinu Constantin în curând va res-
pa de exercitiu și va avea un inginer excel-
ent. Însă după ce Dinu Constantin a fost
eliberat a fost reținut la Ministerul de Finanțe
la început ca director adjunct al direcției
finanțelor economice naționale și pe urmă
ca șef al acestei direcții.

Semnătura
Eusebiu Brăncuș

Urmare: După ce dinu Constantin a fost eliberat
 au fost chemat de duca Vark & Jacob Alexandru
 și mi-au dat sarcini să am grijă de Dinu
 să se refacă și în acest sens să-l copleșesc la
 predeal la vila lui și să-l finanțez și să
 am grijă să aibă alimentatie corespunzătoare,
 iar abilitățile respective să le așezor din fondul
 cheltuielilor speciale pe care am și făcut: -

Între convorbirile avute cu dinu Constantin
 după eliberare mi-a spus că nu mai dăse
 să ocupe un post de studiu care dar tatăl
 a primit funcția arată mai sus, însă am constatat
 că față de munca avut o atitudine parvo,
 lăsând munca pe seama șefilor de de secțiune
 ne controlând activitatea acestora.

În acest sens mi-a vorbit și că
 Ioan după demiterea lui Jacob Alexandru
 con. mi spunea că, deuna înțelege de ce
 Dinu Constantin a fost numit ca director al
 finanțării economice naționale că nu se
 pricepe la problema de frontieră, că este înalt
 și că mama lui dinu a fost organizată de Jacob
 Alexandru, probabil din cauza că unul și
 a stăut să tacă în timpul cererilor
 la securitate."

Menționez că în anul 1948 am
 aflat de la Săloijan Ana de la Direcția educa-
 tor din Ministerul de Finanțe care în acea
 vreme a stat în aeris căsă din strada
 Petre Poni Nr. 7-9 că stău numita și și copii lui
 au o atitudine națională. -

Întrebare: Care d. ta în ce a constat activitatea

Semnătura,
 Eusebiu Baltan

Urmas: lui Dinu nu au f. pus pe Varile Luca sa oprească
pudora lor la securitate si se poate presupune ca
actiunile au fost anumite transformari si numai
deja o acanta care fost pudora securitatii, iar in urma
acelui fapt Dinu Constantin a fost pus in libertate.

Varile Luca au mult incanta de pusea in
libertate a lui Dinu mi-a spus ca Dinu a fost girat
ne renovat si ca in curand va f. pus in libertate
de fatis fiind Jacob Alexandru si Hristo Alex.

Stiu ca Varile Luca a vorbit de mai multe
ori cu Teohar Georgescu usurand prin acanta
acestea lui Dinu Constantin, tot odată a impedit
obtinerea matricului probatoriu pentru renovarea
acinturii.

Intrebare: Ce alte circumstante mai ai din
actiunile lui Dinu Constantin?

Răspuns: In afara de cele cinstite mai sus alte
circumstante nu mai am despre Dinu Constantin

Supra si cum exist prezentul proces verbal privind cu
sinceritate si cum constata ca el convinge in totul ca
este declarat de mine sentinta si seces.

Archechetor prim

Archechetor,

Eduard Colan

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

301
317

=====
Arestatul EIDLITZ ZOLTAN născut la data de 2 februarie 1912, în Satu Mare, fiul lui Ignatie și Fany, de profesie funcționar, cu domiciliul în București str. Ivan Turgheniev nr. 30.-

8 februarie 1955, București.

Interogatoriul a început la ora 11,00

" s-a terminat " 13,30

Intrebare: De când și până când ai fost d-ta administrator al "Fondului pentru interese superioare de stat" din Ministerul Finanțelor?

Răspuns: Eu am fost administrator al Fondului pentru interese superioare de stat dela începutul anului 1950 și până în luna aprilie 1952.-

Intrebare: D-ta ai folosit pentru d-ta bani din fondul pentru interese superioare de stat?

Răspuns: Afară de cumpărăturile arătate în procesele verbale anterioare, făcute cu aprobarea lui VASILE LUCA, nu am folosit alte sume de bani.-

Intrebare: Arată d-ta concret ce sume de bani ai folosit?

Răspuns: Eu am folosit din fondul pentru interese superioare de stat circa 35.000 lei vechi.-

Intrebare: La ce ai folosit d-ta acești bani și când?

Răspuns: Din acești bani eu am cumpărat în anul 1950 două arme de vânătoare arme care au rămas în locuința lui VASILE LUCA.-

Intrebare: Alte sume de bani ai mai folosit d-ta din fondul pentru interese superioare de stat?

Răspuns: Afară de cele arătate în declarații, nu am mai folosit alți bani din fondul pentru interese superioare de stat.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde cu cele declarate de mine, sustin și semnez.- ss. Eidlitz Zoltan

ANCHEATOR
LOCOTENENT

I. Curtescu

CM/2 ex.

Conf. cu p.v. original din 8.II.1955,
aflat la dos. de anchetă nr...

LT. I. Curtescu

302
538

Proces-Verbal de interogator

Arestat Al Eidlitz Zoltan născut la data de 2 feb. 1912
în Satu Mare, fiului Ignatiei Fany, de prof. funct. cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
domiciliu în București, Str. Ivan Turghinieș 4030

8 februarie 1955

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 11 și _____ min.
„ s'a terminat la „ 13 și 30 „

Intrebare: Decînd și pînă cînd ai fost ^{dlă} administrator
al „Fondului pentru interese Superioare de Stat din
Ministerul Finantelor?

Răspuns: Eu am fost administrator al „Fondului
pentru interese Superioare de Stat, de la începutul anu
lui 1950 și pînă în luna aprilie 1952.

Intrebare: Ola ai folosit pentru ^{dlă} bani din
Fondul pentru interese Superioare de Stat?

Răspuns: Afară ^{de} cumpărăturile arătate, în procesele
verbale anterioare, ^{facute} cu aprobarea lui Vasile Luca, nu am
folosit alte sume de bani.

Intrebare: Aintă ^{dlă} concret ce sume de bani ai
folosit?

Răspuns: Eu am folosit din „Fondul pentru interese
Superioare de Stat, circa 35.000 lei, rehi.

Intrebare: La ce ai folosit ^{dlă} aceste bani și
cînd?

Răspuns: Din aceste bani eu am cumpărat în

Semnătura,

Eidlitz Zoltan

Urmare: Anul 1950 2, (doua) ane de vinu
Arme core au ramas in coacinta sui
Te si le luca.

Intrebare: Alte surse de bani ai mai
facerit otre din „Fondul pentru intore
superior de Stat.

Raspuns: A face de ce le oratote
in declarati. Nu au mai facerit otre
bani din „Fondul pentru intore
superior de Stat.

Dupa ce am citit raportul proces
verbal de interogari, curit cu
curint si am constatat ca raspunde
intocmai cu cele declarate de mine
la surz si surdu propriu, masit
de mine.

Amelior

President

 Curtis

Curat

Eicite Altan

Semnatura,

Nr. 468.
Din 25-11-1954

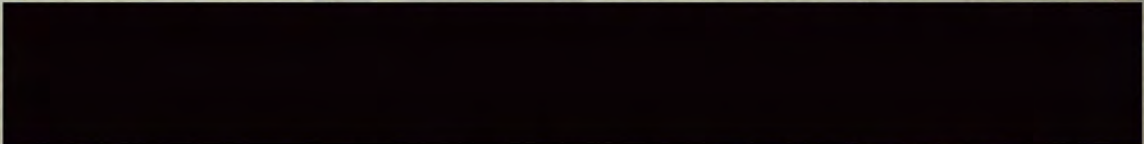
303
351

Certificat medical

Subsemnatul Dr. Alexandru Popa

Medic M. A. I. certific că :

Arestatul Siplitz Zolcau este
complet sănătos

și este cu deplină facultate mentală.

și nu este

MEDIC M. A. I.
A. Popa

A circular official stamp of the Ministry of Internal Affairs, containing the text 'R. P. R.', 'U. R. S. S. R.', and 'Ministerul Afacerilor Interne'.

continuu

204
341

REFERAT

(de încheiere a cercetărilor)

Data 21. februarie 1955

In urma studierii dosarului de anchetă Nr. .... deschis împotriva
arstatului Eidlitz Zoltan.
(numele și pronumele)

am constatat că activitatea criminală a arestatului Eidlitz Zoltan.
(numele și pronumele) este dovedită prin materialul rezultat

din cercetările preliminare, iar ca urmare dispunem încheierea cercetărilor din
dosarul de față și transmiterea dosarului de acuzare al Eidlitz

Zoltan prin Procuror, la instanța de judecată.
(numele și pronumele arestatului)

Cuprinsul prezentului referat va fi adus la cunoștința arestatului.

Semnătura anchetatorului.
H. Dintey

"DE ACORD"
Șeful Organului de anchetă
Mr. Tomar N. Colbe

Am luat cunoștință de conținutul prezentului referat.

Semnătura arestatului.
Eidlitz Zoltan

Data 23. feb. 1955

305

511

PROCES - VERBAL

Incheiat astăzi, 22 februarie 1955, la București.

Eu, anchetator prim din Direcția de Anchete a M.A.I. - R.P.R.,
Lt. CURTESCU IOAN,

Incheiind cercetările întreprinse asupra arestatului
EIDLITZ ZOLTAN, născut la 2 februarie 1912, în Satu Mare Reg.
Baia Mare, fiul lui IGNATIE și FANY, fost director al Secreta-
riatului din Ministerul Finanțelor, căsătorit, are doi copii,
origina socială mic burgheză, cu serviciul militar satisfăcut,
cu ultimul domiciliu în București, Str. Ivan Turgheniev Nr.30,
arestat la 19 iunie 1952,- învinuit de crimă de trădarea
Patriei, am stabilit următoarele :

În anul 1947 EIDLITZ ZOLTAN a fost numit în Ministerul de
Finanțe ca șef al Grupurilor de Inspectori și totodată șeful
Biroului de Anchete din acest Minister. Biroul de Anchete din
cadrul Ministerului de Finanțe a descoperit mari fraude, precum
și însemnate evaziuni fiscale la firmele "Sincomec" și "Exara"
care colectau vite în cadrul livrărilor pentru Armistițiu.
EIDLITZ ZOLTAN, care era șeful Biroului de Anchete a pus în
libertate pe unul din principalii vinovați în aceste fraude
ERICH DAVID. După ce acesta a fost pus în libertate de către
EIDLITZ ZOLTAN, a fugit în străinătate.-

În anul 1948 au fost descoperite de către organele fiscale
ale Ministerului de Finanțe la Fabrica de Textile din Sft.
Gheorghe, mari fraude fiscale săvârșite de către conducătorii
acelei fabrici. EIDLITZ ZOLTAN a scos din cauză, în urma repeta-
telor intervenții ale lui VASILE LUCA pe SCHNAIDER, șeful conta-
bil al întreprinderii.-

EIDLITZ ZOLTAN fiind reclamat la Procuratura Generală
R.P.R. de către TAUTU VASILE și VASILESCU ALBU pentru punerea
în libertate a lui ERICH DAVID și favorizarea lui SCHNAIDER,
Procuratura Generală R.P.R. a trecut la cercetrea lui EIDLITZ
ZOLTAN însă intervenind VASILE LUCA, cercetările au sistat.

EIDLITZ ZOLTAN pentru a se răzbuna pe TAUTU VASILE și

LOCOTENENT
[Signature]

..//.

VASILESCU ALBU, face împotriva acestora un denunț calomnios și prin presiunile pe care le face cu ajutorul unor magistrați reușește ca aceștia să fie condamnați, unul la 4 ani închisoare și altul la 3 ani.-

In anul 1953, descoperindu-se adevărul în această cauză, TAUTU VASILE și VASILESCU ALBU au fost recjudecați și achitați.-

EIDLITZ ZOLTAN a fost numit de către VASILE LUCA prin Deciziunea Nr.17/IV.1950, gestor al Fondului pentru interese superioare de Stat. In această funcțiune a mînuit fondul pt. interese superioare de stat din care a făcut diferite cheltuieli din ordinul lui VASILE LUCA, acoperind cheltuielile de vînătoare ale acestuia și făcînd diferite cadouri familiei lui VASILE LUCA și trimițîndu-le anumite sume de bani.- Deasemenea a folosit și în scopuri personale sume de bani din acest fond.-

Cercetările au mai stabilit că EIDLITZ ZOLTAN fiind omul de încredere și de casă a lui VASILE LUCA, a cunoscut importante secrete ale acestuia, lucruri pe care nu le-a adus la cunoștința organelor în drept.-

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal spre cele legale.-

LOCOTENENT,

I. Curtescu